ISTORI' E SKENDERBEUT

BUKURESHT
1898

...TARE
...IRANE

BKSH

BKSH

BKSH

BIBLIOTEKA KOMBËTARE * TIRANË *

ISTORI'E SKENDERBEUT

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË BIBLIOTEKA KOMBËTARE

BKSH

BUKUREƧT

Tipografi' e Ƨoqetarevet

1898

BIBLIOTEKA KOMBËTARE - TIRANË

BKSH

SKENDER-BEU

I.

Kendo, enɡeλ, urtesine
εƌε ɡiƌe miresite,
Skεndεr-Ƀεn'ε trimerine,
q'i ƌa Ϭqiperise drite.
Te lumte goja, kendona,
mε ɡuhe t'emble si mjalte
Skεndεr-Bεn'ε maƌ trεgona,
Trimne bupe, Zotn'ε nalte.
Πunete, qe ka punuar
korƌetari i vertεte,
kombine dukε ndεruar,
ƌε Ϭqiperine per jεte,
nga ɡiri i Πεrendise
pa m'i siλ ner ment te mija,
t'i ap drite Ϭqiperise
nga ɵpirt'i ndritɵim i tija.
Ɛnɡeλ i bukur, pa xbritme,
ƌε mε dritet te uruar
ɵko perpara mεj'ε ndritme,
te ɵoh ɡiƌe ç' kane ɵkuar.
Qe kur ngrεhu ɡiƌesine
Zot'i maƌ ε i-vertεte,
ka bere ƌε Ϭqiperine
ε Ϭqipetaret ne jεte.
Ϭqiperia kurdohεre
ka qene ɵum'ε levduar,

BKSH

ka pasur bupa te ndjεre,
trima t'urt'ε te depuar.
Пati mbrεter'ε te pare
fort te mentбim ε te-mire,
bupa, trima, Ƈqipetare,
qe kan' εmre te pavdire.
Iбtε vent'i Пεrendise
qe se-pari Ƈqiperia,
memeðεð'i urtesise,
qe dεl sojε miresija.
Alεksandr'i mað ε bupe,
i-cili s'pat бok ne jεte,
nuke ka pasure kupe,
ðε kupε dote mos kεte.
Пiro trimi ε te-tjεre
bupa бume te levduar,
qe kane qene ηe hεre,
εðε sot s'jane haruar,
qεne piðe Ƈqipetare,
iбin djεmt'ε Ƈqiperise,
nuk' iбin Grεq ε Bulgare,
po nga vend'i Пεrendise.
Пiroja mundi Romanet,
armiket'ε ηerezise,
Alεksandr'i mað Пεrsanet,
εgersirat'ε Asise.
Ke te zeб-ngojε mè pare
nga bupate ε vertεte,
q'iбin piðe Ƈqipetare,
ε s'u εrði бok ne jεte!
Гiðe boten' ε puбtuan,
Afrik' Europ' Asi zune,
leftuan ε mbrεteruan,
nen'urðere pið'i vune.
Eðε kur εrðe Romanet,
s'uбkεl fare Ƈqiperija,
as nga Ƈqεht'ε Vεnεtjanet,
s'ε zu kupe dobetija.
Ƈqipetari ne kurt s'hyri,
s'ε бperzndεroj Ƈqiperine,

kupe nuke jutremp syri
ɛ nuk'ɛ humbi fuqine.
Pintɛ mɛ korƌe ne dore,
ϭkrɛfetintɛ si dragua
neper malɛ mɛ debore,
ɛ kupe s'uqɛtesua.
Armiket' udobetuan,
Ɵqiperija ngriti krye,
Epesirat' umerguan,
drit'ɛ Zotit upefyɛ.
Nga te giƌa mbrɛterite
se Krujese i ƌa Zoti
me ϭume fuqi ɛ drite,
q'iϭtɛ mbrɛt Гon-Kastrioti.
Mbrɛterontɛ urtesia,
paqa, kamja, ndɛri, ϭprɛ̈sa,
drɛjtesi ɛ daϭurija,
miqesija, bɛsa-bɛsa.
Tɛk po gɛndɛj Ɵqiperija
ne keto te mira kaqɛ,
qe mbrɛteron miresija
ƌɛ iϭ ne prɛhj' ɛ ne paqe,
Kur ŋ'ɛ maƌɛ ɛgersire
dukɛ dale pɛj Asijɛ,
uperhap si ɛpesire,
ƌ'ɛmbuloj boten si hijɛ?
Iϭ ŋe komp i maλekuar,
ne guhet kiϭ ƌɛlperine,
syn'ɛ kiϭ te ɛgersuar
ne zemert kiϭ djaλezine,
ngado vij ɛ kudo ϭkontɛ,
zin'ɛ gemene po ϭpintɛ,
vristɛ, pristɛ, varferontɛ,
atjɛ, tɛk ϭkɛltɛ, bar s'mbintɛ;
me ŋ'ane kiϭtɛ fuqine,
geŋɛϭtrene m'anet tjɛtre,
per te mbytur ŋɛrezine,
benɛj hɛr' ujk hɛre ƌɛlpre.
Пersɛ s'∂oλi trimerija,
t'i prit gyrmen' ɛgersires.

PASH

po vatɛ mbrođ ligesija,
i zu uđene se mires.
Ra ne dɛtt qytɛterija,
ungrit si rɛ ɛpesira,
uperhap mi đɛt padija,
ƥaku, vdɛkja, ϭkrɛtetira!
Па ղe xgeđ ɛ kɛqɛ ϭume
ƥiđe kombɛt i mundojti,
i la per djaƛ ɛ per lume,
ղɛrezija mendjɛ lojti,
Iϭ vɛr ɛ po qɛϭtɛ moti,
lulɛt kiϭin lulezuar,
ɛ mbrɛti, Гon-Kastrioti
ne front pij dukɛ menduar.
Пyjɛt' iϭin ƥɛlberuar,
ɛ bilbilete kendonin,
đɛ bota ƥiđ' ɛ-gezuar
djɛmt'ɛ vaϭate po lonin.
ƥiđe ƥɛđɛt' iϭin çɛlur,
faq'ɛ đɛut iϭ xbukuruar,
đɛ qjɛƛ i-perkeđɛlur
iϭ si ɛrƥend' i-kuƛuar.
Ϭqipetaret te-gezuar,
ɛ te ƥiđe bupa, trima,
ɛđɛ te-lar'ɛ te-ndruar,
mɛ arme si vɛtetima.
Vaϭate bere si pyƛi,
neper ϭɛϭɛ po kercɛnin,
si-cila ndrittɛ si yƛi,
ɛ henes' i ϭembeƛɛnin.
Kur tfaqɛn ղɛres te-huaj,
dalen ne ϭɛϭt disa vɛte,
ƥiđe té-hipur ne kuaj,
po nƥitɛϭine perƥjɛte;
te-ndryϭme se ƥiđaϭ iϭin:
ϭtat, zakon, robe, fytyre;
sjɛƛj'ɛ ƥuhe tjatre kiϭin,
qɛne t'ɛgre si myxyre!
Nɛ dɛr'ɛ pelases xbrine,
Ϭqipetarete ne ϭkaƛe,

mɛ miqesi ɞum'i prine,
ɗɛ brenda ne ɗom'i kaλe,
paresi ɛ mbrɛterisɛ
mɛ ŋe ndɛr te-maɗ i priti,
pas uɗes' se miqesise
mɛ fjale t' embl' i gostiti;
te huajte si uçloɗe,
ɗɛ djɛrs'ɛ pluhure fɞine,
ɗe mendjɛn me vent ɛ mblɛɗe,
sɛ uɗa ɛ loɗ ŋɛrine,
dy mè te paret, qe qɛne,
per-ŋe-hɛre nɛuar zene,
ɗane duam pàke mbrɛne,
diç i kɛmi per te ɗene.
Ne ɗomet te paresise
hyne ɗɛ mi front te-larte
pane mbrɛtn. ɛ Ɑqiperise,
ne dor' i ɗane ŋe karte.
Keta iɞine ne fjale,
dita ɞkontɛ, nata vintɛ,
t'ɛpetit' ɛ mbuloj male,
hena doλi ɗɛ po ndrintɛ
prune buk ɛ ɡɛλ ɛ vɛne,
ɗɛ ndɛŋne ne mesaλe
te ɡiɗe sa ŋɛres qɛne,
ɗe vɛte mbrɛti ne baλe;
hangere nga dal ɛ pine
ɗɛ ndɛŋne ŋe cope hɛre,
me pastaj te ɡiɗ' u ngrine,
ɡiɗekuɞ vatɛ te flɛre.
Nata ɗɛ s'ɛ kiɞtɛ ngritur
ate pelhuren' ɛ zɛze
hena me sy te vɛnitur
po perendontɛ si rɛze;
yλ'i menɡɛzit po ndrintɛ,
ɗɛ bilbilete kendonin,
vɛsa ɡiɗeŋe po bintɛ,
ɛ lulɛte lulezonin.
Mbrɛti u ngrit i hɛlmuar,
ɛɗɛ ɛ dergoj ŋɛrine.

ϭerbetor' ε pa pεrtuar,
mbloθi piθe paresine
Te mbeθεη εθε te pare
εθε gíθe plεqesija,
c'qεpe çεl' ε lyftetare,
ε ϭumε nga vεpelija,
ne mblεθe tε̄ piθe roθe
pas menyres se lirise,
baϭke mε mbrεne umbloθe
si t'afert; ε te ϭtepise;
piθe bupa te-vertεte,
εθε nd'ar ε n'εrpent vεϭur,
Ϭpirt-mir'ε trima te-qεte,
t'urt' ε mε buze te-qεϭur.
Ne mεst u ngrit Kastrioti
θa: veλεzere Ϭqipetare!
ηe brεnge na pruri moti,
pa do menduar mè pare:
Si mundime te ϭpetojme
nga kjo brεnge Ϭqiperine,
duhεte te kuvendojme,
ndaj u kerkova tanine;
Tyrqit duaλe ng' Asija
εθε ne Europe εrθe
pemεt, posi mi erija,
ε ϭume pakera dεrθe;
nga Andrinopoja hyne,
muape θε Grεkerine,
tani nder nε kane syne,
te na hεθin ne grεmine!
sa mbrεtre te Ϭqiperise!
si θε te tjεret' i mundi,
ra pεbεϭ' i Πεrendise,
pe te paλe s' la pekundi!
Uϭtetarete lefluan,
per memeθεθin u vrane,
vεç η'a dy mbrεtre ϭpetuan,
ne Rome nε Πapa vane.
Murati, qe s'na pεϭontε,
nga nε kerkon miqεsine,

s' di ç'ƌɛlꝑeri mɛjton sontɛ,
sɛ ꝑo ɛ ŋohem Tyrqine;
me ngan sɛ ꝑo ben gatine,
qytɛtn' e maƌ pɛh te maꝑe,
ɛ ꝑas ati djajt'ɛ dine
kujt dot' i sulɛt mè ꝑare.
Пas Romes' se-rɛ ka tjɛtre
qeλim zene qe tanine,
t'i dɛrƌɛt Romes' se-vjɛtre,
te mape ƌɛ Italine;
ƌɛ lindjɛn' ƌɛ ꝑɛrendimne
kerkon tɛjꝑertɛj t'i zere,
ꝑiƌ' atjɛ ɛ ka qeλimne,
boƭen' ne dore t'a vere.
Sot-ꝑer-sot na ka nɛvoje,
andaj kerkon miqesine,
ꝑa ndryϭɛ s'na flit mɛ goje,
ꝑiƌe bot' aƭe ɛ dine.
Qelimet' i ꝑϭɛh Murati,
ꝑɛh ɛ ꝑandɛh te geŋɛŋe,
eϭt' i-ꝑϭɛhte si lugati,
ꝑo koha dota pefɛŋe.
Θote, q'eϭte mik ꝑer jɛte,
me s'do ꝑe nga Ǥqiꝑerija,
ꝑo veç ŋe ꝑɛnk do te kɛte,
t'i vendosɛt miqesija;
ƌɛ ꝑer ꝑɛnk s'kerkon ꝑe tjatre,
nuke ϭɛh tjatre nɛvoje,
ꝑo do djɛmt'ɛ mij te-katre,
te ꝑine n' Andrinoꝑoje;
ꝑake koh' atjɛ te ꝑine,
mɛ ata qe t'i dergojme,
ƌɛ te vɛn'ɛ te vine,
sa hɛre qe t'i kerkojme;
ɛ fronî ꝑa zot ne mbɛtte,
sɛ ꝑo ɛrƌm' ɛ dote vɛmi,
ŋe ɛ tiλe ne na ꝑɛtte,
vdɛkjɛn ne dore s'ɛ kɛmi;
Θote sɛ dot' i dergoŋe
mè te maƌɛ Ǥqiꝑerise,

pas mεjε te mbrεteroŋe
nde uɗεt te miqesise.
Keto fjal'ε ɗaб'ε ɗεmε
t'i ɗoб tjatre, i bεsoŋa,
mbrεt' i ndεrбim s'flεt te rεmε.
fjales' se tij s' i dyбmoŋa;
mε ꞡiɗe keto ɗεm une
te behεte miqesija,
eбte m'ε mire kjo pune,
sε te priбεt Ϭqiperija.
Θεmi t'a bejme miqesine
Suλtane kбu t'a puбojme,
pastaj te zεme gatine,
luftene t'a premetojme;
Sε puna ukupetua,
εɗε fjala eбt' ε bere,
Evropa tani uχgua,
jane liɗure te tere.
per-ŋe-hεre mbrε'erite
Tyrqite dot'i leftojne;
u aferu'ajo dite,
t'u bijεm ε t'i debojme.
Jane te fort-ε te бume,
ɗε fati u vεtε mire,
vine pεmεt posi lume,
bijεne s' εgersire;
Te behεmi ŋe mε fqiŋe,
ɗε mê t'giɗe mbrεterite,
ε pastaj lε te na viŋe,
si te mbarojme gatite,
pa djεmte nεvε i ꞡεjme,
lε te pine te mesojne,
Kur te duam i pembεjme,
ꞡisεndi nuku pesojne.
Djεmte si бpirtin'i dua,
po me бume Ϭqiperine,
mos ɗoni, qe u frikesua,
p'andaj zuri miqesine.
Si velεzre tani ɗoni,
faqεza ε si te-lire,

BKSH

ate qe te kupetoni
per te ndɛrçim'ɛ te mire.
Mbrɛti fjalen' ɛ mbarojti,
pastaj vuri rɛ te paret,
ɳe-nga-ɳe ꞡiɑ' i ϭikojti,
ata po i mir te-qaret.
Mbrɛti plak uhoq me ɳ'ane,
pa u ngrit ɳe trim me kembe,
ϭikoj ɳe hɛr' an' ɛ mb'ane'
hɛkurin' ɛ haj mɛ ɑembe!
iϭ Kamani, q'iϭtɛ bupe,
mè trim nga ꞡiɑe te-paret,
nuk' i trembɛj syri kupe
pa ɛ donîn Ϭqipetaret;
i hoƛ' iϭt' ɛ pak' i-ꞡate,
nuke kiϭ ϭume mustaqɛ,
vij si i-ʐɛϭk' ɛ i-ɑate,
ɛ s' kiϭ farɛ miϭ mbi faqɛ
kiϭtɛ ꞡiɑe urtesine,
mɛ ɳe ze te emble flistɛ,
fjal'ɛ tij ɛ bint ɳɛrine,
ɑɛ ꞡuha hɛkur' i pristɛ.
Mori korɑene nder duar,
ɛ qendroj ne mɛst si bůpe
mɛ fytyre t'aϭperuar,
ngriti giϭtin ɑɛ ɑa: kůpe!
Kůpe s' trembɛt Ϭqiperija,
nuke vdi;, po eϭt'ɛ ꞡaƛe,
tjatre perꞡɛꞡjɛ Tyrqia
nuke do pervɛç mɛ paƛe!
Ϭqipetari, trim i-vlɛre,
kůpe nuk' u frikesua,
ɛ te trembɛt kete hɛre!
Mbrɛt! o Zotɑi im, ç'me ɑua?
Apo s'ɛ dime Tyrqine,
nuk' ɛ kɛmi ɑɛ mesuar,
ɛ s'ja ɳohem djaƛezine
ꞡɛr me sot qe ka punuar.
Na ben si miq kete hɛre,
sɛ ka te-tjɛre qeƛimɛ,

mos pandεhni te na lere
pa te keqij hiδerimε.
Mjεre! mjεr' ajy i-ɡore,
qe i sjελ bεse ne fjale,
bijε ne lak ε ne dore,
εδε çɡεjt po s'munt te dale.
Mbrεt i-ndεrϭim ε ju ϭoke,
mos haroni trimerine,
mbliδni mendjεne ne koke,
ngrihi te zeme kufine;
Trimerija, Trimerija!
mban lirin' ε memeδεne,
une ϭprεh tε Пεrendija,
t'i hεδime pertεj δεne.
Qyϭ te zeme miqesine
mε ate, qe na ben vape?
Tyrku vendεt, ɡiδ'ε dine,
mε ç'djaλezi i ka mape,
ɡiδeηe keϭtu punojne,
kombεt mε lajka i ndajne,
pa miqesin' ε hapojne,
δε ηe-nga-ηe i perlajne;
kur ka armike te-tjεre,
te ben mik, sa t'i volitηe,
a mbaroj ata ηe hεre?
pritε, vjεn te te goditηe.
Miqesirra te-vertεta
s' ka ηεriu i-pabεs ,
pervεç ϭpata δε ϭiɡεta,
ato jane per ne ϭprεse.
Tjatre ɡah kerkon te zere,
andaj pεh te na ɡeηeηe,
me ata krah te na vere.
ɡεrsa kohen te na ɡεηe;
δε s' jà dini δεlperite?
ka dy faqεze mesaλa,
kϭu rεh te fitoηe dite
mε te ketiλa pepaλa.
S'ε dini ç' kane punuar
ɡiδe mbrεtret'ε Tyrqise?

Sa fronɛ kane pezuar
mɛ lajkat te ƌɛlperise!
Ata djɛmƌite, qe ƌoni,
jane ϭprɛs' ɛ Ɵqiperise,
mɛ ç'sy ɛ faqɛ kerkoni
t'jà dergoni pɛnk Tyrqise?
Si te msojne ligesite,
ɛ te mirat t' i hapojne,
te çpikine djaƛezite,
pastaj te na mbrɛterojne?
Dote mapene zakonɛt
ɛ keqija te Asise,
pa ŋɛriu si te mesonɛt,
mė s' i ndahɛt djaƛezise;
Si te pitɛn nene xpɛƌe,
nuke benɛne te lire,
pastaj s' ɛ heƌem dot lɛƌe,
po mɛjtohi qe sot mire.
Ata duhɛt te mesojne,
te behɛ e te-vertɛte,
te leftojn' ɛ te pykojne
pas nɛvojes qe te jɛte.
Une paƛ ɛ mɛ te paƛe
s' munt te benɛm aq' i pore,
a ɛ ϭihni kete paƛe?
dote vdɛs mɛ te ne dore!
Sɛ turpin' ɛ Ɵqiperise
s' ɛ ϭoh dot mɛ sy ne jɛte,
ƌɛ miqesin' ɛ Tyrqise
kùpe s' ɛ ze te-vertɛte;
trimeri ne mos na mbeti,
ɛ mė s' jɛmi Ɵqipetare,
te ϭuhɛt piƌe pɛmɛti,
sɛ kjo 'ϭte pun' ɛ pangare.
Иe komp me mire te vdɛse,
ɛ kɛu te mos dobetohɛt,
gur mbi gur lɛte mos mbɛse
ƌɛ memeƌɛu te ϭkrɛtohɛt!
a paƛ ɛ mɛ ndɛr te pojme,
a po ne lufte te vdɛsim,

a memeđene ɕpetojme,
a mbi te mė te mos mbɛsim!
Ç' kuvendoni! ɲa mentohi!
t'i benɛmi roɲ Tyrqise?
s' kini Turɲ te turɲerohi!
ɕtijɛm ndɛr'ɛ Ꞡqiɲerise!
Ɲa ꞓa bejme bɛsa-bɛse,
ɛ te mbliđɛt Ꞡqiɲerija,
ahɛrɛ lɛ te na prɛse,
t'a ɕihni ç' eɕte Tyrqija;
te vdɛsem a te ɕpetojme,
sɛ kurti eɕt' i-kɛq ɕume,
ne xɡɛđe ɛ' mundim te pojme
ɛ ne roberi per lume!
Uɲerɲoqne prindit t'ane,
ɛ ruajtne memeđɛne,
ɛđɛ nɛvɛ na ɛ lane,
aɕtu sindekur ɛ ɡɛne;
Kuɕ mɛr ate turɲ tanine,
qe te humbase ɲer jɛte?
pastaj əta qe te vine
t'a ɡɛjne, qofte lark, ɕkrɛte!
Tani bůpa Ꞡqiɲetare!
ɲa kujtoni trimerine,
sicili armet te mape,
ɛ tà ɕoheme Tyrqine;
dɛlui, ꞓe dalim te-tere,
t'i ɲerɡiɡɛmi Tyrqise,
ɲa ɛ ɕihni, si tà zere
uđen ɛ mɛzit t' Asise;
đɛ pastaj te mos kuxojne
ɲer ketɛj dɛne te hiđɛn,
po ɛđɛ kur tů kujtojne,
laɡɛt ɛ ɡuɲet t'u driđɛn.
Sot duhɛte trimerija,
nuke duhɛt me mentimi,
lark Ꞡqiɲerise Tyrqija,
ɲa tani dukɛte trimi!
Sot nɛvɛ ne dor' ɛ kɛmi,
t'i debojme nga kufija,

pastaj kuɞ ɛ di si jɛmi,
mos te zente roberija!
kuɞ ka ɞpirt pɛj Ꞓqipetari,
si te-parete qe qɛne,
i benɛt zemra si zjari,
s' ɛ do gaλjen' ɛ vɛthɛne.
Kete fjale dukɛ ƌene,
ɛrƌ' ɛ mbyti maλengimi,
ƌɛ mè nuk' ɛ nxori zene,
po u ɛgersua trimi.
Fjalen per ɳe hɛr' ɛ prɛu,
ɛ lotte çurke judɛrƌe,
te giƌe i maλengɛu,
te terevɛ lott' u ɛrƌe.
Uhoq ɛƌɛ ndeɳ me ɳ'ane
i-vreɳtur, i-zemeruar,
me nuke degoj, sɛ ç ƌane,
po vuri koken ner duar.
Kɞu ƌɛ o trim i-vertɛte!
q' ɛ doɳɛ fort Ꞓqiperine,
te ndritte ɞpirti per jɛte,
qofɞ baɞke mɛ Πɛrendine,
giƌe çɛl' ɛ parɛsija,
qe u gɛntne, mɛ lot qane,
mendjɛn' ɛ fjalet ɛ tija
te pelqyɛra i pane.

II.

Ne mεst t'ati maλεngimi,
qe vij posi vεtetima,
po dεgonεj, si gemimi,
zeri i bupavεt trima,
lufte, lufte mε Tyrqine
ϑipe giϑe mε ηε hεre,
nuk ε duam miqesine,
ate deɕire t'a ngrεre.
Ata kuajt ε-harbuar
kur ngriϑεn' ε hingeλijne,
ϑε mε sy te εgersuar,
qyɕ veɕtojn' ε ɕkrεfetijne,
aɕtu ɕqipetaret trima,
ηeri tjatrine ɕikonin
mε veɕtim si vεtetima,
εϑε vdεkjεne kerkonin.
Kur ungrit ηe plak i-vjεtre,
qe kiɕ par' ε kiɕ deguar
ϑε iɕtε me raϑe tjεtre
nga versa q'ε kiɕ te-ɕkuar,
lεɕ-barϑ'iɕ ε mendjε-gere
εϑε ɕume giϑ' ε donin,
te-tere i benin ndεre,
ε fjalene ja degonin.
iɕ Πεpe-Tuɕan' i-ndjεre
qe ç'do pune ε mbarontε,
iɕtε plak mi pleqt'ε tjεre
ajy guqεt' i ɕikontε.

BKSH

Θa: zoteriŋ! me deɋoni?
t'u ƌεm ƌε une dy fjale'
ɋastaj bejme si te doni,
ɋo mos ε mεrni mε vale.
Ϭume hεre trimerija
sjελ ϭɋetim, eϭt' ε ɋelquεr'
ɋo here ƌε urtesija
eϭte m'ε mir'ε m'ε vjyεr;
ɋiƌe bota mir' ε dine
Ϭqiɋetare q'eϭte buɋe,
ε ka ɋasur trimerine,
εƌε nuk' ε haron kure;
mos ɋandεhni, q'une dua,
ɋer Ϭqiɋetare te ƌone,
Kete hεr' u frikesua,
ε s'leftoj si ɋat zakone;
Πo Tyrqite sontε janε
te-ϭume si mizerija,
fuqi te ɋasosur kane,
i ɋεrmbyste Πεrendija!
ƌεm, qe djεmte ti dergojme,
ƌε te zεme miqesine,
m'anet tjatre te qεndrojme
te bejme ɋiƌe ɋatine,
Иεres te mençim te çojme
t'i bindime mbrεterite,
ɋa ahεrε te leftojme,
si te baϭkojme fuqite;
nεvε sot-ɋer-sot Tyrqine
duhεt t'a vεme ne ɋume,
sa te bejme ϭoqerine,
si trimi mε ϭoke ϭume.
Ahεrε ɋra trimerija
ka kohene te trεgoεt'
εƌε ϭɋrεh tε Πεrendija,
Ϭqiɋerija te ndεrohεt.
Djεmte tani lε te vεne,
ɋersa te bejme ɋatine,
Zoti t'u aɋe ϭendεne,
ɋa ɋraɋe ketu na vine.

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPERISE BIBLIOTEKA KOMBETARE TIRANE

Keбtu ϑa mε mεndim пlaku,
qe iбtε бume í-vuar,
i iбtε ftohure ηaku,
dite-te-бuma kiб бkuar.
Manuбi fjalen ja пrεu,
ϑa : tani lε te mbarojme,
пa i ϑa ϑε mbrεtit : ngrεu,
nεser пraпe kuvendojme.
Nεvε fjalet пo i ϑεmi,
ε пunen te ber' ε zeme
пo ne dore nuk'ε kεmi ;
mbrεterεбa, q'eбte meme,
ajo munt ne kete пune
te aпe baбke mε mbrεne
ηe funt te míre, ϑεm une,
a te vεn' a te mos vεne,
Jake-ni tani te vεmi
te huajte t'i ndεrojme,
mε ta ca fjale te ϑεmi,
ε пake kohe te бkojme ;
ηεriu ne vent te huaj
бпirtin' ε ka te brεngosur,
i dukεte dita muaj,
ε пandεh qe s'ka te sosur.
keбtu ϑa пlaku Manuбi,
Sε пleqte kεбu ε mεntonin,
пo te riηt' iбin si пruбi,
keto fjale si deηonin.
Mbrεti ungrit mε ηe here,
ϑa : nεser mbliϑεmi пraпe,
mεntohεmi ηat ε ηere,
ηiϑe kuб бortene t'aпe.
Πa duaλe te mεnduar,
gas ne zεmre nuke kiбin,
iбin si te zemeruar,
Si kur s'qεn' ata qe íбin.
Nata mε robεt te zεze
пo tfaqεj ne haпesire,
dritat'ε qjελit u ndεze,
dykεбin si ar igrire.

Zoqđite zune folεte,
vεtem bilbili kendontε,
nata mε t'εpet ε qεte
mal' ε fuɕa po mbulontε.
Mbrεne ɡumi nuk' ε zuri,
po rij ne roba i xɡuar,
mεntohεj ε pɕεretintε
mε zεmere te perveluar
Nga te vij i ɕkrεti ɡume,
qe mεntimεte i ɕkonin.
ne per ment te ti si lume.
εđε nga syt' i mburonin.
Kur yλ' i ditese doλi,
t'εpetit humbi si vεse,
driten ne vent te tij soλi,
nuku duroj me ne ɕtrεse.
Mbrεti mε ηe renkim ngrihεt,
pa ze ε lan sy ε duar,
đε viɕεt' ε perseritεt,
pa vεtε dukε ɕpεjtuar.
Mbrεterεɕa iɕtε ngritur,
đε iɕ vεɕur' ε iɕ nɡεɕur,
posi nusε perseritur,
punontε λere-pervεɕur.
Iɕtε ɕume punetorε,
εđε ε-urt' ε ε-xɡuar,
per ç' do pun' i vintε dorε
iɕ' ε-mir' εđ' ε-levduar.
Пεse vaɕa bukuroɕε
εđε ɕerbetorε tεte,
t'i ɕihηε, jane yj, đoɕε,
εđε ajo hena vεte;
vaɕate si peλumbεɕa
potuλ' ε kiɕin pεđuar,
εđε ne mεst mbrεterεɕa
pij si lul' ε-lulεzuar;
mε duar si pεj εrɡendi
po punonin ε mesonin,
s' hiqεɕin nga avlemendi,
ε si đeλeza ɕikonin.

Mbrεterεϭa εƌε vεte,
kiϭtε zene ε punontε,
pun' ε saj iϭ pa-te-mεte
nga te-tjεrate ndepontε.
Iϭin engej ato vaϭa,
kiϭin lεϭera te arta,
s' iϭin si lisi te-traϭa
faqεt' i kiϭin tε-zjarta.
Mbrεti gekundi kur vintε,
mbrεterεϭa mbrεterontε
po εƌε aty kur pintε,
ε pyεttε ƌ' ε degontε.
Γoni ner gra posa hyri
i ngrεhure posi gεli,
te-giƌa mε raƌ i qyri,
ƌε vaϭat' i perkeƌεli;
Mbrεtrεϭen'ε zù pεj dorε,
ƌε i ƌa, te dua pake,
doren q'ε kiϭ pεj deborε,
i zuri ƌε i ƌa, jake.
Ajo mε rε ε-ϭikojti,
ƌε sado q' ε pa te-qεϭur,
hiƌerimn' ε kupetojti,
ƌε ungrit λere-pervεϭur.
Mε te hyre ne te-ndaret,
dore-pεj-dorε uzune,
dukε ƌene mε te-paret
mbrεti te-ϭkrεtene pune ;
Mbrεterεϭes likϭt i εrƌi
kur ε degoj ate fjale,
ε trembi ϭume ƌ' ε vεrƌi,
lott' i vane posi vale !
Si dελendyϭεt kur vene
mε vpap t' apijne mè pare,
po gεjne priϭur folεne,
ƌε zoqt' ε tyrε te-vrare !
aϭt' umahnit mbrεterεϭa,
djεmte, ƌa, dote dergohen !
une jεtene ç' ε dεϭa !
popo ! te me largesohen !

BKSH

qyɞ te duroŋ un' ɛ-zɛza!
ɛ te poŋ pa ta ne jɛte!
kejo brɛnge psɛ ra si reza!
Zot' i maƌ ɛ i-vertɛte!
Me pastaj te ɞoqt i ƌote
mɛ hɛlm ɛƌ' ɛ-zemeruar:
Ɓɞte turp ne ɡiƌe bote.
kjo 'ɞte pun' ɛ-ɞemetuar.
Foɞŋate nɛ te dergojme
ne ŋe vent farɛ te huaj!
ɛ nɛvɛ te deɞerojme!
kete fjale mos mà ƌuaj!
cila mem' ɛ cili ate
djɛmte pɛnk i ka derguar?
pune fort ɛum' ɛ mekate,
kupekuɞ s' ɛ ka punuar!
ɞpirtin' ɛ ap, djɛmte s' vɛne,
pa ta s' beŋ dot as ŋe dite,
ƌɛ ata nɛvɛ s' na lene,
s' benɛne kɞu miqesite!
Djɛmte q' i kam ɡiƌeŋ' afre,
t' i dergoŋ lark nga ɞtepija!
te pin' atjɛ si te varfre,
mos ɛ ƌente Пɛrendija!
Murati, mbrɛt' i Tyrqise,
s' ɛ di ç' eɞte bir ɛ bije,
s' ka pjɛsen' ɛ ŋɛrezise,
daɞuri s' ka ne femije;
ajy do te mbrɛterone,
qe te beŋe ligesite,
te vrase ɛ te ɞkrɛtoŋe,
te derƌŋe ɡak nat'ɛ dite!
Ah! moj Ɠqiperiz' ɛ-mjɛre!
me te mbajte Пɛrendija,
mos te ɞtente noŋe hɛre,
zoti nder duart te tija.
Ɓɞte priɞes ɛ ɞkrɛtoŋes,
eɞte kafɞ' ɛ ɛgersire,
eɞte vpases ɛ mundoŋes,
ɞpirt-ɛpet' e zemre-kλire.

Keϭtu ϑa ɛ-zemeruar,
ϑɛ mbréne ne syt ɛ ϭihtɛ,
ϑɛ zemer' ɛ perveluar
mɛ fort ɛ mɛ vpap i ηihtɛ,
kur enpeλ i urtesise
ne ϭpirtit te saj xbriti,
ɛrϑ' nga an' ɛ Πɛrendise,
ϑɛ zemrene ja trenditi,
Mendjen'ɛ kϑɛu mɛ ηe hɛre,
ϑɛ ϑa : beni, si te doni,
ju mendohi pat' ɛ pere,
mua s' duhɛt te me ϑoni.
Πer ϭpetimt te Ɵqiperise
ɛ kam gas ɛ n'ɛr ne jɛte,
ap fjale ndaj Πɛrendise
s' pendohem ϑɛ te mbɛs ϭkrɛte.
Mori fjalene ϑɛ vatɛ
mbrɛti, ɛ me s' ndeη pekundi,
sindekur u ϑa ndaj natɛ
fjales' i doj ϑene fundi.
Ne mɛst ϭume fjale ϑane
paresija qe umbloϑe,
per paqe nɛvoje pane,
papo miqesine xpoϑe,
Te riηte ϭum' uperpoqne,
sɛ punen nuk' ɛ pelqyɛn,
me pastaj me η'an' u'hoqne
po mendjɛne nuk' ɛ kϑyɛn!
Πlɛqesija ϑane ϭorte,
te behɛte miqesija,
po te zihɛt me tɛ forte,
m'anet tjatere patija,
piϑe kombɛte te mbliϑɛn,
ηe lige ne mɛst te vene,
mɛ bɛsa bese te liϑɛn,
ɛ Tyrqite t'i perzene.
Πastaj te piϑe ungrine,
ɛ ne te huajte vane,
ɛϑɛ bene miqesine,
pas menyrese qe ϑane.

Mbrεti đa tani ju ɞkoni,
pa djεmte nε i dergojme,
εđε suλtanit i đoni,
qe fjalene s' ε harojme.
Te huajte piđe ungrine
si ubene keto fjale,
nga qytεti dukε dale.
Ditet' iɞin dukε ɞkuar,
vinine mε vrap si lumi,
i trumbuλ a i-kuλuár
iken ε nuk ε ze pumi!
Dit' ε-zεze aferohεj
qe te ndahεɞin femija,
zemera po u hεlmohεj,
đε ɞtepin' ε mbuloj zija!
Mbrεti ŋe plak te-bεsuar,
đε ŋe plake q' i kiɞ pitur
ε i kiɞ pritur nder duar,
đε iɞ ε-mir' εđ' ε-ditur,
u nisi, đe disa vεte,
mesim-đenas ε te tjεre
ɞerbetore ɞtat a tεte
te-matur' εđe te-vlεre.
Djεmte iɞin te-gezuar,
qe te hipine ne kuaj,
si te-mbeđeŋ ε te ç-quar
te vεne ne vεnt te huaj.
Mbrεterεɞa po mendohεj,
ε nde mentt pe tjatre s'vintε,
hεlmi i saj po i ɞtohεj,
te tere natene s'flintε.
Koh'ε ndarjεs' u afrua,
umbaruane gatite,
εđε dita u ɞenua,
Opopo! ε zεza dite!
Mema đε motrate qanin,
εđε djεmt'i perqafonin,
piđeŋe prane i mbanin,
i puđnin'ε i puɞtonin.
Mbrεterεɞa uhεlmua,

ða: ç'bεra ε zεza une!
m'uɞkurtofte jεta mua!
qyɞ ε bera kete ɲune!
S'i m'i mori meɴt ε mija
Zot'i mað ε i vertεte,
te ndahεm ŋgaha femija,
te mbεs kercurε ð'ε-ɞkrεte!
E ɲata ɞkruar ne baλe
kete te-ɞkrεte mynxyre,
te ndahεm qe me te ɡaλe,
mε te ketiλe menyre!
Vaλ'a dote m'i dergoɲe
kurdo hεre qe te dua,
a fjalen dot'a haroɲe,
te me diɡεt zemra mua!
Ah! kam frike ɲεj myxyrε!
mos nuk'i ɞoh me ne jεte,
ε te vdεs ŋga maλ'i tyrε,
t'a le ðε ɞteɲine ɞkrεte!
Keto ðoɞ ðε mε lot qantε,
maλeɴgimi nuk'ε lintε,
gaɞerimene s'ε mbantε,
ðe mendj'ε saj peð i vintε.
Ditene, qe dote ɞkonin,
mbrεti ungrit qe mε nate,
giðe bota lot leɞonin,
εðε i-varferi ate,
ɲastaj djεmte ɲran' i mori,
i ɲuði ε i qafojti,
ɲɞεretiti fort i-ɡori,
lotte çurke i leɞojti.
U ðote: te siλi mire,
te behi ɲεres ne jεte,
te mos mbεt-ni n' εpesire,
ɲo te jini te-vertεte,
ɴat' ε dite te kendoni,
ç' do q' u duhεte t'a dini,
giðe ɡuhet t' i mesoni,
ɲo Ɑqiɲεne mos ε lini,
miresit' ε Ɑqiɲerise

i mbani mos i haponi,
nga vεtijat' ε Asise
ndruhi mos i aferoni;
memeδεn' ε kombin t'uaj
ϭtepine ε ηεrezine
δε atjε ne vent te huaj
t' i doni, δε miqesine;
Ϭqipetar' ε Ϭqiperine
kupe te mos i haponi,
kini drite urtesine
ç'do ge mε mεnt t'a gykoni;
te behi trima te-urte,
te zotte te mbrεteroni,
jo te map'ε mendjε-ϭkurte
ndaj duhεte te mesoni,
te behi ϭume te-ditur,
fjale-bukur'ε te çquar,
ϭpirt-daϭur'ε mendjε-ndritur,
te mir'ε te kupetuar.
Zoti ε ndéroj ηεrine,
i δa ment qe te gykoηe,
te punoηe miresine
te ligate t'i mergoηe,
ruani ndεr'ε ϭendεne,
buperin'ε trimerine,
kombin'εδε memeδεne,
ηεrezin'ε miresine.
Ϭqiperija juϭ ka ϭprεse,
εδε prεt ϭume te-mira,
po te mbani juvε bεse,
nuk' ε ha dot εgersira.
Mesimεt dot' u mesojne,
ato punera, q' u duhεn
atyrε qe mbrεterojne,
ε mbrεtre te mire quhεn;
u duhεte ηεrezija,
zoterija ε te-tjεra,
miresija, trimerija,
giδe vεtijat' ε-vlεra;
kombine ϭume tà doni,

ε si femije tà kini,
mε te drεjte te ɡykoni,
ε ç' do ɲuneze t' a dini;
ꝺε ne brεnge te mesohi,
ꝺε ϭɲirtine t'a mundoni,
ε kupe te mos rendohi
ne doni te mbrεteroni;
kini ɳohe te-qepuar,
ꝺε ndjεɳa te-larta ϭume,
zemer' εꝺε ϭɲirt te-çquar,
mendjε ɲa loꝺj' ε ɲa ɡume.
keϭu u ꝺa i ziu ate,
u fali uꝺen' ε-mbare,
i ɲuꝺi, u ꝺa urate,
εꝺε uhoq dukε qare.
Grate ɡiꝺe ɲϭεretinin,
i luteϭin Πεrendise,
ɲraɲe ϭendoϭe te vinin
ɲrεnserit' ε Ϭqiɲerise.
Mbrεtereϭa ɡεr ne ϭkaλe
doλi mε zemre te-ꝺyεr,
i ɲuꝺi djεmte ne baλe,
ꝺε u nda ε maλenɡyεr.
Бε ata djemꝺit' ε mitur,
kur ε ɲane, qe u ndane,
mbεne ɲosi te mahnitur,
ꝺε mε lot te hiꝺur qane;
ɲer hεre te-ɲar'ε ɲane
sa ꝺemɲ ɳεriu ε ϭteɲija,
memeꝺεu ε ɡiꝺe ç'jane,
ꝺε ϭoket'ε ɳεrezija.
Hiɲne ne kuajt ε ϭkuan,
si zogu kur le folεne,
ɳεrezin ε ɲerveluan,
ϭkrεtuane memeꝺene.
Kaɲetuăn me tjatr'ane,
nga mali kokene kꝺyεn,
Krujen ε bukur s'ε ɲane,
me tε̂ɲer u maλenɡyεn;
u dukεj si kur kiϭ ϭkuar

ɳe kohe fort ϭum'ɛ ɡate,
qe iϭin ndar' ɛ merguar
nga motr'ɛ nga mem'ɛ ate;
ɡiđeɳe Krujɛn mendonin,
đɛ ngː maλí pϭɛretinin,
memeđɛne s'ɛ haponin,
te ɡiđa ner ment u vinin.
nɡ'ajy maλ'i-ϭum umɡine,
sa te-katre u semure,
jo vɛtem ɡer ɳɛrezine,
ɡo đɛ ɡer gur'ɛ ɡer drure,
Zemerate u renkonin
sɛ s'i lintɛ daϭurija,
mergimne nuk'ɛ duronin,
s'ndaheϭin nga ɳɛrezija.
Иɛriu kudo te ɡoɳe.
nuk'ɛ hapon memeđɛne,
zoɡu lɛ te fluturoɳe,
ɡo ner ment ɛ ka folɛne;
Uji sado qe ngrihɛt,
ɛ te haɡɛte nde ɛre,
te mbliđɛte ɛ te ϭtrihɛt,
praɡe mbi đɛt dote bjɛre;
nga do te vɛj'ɛ te brɛđe,
te ndryϭohɛt' ɛ te ndrohɛt,
praɡe mbi đɛt dote pjɛđe,
vɛç atjɛ munt te qɛtohɛt.
Mbrɛterɛϭes' ajo dite,
jù duk fort ɛ-ϭemetuar,
zemren' ɛ kiϭtɛ te mɡite,
te-djɛgur, te-ɡerveluar;
ɡer djɛmđit fort kɛq i vintɛ,
ɛđɛ qant' ɛ s' ɡerdeλɛhɛj,
ɡiđeɳe ɡo ɡϭɛretintɛ,
mɛ fjale nuke geɳɛhɛj.
i đoϭine te mos qaɳe,
djɛmt' aqe lark nuke vane,
đɛ zi ɡer tà te mos mbaɳe,
— ɡofϭin, dɛϭ zoti, ɡaλ jane
kur do t'i duaϭ, te vine,

ƌε karte dote dergojne,
as бtepin' as ŋεrezine,
as memeƌεn' ε hapojne;
po ate s' ε lij renkimi,
ƌε fjalete s' i depontε,
maλenpimne hiƌerimi
εƌε lotte po jà бtontε.
Ungrys ε бkoj ƌε ca nata,
mbrεterεбa nuke flintε,
vaбat' umbloƌ' εƌε grate
ε vune ne бtrat te flintε;
po s' ε lintε maλenpimi,
pa pintε ne бtrεse xpuar,
zemren' ε saj hiƌerimi
ja kiбte fare hεlmuar,
nuke flij ε zεza meme,
syt' ε-zεs mε lot jù mbuбne,
εƌε piƌe ate mbreme
ne zemret te saj kiб pruбne;
mendja ne djεmƌit'i vintε,
nuke munttε te p бontε,
pбεrεtim' ε zjar i vintε,
derƌtε lot бum' ε renkontε.
Πεrendija ε depojti,
te veλan' ε vdεkjεs ƌipi,
mε te maƌtte saj ε çojti,
ε i vatε ndaj te ngƌiri.
pum'i qεt' uaferua,
ƌε i qendroj mbi kryε,
mbrεterεбa uqεtua,
kur n'endepe ju refyε
ŋe pip'ε ŋe бkrεtetîre,
ƌe pas ŋe бpελe qendruar
ŋe kuçedre ŋ'εgersire
mε ca sy te xgurduλuar!
ne mεst te pakut po pintε,
pεƌ ε potuλe veбtontε,
бume frynt' ε бkrεfetintε,
ƌε tym ε flake leбontε!
Trε-nga djεmt' ε saj kiб zene,

ɛ si ujku po i çantɛ,
si ɞqɛra poɞt' i kiɞ vene,
ɛđɛ muɞkerit' u hantɛ!
M' i-vogeleđi po vintɛ,
si engeλ pojɛλe mɛ drite,
si lemɞ' i diɛλit ndrintɛ,
nat' ɛ ɛret' ube dite;
Kuçɛdrese juleɞua,
i ra mɛ korđet đ' ɛ vrau!
Mbrɛtereɞa ɞpejt uxgua,
— Un' ɛ-zɛza — đa đɛ qau!
Ungrit, uvɛɞ dukɛ qare.
ndɛŋ si ɛ.varfre ne vatre,
mɛ fytyreze te-vrare,
qe s' ɛ kiɞtɛ here tjatre.
Ra zija, mbuloj ɞtepine,
ɛ uhap dalɛ-nga-dalɛ,
zuri piđe Ꮐqiperine,
ɛpesoj fuɞa ɛ male!
Mbrɛterɛɞa mė s' kuxontɛ,
te hyj ne đomet te tyrɛ,
sɛ djɛmt' ɛ gora kujtontɛ
s' jà dil dot asaj myxyrɛ;
posi ŋe fat-zi i-mjɛre,
qe kđɛhɛt zemere-djɛgur,
vjɛn me ɞtepi, hyn me dɛre.
po gɛn t' emene te-vdɛkur!
i qasɛt, po s' kuxon kůpe
t' i ngrɛre cipen' ɛ-ɞkrɛte,
ndonesɛ 'ɞte trim ɛ bůpe,
s' ɛ ɞɛh dot ɞuar per jɛte.

BSH

III.

E.zεza Andrinopoje!
q' uberε burim' i zise,
vurε boten ne nεvoje,
ne hεlmit te ligerise!
djεmðite ndaj tεjε εrðe,
o qytεt i-maλekuar!
ɵa lot te varferit dεrðe!
mε zemre te-deɵeruar!
iɵtε mbuɵure qytεti,
mε ŋεrezit te Asise,
arðure giðe pεmεti,
posi tuf' ε bagetiɵe,
zemre-trumbuλ ε ɵpirt-εpet,
te-εger' ε te-tmεruar,
te giðe per ne ske'εpet,
te-trεɵ ε te-ɵemetuar;
te-ter' iɵin koke-pojελe,
s' kiɵine ge te pelqyεr,
s' dijne te-kop' εte-mbjελe,
po te-map' ε te-pembyεr;
iɵine te-sgurduλuar,
te-vεɵure nder levεrε,
turi ε buze-leɵuar,
ε nde te-pεmε per-hεrε;
mε tumanε giðe vεɵur,
ðε mε hεkura ngarkuar,
te-vreŋtur' ε te-pa-qεɵur,
te-kεq ε te-zemεruar.

BKSH

M' i mađ' i tyrɛ, Murati
s' kiɞ nder ment kupe te-míre,
posi ɛ gɛt nga i ati,
me te ligat kiɞ deɞire,
ne jɛte ŋeri s' pɛɞontɛ,
đɛn' ɛ zij giđe te-tine,
Konstandinopojen dontɛ,
đɛ Romen' ɛ Italine;
doj te hyŋ ne giđ' Europe,
ɛ giđe kombɛt qe qɛne
pih t' i bentɛ mije cope,
t'a ɞkrɛtontɛ giđe đɛne.
Urđer' i tij vrajɛ! varɛ!
keto dy fjale dij mbrɛti,
hɛλ ɛđɛ grɛp ɛ lavarɛ
iɞtɛ mbuɞure qytɛti!
Пrɛnserit' ɛ Ɠqiperise
pinine te-paperzjɛre,
nuke dilnin pɛj ɞtepise,
s' trazohɛɞin mɛ te-tjɛre.
Ajy m' i-vogel, i tyrɛ,
qe vij nga giđe m' í-çquar,
pɛj fytyr' ɛ pɛj menyrɛ,
zoti ɛ kiɞ lartesuar,
te-mirat giđ' i kiɞ đene,
te-ligat jà kiɞ merguar,
ge te-mɛte s' i kiɜ lene,
se gjđaɞ ɛ kiɞ mbaruar.
Kiɞ ɞpirt ɛ zemɛr' ɛ ndjɛŋe,
ɛđɛ ment ɛ ŋoh' ɛ hijɛ,
ɞtat ɛđɛ sjɛλ' ɛ pefɛŋe,
đɛ fuqi pɛj Пɛrendijɛ.
Ne kraht te djađte, kur lindi,
kiɞtɛ ŋe ɞeŋe si ɞpate,
giđe botene ɛ bindi,
ɛđɛ miq ɛ mem' ɛ ate,
qe dote behɛj trim, bůpe,
memeđene ta' ndɛrontɛ,
nuke dote mundɛj kůpe
sa te iɞ ɛ sa te pontɛ;

endep' ε-ema kiϭ ɲare,
si-kur ɲoλi ɳe dragua,
kur iϭtε me tė mε bapə,
ɲa andaj ϭum' ugezua.
Mesoj ɡiđe diturite,
ube ɳεri i mesuar;
ϭpirtit i đa đε me drite,
ndritoj zemren'ε-qepuar;
kiϭtε ɡiđe urtesite
iϭ mendjε mε ϭume drite,
kiϭ mε vεthε Пεrendine.
Korđen'aqe mir'ε msojti,
sa kuϭdo, q'ε ϭih, çuditεj
ɳεri t'i diltε s'kuxojti,
sε ε dij qe dote ϭtritεj;
åqe kεq ϭtij mε ϭiɡεte,
ε mε uϭte, kur ϭenontε,
trimi buɲ' ε i vertεte
kure dem nuke qeλontε.
Kohen'ε ϭkoj duke msuar,
mbuϭi vjεt tεte-mbe-đjεte.
iϭtε enɡeλ i-uruar,
ɲa ube si dεϭi vεte;
aqe ϭum' i-ϭendoϭ'iϭtε
sa ɳe-qint buɲa t'a zinin,
ajy brεnge nuke kiϭte
sε ɲoϭte dot nuk'ε vinin.
Ие dite, qe kiϭtε dale,
mε te tijte, te defrentε,
jaϭte hiɲure ne kale,
đε ɲosi hena çkeλqεntε,
dukej q'iϭte bir ɲεj mbrεti,
ɡiđe duaλε đ'ε ϭihnin;
uçudit ɡiđe ɡytεti,
qe s'ε dinin'ε s'ε ɳihnin;
sa qε i-vogel'ε djale,
ɲii brεnda, msont'ε s'dεltε
hεrε tjatere s'kiϭ dale,
jaϭte dεres nuke ϭkεltε.
Diελi, qe dεl nga qarku,

mos pandeh, q'ε pjελen rεte,
εδε ky s'lindi nga barku,
ε derpoj Zot'i-vertεte.
Suλtani ε pa tεk vintε,
εδε δa: ç' eσt' ajy bupe,
sε pεr aherε s'ε dintε,
nuk' ε kiσtε pare kupe;
pa ε kδεni ε m'a bini
δa, sε qenka trim' i-mire,
cili vaλ' eσt' a ε dini?
ndrin si yλi me te-ngδire.
Mbrεti iσ mε paresine
prεnsi xbriti εδε hyri,
te piδe kryεte ngrine,
σume u'a zuri syri;
pasdaj si ε kupεtuan,
piδe me kembe j'ungrine,
mε fjale σum' ε levduan,
ε mε ndεr tε-maδ ε prine,
piδ' iσine koke-pojελe,
δε fytyre vemetuar,
kok' ε tyrε iσ si σpeλe,
pinine buze-leσuar.
Te-piδe σum' ε pelqεnin
te-paret' ε mbrεterise,
ηe εmrę donin t'i pεnin,
pas menyres' se Tyrqise.
И' enpeλ nga qiελ' i-larte
Περendija mε vrap nxopi,
xbriti mε ηe rε te-zjarte,
fytyre dεrviσi mopi;
dεrviσi i-lar' i ndruar
uδa si drite me dεre,
sa iσine potuλ σtruar,
piδ' ungrine mε ηe hεre.
— O i-mire! i δa mbrεti
nga na vjεn ε nga te kεmi?
s' me pân te jεσ, nga qytεti,
sε s' te ηeh ndoηe nga ç' jεmi.
— Jo, δa, une jam i huaj,

qe vendin mɛ uꝺɛtare,
s' pi as mɛ jav' as mɛ muaj,
ɲo sa munt ikeŋ me ɲare.
Mbrɛti i ꝺa, ti i-mire,
qe ɕenditkɛ ɡiꝺe mone,
ɛ ɕum' ujera kɛ pire,
ɛ di kete trim ç' ɛ ꝺone?
Dɛrviɕi fjalen j'a prɛu;
ꝺa: un' ate sot s' ɛ ɲaɕe,
ky zot eɕte Skɛndɛr-bɛu,
mɛ t' aŋ aty laɕt undaɕe.
Ja pruri enɡeλi vɛte,
kete ɛmer' ɛꝺɛ ndɛre,
q' ɛ kiɕ ɲasure ne jɛte
Alɛksandr' imaꝺ ŋe hɛre!
sɛ ꝺɛ ɕpirt' iɕ i atija,
ne memeꝺɛt te tij prape,
derguar nga Пɛrendija,
frik' armikevɛt t'u ape,
si ꝺɛ ŋe hɛre qemoti,
q' iɕtɛ trim, buɲ' i-vertɛte
utrɛgua aq' i-zoti,
sa la ɛmere ɲer jɛte;
Пo Tyrqite nuk' ɛ dinin,
ɕqipɛtar' ɛ-maꝺ te ɕkuar,
ɲa at' ɛmere s' j'a vinin,
q' ɛ kiɕtɛ ɲer te ndɛruar.
Ne ɕumɛ te-maꝺɛ ɲune
ɛ qɛɕi mendja Suλtane,
ɛ ɡɛti si Firaune,
qe pit me ɕtepi Mosane!
Пas ca kohe Skɛndɛr-bɛu
ŋɛri i-maꝺ utregua,
trimerine ɛ ɲefɛu,
nga ɡiꝺe burat' uçqua,
E lartesoj trimerija,
trimn' ɛ-vertɛte mɛ ɲaλe,
aqe sa ɛ vu Tyrqija
ne ɕume te-larte ɕkaλe.
Fat' i barꝺ' i miresise

ne mijera uɵtetare
xgođi trimn' ɛ Ɵqiperise,
ɛ vu mbi gide te-pare.
Skɛndɛr-bɛu kudo leftontɛ,
ŋɛri perpara s' i pintɛ.
bupe s' ugent t' i qendrontɛ,
po i munttɛ nga-do vintɛ.
Na ɛrđi n' Andrinopoje
ŋe Tatar i-mađ ng' Asija,
qe nuk' i flitɛj mɛ goje,
i-rende nga trimerija;
iɵtɛ i-mađ sa dy buaj,
i-ɛger' ɛ i-tmɛruar,
kiɵ fuqi sa katre kuaj,
iɵ si lum' i-trumbuλuar.
Tatari ŋe trim kerkontɛ,
mɛ sqime te-mađɛ dɛltɛ
po ŋɛri nuke kuxontɛ
ne gurmet te tij te ɵkeltɛ;
po mbupohɛj mɛ ŋe fjale
đe i tremptɛ gide ç' qɛne,
— Kuɵ eɵt' i zoti te dale,
đoɵ, te ŋohe vetehene!
Ие ŋɛriu, qe tɛk ɵkɛltɛ
tronditɛj i-tere đɛu,
kuɵ muntte tjatre t'i dɛltɛ,
vɛç trim' i mađ Skɛndɛr-Bɛu.
Duaλe te-dy kaluar,
ne hɛkur te-rende vɛɵur,
mbupoŋat mape ner duar,
ɛ korđat' ɛ prɛhta ngɛɵur;
me ŋ' an' iɵ fytyre-qari,
qe si nat' ɛ-zɛze nxintɛ
m' anet tjatre Ɵqipetari
si dieλi vɛtetintɛ.
Bota, qe ɛ pane djale
Пrɛnsine, kundrejt Tatarit,
hipur si engeλ me kale,
gide j'a đane te qari;
mɛ ɵume rɛ po ɵikonin,

lutesin per Skender-Bene
se si Perendin' e donin,
piđe nerezit qe qene;
E dinin q' is trim Tatari,
s' pandehnine qe te mundej,
is i-mađ si qipi bari,
pa nga vendi nuke tundej.
Skender-be! o jete-pate!
i đe: ti mik, mase đua,
me mbupje sum' e levdate,
nuke m'a del neri mua;
eđe me sprese genehes,
ne memeđet t'ent te đuas,
none here kur te kđehes,
une kupe s' upezuas!
po spesit q' i este skruar,
te mos sohe me folene,
futete si i-verbuar,
e heđ ne pezik vethene.
Keto đa đe j'ulesua,
Prens' i-bukure si ylli,
uderđ posi ne dragua,
qe po sulete nga pylli.
Te-dy korđete i hoqne,
neri tjaterin te priste,
me fuqi sum' uperpoqne,
soku sokne s'munt t'a vriste;
se isin vesur ne hekur,
đe dinine te leftonin,
isin fort mire te-pjekur,
pa vethene e mbuponin;
po trimi, q'i lij pas soket,
hoqi fort mire ne spate,
Tatarit i ra ne koket,
ra i-ziu si lopate.
Piđe ç' qen' atj' eđ' e pane,
đip' e đane sume fjale,
pasdaj i erđ 'atje prane
Skender-begut e j'ufale;
pleqt' uçudine nga fati,

ƌɛ i ƌane ɞum urata,
mɛ doret te tij Murati
i fali disa ƌurata.
Πas ketij ɞume te tjɛre,
qe kuxuan'ɛ leftuan,
undɛne mbi ƌɛt te mjɛre,
nga vdɛkja nuk'umerguan.
Dy Πɛrse trima te-msuar
kete ɥune ɛ deɥojne,
ɛƌɛ dukɛ aɞɥeruar
ɛrƌe-ne Brus'ɛ kerkojne
nga mbrɛt'i ɥiƌe Tyrqise
ɲe buɥe qe te leftojne,
ɛ ne mɛst te ɲerezise
trimerine t'a trɛgojne;
xɥiƌ ne ɥiƌe uɞtetare,
ɛ nga ɥiƌe, qe kɛ ɥrane,
te-deɥuar'ɛ te-ɥare,
ɲe trim te leftojm'i ƌane.
Murati trimat'i ɥɞoλi,
qe kiɞ ne mɛst t'uɞterise,
ɥo asɲe nga ɥiƌe s'doλi
drɛjt trimavɛt te Πɛrsise,
Skɛndɛr-Bɛ' uaɞɥerua,
ungrit ɛ hëkurat vɛɞi,
ɥastaj doλi si dragua,
uvesul ɥosi ɥebɛɞi.
Πɛrsete veλezer'iɞin,
ƌɛ m'imaƌi Jahja ƌuhɛj,
trimeri te maƌɛ kiɞin,
m'i-vogli Mustafa quhɛj.
Jahjaj se-ɥari qeλojti,
ɥo ɞiɥɛta ɥraɥ'ukƌyɛ,
mbuɥoɲene nuk'ɛ ɞɥojti,
maj'ɛ-hɛkurte j'úƌye;
ɥastaj Skɛndɛr-bɛu qeλojti,
ɛ mɛ pembim ɞume ɞturi,
ɞiɥɛta mi kok'i ɞkojti
Πɛrsit, ɛ ne ɞtat s'ɛ zuri
ahɛrɛ, ɥosi ɥɛtriti

mi Jahjane uleϭua,
ꝺε ϭꝑaten'ε-lar'ε qiti,
Πεrs'i-varfer' utmεpuɑ.
Ndihme s'ꝑεti veç nε vpaꝑi,
sε ε ꝑa qe s'mundεj kupe,
mopi ꝺεne posi çaꝑi,
nuke qendroj dot si bupe.
Mustafaj, q'iϭtε me ŋ'ane,
ꝺε luften'ε-tyr'ε ϭihtε,
ε ꝑa, q'umunt, te veλane,
uderꝺ ꝼϭεhtazi t'i ndihtε;
Trimi ϭꝑεjt ε kuꝑetojti,
qe ꝑo vintε mε te-qεte,
mε biϭt te syrit ϭikojti,
hoqi mε vpaꝑ ŋe ϭiꝑεte;
ꝑiꝺe fuqine ε mbloꝺi
ꝺε Mustuꝼan'ε ϭenojti,
si pufε mε vpaꝑ ε hoꝺi,
tεj-ꝑer-tεj te-zin'ε ϭꝑojti;
i çꝑoj hεkur e mbupoŋe,
εꝺε ϭtan'ε tij ϭiꝑεta,
ukeꝑut, pa si sgerboŋe,
vdεkja ε mbuloj ε-ϭkrεta;
Jahjaj mopi ϭume frike,
ꝺε s'ε ꝑriti Skεndεr-bεjne
Skεndεr-Bεu ꝺa mos ike,
sε trimat ϭꝑine s'pefεjne;
uderꝺ mε korꝺe ne dore,
si dragoj i-aϭꝑeruar.
ε kohe Πεrsit te-ꝑore,
nuk'i la ꝑer te merguar.
Mε ϭume tmεp ε ꝑa ϭꝑrεse,
Skεndεr-Bεut jù keꝺyε,
hoqi korꝺene t'a ꝑrεse,
Iahja-trimi ugeŋyε!
ꝑosi dragoŋte uzune,
mε korꝺatε te-keqija.
ŋeri me tjaterin ϭtune,
ꝑo s'i vrau Πεrendija!
luanin ϭꝑatat'ε-ꝑrεhta.

BKSH

ndrinine ε vεtεnin
nd'εre si ɲende te-lεhta,
ɳera tjatrene godinin;
ɲo kur ε ɲanε Jahjane
ɡiđe bota, q'iбin mblεđur,
te бtriture ɲosi kane,
mbyture ne ɡak ε vεrđur.
Koken'ε truɲn' i kiб çare
mε ɳe бɲate. q'i kiб hεqur,
đε me dy ε kiбtε ndere,
ε ɲa ndjεre kiбtε vdεkur;
I kiб pen'ε-бkrεta бɲate.
ɲer-ɳe-hεrε si pufεja,
jà beri đitene nate,
ɡaku i vij si ɲekεja;
i-vεnitur'iбtε ndεre,
iбtε ɲa frym'ε i-qεte,
mε te-vdekurit ɲerzjεre
iб i-mjεri n'ate jεte.
ɡiđe bota uçudine
mε fuqit te Skendεr-bεut;
s'ja'kiб ɳεri trímerine,
s'kiб бok mbi faqεt te đεut;
ndεri εđε daбurija
nga ɡiđe bota i бtohεj,
ɲaɲo ɡiđe ɳεrezija
ɲer ate trim ɲerɡerohεj
đε vεte Suλtan-Murati
ε dontε kεq Skεndεr-Bεne,
me бume đε nga i ati,
ε me'tεɲre sε Mεhmεne;
Skendεr'ε-mađ ɲraɲ'ε nɡaλi
Zot'i-mađ ε i-vertεte,
Muratne бɲrεsa ε taλi
ɲ'andaj ε lartesoj vεte;
ngaha vent'i Пεrendise
Skendεr'i mađ ɲraɲe doλi
ε i đa ndεr Gqiɲerise
sε ajo se-riб ε ɲoλi
Skεndεr-bε' ube i-ɲare

PASH

mi uϭterit te Tyrqise,
mi mijera uϭtetare
krye prens'i Ϭqiperise.
Uhođ te parene here
nd'Asi ng'Adrinopoja,
se iϭte vend'i-perzjere,
pa atje e doj nevoja;
si uhođe pertej dene,
Skender-begu me te dale,
mblođ uϭtetaret, qe qene,
peđ e u đa keto fjale;
— O veλezre uϭtetare!
q'uniste baϭke me mua,
une pune te-pambare,
e te-papelqyer s'dua;
duhet te jini te-mire,
e te kini trimerine,
te mos behi egersire,
po te mbani ŋerezine;
jo te mepni, te pembeni,
te ϭani e te godini,
te pipni e te geŋeni,
po faqe-barđe te jini;
grat'e foϭŋat t'i mbuponi,
đe pleqet t'u beni ndere,
te falurit t'i leϭoni,
mos i perdorni si bepe.
Trimi e çemon ŋerine,
e ϭeh si vethen'e tija,
s'do te-likn'e ligesine,
Пunene mir'e mejtoni,
e ndoŋe te mos geŋehet,
se pastaj me turperoni,
po kus do qe sot te kđehet;
ŋeri s'duhete te qahet
nga ϭoket e-mij nde jete,
đe as ŋe ment te mos mbahet
per te-keq e per te-mete;
dua te kini deϭire

per te-drɛjt'ɛ te vertɛte,
per te-mbar ɛ per te-mire,
gideɳe ne kete jɛte;
luftetaret t'i leftoni,
ne lufte dot'i godini,
po pastaj mire veɕtoni,
ɳɛres te-urte te jini;
une dua trimerine,
đɛ i falɛm buperise,
po dua ɛđɛ ɳɛrezine,
qe eɕt' uđ'ɛ Πɛrendise;
u kam veλɛzɛr'ɛ ɕoke,
ɛ miq mɛ gide deɕire,
ɛđɛ mbi sy ɛ mbi koke,
kur t'u ɕoh n'uđet te-mire;
n'u pafɕa ne prapesiret,
ne dem'ɛ nete-keqija,
ne te-lig'ɛ te peɕtiret,
s'ɕpetoni duarvɛt t'mija.
Uɳne koken'uɕtetaret,
ɛ skɛndɛr-Bɛgut jufale,
vɛgelija đɛ te parɛt
i đane bɛse đɛ fjale;
ɛ ɕtroj kaqɛ mir'Asine,
sa gesɛndi s'peperinte,
ngriti demn'ɛ kuserine,
qɛngi mɛ ujkune flinte;
ube mbret'i gid'Asise,
ç'do pun'ɛ vuri nde uđe,
doj uđen'ɛ Πɛrendise
ɳɛri s'mir as ɳe kerpuđe,
s'beri ɳe ge te-perhire,
ɳe pune te-papelqyɛr,
boten'ɛ lintɛ te-lire,
kupe zɛmre s'kiɕtɛ đyɛr;
kiɕ uđen'ɛ ɳerezise,
pa ɳɛrɛzit gid'ɛ donin,
ɛ tere bot'ɛ Asise
ate mɛ giɕt ɛ trɛgonin.
Ment ɕum'ɛ urtesi kiɕte,

si Skendɛr' i-mađ ŋe-hɛre,
ɛ mađoj ɕume Tyrqine,
bɛri mbrɛteri te-ɡere.
Trimeri ɛ Ǥqiperise,
Skɛndɛr-Bɛ bup' i-vertɛte
i hođi đɛmɛl Tyrqise,
fat i zi! o fat i-ɕkrɛte!
Гiđe bota Skɛndɛr-bɛne
ɛ deɡoj ɛđ' ɛ zij ngojɛ,
ɛmer' i tij mori đɛne,
ɛ ɡiđe driđeɕin sojɛ.
ɛđɛ ne Adrinopoje
Suʎtan ɛ te-tjɛre, ç' qɛne,
mè s' kiɕin tjatre ne goje,
po ɡiđeŋe Skɛndɛr-Bɛne.

BKSH

IV

Γoni dergoj бume hεre
ηεres ne Adrinopoje,
kerkoj djεmte mbrεt' i-mjεre,
sε kiбtε maλ ε nεvoje;
po Suλtani i pergipεj
sot ε nεsre, pas ɣakonit,
nat' ε dite po i dipεj
zemer' ε-varfere Γonit.
Ne Evrope kiб derguar
ηεres ε ndihm' u kerkontε,
po s' ε kiбine dequar,
sε ηeri s' doj te leftontε,
U ða: te behεmi бoke,
ε ta perzeme Tyrqine,
kεmi armikne mi koke,
po te bejme miqesine.
Evrop' ε-бkrεt' ate-hεre,
iбte per djaλ' ε per lume,
prittε Ruson' ε Voltεre,
tà xpuanin ng' ajy pume:
Koken ne trajste tà vene
disa ηεres te-vertεte,
pa tà bejne, si ε bene,
te lulezuar per jεte.
E kiб mbuluar fε-zija,
ηεriu s' ε doj ηεrine,

PKSH

mbrεteronte ε-ɥadija,
nuke iϭtε si tanine.
Ϭqiɥetarete ɥunojne,
ɡiđ' ata kombεt' ε ϭuar,
ɥerɥiqεne, qe t' i xɡojne
ng' ajy ɡum' i maλekuar.
Γon i-ɡore umundua,
ɥo ndihme s' ɡεt dot ɡekundi,
sa uɥlak, udobetua,
ɥa ra ε vdiq mė se fundi!
Murati ɥosa deɡojti,
qe mbεt ɥa mbrεt Ϭqiɥerija,
ɡiđe ç' kiϭ đan' i harojti,
đε doλi nga ŋεrezija;
fjalen s' ε mbajti Murati,
mε te ɥa-bεse ɥunojti,
dorene mε vɥaɥ ε xɡati,
Ϭqiɥerine ε ϭkrεtojti!
Veλεzret' ε Skεndεr-Bεut,
q' iϭin ne Adrinoɥoje,
lark ϭteɥis' ε Memeđεut,
s' i lane te haɥnín ɡoje;
ɥo te ter mε vɥaɥ i zune,
mε ŋe tmεɥ te-kεq i mblođe,
ɥa ne burg te-đελ' i vune,
εđε hεkurat' u hođe!
Пasdaj dergoj Xybbεline,
q' ε kiϭ te-mađ ε te-ɥare,
ɥer te maɥe Ϭqiɥerine
mε ŋe-zεt mij' uϭtetare.
Ϭqiɥetaret ɥisk ε ɥane,
sε kiϭ djεmđitε Murati,
ng' ajo trike nuk' u rane,
mos i vristε dore-ɡati.
Hyri armiku ne Kruje,
εđε zuri Ϭqiɥerine,
vendi ɡiđ' ube ɥemuje,
ŋeriu haɥoj ŋerine!
Iϭ đene vaλe nga Zoti
kejo ɥun' ε maλekuar?

mot' i-zi! mot' i-vεrbuar!
Opopo! Zot i-vertεte!
qe kε lige miresine,
qyϭ mundε tà ϭohç ne jεte
nde roberi Ꮎqiperine?
Mbrεterεϭa qe pa fatne,
ε piđ' ato hiđerimε,
uhoq, vatε, zuri Matne
mε lot ε mε maλenpimε!
Bϭte kεq ŋeriđ' i-mjεre
kur ka qene, si dεϭ vεte,
pastaj bijε mε ŋe-hεre
ε s i mbεtεt pe ne jεte!
Πo'ϭume trima mε bεse
pas Mbrεterεϭes' i rane,
pa nguϭeλim ε pa ϭprεse
εđε vetem nuk' ε lane.
Katre nga vaϭat' ε tija
mbrεti vεt' i kiϭ martaar,
pa nxjεpe nga Ꮎqiperija,
đε m' ε vogela iϭ vluar,
Mbrεterεϭ' ε-pore pojti,
sa apiti, đε ateze
mε ŋe trim bup' ε martojti,
q'iϭ ε-bukur si đeλeze.
Poj, sε vertεt s' ε hapojne
hεlmin' ε-zi kùpe grate,
po baϭke mε ate pojne
te pandare dit' ε nate.
Hεlmin ne zemer' ε pϭεhin,
εđε mε te perdeλεhen,
armikne mik ε pandεhin,
o! te porate ç'geŋεhen.
E bupate nuk' ε qasin,
ε ŋohen mè mir' armikne,
papo duane tà vrasin,
andaj ε pεjne rεzikne,
Mrεterεϭa iϭ drobitur,
ra ne smundj' ε ne lengimε,
posi dritez' ε-vεnitur,

nat'ε dit' iɞ ne mεjtimε,
sε la planku'ε la ɞtepine,
εđε piđe ç'kiɞ ne jεte
humbi djεmt'ε mbrεterine,
mbεt ε-varfera ε-ɞkrεte!
Па utrεt ε ukuλua,
đε zemren'ε perxeλiti,
udoq ε upervelua,
syn'ε-bukur ε veniti.
Qe kur u nda, me s'qε đene
t'i ɞihtε mε sy ne jεte
mė nuk u'a depoj zene,
po mbεt kercurεz'ε-ɞkrεtε!
dit'ε barđe jù be nate,
nat'ε-tmεpuar'ε stεpe,
ube ηe plakez'ε-đate,
ε jεta júbe sketεpa.
Mεjtontε djεmt'εđε qantε
i driđεj buza se-mjεres,
lott'ε saj s'munttε t'i mbantε,
iɞin si brεɞer' i vεres,
Ah! ô jεt'ε ɞkrεta jεte!
qe s'qendron me ηe, po ndroheɞ,
jε ε.pεmε s'j'ε-vertεte,
vεt'ε vεtε, pa ndryɞoheɞ!
ε meson ηεrin'ε-mjεre
te heqηe ε te duroηe,
te ngrihεte ε te bjεre,
đε te-parat t'i hapoηe
Dimeri kiɞ ɞemetuar
faqεn'ε đεut, q'iɞ đare,
moti, q'iɞtε εgersuar,
kiɞ fiɞkur lulεt'ε bare.
Gpεste iɞine te-qεte,
as levrinin, as kendonin,
kiɞine zene folεte,
driđeɞin εđε reukonin
ε rεte stεpe te-zεza
đεn'ε kiɞine mbuluar,
q'iɞ i-barđe po i vεza,

ne mεst te tyre qendruar.
Гe ε ꞡaλe s' ꞑeꞑerintε,
jεta ꞡiđe iϭtε ϭuar,
iϭ đeλim ε frynt' ε bintε,
bota iϭtε ε-ϭkrεtuar!
ε-bukura iϭtε kđyεr,
ε kiϭtε zene verine,
εđε prap'ε kiϭ geꞑyεr
te-bukurin, dite-zine;
đε Aferdita ne vεre
hiꞑen siꞑer'ε ze male,
εđ'ε dergon Ꮳtun'-ε mjεre
neꞑer veri mε ꞑe fjale;
ne dimer'ε ne debore
vεte vεt'ε ze verine,
ahεrε Ꮳtunit te-ꞡore
i εꞑ mal'ε apatine,
Ajy ε kerkon t'a ꞡεꞑe,
ꞑa ϭendin ε ϭꞑrεh ta'ꞑjεkꞑe,
ε ajo pεh ta'geꞑεꞑe,
zemrene veϭton t'i djekꞑe,
Andaj kuꞑe s'ε ka ꞑjεkur,
si ajy qe kerkon fatne,
ε ndjεk, ꞑo nuk'ε ka ꞡεtur
kembe-djaλ'ε' sy-lugatne.
Afredita zu verine,
dimeri εꞑuϭtoj đεne,
Ꮳtuni mopi malesine,
đε qiελi leϭoj rεne;
syri me s'te ϭihtε qiελ,
yλ a hene nuke ϭihεj,
aϭ dite as drit'as diελ,
iϭtε nat'ε dita s'ngđihεj.
kur munt εꞑesira driten,
đε nata si qεn'i-qεte
ε kafϭon εđ'ε ha diten,
ç'te mire te ϭohç nde jεte!
Uđ'ε dyεr'iϭin zenè,
ε drurete kiϭin ngrire,
ꞑe zi ε-kεqε kiϭ rene,

ꞡiđe boten'ε kiɕ mꞡire;
jεta iɕtε ne ꞡuɕimε,
εđε dukεj ε-tmεꞡuar,
kuλonine hiđerimε,
vdεkja ꞡiđ'i kiɕ mbuluar!
Qiελi mε Пεrendine
hεđure ciꞡen' e zise,
ꞡo qantε ꞡer Ɠqiꞡerine
qe humbi vahn'ε lirise.
Иe nate te-temεꞡuar,
qe j'a kiɕ đurur debora,
mbrεterεɕ' ε-deɕeruar
iɕtε kεq ꞡer vdεkj'ε ꞡora!
Kiɕ kenduar ꞡεl' i-ꞡare,
ꞡo kendontε ꞡεl' i-dyte,
buz' ε-ɕkrεte i iɕ đare,
ꞡo kur haꞡi te dy syte!
Djεmte! đa đε ꞡɕεretiti,
đε pεđ ε ꞡotuλ ɕikojti,
syte ꞡerꞡjεte i ngriti,
ꞡa ε la jεten' ε ɕojti!
E! ꞡo ꞡersε Пεrendija
mbrεterεɕes'i đa vaλe
kaqe ɕume te-kεqija?
i ꞡati ɕkruar ne baλe?
Menꞡεzi ε ꞡεti vdεkur,
ꞡosi ꞑe đenꞡiλ te-ɕuar,
ftohur'ε bere si hεkur,
εđε trεtur'ε kuλuar;
dukεj brεnga, qe kiɕ hεqur,
ne buzet te-ꞡerẓelitur,
đembj'ε zemres'i kiɕ mbεtur
mbi syt, q'iɕtε i-vεꞑitur!
Jεta kerkon ta' mundoꞑe,
ꞡo vdεkja s'ε le ꞑεrine,
ꞡaꞡo i vjεn ta' ɕꞡetoꞑe,
đε s' ja' dine m'resine!
Me nεstret haꞡne deboren,
εđε mihne đεn' ε-ɕkrεte,
ε vune ne vapt te-ꞡoren,

ε mba oj te zεzen jεte!
Vaбate mbεne ɳa meme,
ꝺε ɳa veλa ε ɳa ate,
u εrꝺ ɡeme ɳermi ɡeme,
dit'ε tyre ube nate!
O Adrinoɳoj' ε-бkrεte:
q'iбε fron'i ligesise,
ɳe εmere te-kεq ɳer jεte
kε maɳe ndaj ɳεrezise;
sἐ ty se ɳari te zune
ɳἐrezit'ε maλekuar,
ɡiꝺe te-ligat'i ɳrune,
t'i hoꝺe ne kraheruar!
Si mjεr' ata, qe i zinin!
Kuɳe s' kiбine бɳetimε,
nder ꝺoɳt te tyrε i vinin,
ἐ me s' linine kursimε!
Sketεɳ'ε jεtes' iб burgu,
sε kiбtε бumé mundimε,
ꝺε ajy, qe hyntε murgu,
ɓij ne hεlm'ε nd' iꝺerimε!
Iб ne t'εɳet nat'ε dite,
ɡe s' бihtἐ ε ɡe s' deɡontε,
nuke бihtε kuɳe drite,
jεtene te-zεz'ε бkontε!
iбin ca te-maλekuar,
vinin ɳotuλ n'εɳeʂire,
t'εger'ε te-temεɳuar,
mundoɳes ε te-ɳeбtire!
kembe-xbaꝺur, kersiɳ-ꝺate,
ε бume te бemetuar,
lakuriq ε mjεkre-ɡate,
ɳa zemre ne kraheruar;
ɡiꝺe gerxε kok'ε tyrε
nga ɳεçkat'ε nga levεrεt,
mε fyttyre ɳεj mynxyrε,
u vinine ɳεꝺ te mjerεt!
Kiбin neɳer breza ꝺika,
ꝺε nder suɳa korꝺa vartur
t'i бihɳε te mεɳtε frika,

ndjeɐe ne zemre te marđur!
N'ɛmerit te Πɛrendise
n'ate vent te-maλekuar
i falɛɞin djaλezise
dukɛ lare kemb' ɛ duar!
Murɛt' ɛ burgut te ɛpet,
ɐak ɛđɛ hɛlme kuλonin,
mjɛre-kuɞ hyn ne sketɛpet,
ɛgersirat' ɛ mundonin!
atjɛ brenda ɐentɛ djaλe,
đɛ mundimɛ te-keqija
me nuke dɛlte i-ɐaλe,
atjɛ mbrɛterontɛ zija!
Ca ɐer jɛte i mundonin,
i vrisnine ca te-tjɛre,
i mbytnin' a i hɛlmonin,
a i đɛpnine si bɛpe!
Πrɛnserit' ɛ Ɠqiɐerise,
veλɛzrit ɛ Skɛndɛr Bɛut,
q' iɞine ɐenk ndaj Tyrqise,
ɛđɛ ɞprɛs' ɛ memeđɛut,
ata me ɞum' i mundua ı
ne burgut, q'i kiɞin vene,
sɛ fron' ɛ t'ɛt ɛ kerkuan
ɐas fjalese, qe qɛ đene,
Ие nate te-trɛ i zune,
ɐe ɛ mbyn' ɛ ɐ' ɛ hɛlmuan
me te mađe ɐoɞt' ɛ vune,
ɛ ɐrɛn' ɛđ' ɛ coɐetuan!
Mɛ te ɐabɛse ɛ ɐati,
ɛ ɐɛtte me Πɛrendine!
Ku kiɞ bɛs' ɛ fɛ Murati,
qe ɞtu ne lakt Ɠqiɐerine!
E ɐermbysi Ɠqiɐerine,
đɛ ɞteɐin' ɛ Mbrɛterise,
ɛđɛ ɐruri liɐesine,
ɛ djaλezin' ɛ Asiɛe.
Te ɐaret s'i lij nakari,
qe kiɞin me Skɛndɛr-Bɛne,
đoɞin' ɛrđi Ɠqiɐetari,

RNSH

ε na vu ne đore mbrεne;
tε ɡiđe na la pas sojε.
ε doλi vεte ne baλe,
nενε ŋεri s'na ze ngojε,
sa te jεt' ajy i-ɡaλe.
Zune t'a bintnine mbrεne,
sicilido tjatre fjale
i đoϭtε pεr Skεndεr-bεne
đε keλiste ŋe hale.
Mε fuqit te đεlperise
donin t'a humpnin pεr jεte,
pas menyres' se Tyrqise,
qe te ha si qεn' i-qεte.
I đoϭine: Skεndεr-bεu
eϭte ŋεri i-pabεse,
zotn' ε-mađ t'en' ε geŋeu,
đ'ε ϭtu me lajka ne ϭprεsε;
mos pandεh kup' ε mos đuaj,
sε pεr nε nuke pεrpiqεt
ŋe ŋεri, qe eϭt' i-huaj;
eϭt' armik, po si mik hiqεt;
εđε sot ε kete dite
s' i pelqεn ŋεrezit t'ane,
ε mban ɡiđeŋe te tite,
Ϭqipetarete ka prane;
mban poben' ε Ϭqiperise,
eϭte Ϭqipetar i-tere,
s' eϭte miku i Tyrqise,
kemben' ε t' εt pεh te zere.
Nuk' ε do kombine t' ene,
punet t' ona s'i pelqεjne,
ŋe tjater' uđe ka zene,
si na đon' ε na pefεjne.
Sa ka trima ε te pare,
qe i ka me nεr ε ϭoke,
jane ɡiđe Ϭqipetare,
q'i mban pεr vdεkj' ε pεr koke.
E mori ɡiđe Syrine,
đε bota sindekur đone
kerkon t'a beŋe te-tine,

εđε ta ngrεhη' atjε frone
p'andaj perpiqεt'ε vuan,
ka syne tε mbrεterija,
uϭtetaret ϭum'ε duan,
s'daline nga fjal'ε tija.
Froni yt nuk'eϭte mire,
sa te jεt'ajy i-ραλe,
po ki per nενε meϭire,
sε pasdaj mè t'i kεϭ maλe.
keto fjale vent i bene
Muratit, đε po mεntohεj
εđεte nisne ta'zene
fytyra zú t'i ndryϭohεt.
Θoϭ : mos mape Arabine,
a mos viη'ε mape frone,
a te zere Ϭqiperine,
ε mà ben sindekur đone !
Doj t'a vristε po s'kuxontε,
sε uϭtetaret'ε donin,
kiϭ frike mos ε pesontε,
ngrihεϭinε j'a kerkonin.
Πastaj đa mε ment te tija,
tani per pake ta' lεme,
po se-ϭpεjti nga Syrija
mε ηe menyre t'a ngrεme.
T'i ϭkruaη : ϭum' umundovε,
me paç urate, m'at'ane,
Asine tani ε ϭtrovε,
dua te jεϭ ketu prane ;
te vinç, sε munt te na ngaηe
noηe lufte me ket'ane,
vendin'aty lε t'a mbaηe
ηe nga te-paret, qe jane.
T'a sjελ ketu ε te mbεse
ca kohe n'Adrinopoje,
t'a mbaη mε fjal'ε mε ϭprεse
εđε t'a lε nde nεvoje ;
sa te humbase fuqine,
uϭtetarete te ftohεn,
t'a hapojne daϭurine,

per tê me te mos mεjtohεn.
Пastaj moti dota' бtjεre
ƌε ate nder duart' tóna,
si бturi бume te-tjεre,
sε sot dita eбte jona.
Skenƌεr-Вεu do ε vuan,
sa te jεte ƞaλ Murati!
te tjεrete ç'ƞé fituan,
ç'mundi te bentε i ati?
Ne mos ndihte Пεrendija,
ketu jane ƌεlperite,
poft'ε qofte pabεsija,
ƌε djaλi ε djaλezite;
Kбu ƌa ƌε karta uбkrua,
karte-бpenesin'ε пxopi,
ƌε ajy mε s'umenua,
uƌen'ε Syrise mori.
Djελi posa-kiб dale,
εƌε drit'ε tij kiб rene,
kiбtε ndrituare male,
hijεja ƞezat kiб zene;
ε kiб xbukuruar vεra
vendine mε lule t'arta,
fuбat'ε-ndεra te-ƞεra
iбine bεre te-ƞjarta.
trim'i-maƌ doλi nga tenda,
ƌeλezate po deƞontε,
zen'ε tyrε ja' kiб enda,
ƌε menƞεze бum'ε dontε,
po vintε peƌ, dukε бkεlur
pεrmbi lulεte mε vεse,
qe posa iбine çεlur,
si zemera kur ka бprεsε;
uбtetaret kiбin dale,
neper бεбε po бenditnin,
бikonin fuбen'ε male,
syt'ε zemrate xbavitnin;
bujqite ƞiƌe leronin,
ε tere bota levrintε
ƞεrezite po punonin,

as ŋεri pa pune s'pintε.
lumeŋte mε vrap nxitonin,
ε ꝺεu po lulezontε,
ϭpεsete giꝺe kendonin,
trimi po ϭiht'ε degontε.
Пa si ϭkoj ŋe cope dite
mbloꝺi giꝺe paresine,
pà gyqεt'ε giꝺesite,
qe duhεϭin per Syrine.
Dita kiϭtε mape vpapne,
gekundi nuke qendrontε,
sε nata kiϭ hapur çapne
ε pas sojε po nxitontε;
ungrys ε po εpesohεj,
bilbili zu ε kendontε,
Skεndεr-Bεu po mεjtohεj,
εꝺε bilbile degontε;
ϭume hεre pϭεretiti
nga ajo zemer'ε-gεre,
brεϭerime lotϭ i xbriti,
po kur hεd syte me dεre,
pà tεk po vintε, Hasane,
ŋe plak mε bεs'ε i-vjεtre,
q'ε mbantε giꝺeŋe prane,
ꝺ'ε doj nga giꝺe mè tεpre.
Jak'i ꝺa Hasan, pa jake,
sε kam pene ne mεjtimε,
ϭko, pi, te te trεgoŋ pake
nga ç' me ꝺote mendja imε:
mè nuk'ε duroŋ dot maλe,
qe kam per mem'ε per ate
ꝺε s'di a jane te gaλe
i kam nder sy dit'ε nate.
Kam fort maλ per Ϭqiperine,
per miq εꝺε per te-ŋohur,
ε per giꝺe ŋεrezine,
i kam lotte te-paϭtrohur;
ϭume kohe kete hεre
ϭkoj pa mape ndoŋe karte,
zemern'ε ndjεŋ fort te-mjεrε,

εðε nga maλi te-zjarte ;
Zemrene ðembja m'a mbuϭi
mε hεlm ε mε hiðerimε,
ɲa me diɲεte si pruϭi,
ε kəm plot mε maλenɲimε,
ɲer moterat'ε ɲer faret,
ɲer veλεzer'ε te-tjεrε,
ðε ɲer ɲiðe Θqiɲetaret,
ε ɲer memeðεn'ε-mjεre.
aqe kam ne maλ te-ϭume
ɲer Θqiɲerit nat'ε dite,
sa s'kam as ɲrehjε as ɲume,
me ɲεti si çilimite !
Une vuaŋ ɲεr Tyrqíne,
ɲo nuke me mbεti ϭɲrεse,
me vjε ι kεq ɲer Θqiɲerine,
Tyrqit'i ϭoh te-ɲabεse ;
si ε di, si kam leftuar
ɲiðeŋe ɲer mbrεterine,
ε ç' ɲunera kam ɲunuar,
ɲo te-mirene s'ε dine.
Si deϭa une Tyrqine,
aϭtu dua ðε Murati
te me doje Θqiɲerine,
ε t'i beŋe ndεr t'im ati.
Kεk ða, ðε ŋe ɲϭεretime
ε-zjart'i del Skεndεr-Bεut,
q'iϭtε ŋ'ε maðε deϭmime
ɲer ðembjεt te memeðεut.
Hasanit, q'ε dij ç'iϭ bere,
ç'kiϭ ɲesuar Θqiɲerija,
keto fjale si ɲelɲere
i ϭkuan ne ϭɲirt te tija:
dy tri here ɲϭεretiti
εðε εrð umaλenɲyε,
me ɲasdaj dorene ngriti,
εðε drεjt-ɲer-drεjt jùkðyε,
ɲa i ða: t'unɲatte jεta !
i kε tε-tera ne dore,
ne te ndritoft'ε-vertεta,

kupe s'mbɛtɛmi te-ɲore.
Keto ɲake fjale ᶑane
bupi trim ɛ i-uruar,
baɞke mɛ çele-Hasane,
qe ɛ kiɞtɛ te-bɛsuar ;
ɲasdaj doλi Skɛndɛr-Bɛu,
ɲo vij potuλ si dragua,
fjalene atjɛ ɛ ɲrɛu,
ɲaresijɘ jù afrua.
I ɲerɞendoɞi mɛ raᶑe,
buzeɲe mɛ gas ɛ vuri,
te-vogelin'ɛ te-maᶑe,
ɡiᶑe ɲer dorɛ i zuri.
Te-muketite ɲo vintɛ,
se qɛtazi nata dɛltɛ,
haɲesirene ɛ nxintɛ,
nde ɛret lɛhtazi ɞkɛlte.
Miɞrate nde hɛλ uvune,
ɲaresija ɲo defrɛnin,
trimate vaλɛn'ɛ zune,
neɲer ɞɛɞɛ ɲo kercɛnin.
Ndeɲne ᶑɛ hanger'ɛ ɲine,
dukɛ ᶑene fjale ɞume,
ɲe coɲe hɛr' uxbavine,
ɲa ɲasdaj rane ne ɡume.
Ne zi iɞtɛ Ϭqiɲerija,
ɛ ne te-keqija ɞume,
ɛ kiɞ ɞkɛlur ligesija,
iɞ ne roberi ɲer lume !
Kete raᶑe ɛrᶑi vɛrɘ,
ɲo zemrat'i ɡɛt te ftohta
nuke si hɛret'ɛ tjɛra,
q' iɞin mɛ gas ɛ te-ngrohta !
me s' iɞ zoɲe Ϭqiɲerija,
Ϭqiɲetari s'iɞ i-zoti,
ɛ kiɞ zene dobetija,
ɛ i kiɞ prur'i-ɞkrɛti moti.

V.

Ungrit fat' i Ͽqiperise,
si i-vdεkuri nga vapi,
mori uδen'ε Asise,
duke ikur si i-mapi,
mε ηe pobeze te-çqyεr,
mε fytyre te tmεpuar,
δε mε ϼak lyεr ε ngyεr,
ε mε sy te-zgurduλuar,
ϼosi hijε mopi δεne,
duke εcur mε vraϼ ϭume,
ϼaϼo uhod ϼertεj dεne,
si ajy q' iken ne ϼume.
Uϭembeλyε mε Γone,
mopi yftyreϼ' ε tija,
ϭtane δε zeϼ' ε zakone,
εδε uderδ ng: Syrija.
Πlaku mε ϭkoϼ duke ϭkuar,
ϼosi nata mori δεne,
pà veηdeδit' ε-uruar,
δ'εrδ ε ϼεti Skεndεr-Bεne;
ϼa jùqas εδ'ε ferkojti
mε maλ ϭum' i mjεri ate,
ne mεςt te tεndes qendrojti,
i-zi stεϼe ϼosi nate!
i-ligur, i-dobetuar,
i grisur i çkateryεr,

i-ɕkrɛte, i-varfɛruar,
i-qar'ɛ i.maλenɡyɛr!
iɕ i-vɛnitur, i-vdɛkur,
i piđtɛ si lume ɡaku,
iɕtɛ perɡyɳur'ɛ trɛtur,
đɛ driđɛj i-tere plaku!
si ajy lip. s' i ɡoře,
qe ka mbɛture pa buke,
pi nde ɕi ɛ ne debore
nɡɛɕur' i mjɛri mɛ ʐuke!
ahɛrɛ, kur fryn ɛ bijɛ,
jɛta eɕte ɡiđ' e-qɛte,
rɛja deborene ɕtijɛ
mbi đɛt te-ftoht' ɛ te-ɕkrɛte!
Ajo plakez' ɛ semure,
kur i vjɛn ɛ zɛʐa nate,
pandɛh qe s' nɡđihɛte kupe,
aq' i dukɛte ɛ ɡate!
По kur kđɛhɛt se riɕ vɛra,
qe vjɛn mɛ lul' ɛ mɛ flɛte,
đe mɛ te mira te tjɛra,
benɛte tjatere jɛte,
dita sa vjɛn mađesohɛt,
ɛ ve ɡoɕt ahɛrɛ naten,
pa trɛtɛt' ɛ dobetoɛt,
nɡan me plake-brɛngeɡaten.
Bujku ze ɛ leron aren,
dukɛ pare mire motne,
hɛđ mir'ɛ bukure faren,
pa ɕprɛsen'ɛ ka me Zotne;
s'i maλekon kupe qɛte,
sɛ eɕt'ɛ mađɛ mekate,
nuk'ɛ do Zot'i vertɛte,
pa i quan mem'ɛ ate.
Keđɛhɛte prape moti,
po ç'do kohe ka ɳe ɕije,
aɕtu ɛ ka bere Zoti,
q'i vu te ɡiđa me vije.
Vine, vɛne, se riɕ vine
te ɡiđa ç'jane nde jɛte,

ꞑa vere rɛ ꞑɛrezine
tà ꞑohç fjalen' ɛ vertɛte.
Qyɞ bijɛ ne vjɛɞte ɞiu,
lumi qyɞ i vɾtɛ dɛtit,
aɞtu te ȡote ꞑɛriu
i dɛrȡeɞin lotte mbrɛtit!
ꞑosi pekɛja i vinin,
ȡɛ i mipin kraherore,
nga mjɛker' ɛ-barȡ' i binin,
qe ɛ kiɞtɛ si debore!
Flɛ? i ȡa, o jcte-ꞑate!
nuk' ɛ di sɛ ç' eɞte bere,
c' ɛ ꞑɛt te zine t'et ate,
ɛ Ꞓqiperine te-tere?
t'uɞua farɛ ɞteꞑija?
nga Tyrqit' ɛ-maλekuar,
hyri nde kurt Ꞓqiperija,
eɞte ɞuar' ɛ-ɞkrɛtuar!
Tyrqite si ɛgerisira,
armiket' ɛ ꞑɛrezise,
mɛ menyra ɫe-ꞑeɞtira,
mɛ ȡɛlꞑerit te Asise
ɛ muaꞑe Ꞓqiꞑerine!
ȡɛ ɞkoj ɛ vatɛ lirija!
prune demn' ɛ babezine!
ꞑo mbrɛteron ligesija.
vendɛt' ɛ ɞume i zune,
i ꞑriɞne dukɛ ɞkrɛtuar,
ne xꞑɛȡe te-kɛq' ɛ vune
Ꞓqiꞑetar' ɛ-varferuar.
Ç' hoqi Ꞓqiꞑeriz' ɛ-ꞑɔre,
vaɞate ꞑiȡ' uꞑermbloȡe,
ꞑer te mos rene ne dore,
nga ɞkembi ꞑerꞑoɞ uhoȡe.
T'et veλɛzere te-tere
ɛgersirate i vrane,
s' trɛgonɛte ç' kane bere,
ꞑe te-ꞑaλe nuke lane!
Flɛ ti? ɞꞑrɛs' ɛ Ꞓqiꞑerise!
memeȡɛu te ka ɞꞑrɛse,

t'i perzeϭ mbrɛn' ɛ Tyrqise!
qe jà ka mɛ te pabɛse.
Ti perpiqɛϭ si i-mape!
jake ne ment ɛ mos vuaj,
Murati po te ben vape,
armikne tènt mos ɛ duaj,
Ati, qe te ϭoj ϭtepine,
ȡɛ beri rop Ϭqipetare,
ɛ te-ϭkrɛtoj Ϭqiperine
dukɛ ndàr' ɛ dukɛ vrare,
armikut te Ϭqiperise
i ben te-mire ne jɛte?
ɛpesires' se Asise,
qe te la kercu te-ϭkrɛte!
Apo pɛh te març Asine,
si Skɛndɛr' i-maȡ ŋe hɛre,
te ngrɛhϭ ketu mbrɛterine,
pa ta leϭ neper te-tjɛre?
iϭ i-maȡ mɛ te-vertɛte,
mbi te ꞡiȡe mbrɛterojti,
po pastaj fron' ɛ !a ϭkrɛte,
memeȡeu ꞡe s' fitojti.
Ilipoja leftoj Grɛqine,
ɛȡɛ Romen' ɛ te-tjɛra,
n' Afrike Evꞡiterine,
sindekur jà pruri hɛra,
i ȡan' ɛmre Ϭqiper.se,
po vɛç ɛmerin' i lane,
t' iϭ urȡer' i Ilɛrendise,
iϭin ndryɛɛ vendɛt t' ane.
Bupate, qe pinin rɛte,
botene ne dor' ɛ vinin,
muntnin ŋe ȡɛmɛl per jɛte
vendit te tyre t' i ϭtinin.
Ty tà la raȡene moti,
qe tà ndɛronç Ϭqiperine,
faqi me te ȡente Zoti,
ɛ befϭ ꞡiȡe mbaresine!
Te ꞡiȡa humbure vɛne,
vɛç ŋe munt ɛmre te lɛre,

qe lefton per memeđɛne,
s' mundohete per te-tjɛre.
Memeđɛu te ka ϭprɛse,
qe tà nxjɛrç pɛj roberijɛ,
nene xɠɛđe te mos mbɛse,
t' i apç drite si ka hijɛ.
Qyϭ munt te leϭ Ꞡqiperine
ne kurt ɛ ne te-keqija
ɛ te vuanç per Tyrqine?
ç' te mire pɛ nga Tyrqija?
S'te vjɛn kɛq per Ꞡqipetaret,
ɛ per Ꞡqiperin' ɛ-mjɛre,
ɛ s' te mɛp, biro? te-qaret?
qe humbi lirin' ɛ ndɛre!
roberin' ɛ Ꞡqiperise
ɛđɛ ɠemen' ɛ t'yt ɛti,
đɛ myxyren' ɛ ϭtepise,
qyϭ munt tà ϭohç, qe te ɠeti?
ɠakn' ɛ ɠiđe Ꞡqiperise,
tani ti jɛ nene bape,
t' jà nxjɛpç nga hundet Tyrqise,
vɛç tɛjɛ s' ka kuϭ tà mape.
Dote leϭ ne kete jɛte
ŋ'ɛmre ϭume te uruar,
ɛ ŋe drite te-vertɛte,
q' ajo kùpe s' ka te ϭuar.
A me ϭɛh ti mua plakne?
te qenkeϭa si ti djale,
Muratit i piŋa ɠakne,
sôt s' geŋɛhɛϭa me fjale,
te ϭoh veλɛzerit vrare,
ϭtepine t'imɛ te ϭuar,
Ꞡqiperin' ɛ Ꞡqipetare
te lìđure kemb' ɛ duar!
Keϭtu đa, đɛ posi ɛra
iku dukɛ qar' i ɠori,
ɛ doλi me vpap nga dɛra,
ajy qenckɛ Menttori!
Skɛndɛr-Bɛgu utmɛpua,
đɛ zemera, q'ɛ kiϭ trimɛ,

jùdoq ε jùpervεlua,
jù be coր' εδε δepimε;
mε tmεp' ε mε brεng' uxgua
bup' i-maδ ε trim i-mire,
δε ndeη pak' ε umεjtua,
kur ϭεh, qe posa iϭ ngδire;
qiελin' ε kiϭiu zene
ε giδe qarkune rεte,
dukεj sikur kiϭtε rene
ηe zi ε-maδε nde jεte.
Dεren' ε tεndes' ε hapne,
ηe kalores po δepittε,
kali kiϭtε mape vpapne,
ajy sa munttε, bertittε;
Vintε nga Kryε-qytεti,
nga Adrinopoj' ε ϭkrεte,
siλtε kartene nga mbrεti,
qe s' kiϭ fjale te-vertεte.
Skεndεr.bεu ε kendojti,
ε mori vεϭ pabεsine
δε ηe ϭerbetor dergojti,
ε δipi vεte ηεrine;
i δa: karte psε s' me prurε
nga im' at' apo s' te δane?
at' i pa tezi pεj urε,
posa i zù ngojε t'ane,
po ε mbloδi, s'upefyε,
δa: vεtem κete me δane
εδε fytyra jùkδyε,
djεrse te-ftohta i rane.
I δa: po nga Gqiperija
noηe fjale s' kε deguar?
ajy mbloδ supat' ε tija,
δε vu doren ne kraheruar.
Skεndεr-Bεu δa: ç' me δua?
t' im veλεzre s' i kε pare?
δε s' te δane ge per mua?
kejo pune s' eϭt' ε mbare,
ajy me guhet te-traϭe
δa: s' i ηoh, t'ungatte jεta!

ɛ s'te ƌɛm dot, sɛ i paɕe,
sɛ s'pɕihɛte ɛ-vertɛta.
Trimi me tɛj nuk'ɛ ɕpuri,
po qendroj ɛ umɛjtua,
enpeλi ner ment jà pruri
ƌɛ lott'i vane si krua.
Me s'ndeŋ, po qe ate dite
mbloƌi plɛqt'ɛ paresine
urƌeroj, bene gatite,
te-pare la ŋe te-tine.
E depuan uɕtetaret,
qe ikentɛ Skɛndɛr-Bɛu,
pa piđ'i mori te qaret,
ƌane; te na pikɛ ƌɛu!
Me nɛserɛt piđ'ungrine,
ɛƌɛ plɛqt'ɛ paresija,
Skɛndɛr-Bɛut po i vine
brɛnda ne tendet te-tija.
Ajy iɕ ngritur pa.ngƌire,
kiɕtɛ zen'ɛ po mɛjtohɛj,
punete s'i pɛti mire,
pa zemra i pervelohɛj.
Kur ata ne dɛr'uƌane
te vreŋtur'ɛ te-hɛlmuar,
te piđe afer'i vane
mɛ fytyre te-tmɛpuar!
Поpo! iɕ bere Zapati!
myxyr'ɛ-maƌɛ kiɕ ngare,
s'kiɕ mbɛtur ŋɛri nga ç'pati,
ç'pe t'i ƌoɕine me pare!
per veλɛzer'a per meme,
per t'an'a per ɕqiperine,
nuk'iɕtɛ ŋe ɛ dy peme
i kiɕin mbyλur ɕtepine!
Dɛɕ t'i ƌoɕ ate Sanduɕi
nga piđe ç'qɛne me pare
po syte mɛ lot i mbuɕi,
ɛƌɛ umbyt dukɛ qare.
Skɛndɛr-Bɛu: psɛ s'me ƌoni?
u ƌa, ɕoke! ç'eɕte bere?

te piđa te m'i trεponi,
mos behi si gra te-tere!
Пasdaj te tera j'a đane
mε vaj ε mε maλenpimε,
mijera pufε i rane!
ne ate zemeret trimε!
Te piđe ϭokete qanin,
ε mè ϭume Ꮆqipetaret,
ngaϭerimene s'ε mbanin,
nuk'ε prisnin doϊ te-qaret.
Skεndεr-Bεu iϭ mahnitur,
i driđεj buza ϑε qantε,
pufεt'ε kiϭin goditur,
lotte mè s'munttε t'i mbantε.
Ajo zemer'aqe trimε,
qe s'doj te dij nga ϭipεta,
nga te-tiλa hiđerimε
umunt far'ε ju nxi jεta.
Kiϭ ϭprεse te vij ηe herε,
ε t'i pεn si i kiϭ lene,
popo: ηεriu i-mjεre!
s'kεmi pè ne doret t'ene!
Skεndεr-Bεu s'perdeλεhεj,
ra ne smundj'ε ne lengimε,
ϭendεti me nuk'i kđεhεj,
iϭ nde εđ'ε ne renkimε.
Ndeηi trε a katre muaj,
i semur'ε ne ϭtrat rene,
ne vent te-larg'ε te huaj
ϭkoj mε brεnge disa hene.
Si mori mire ϭendεne,
xpođi nga piđ'uϭterija
sa Ꮆqipetare, qe qεne,
ε te pake nga Asija;
papo uhođ ne Evrope,
εrđi ne Adrinopoje
mε zemre mijera cope,
qe s'trεgonεte mε goje.
piđe bota nga qytεtí,
sa ε ηihnin ε s'ε ηihnin,

si mizerija pεmεti
duaλe jaϐte t'a ϐihnin.
Иe t'atiλe trim'ε bupe,
giđe ηεrezit'ε donin,
sε ϐok s'kiϐ pasure kupe,
papo mε giϐt ε trεgonin.
Iϐtε trim posi dragua,
kiϐ mendjεn'ε urtesine,
iϐ i-bukur si paλua,
kiϐ mε vεhtε Πεrendine.
kur upoqne mε Suλtane,
ε priti mire si djale,
ε vuri đε ndeηi prane,
pa i đa t'embela fjale,
po te giđa ato fjale
te pεm'ε per faqε qεne,
pođe te-tera si vale,
s'ε geηεu Skεndεr-Bεne.
Θa: Iε ϐtyλ'ε mbrεterise,
mε ty mbahεte Tyrqija,
jε fuqi ε Πεrendise,
ε di vεte Πεrenđija.
Nga myxyrate, qe ngane,
m'εrđi mè ϐume kεq mua,
qe i pata ketu prane
zemera m'upervelua!
Πo ηe pune q'eϐt'ε-đene,
ε vjên nga Zot'i vertεte,
nuk'eϐte ne doret t'ene,
s'i gendεte bar ne jεte:
Tani mos dεl nga qytεti,
sε s'kεmi nεvojε kaqe,
armik po-đua s'na mbεti,
mε te giđe kεmi paqe;
εđε vεtem mos me lεre,
kur te kεϐ voline, jake,
ε me piq nga ndoηe hεre,
te rim'ε te flasim pake;
s'dua te mergohεϐ mεjε,
sε une tεk ti kam ϐprεse

ŋɛriu tjatre, veç tɛjɛ,
ne jɛte nuk'i sjɛλ bɛse ;
me ŋasdaj ne daϭte zoti,
ne ubefte si ϑɛm une,
si te mbarohɛte moti,
kam mɛjtuare ŋe ŋune,
te te beŋ mbrɛt ɛ te-ŋare,
si i kam ϑene t'yt ɛti,
ŋermi ɡiϑe Ϭqiŋetare,
sɛ froni sot ty te mbɛti.
kϭu ϑa, ŋo j'a kuŋetontɛ
Skɛnder-Bɛu djaλezite,
behɛj si kuri bɛsontɛ
daϭurin'ɛ miqesite.
Kohe ne qytɛt qendrojti,
s'dɛltɛ farɛ nga ϭteŋija
Murati ç'kiϭ ber'i msojti
te ɡiϑa nga miqt'ɛ tija.
Te veλezerit'i vinin
ne endeŋe ɛϑɛ ŋlaku,
kundrɛjt si hijɛ i rinin,
si krua u ŋiϑtɛ ɡaku !
Skɛndɛr-bɛu kohe ŋristɛ,
ɛϑɛ voline kerkontɛ,
Suλtan-Muratne t'a vristɛ
ɛϑɛ frone t'a ŋezontɛ,
te hiqte korϑen'ɛ-ɡate,
ɛ t'i bij sa kiϭ fuqine,
t'j'a ben krahrore ɡovate
ɛ t'i nxirtɛ muϭkerine,
aŋo t'a ϭtintɛ ner duar,
ɛ ŋosi bɛŋe t'a ϑertɛ,
a t'a ϭkeltɛ ne krahruar,
ɛϑɛ ϭŋirtine t'i mertɛ,
ŋosi ujku qɛn'ɛ ŋlakur,
qe s'i kane mbɛtur ϑembe,
ɛ zɛ ϑ'ɛ ngorϑ ŋa ŋerɡakur,
dukɛ x'vature mɛ kembe!
M'anet tjatere Murati
kiϭtɛ Soje frike ϭume,

syne hapet si lugati
ε mbantε εðε ne gume!
papo nene ðεt punontε
mε djaƛezi n t' ε dite!
vape Trimit i pemontε,
po s'i бkonin djaƛezite.
Ner keto gendεj Murati,
po s' j'a kiбtε enda vpanne,
ε m'e s' i ða kohe gati,
luftate se-riб uhapne:
Hynjaði, mbrεt' i Vƛahise,
qe kiб ðε Transiƛvanine,
Vƛadisƛa i Полonise,
q' iб baбke mε Ungarine,
j'u leбuane Tyrqise
te dy baбke mε ŋe hεre,
ne pεmεt te uбterise
uperzjεne ðε te-tjεre.
Murati mbloð uбterite
mε mije si mizerija,
εðε beri çpεjt gatite,
sindekur ε kiб Tyrqija,
Пa nuke beri te-pare,
Skεndεr-Bε-bupen'ε trimne
mbi te-gиðe luftetare,
q'ε kiб gиðeŋe fitimne;
po Muharεm-bεne nisi,
q'iб ŋe Tyrk i temεpuar,
ðε i traбe posi lisi,
ε dergoj per te leftuar.
Пasdaj ndeŋ ε umεjtua,
rεzikne ε kupetojti,
vεthεse j'u zemerua
per te-parin qe dergojti;
ðipi te-bire, Mεhmεne,
i ða: si j'a бtijε une,
te dergojme Skεndεr-Bεne,
Muharεmi s' beŋ dot pune;
po te mos t'a beŋ te-pare,
vεtem ndihmes lε t'i jεte,

qe te vεje puna mbare,
σum' urδere te mos kεte.
Armikete Skεndεr-bεu
dot' i muntη' a vritεt vεte,
kjo pune me pelqεu,
sε dεl mbroδ, si do te jεte.
Keto δa δε çoj Mεhmεne
mε fjale te-pεmε σume,
t'a gəηεntε Skεndεr-Bεne,
ε pandεhtε q' iσ ne pume.
Mε te-mbaruar Mεhmεti,
Skεndεr.Bεu umεjtua,
pa δa : kur urδeron mbrεti,
Mos me pyεt farε mua.
Kσu δa δε ne pake dite
bupi trim ε zot' i-mire
i mbaroj piδe gatite,
unis mε σume deσire,
Sa Ϭqipεtare, qe qεne,
nepεr uσterit i xpoδi,
δε te nιpne Hamza bεne,
ε te-tjεret piδ' i mbloδi ;
mori δε Tyrq'ε te-tjεre
ngaha kombεt' ε Asise,
sindekur ε ben nga-hεre
pεr sumet te uσterise.
I hipi bupi trim kalit,
ε mori ne dore frεne,
si dieλi maje malit,
kur dεl ε xbukuron δεne;
ε la pεr jεte qytεtne,
ndjεu δεlbin' ε gezimit,
leσoj kalen, mori δεne,
σoket' i rane pas trimit.
Πa ηe dite ndaj menpezi
doλi me ηe vent te-larte,
zoti zemrene j'a ndεzi,
εrδ ε j'ube fjεσt' ε-zjarte!
pà malεt' ε Ϭqipεrise,
qe nde vogel' i kiσ pare,

ne kohezet te lirise,
pa ndjɛu ne zemret zjape,
ɳe gȧs qe nuk' ɛ kiɕ ndjɛre,
qe kur lindi, pɛr ahɛrɛ,
kupe ndoɳe tjatre hɛre,
i ɛrꝺi mɛ ɕume ndɛrɛ.
iɕtɛ plot mɛ emblesire,
ɛ kiɕ ɳe te-nalte ndjɛɳe,
t'uruare ɛ te-mire,
te vjyɛr'ɛ pa peᶠɛɳe.
ɕtu syt' ɛ pà memeꝺɛne,
lott' i vane si burimi,
sa ɕqipetare, qe qɛne,
qane piꝺe nga gezimi.
Kur n'ate koh' i vjɛn Mari,
mape fyryrɛ ɳɛriu,
ɛꝺɛ puhe ɕqipetari,
vɛɕur si bari sy-ziu.
Mbantɛ krabeɲe ne dore,
syn' ɛ zi ɛ kiɕtɛ piɕe,
fytyrene si debore,
stɛpe kesul' ɛ kemiɕe!
iɕtɛ posi djale mbrɛti,
i kiɕ dirsure mustaqja,
guɕ' ɛ tij si ɕkumbe dɛti,
posi trendafili faqja,
ꝺa: zoteriɳ ɕqipetare!
luftene, q'ube, ɛ pate?
Hynjaꝺit i vatɛ mbare,
Tyrqɛt u ꝺa ɕume date!
Nuk' ɛ patne Skendɛr-Bɛɲe,
t' i nɛrontɛ kete paꝺe,
te ɕumet kafɕuan ꝺɛne,
s' ɛ hangre dot mɛ Hynjaꝺe;
neper fuɕet kane rare
ca me bark ɛ ca mi krahe
te-plagosur' ɛ te-vrare,
bere te-varferit pahe!
Te-pakete, qe ɕpetuan,
ukꝺyɛn' ɛ zune vpaɲne,

tani posa kapetuan,
posi zoqte uperhapne,
te-tere muape ძεne,
ŋeri tjaterin' s' ε pane,
ε ϭihni Muharεm-Bεne ?
Kryε te par' ate kane ,
pertεj ne pezet po ϭkojne,
sindekur i kane ძyεr,
ikin mε nxit ε s'veϭtojne,
ε kane per te pefyεr !
Skεndεr-Bεu dukε pare
Tyrqit' ε Muharεm-Bεne
te-priϭure ε te vrare,
ძε gakne, qe mbyti ძεne,
sa s' iϭine Ƣqipetare,
i hoqi giძe me ŋ'ane,
u ძa: hiqni ju mè pare,
nga te-tere ϭoket t'ane,
te piqni Muharεm-bεne,
ε gekundi mos ε lini,
gεr sa te zere qytεne,
ikeni ε mè mos rini.
Θa kϭu, ძε ata undane,
duaλe nga uϭterija,
kuajte mε vpap i ngane,
u ra pas ძε kembesija.
Ahmεti ძa: Skεndεr-Bεu
psε i ndau Ƣqipetaret,
ε nεvε vεtem na kძεu?
po nxitojme si te-mapet !
kϭu ძa, pastaj umerguan,
Ƣqipetaret vεtem mbεne,
qeλimεt i kupetuan,
po ϭikonin Skεndεr-Bεne.
Skεndεr-bεgu ugezua,
Ƣqipetarete i mblოძi,
i veϭtoj posi dragua,
trimeri ne ϭpirtt u hoძi,
dukε ძene : Gqipetare!
vdiqme a jεmi te gaλe ?

s'jɛmi ꞑɛ, q'iϐim me ꞑare
kjo ꞑraꞑesi ç'eϐte vaλe ?
Te leftojme ꞑer Tyrqine!
ɛ te leme memeꝺɛne :
te ɦapojme Ꞡqiꞑerine!
te vrasim vɛte vɛthɛne!
te vuajme ꞑer Tyrqine !
s'ϐihni Tyrqit ç'na ꞑunuan
ꞡakne duan te na ꞑine!
Ꞡꞑirtin te na maꞑen duan!
Turꞑ i-maꝺ ɛ turꞑ ꞑer jɛte!
te bjɛre kϐu Ꞡqiꞑerija!
te mbɛse ꞑa zot, ɛ-ϐkrɛte!
t'a urꝺɛroꞑe Tyrqija!
t'a ꞑriϐꞑ'ɛ t'a varferoꞑe
ne ꞑɛzik te-maꝺ t'a hɛꝺe,
t'a nꝺyꞑ'ɛ t'a dobetoꞑe,
t'a mundoꞑe nene xꞑɛꝺe!
si foϐꞑate na ꞡeꞑɛu,
ɛ mɛ djaλezi na ϐturi,
ꞡiꝺe ç'kiϐim i ꞑembɛu,
ne dore, si dɛϐ, na vuri!
me dobetoj Ꞡqiꞑerine,
me vú ne kurt Ꞡqiꞑetare,
m'a mbyλi farɛ ϐteꞑine,
nuke me la fis ɛ fare!
Tani duhɛte t'a ꝺɛmi :
undoꝺme farɛ ne ꞡume,
si te vɛꞡelit i-ꞑɛmi
na qɛϐi, na qɛϐi ϐume!
Πo ꞑasketaj te me ϐohe,
sɛ apiti dit'ɛ-mbare
ꞑer-se-çꞑɛjti dotâ ꞑohe,
dota'ꞑohe Ꞡqiꞑetare!
Ne miλt ϐꞑaten s'ɛ ve kùꞑe!
ꞑa debuare Tyrqine!
te viꞑe kuϐ eϐte bùꞑe
te ϐꞑetojme Ꞡqiꞑerine!
ç'ɛ dua une vɛthɛne
mɛ turꞑit te Ꞡqiꞑerise,

nuk'ε ϭoh dot memeδene
nene xɡεδet te Tyrqise!
Kuϭ eϭte bir Ɑqiɒetari,
ε ka ɒjεse trimerijε
'sot ɳe flnkeze ɒεj zjari
ɴe zemr'i xbrεt Περendijε.
Keϭtu δa mε ze te zjεrte
trim i-bukur Skendεr-Bεu,
zemrat'i doɡi si karte,
te tere i maλenɡεu.
Keto fjale Ɑqiɒetaret
i bene mè ϭume trima,
ɡiδe s'mbanin dot t -qaret,
q'u vintε si vεtetima;
ɒosi dεϭte mε kurore
ε ɒεδuan Skendεr-Bεne
mε ɒaδe muaɒe dore,
liδe bεs'ε bene bεne.
Mε fuqit te Περendise
Mari ngul krabεn'ε tija,
haɒ fjamurn'ε Ɑqiɒerise,
δote: ɒofte Ɑqiɒerija!
fjamurit ɡiδe jufale
mε ϭume gas ε mε ϭɒrεse,
dukε δene disa fjale
te urta mε bεsa-bεse.
Bupi trim ufal me Zone
mε zεmere te ndrituar
ε me nuke mbεti vone,
ɒo kur ε ɒane kaluar:
kur hinɒeλintε barδuϭi,
q'iϭtε i-maδ ε i-larte,
mε flake gazi j'a mbuϭi
zemrene, q'ε kiϭ te-zjarte!
Fluturoj ɒosi fajkua,
s'ϭkεltε mbi δε, ɒo nde εre,
ε ɒefεnin si ɒaλua,
lεϭrate δε biϭt'i-ɡεre!
Deɡoj q'εrδi Skendεr-Bεu,
ɒoδi ɡiδe Ɑqiɒerija

ngriti krye memeđeu
pru lirine Πerendija!
Zokn' ε-mjεre kur ε vene
ne kuvli, qyɞ varferohεt,
as ha, às pi, as nxjεp zene,
po uŋ koken' ε mεjtohεt,
si ajy, q'ε kane vene
ne burk ε ne te-keqija,
nde hεkura dukε ɞtene,
pa i dipεt muɞkerija,
ε kur ɞpeton nga kuvlija,
qyɞ fluturon mε ɥas ɞume,
i behεte zemer' ε tija,
q'ε ka te-bute si brume,
aɞtu εđε ɞqiperija
an' ε mb' ane ugezua,
đε djaλi ε djaλezija
upermbys ε umergua.
Erđi si vεra lirija
εđ' ε nderoj ɞqiperine,
đa urđεre Πεrendija,
pa ε ɞpetoj ŋεrezine.
Si ɞqεrate kur kerkojne
memate mε blεgerime,
pεđ ε potuλe veɞtojne,
mε ŋe sy si vεtetime,
aɞtu εđε ɞqiperija
po ε kerkontε lirine,
pa jà fali Πεrendija,
i đa ɥiđe miresine.

VI.

Kruj' o qytεt i-bεkuar!
pritε, pritε Skεndεr-bεne,
po vjεn si peλump i-ϐkruar,
te ϐpetoɲe Memeδεne;
Ɵqipetaret t'i ϐpetoɲe,
nga xɡεδ' ε kεq' ε Tyrqise,
εδε ty te te-ndεroɲe,
qe jε krεj, i Ɵqiperise;
ka pas trima Ɵqipetare,
qe s' utrembεt syri kupe,
nde zemert te tij ka zjape,
εϐt' i urt' ε trim ε bupe.
Mire sε εrδε, o vεre!
qè na prurε miresine,
δε per ϐume vjεt te-tjεre
ε xbukurofϐ Ɵqiperine.
o Ɵqiperize! gezohu,
sε te εrδi prape dita,
lulezohu, sbukurohu,
te xbriti nga zoti drita;
εδε juvε, o te-vdεkur!
mεpi ngaha ky gas pjεse,
qe ϐkuate buze-pjεkur,
nd'ate jεte, ɩ açi ndjεse,
o moj vaϐ' ε Ɵqiperise,
qe me ri dukε mεjtuar,

ꞑa i xvie pobat'ɛ zise,
apiti dit' ɛ-uruar.
Xbarđi fuea, ndriti mali
nga armet'ɛ trimerise,
hingeλint'ɛ s'mbahɛj kali,
qe siλ Mbren'ɛ Ꞓqiꞑerise ;
trimate baeke mɛ mbrɛtne
mɛ nxit ꞑosi vɛtetime
uftun'ɛ zune qytɛtne
mɛ te-mađɛ kerceλime.
Tyrqit, q'ɛ kiein qytɛtne,
ꞑa ꞑandɛhure ɛ ꞑane,
qe uđa si drita Mbrɛtne,
ꞑa s'haꞑne goj ɛ ꞑe s'đane ;
sɛ fjale ꞑo q'udeꞑua,
qe vintɛ i bir'i mbrɛtit,
Ꞓqiꞑerija uleeua,
ɛđɛ juderđe qytɛtit ;
bupat trima me s'menuan,
ꞑiđ'umblođe ꞑosi rɛza.
krye-qytɛtn' ɛ pɛđuan,
armikn' ɛ ꞑrɛu ɛ zɛza.
Zjentɛ bota, tundɛj đɛu,
ungrit ꞑiđe Ꞓqiꞑerija,
dukɛ đen', ɛrđ Skɛnder-bɛu,
ɛrđi vete Ꞃɛrendija.
Mysliman'ɛ te-krietɛre
udɛrđe ꞑer memeđɛne,
ɛ kiein te-baeke ndɛre,
si veλɛzere qe qɛne ;
ꞑa zoti nuk'i la ekrɛte,
ube mbrɛt i Ꞓqiꞑerise
trim'i-mir'ɛ i-vertɛte,
umbarua koh' ɛ-zise.
Ꞃlɛqte, q'ɛ kieine ꞑare
ne kohet te foeꞑerise,
van' ɛ ꞑuđne dukɛ qare
dritezen'ɛ Ꞃɛrendise.
ꞑiđe ç' qɛne Ꞓqiꞑetare
mɛ rađɛ mbrɛtit i vane,

si veλεzre me te-pare,
ε mε gas te-mađ ε pane.
Skεndεr-Bεgu, bukuroϭi,
bupi trim pa ϭok ne jεte,
miqte piđ'i perϭendoϭi,
posi veλađ i-vertεte.
Usul piđe ηεrezija,
tε ϭihnine Skεndεr-bεne,
plεq, te riη đε foϭηerija
piđ'ε donin ϭume Mbrεne.
Пa Skεnder-bεgu dergojti,
te parin'ε Tyrqεt pruri,
s'ε ϭau đε s'ε qertojti,
po afre sojε ε vuri;
ì đa: suλtani hapojti
fjalene đε miqesine!
mε ç' sy ε faqe dergojti,
εđ'ε ϭkεli Ꙩqiperine?
ε dine bota ε-tere,
εđε vεt'ε di Murati
fjalene, qe kiϭtε bere,
ε bεsen q'i đa t'im ati!
ε dini si kam leftuar
per suλtan'ε per Tyrqine,
đε ajy qyϭ me ka ϭuar
veλεzerit'ε ϭtepine!
s'jane punera te-lεhta
keto, qe jane punuar.
đε nuke pine te-pϭεhta,
as jane per te-hapuar.
Иεriut, qe te ben mire,
t'i beϭ kaqe te-keqija,
nuk'i ben as η'εgersire,
keto, qe ben mbrεterija!
Te iϭa Tyrk εđε une,
tà' kiϭa zemrene kλire,
sot ubeηa tjatre pune,
nuk'u flisηa mε te mire.
ε-drεjta vεte pefεhεt,
ε te-mirate po ηihεn,

ç'doꞓe ne jεte çꞓerblεhεt,
ε ꞓesεndi nuke lihεt.
Mbrεt nder ju'ϭte djaƛezija,
nuk'eϭte kûp ε-vertεta,
đε lig' eϭte ligesija,
εđ' ε-pemεja ε-ϭkrεta!
Nεsre te ngriheϭ ꞓa ngđire,
mεp ϭokete εđε ϭkoni,
ε ꞓa bere dite mire,
qafene t'a kaꞓetoꞑi;
t'u aꞓ ꞑεres, t'u ꞓersjεƛin,
ε ꞑεri te mos u ngase,
ne mεst te tyrε t'u ꞓϭjεƛin,
kupekuϭ te mos u flase.
keto fjalez' i đa mbrεti,
Tyrku ndeꞑ ε umejtua
ꞑe coꞓe here se-qεti,
uvreꞑt ε usgurduƛua.
Πo do-mos-do ε deꞓojti,
doƛi mε mεjtim nga dεra,
mε nate ungrit ε ϭkojti,
me s'ε zuri drεke hera.
Keϭtu ε beri Osmani,
q' iϭ ne Ꞓqiꞓeri i-ꞓare,
i-derguar ꞑga Suƛtani
ꞓo s'i vatε ꞓuna mbare.
Nε fortεsat ꞓiđe ç' qεꞑe
ꞑga uϭteri ε Tyrqise,
ε deꞓuan Skεndεr-bεne,
q'εrđ ne front te Ꞓqiꞓerise,
đε u ra ꞓiđevε ꞓika,
ikn' ε lane Ꞓqiꞓerine,
me s' ϭikuan pas nga frika,
ꞓo muaꞓe apatine,
te ꞓakete, qe kuxuan,
ε s' ikene si te-tjεret,
dem ε kote umunduan,
ε ꞓesuane te-mjεret.
ꞓεmεt'i faqεs se đεut
te vij me ꞑe vent i-tere,

s'ja diltε dot Skεndεr-Bεut,
ε ꞡe s' kiϐtε ꝑer te-bere.
Mε ŋe hεre Ꞡqiꝑerija
ε hoqi ciꝑen ε zise,
doλi ne ϐεϐt miresija,
ra dritez'ε Πεrendise.
Uhoq nata, εrđi dita,
gazi, kamja, daϐurija,
ε-vertεta, miqesija.
Mbrεterite ε deꝑuan,
sε ube mbrεt Skεndεr-Bεu,
mbrεtrete ꞡiđ' ugezuan,
kejo ꝑune u ꝑelqeu.
Derguane me te ꝑare,
mε miqesi, mε urate
ŋεrzet te-urt'ε te-mbare
tε Mbrεt i mađ jεte-ꞡate;
mε menyre te-ꝑelqyεr
ε mε ϐume nder i ꝑriti
Mbrεti, εđε me te-kđyεr,
ꞡεr ne funt te ϐkaλes xbriti,
Nga ꞡiđe mbrεtrεt m' i-mađi,
qe iϐtε buꝑ' i-vertεte,
đε ϐum' i-ndjεre, Hynjađi,
εrđ tε Skεndεr-Bεu vεte,
ꝑa ungrit đε εrđi vεte,
đe Vλadisλa si Hynjađi,
ndeŋne dite ϐtat' a tεte
tε ϐꝑirt ε zemere-mađi;
εrđ'ε ꝑane Skεndεr-Bεne,
mbrεn ε-ri te Ꞡqiꝑerise,
q'εmer' i tij mopi đεne,
si εmer'i Πεrendise.
Mblođi ꝑlεqt'ε ꝑaresine,
si persoλi đe Hynjađe,
ε Vλadisλen, Ꞡqiꝑerine
ε vu ne ser'ε nde rađe.
Mbrεteri iϐtε lirija,
qe kiϐ ç'do Ꞡqiꝑetar ꝑjεse,
liꞡe iϐte ŋεrezija,

veλazerija iϭ bεse.
Si ε ndritoj Ϭqiƥerine,
vùri ƥunete me raðe,
vatε te ϭihtε ϭteƥine,
ƥo ç'te ϭohe! ŋe germaðe!
Maλ'i s' at em' ε t' yt εti,
Skεndεr-Bε! atjε te ϭƥuri,
ε maðε ƍeme te ƍεti!
ra qiελi ε tε zuri!
Dελendyϭεja kur kðεhet,
ε ƍεn priϭure folεne,
qyϭ qendron ε maλenƍεhεt?
aϭtu ε ƍεt Skεndεr-Bεne.
ƍesεndi s'kiϭtε hapuar
te kohes' se miturise,
i kiϭtε nde kraheruar,
mε maλðit te ŋεrezise!
ƥa andaj ϭum' uhεlmua,
sε s'i ƍεt si i kiϭ lene.
mε ƥϭεretim' umεjtua
ða nuke qeneka ðene!
j'a mbuloj zemrene zija,
lotte si ƍuƥa i vane,
ne ƍið' ato te-keqija
per ŋe-herε εrð' i ðane:
Moterat' ε Zoterise.
te ƍiða baϭke ƥo vine,
ƥa Mbrεti ne mεst te zise
ndjeu gaz' ε la ϭteƥine.
Mε vraƥ si qifti ukðyε,
te ϭihtε motrat' e tija
zemera jùƥerdeƥyε,
i ða durim Πεrendija.
Te ƍorat motra kur ƥane
mbrεne trim te Ϭqiƥerise,
te vεtemeðin veλane,
enƍeλin' ε Πεrendise,
qe me s'ε kiϭine ƥare,
si ε mori ƥenk Tyrqija,
ne foϭŋeri iϭin ndare,

ƌε q'ate dit' u ra zijà;
pa i kiбin бume maλe
n' ato ditet te keqija,
ε kiбine sy ne baλe,
ε бprεse nga Πεrendija;
papo baбkeze te-pεsa
ne mεst te tyr' ε pεƌuan,
u xbriti ga Zoti бprεsa,
mε maλ бum' ε perqafuan
Zot' i-maƌ ε i-vertεte!
εmri yt qoft' i-levduar,
te qofбim fale per jεte,
mos qofбim tεjε merguar!
Ti i ƌε ndεr miresíse,
ƌε zemers' se-maλenpyεr
ne vajt ε ne mεst te zise
nguбeλimn' i kε pefyεr!
Skεndεr-Bε! pa lεrε vajne,
sε po vine Ꭶqipetaret,
ƌε bupate trima s' qajne,
lerε, pa lerε te-qaret,
sε 'бte ne gas Ꭶqiperija,
q' εrƌε ti, Mbrεt i-vertεte,
sikur xbriti Πεrendija
nga qiεjt' ε-larte vεte.
Πa ken!o mε emblesire,
o enpeλ i liperise,
ate bupe, trimn' ε-mire,
q'i ƌ'aqe ndεr Ꭶqiperise.
Kendo, Kendo Skεndεr-bεne,
qe s' ka pasur бok ne jεte
qe lartesoj Memeƌεne,
korƌetari trim mε flεte!
Lum ti! Ꭶqiperi! o lu!ε!
qe patε trim te vertεte,
kupe ne turp nuk' ungulε,
te la ndεr te-maƌ per jεte.
Mos ki kεq, sε kurdohεre
dota kεб diten' ε-mbare,
Koha ty dote t'a bjεre,

si t'a pat prure me pare,
po te doje fati, plaku,
te t' ape foϭŋe te-rεze,
qumeϭt te benεte gaku,
δε me s' ϭεh dite te-zεze
O kohe! qe pjεδ si lumi,
εδε s' ri geknndi farε,
as drεmit as tε ze gumi,
δε me t'εpet hiqεϭ xvarε,
hapu, hapu, εpesire!
te ϭoh mbrεn'ε Ϭqiperise,
trimn' ε-bukur' ε te-mire,
ndεr' ε giδe ŋεrezise,
pεδuar mε bupa t ima,
Ϭqipetare te-vertεte,
mε fjal' ε pa blεgerima,
mε ment ε pa ge te-mεte,
ne fjale t' urt' ε te-qεte,
te but' ε te-kupetuar,
ne lufte trima mε flεte,
posi kuajt' ε-harbuar,
Qyϭ dukεn yjte, kur εpεt,
qe ndrijne ne hapesire,
εδε ne mεst te te-tjεrεt
Пrema ndrin ϭume me mire;
aϭtu εδε ti me ndriŋε,
Mbrεt i-maδ i Ϭqiperise,
ne mεst te ϭokevεt piŋε
posi drit' ε Пεrendise.
Zoti δa ŋe vεtetime,
i tere qiελi ndriti.
ŋe gemim, ŋe kerceλime,
malεt' ε-lart' i trenditi,
Oϭetime δa Tomori,
εδε zjar ε flake qiti,
flaka qiελine mori,
giδesija vεtetiti.
Kejo ϭeŋe s' iϭ ε-pake
qe δa Zoti mi Tomore,
nxori zjar δε ze ε flake

nga majate mɛ debore !
Hoƌe syt'ɛ ɲane male,
ƌɛ ɠiƌe me kemb' ungrine,
kur me dɛr' uƌa ɳe djale
ƌa: pemɛt i-maƌ ɲo vine.
Sɛ fjala kiɕ mape vp·ɲne,
ɲa kiɕtɛ mbuɕure ƌɛne,
ɛ haɲi sa mundi çaɲne
ƌ'ɛ deɠuan ɠiƌe ç' qɛne;
Ɠqiɲerija an' ɛ mb' ane,
iɕ ne daɛm' ɛ ne gezimɛ,
diten' ɛ liris' ɛ ɲane,
qe ɛ pritin ɲa durimɛ.
O liri ɛ ɕeɳteruar!
enɠeλi i Пɛrendise,
ɛrƌɛ mɛ gezim nder duar,
i ƌɛ drite Ɠqiɲerise.
Vaλe kur dote viɕ praɲe,
ɛ te na sjɛλç ate dite,
persɛ pi ɲɕjɛλe mɛ naɲe?
ɲa hiqɛ, te ɕohem drite!
Mbrɛti ɲosi Пɛrendija,
iɕte mbyture ne drite,
pij ndaj sojɛ bukurija,
ɛƌɛ ɠiƌe miresite;
mɛjtohej, si te ɕɲetoɳe,
memeƌɛne nga myxyra,
tà ngrɛr' ɛ tà lartesoɳe,
ɛƌɛ i qɛɕtɛ fytyra.
Пaresin' ɛ Ɠqiɲerise,
qe i ɛrƌi Skendɛr-Bɛut,
ati mbrɛtit t' urtesise,
Mbrɛtit trim te memeƌɛut,
ti enɠeλ! dote mà ƌuaɕ,
ɛ te m' i sjɛλç ne ment mua,
ƌɛ ɳe nga ɳe te m' i quaɕ,
si ç' i ke ner ment te tua.
Nga ɠiƌe, q'ɛrƌe m' i ɲare
Dukaɠini, mbrɛt i-ndjɛre,
qe s'ɲat ɕok ner Ɠqiɲetare,

ðɛ Zahari mɛ te-tjɛre,
sicili nga vend' i tija
unis ɛ ꞡiðe uɖɛrðe,
te-ϭume si mizerija
Skɛndɛr-bɛut miq i ɛrðe.
Mendjɛ-ϭumi, Apaniti
mɛ ϭume ϭoke te-ndjɛre
pɛj Vlorɛ mɛ̈ vpap apiti,
ɛðɛ te-tjɛr'ɛ te tjɛre,
Tanuϭ-Topja ðɛ Гon-ϭpata,
te paret' ɛ Ɵqiperise,
ɛrðe ɛðɛ, Lato-ꞡata
nde pɛmɛt te paresise,
ðɛ Manɛϭi nga Bɛrati
Moisi Dibrani bupe,
ϭume te-pare nga Mati
trima te-patrembur kupe;
Пrɛns'i-pɛrendiϭm' Urani,
qe kiϭ ϭum' ɛmre qemoti,
mɛ bupa nga Elbasani,
ɛðɛ Boϭdar Nartioti;
Пale-daϭmani i ndjɛre,
ðɛ Bukuroϭi Гon-Koke,
ŋe i-pare nga ç' do dɛre
ɛ mɛ ϭume trima ϭoke.
trimate nga Malesija
ɛrðe mɛ arme te lara,
uçkul ꞡiðe Ɵqiperija,
kϭu iϭin kohet' ɛ para
ꞡiðe ɛrð' ɛ ugezuan
kur ɛ pane Skɛndɛr-bɛne,
ðɛ mɛ gas van' ɛ qafuan,
si veλɛzere qe qɛne;
mɛ zemre te-deϭeruar
Mbrɛti te-ꞡiðe i priti,
mɛ fytyre te-gezuar.
i qafoj ɛ i gostiti.
Ne mɛst te ati, pɛmɛti,
q' iϭin mbleðure te-tere,
ɛ iϭ mbuϭure gytɛti,

kiϭ ku te hiđŋɛ ꞡilꞡere,
ngrit mbrɛti i-ndjɛre,
jale-embeli ze-bukur,
Apaniti mendjɛ-ꞡɛre,
q'iϭ i-hijɛϭm' ɛ i-dukur,
ꞡiđe trimate ꞡuϭuan,
vune vɛϭ nde fjale mire,
plakne mɛ ment ɛ deꞡuan,
qe flit mɛ ϭum' emblesire.
Θa: veλɛzre Ꞡqiꞡetare!
ju miqđit' ɛ Skendɛr-bɛut,
mbrɛtre, zoteriŋ, te ꞡare,
ꞡiđe djɛmt' ɛ memeđɛut!
a ɛ dini, sot, o ϭoke,
ꞡɛzik i-mađ nga Asija
na ka arđure mi koke,
ꞡo s' ꞡoϭtɛte Ꞡqiꞡerija;
Zot' i-mađ ꞡaste levedate,
qe nuk' ɛ la Ꞡqiꞡerine
ꞡa zot, ꞡa mbrɛt ɛ ꞡa ate,
kuꞡe s' j'a xbriti fuqinė.
Mbrɛt i ꞡiđe Ꞡqiꞡerise
sot te jɛte Skendɛr-bɛu,
ɛrđi ng' an' ɛ Πɛrendise,
te ϭꞡetoŋe memeđɛu;
ꞡiđɛ, ç' jɛmi Ꞡqiꞡetare,
kete zot ꞡer mbrɛt tà ŋohim,
đɛ ꞡer te-mađ ɛ te ꞡare,
ꞡa aϭtu ꞡune te ϭohim;
ne doni, qe te ϭꞡetojme,
çe te đot' ajy, te bejme,
fjalen' ɛ tij t'a deꞡojme
đɛ kuꞡe te mos bezejme.
Sɛ Tyrku kerkon t'a hɛđe
ne poberi Ꞡqiꞡerine,
ne zi, ne brɛnge, ne xꞡɛđe,
ꞡa pɛh t'a beŋe te tine.
Πo nuke humꞡ trimerija,
Ꞡqiꞡetaret s' ɛ hapojne,
dot' i ndritoŋ' urtesija,

sε t' urtete kupetojne.
Kɵu đε! plak i perendiɵme!
mbrεt i-ndjεr' ε i-levduar!
t' iɵ ŋεriu i-taniɵme,
masε s' te kiɵtε deguar;
po ata te piđe, ç' qεne,
zoteriŋt' ε urtesise,
ε ŋohne mbrεt Skεndεr-bεne,
mbrεn' ε piđe Ɵqiperise,
mbrεt mbi mbrεteret te-tjεre,
mbi piđe ç' iɵin te-paret,
mbrεt ε trim ε bup' i-vlεre
permbi piđe Ɵqipetaret.
piđe per-ŋe-hεrε đipe
paresija đε pεmεti
mε gas ɵum' ε mε deɵire,
sa utunt piđe qyteti:
Mbrεt i piđe Ɵqiperise
dote jεte Skεndεr-bεu,
εđε hij'ε Πεrendise,
q'i kiɵ maλe memeđεu.
Πas ketaj te piđe ç' qεne
mbleđur atjε ate dite,
ε pεđuan Skεndεr-bεne,
ajy ne mεst poɜi drite;
se-pari mbrεtrete vane,
εđε plεqte ε te-paret,
doren' ε bεsen' i đane,
pasdaj piđe Ɵqipetaret.
Πapa εđε mbrεterite
ε ŋohne mbrεt Skεndεr-Bεne,
εđ' ε ŋohne q'ate dite
me te-mađ nga piđe ç'qεne;
te piđ' ε vune te-pare
korđetar' ε Ɵqiperise,
te mađ mi piđ' uɵtetare,
sε dot' i bi in Tyrqise,
Sa ndεr mopi Ɵqiperija,
εđε ç' εmre Ɵqipetari,
n'ato ditet te atija,

q'ube nga giđe m' i-pari!
iϭtε i-par' i te-parεt,
εđε krεj' i uϭterise,
baλ' i giđ luftetarεt,
đε i giđe ηerezise.
Skεndεr-Bε! o jεte-gate:
me nisε kenge đε vaλε,
m' uxbavitε dit' ε nate,
mε miqđit' ε t'u m'uçmaλe.
Sa lodra ε sa gezimε!
sa gahε đε brεđj' ε vpaηε,
đε kalori ε defrimε,
dεren' ε papajses hapε!
Kuajvεt, qe hingeλinin,
flak' u dεltε nga potkoηte,
đε armet' ε lara ndrinin,
mε vpap uxitonin langoηte.
O kohe! qe uxiton ϭume,
poϭte kupe nuke bijε,
po iken mε vpap si lume,
ato, qe mεp, ku i ϭpijε?
Ϭtrige! kuçεlr' ε-pabεse!
ha djεmđite, q'i pjελ vεte!
as ηe nuke munt tε mbεse
pa ngren' ajo goj' ε-ϭkrεte?
εđε dieλi, q'εp drite,
εđε hena dote vdεse?
εđε yjte noηe ditε
dot' i haϭ mε te pabεse?
Evropa iϭtε ε-ϭuar
εđε giđe ηεrezija
nga frika iϭtε tmεpuar,
prit ϭpetim nga Ϭqiperija.
giđe mbrεtrete, qe qεne,
Ϭqiperis' i prune bεse,
đε mbrεn' ε saj Skεndεr-bene
ε kiϭin te par' ε ϭprεse.
Ç'ube εmr' i Ϭqiperise,
đε liri ε saj ε-ndjεre?
ajo drit' ε Πεrendise

vaλe me s'vjen tjatre hεre?
Ne kurt kupe Ɵqiɲerija
nuke hyri ε ne xɡεđe,
s'ε ka ϭtene Περendija
εđε̂ nuke dot'a hεđε,
ɲo kerkon εmrin' ε-vjεtre,
đε ndεre, qe ɲat ɳe hεre,
ε s' ε kiϭ noɳe vent tjεtre,
Zoti se-riϭ dot'à bjεre.

BKSH

VII.

Xbrit, pɩ xbrit, o ε-vertεte!
xbrit nga gur' i Πerendise,
jake pake tatepjεte,
t'u apç drite ηεrezise.
T'a mesojne Ꞓqipetaret,
ç' iɞ Ꞓqiperija ηe hεre,
ç' bupa qεn' ata te-paret,
te-depuar' ε te-ndjεre.
Mbrεtre ðε plεq ε te-pare,
ε piðe sa trima εrðe,
bupa fjεɞte Ꞓqipetarε,
te ter ne mbleð' udεrðe.
Ungrit mbret i Ꞓqiperise,
εðε zu fjalen' ε-mire,
ɞpirt i iptε ηerezise
zer' i tij plot emblesire.
Θa: mbrεtere te-depuar!
plεq te-urte ε te-ndjεre!
ðε ju ɞoke te-levduar!
djεmt' ε memðεut te-vlεre!
falεm tε zot' i-vertεte,
qe me pruri ne mεst t'uaj,
s'me la ne t'εpt per jεte
te perpiqεm per te huaj.
Une i ndiha Tyrqise,

po kur paɕe sɛ Tyrqija
s' iɕ miku i Gqiperise,
me đa drite vɛtedija.
Mɛ te-keqija Tyrqija
j'a çperblɛjti Gqiperise
te-miren, po Пɛrendija
s' n la ne lakt te Tyrqise.
Vdɛkja 'ɕte ɕumem' ɛ-mire
nga turpi, nga roberija,
sa eɕte pun'ɛ peɕtire,
te pojme si bagetija !
n' urđerit te ŋ'ɛgersirɛ,
ne ŋe xpɛđe te-merzitur,
merguar pɛj ç'do se-mirɛ
posi ŋe kafɕ' ɛ-grabitur !
M'e mire piđe te vdɛsim,
te ɕuhɛmi me ŋe-hɛre,
sɛ nde roberi te mbɛsim
te poɕt ɛ te humbim ndɛre.
И' i-huaj te urđeroŋe,
te hyjme ne kurt si qɛte,
si kafɕe te na mundoŋe,
si te doje ajy vɛte !
Vdɛkja eɕt' ɛ-mire ɕume,
ndaj kurtit ɛ roberise,
q' ɛ lɛ ŋɛrine per lume,
đ'ɛ nxjɛr jaɕtɛ ŋɛrezisɛ.
Gqipetare trim ɛ bupe
ne xpɛđɛ nuk' ɛ ka vene
ŋɛri, đɛ s' ɛ ve dot kupe,
Zoti mos ɛ paste đene.
Kini nder ment trimerine,
ɛ kupe mos ɛ haponi,
Mizeri Tyrqɕ lɛte vine,
as per pe mos i pɛɕoní.
E kam gas ɛ per levdate,
te vritem per Gqiperine,
te perpiqem dit' ɛ nate,
ɛ t'i mergoŋ ligesine.
Ne jan' ata Gqipetare,

qe i ɥoh ɛ i di une,
bota po ka per te pare
Ketu ηe te-maδɛ pune!
Ϭprɛh m' ate Zotn' ɛ-vertɛte,
sa te jɛm ꞡaλ, te perpiqɛm,
ɛ sa ɞoh mɛ sy ne jɛte,
kupe nꞡa lufta po s' hiqɛm,
i-huaj s'ɛ ɞkɛl dot kupe,
δɛ s' ɛ mɛp đot Ϭqiperine,
sɛ Ϭqipetari 'ɞte bupe,
ɛ-tere bota ɛ dine.
Γiδe ηɛrezit, qe jane,
mbi Ϭqiperit te leɞohɛn,
per te bere ꞡe po s' kane,
dote ikin te tmɛpohɛn,
ꞡiδeηe nɛ jɛte s' mbɛsin,
δɛ sa do qe te menojme,
me mire mɛ ndɛr te vdɛsim,
sɛ mɛ turp te-maδ te pojme.
S'ɛ kursɛɥ per memeδene
ɞpirtin' ɛ jɛtene t' imɛ,
as vɛthɛne as ɞendɛne,
Ϭqiperin' ɛ ηoh per trimɛ.
S' ɛ kursɛva per te-tjɛre
ꞡakne t' im ɛδɛ fuqine,
qyɞ t'a kursɛɥ keto hɛrɛ
per ju ɛ per Ϭqiperine!
Te behɛmi ꞡiδe ç'jɛmi
Ϭqipetare, ne femije,
ndarjɛ ne mɛst te mos kɛmi,
si mem' at' ɛ bir ɛ bije.
sɛ baɞkimi δɛ ηesija
mban memeδɛn' ɛ lirine,
pɛj atyrɛ vjɛn fuqija,
ndarja bijɛ dobetine.
Γiδe kɛmi ηɛrɛzine,
urtesin' ɛ miresite,
δɛ bɛse veλazerine,
ɛ te vertɛtene drite.
Πo te jɛmi te-baɞkuar,

kuпe s'пeson Ꞡqiпerija,
faqɛ-barđ' ɛ te-gezuar
dot'a пxjɛпe Ħɛrendija.
Murati пga Ꞡqiпetari
trembɛt ɕume, ɛ ka frike,
zemrene j'a ha nakari,
đɛ i pi пde te si đike.
s'me trembɛte syri kuпe,
giđe bota lɛte vi: e,
Ꞡqiпetari eɕte ƀuпe,
s'ɛ ɕkelin dot Ꞡqiпerine,
giđe velɛzre te jɛmi,
mbrɛtr' ɛđɛ пleq ɛ te-пarɛ,
ŋe пjɛɛ'ɛ ŋɛ ndɛr te kemi
giđe ç' jɛmi Ꞡqiпetare.
Juve me bete te-пare,
ɛđɛ un'u kam mbi koke;
ƀuпa, trima, korđetare!
ndɛr te-mađ kam t'u kɛm ɕoke.
Dukɛ ŋohur Ꞡqiпetare,
giđe te-mirat' ɛ-tija,
ɛ di пunen q' eɕt ɛ-mbare,
s'tremben farɛ пga Tyrqija.
Mbajɛni ment kete fjale,
qe u aп, ɛ kete bɛse,
mos hapoŋ' as пlak, as djale,
ɛ пer jɛte lɛte mbɛse:
Sa te jɛm une ne jɛte
giđeŋe пer Ꞡqiпerine
dote leftoŋ пa te-mɛte,
ɛđɛ ɕпrɛh me Ħɛrendine,
me ate zotn' ɛ-vertɛte,
qe пas ketaj Ꞡqiпerija
пosi lulɛ dote jɛte,
dot'a ɕohe Ħerendija.
Keɕtu đɛ! Mbrɛt i-vertɛte!
kejo fjale te kiɕ hije,
q'eɕte ɛ-gaʎe пer jɛte,
eɕte fjale Ħerendijɛ.
Keto fjale t'ati zoti

ðɛ lulɛte lulezojne
mɛ gyre te mir'ɛ m'ɛre,
ɛ ɕpɛste giðe kendojne,
aɕtu hij' ɛ ati Zoti
ɛ xbukuroj Ꞓqiperine,
ajo ɛ ndritoj qemoti,
ɛ mba gaλ ɛðɛ tanine.
Dukɛ pare Ꞓqiperine
ne te-mir'ɛ ne te mbare,
ne gas te mað ŋerezine,
ðɛ te baɕk'ɛ te-pandare,
ɛ nd'aqe ɕume te-mira,
Skɛndɛr-bɛu ugezua,
sɛ j'umbarua deɕira,
pun' ɛ-mbare j'umbarua.
Me pasdaj hipi ɛ doλi,
pruri potuλ Ꞓqiperine,
gaz'ɛ miresite soλi,
lirin'ɛ fat barðesine.
Fortesat' i fortesojti,
dukɛ lene ner to trima,
ðe vɛte nuke menojti,
po ɛrði si vɛtetima.
Fjala krahete i hapi
ðe nxitoj ɛ mopi ðɛne,
ɛ me ɕum'i ɕtohɛj vpapi
tɛk pefɛntɛ Skɛndɛr-bɛne.
Пa Muratit kur i ðane,
qe ube mbrɛt Skɛndɛr-bɛu
mbi giðe mbrɛtre, qe jane,
i ra ɛ-zɛza ð'ɛ prɛu!
ɛrði ɛ t'usgurduλua,
i ra pufɛja ɛ pika,
ðɛ nga froni upezua,
j'uhap zemera nga frika,
ukeput ɛ ra ne truaλ,
ɛðɛ ɕkumbezont'ɛ hiqtɛ,
uɕtrit per ðɛ posi buaλ,
ɛ kembete i perpiqte!
По Tyrqija s'ra ne gume,

s'hapoj ɛ nuke menojti,
kohe s' ϭkoj as pak' as ϭume,
uϭterin'ɛ premetojti,
Tri ᾱɛ nga ŋe-zɛt dy hɛre
mije bupa lufetare,
ɛ permbi giᾱe te-tjɛre
Ali-paϭa trim' i-pare.
I'uleϭuan Ǥqiperise,
mɛ te-maᾱɛ kerceλime,
armiqet'ɛ Πɛrendise
vinine mɛ oϭetime!
tuntte ᾱɛne kalorija,
ᾱɛ armete vɛtetinin,
pas atyrɛ kembesija
si bagetija po vinin,
vinine mɛ ϭume buje,
ɛ mɛ vpap te maᾱ nxitonin,
ŋe trazim ɛ ŋe pemuje
ɛ-maᾱɛ behɛj tek ϭkonin.
Mbrɛt i-mire Skɛndɛr-bɛu
ᾱipi mɛ vpap paresine,
ᾱɛ ŋɛres te-çpɛjte krɛu,
mbloᾱi giᾱe Ǥqiperine:
te giᾱe mɛ vpap udɛrᾱe,
ɛ mɛ te-maᾱɛ deϭire,
muape armet' ɛᾱ'ɛrᾱe
tɛ mbrɛt'i tyrɛ i-mire;
lane plenkne ᾱɛ ϭtepine,
ɛᾱ' ɛ bene dite naten,
bariu la bagetine,
ɛᾱɛ druvari sepaten.
Πo ti, ti, o motra Mare!
ϭpatene me qaf'ɛ varɛ,
ɛrᾱe nga giᾱe me pare,
mɛ gra trimɛ Ǥqipetarɛ.
Memeᾱe, o jɛte-gate!
per ϭpetimᾱit t'ent ŋe hɛre!
leftónine ɛᾱɛ grate,
ɛ s' te linine te-mjɛre.
Uçkul giᾱe Ǥqiperija,

erðe ne kruje tε mbrεti,
paresi ε vεgelija,
sa umbuθ giðe qytεti.
Skεndεr-bεu gið' i priti
mε ndεr εðε mε meθire,
miqesine lart ε ngriti,
Mbrεti bupe, trim' i-mire.
U ða: bupa te-vertεte!
paste lavdi Πεrendija,
mε qene ju gaλ ne jεte
Kupe s' mundεt Θqiperija;
dukε pasure ju θoke,
ðεm sε jo vεtem Tyrqine
munt t'a bejme farε troke
po te-tere ŋεrezine!
Keθtu ða ðe i permbloði
bupate trima te gaλε,
ε ne mεst te tyrε ngoði
me trimate, q'iθin baλe.
Te-tjerete uperndane,
ca fortεsat fortesuan,
ca neper punera vane,
ε ca ne qytεt qendruan.
Mije plot gaθte-mbe ðεte
umbuθ ε ter' uθterija,
Kalorija mije tεte,
εðε tεte kembesija.
Si kaθt'ε kumterit vinin
uθterit'ε Θqiperise
posi yjte ne mεst ndrinin
te mbeðεŋt' ε paresise,
Γaθte-mbe-ðεte mij' iθin,
q'unisne mε Skεndεr-bεne,
po ne jεt' ata θok s' kiθin,
o popo! sa trima qεne.
Erðe ne fuθet te Matit
ðε qendruane me ŋ'ane,
lufεtaret'ε Muratit
pertεj fuθεse i pane,
po nat' ε εpet apiti

ε ne mεst te tyrε hyri,
luften'ε kεqε ε ngriti,
sε nuke бih dot ge syri.
Па Skεnder-Bεu dy-mije
ndau naten' ε te pare
mi trimate sy-бkendije
vu Muzake-kordetare,
dε ndihmes i da Hamzane,
i dergoj te zene бtipεt,
te dalen me tjatret ane,
te qendrojne nepεr bripεt;
u da: Atjε te qεtohi,
kur te ndizεt lufta mire,
per-ŋe-hεrε te leбohi
mi ta mε бume deбire.
Ata i nisi dε бkuan,
vu ruajtes me ç' do ane,
punete piđ' umbaruan,
ge te-mεte nuke lane;
ruajtesit pinin xpuar,
te tjεrete uqεtuan,
nata εrđ me te mbaruar,
luftetarete uxpuan;
me te ngđire upefyε
menpεz' i bukur mε drite,
qiελi uxbarđeλyε,
ε zuri te behεj dite;
dit' ε-kđiελte đ' ε-mbare
per te-tere ŋεrezine,
ε barđe per Θqipetare,
бum' ε-zεze per Tyrqine.
Ali-paбa iб i-rende,
Θqipetaret s' i pεбontε,
po pinte brenda ne tende,
εdε se largu бikontε;
pastaj mblođi paresine,
u đa: Sot dote leftojme,
beni gati uбterine,
εdε me te mos menojme;
nενε muntme mbrεterite,

ε te ꝑiđe ŋεrezine,
εđε sot, ne kete dite
te ꝑεϭojme Ɑqiꝑerine!
Mbrεt eϭte vεtem Murati,
ꝑiđe bota eϭt' ε-tija,
sε j'a ka falure fati,
j'a ka đene Περendija!
U zente buka, qe hani,
ꝑo s' me zute Skendεr-Bεne,
ε t'a ϭꝑijεm tε Suλtani,
ꝑa te ŋohe vεtehεne!
Kuϭ te perꝑiqεt, ndεrohεt,
behεt' i mađ ε i-ꝑare,
mjεre! kuϭ te frikesohεt,
mε đoŋ lεt'a haꝑŋe vape!
Keϭtu đa i aϭꝑeruar,
uϭtetarete ungrine,
εđε muape nder duar,
armet' ε-barđa, qe ndrine.
Me te-djađte ca te-ꝑare,
me te-menꝑre ca te-tjεre,
vuri mε ϭum' uϭtetare.
Ali-ꝑaϭa, trim' i-ndjεre;
mε te ϭumet ndeŋi vεte,
ne mεst te ꝑiđ' uϭterise,
mε mije ŋe-zεt ε tεte,
si pεbεϭ' i Περendise!
Skεndεr-Bεu m' anet tjatre
mε buꝑate Ɑqiꝑetare
uϭterin' ε ndan me katre,
ve trima mbi ta te-ꝑare:
Me te djađt' iϭ Moisiu
mε ϭume buꝑa te-vlεre,
Tanuϭi, kemiϭe-ziu
me te menꝑre mε te-tjεre,
ε ne mεst vuri Urane,
lul' ε trimerisε vεte
ϭume ϭoke ꝑas i vane
ꝑiđe buꝑa te vertεte.
Iϭ perꝑara kalorija,

ε kuajte hingeλinin,
pas atyrε kembesija,
ðε armete vεtetinin.
Пas ϱiðe ati pεmεti
iϭ bupi trim Skεndεr-bεu,
mε ϭokete trima Mbrεti,
tεk hið syne, driðεj ðεu!
Ɵqipetaret durim s'kiϭin,
zemera brenda u zjεntε,
nisure pεr vdεkjε iϭin,
nga lufta ϱe s'munt t'i kðεntε.
Ɵqipetarete po kape
ne lufte s' iϭine ðyεr,
sicili iϭ trim ε bupe,
ϭpine s'kiϭine pefyεr,
Skεndεr-bεu ða: Ju pini,
se pari ata te zene,
pa pasdaj εðε ju ϭtini,
ε beni punene t'ene.
Иe Tyrk ðipi dukε ϭare,
εðε uϭten' ε verviti,
ε hoði ner Ɵqipetare,
po ŋεri nuke goditi.
Ɵqipet^ret mε ŋe-hεre
uϭta ε ϭiϱεta hoðe,
posi ϭiu i-paprεre
n' uϭterit t' armikut poðe.
Nga te dy anet ϭiϱεtat
binine mε fiϭeλime,
εðε ndrinine te-ϭkrεtat
ne dieλ si vεtètime.
Si flak' uϭta ðε ϭiϱεta
mε pembim te-ϭume vintε,
ð' ajy, q'i mbarohεj jεta,
ne mεst te ϭokevεt bintε.
Пosi ŋe flεtez' ε-zεze,
kur kepútεte nga mema,
mε gas ϭum' ε εεh men ϱεze,
ε ϱεn te-vdεkure mbrema!
Lufta undεs mε pembimε,

mε ze ε mε kerceλime,
ɡe s' deɡohεj, ɒo ɡemimε,
ε ŋ'ε-maðε ɵɵetime!
bɒpate ɡið' εgersuar,
ɒaɒo ɡak donin te ɒiɒin,
iɵin mε vdεkjε ner duar,
ɡaλjεne s'do in t'a dinin!
Tanuɵ! o trim' i-levduar!
sa bukure mε leftovε
n' ate dite te-ɵenuar,
te ɡiðe ɵoket' i ɵkovε!
Tanuɵi ε hoqi ɵɒateɒ,
ε ɵume armik' i ɒrεu,
te tjεrevεt u ða daten,
ata te zεste i ndεu.
Se ɒari Tanuɵ sy-ziu
me te-meɒɡere i ðεu,
ɒas ati ðε Moisiu
i vu ɒerɒara, i çqεu.
Пo te-mεzit ðε qendronin,
sε Ali-ɒaɵa iɵ bɒpe,
ɒa mε trimeri leftonin,
ðoɵε sε s' mundεne kupe.
Si ɵkembin n'anεt tε dεtit,
q'εɒεh vala kurdohεre,
ɒosi fuqi ε termεtit,
εðε kupe s' munt t'a ɵtjεre.
Пà ahεrε Skεndεr-Bεu
kalen' i ða ɵerbetorit,
kur hiɒi utrendit ðεu,
ðε ajy mal' i Tomorit!
ε kur ɵkrεfetiti kali,
ðε εrð ε t'uεgersua,
sa utunt fuɵa ðε mali,
i-tere ðεu ɒo-ðua!
Kembet' ε para i ngriti,
εðε fluturoj ɒerɒjεte,
ε sa mundi hiŋgeλiti,
oɒoɒo! Zot' i-vertεte!
si ɒufεja uleɵua,

Ϭqipetaret' ugezuaɔ,
Ali-paϭa uhɛlmua,
armikete utmɛpuan.
Ϭqipetaret me s'ɛ dɛϭne
ɡaλjɛn' ɛ tyrɛ ꝺɛ jɛten,
te ɡiꝺe korꝺete xvɛϭne,
ɛ hoꝺ' uϭten'ɛ ϭiɡɛten,
ɛꝺɛ i rane pas mbrɛtit,
qe uhoꝺ posi pɛtriti,
ne mɛst te ɡiꝺe pemɛtit
ɛ ŋɛri po nuk' ɛ priti,
Пosɑ uderꝺ Skɛndɛr-Bɛu
mɛ vpap posi vɛtetima,
Tyrqit' ɛ-zezɑ i prɛu,
me nuk' iϭin aqe trima.
Si Ϭqipja ner ϭpɛs kur bijɛ,
ata ikin' ɛ tmɛpohɛn,
frike te-maꝺɛ u ϭtijɛ
pa ϭihɛne ɛ qɛtohɛn.
Mbrɛti posi yλ i qɛϭur,
bij si pufɛja mbi trima,
ϭpatene ɛ kiϭtɛ xvɛϭur,
pa ndrintɛ si vɛtetima.
Пas sojɛ iϭtɛ Urani,
qe s'i trembɛj kupe syri,
ɡak i piꝺtɛ jatagani,
ne mɛst t'armikevɛt hyri,
ɛꝺɛ ɡiꝺe Ϭqipetaret
mɛ trimeri po leftonin,
i bene cope barbaret,
me s' muntnine te qendronin.
Mbrɛti vete Skɛndɛr-Bɛu
ne ate dite te-mbare
tri a katre mije prɛu,
ɡiꝺe trima ɛ te-pare.
Пa kur ɛrꝺ' ɛ t'uleϭuan
ꝺɛ Muzaka mɛ Hamzane,
armikete utmɛpuan,
ꝺɛ pas krahevɛt u rane.
Kur ɛ pembɛn pyλe flaka,

RASH

qyϐ bijεn lisat' ε-ɡate,
aϐtu ðε çεle-Muzaka
trimat' i kopi me ϐɒate!
Пaɒo me nuke qendruan,
ɒo uɒriϐn' ε uɒerhaɒne,
utremɒn' ε ufrikesuan,
iken' ε muaɒe vɒaɒne.
U zente buka! ku vini?
ðipi Ali-ɒaϐe bupi,
qendroni, ϐtini, godini,
ɒo me sa deɡontε guri.
Иe Tyrk mε vɒaɒ i zu frεne,
i ða: ike, o i-ɡoɪe!
ϐokete muaɒe ðεnε,
ε dote bijεϐ ne dore.
Пa ϐkoj ð'ajy mε te tjεret,
q'ikn' ε me ε' ɒaue ŋga vane,
si uɒerhaɒne te-mjεret,
ŋeri tjatrine s'ε ɒane.
Bup' o mbrεt i Ϭqiɒerise!
armikete sε ç' i koɒε,
iϐtε dor'ε Пεrendise,
te kεqεn' ε asaj dorε!
Kϐu uϐteri ε Muratit
ŋezεt mije ɒo te vrare,
la ne fuϐezet te M tit,
εðε iku dukε qare.
Te ɒlagosur kiϐtε ϐume,
ɒo s'iϐine sa te-vraret,
qe kiϐin rare ne ɡume,
iϐin ϐtriture, si traret.
Ϭume ɒlaçke tende, kuaj,
arme, ε te tjεra lane
ðε ϐoket ϐtritur si duaj,
te ɒakete mε zi vane.
Kuajte, ɡembin ner ðembe,
neɒer fuϐet ɒo ϐendinin,
εðε mε frε neɒer kembe
hiðnin ϐkεlm' ε hingeλinin.
И'a dy mije Ϭqiɒetare,

te ɐiđe bupa te-ndjerɛ,
ne luftet kiɕine rare,
ne fuɕet iɕine ndɛre :
te ɐlagosur katre mije,
nɐ koke, ne krah, ne dore,
ne kembe, ne bark, ne ijɛ
penkonin bupat'ɛ ɐore !
Бɛ Tanuɕi mɛ Urane
plagosure ɐake ıɕin,
đɛ Muzaka mɛ Hamzane
ɐga dy a tri plɐge kiɕin.
Пa ajy trim' i vertɛte
mɛ ɕeroɐesite ɕɐɛjtojti,
u zuri plagete vɛte,
te-semurit' i gezojti
Ata trimate mɛ ɐaλe,
ɐaɕt' a ɕtate mije i zune
nga armikete te-ɐaλe,
Skɛndɛr-bɛgute j'a ɐrune.
Mbrɛti đa : lɛte ɕkojne,
janɛ mjaft keta qe mbɛne,
ɐekundi mos i ndalojne,
leɕojini lɛte vɛne.
Kɛta ɕume ugezuan
ɛ Mbrɛtit bupe ju fale,
te ɐorete mɛ gas ɕkuan,
dukɛ đene keto fjale :
Vaλe enɐeλe te jɛte
mɛ kete zemre te-mire,
aɐo Zoti i-vertɛte
i fali kaqe meɕ re ?
lufta me drɛk' umbarua,
fitoj ɛmre Ꞩqiɐerija.
Mbrɛti ɕume ugezua,
qe ɛ ndɛroj Пɛrendija.
Doλi ɛ-bukur' ɛ đɛut,
sy-laruɕ' ɛ qafe-ɐata,
j'uqas, i đa Skɛndɛr-bɛut :
te lumte dora đɛ ɕɐata.
Kɕu i đa đɛ mori ɐyλe,

duke ikure perpjete,
qyɵ mep dita ne pit yλe,
aɵtu ε puɵtuan rete.
Erđ te muketit đε nata,
yjte duaλ te-venitur,
t'i ɵihnε te meptε data
te vrarete, q'iɵin ɵtritur!
Hena permbi ret te-epet
dukej me vpap sikur ɵkontε,
te piđe ata te-mjerèt
mε pake drit' i mbulontε.
Aq' i ɵderđur pak i-ɵume,
nga bupate, qe uvrane,
sa iɵtε bere si lume
fuɵ' ε-pere an' ε mb'ane!
Vdekjen' ε-zεze ε ɵihnin
q'iɵ ε đat' ε ɵum' ε-qete,
εđε ɵtrigate i ndihnin,
s' i ngrij dot ɵpirterat vete!
Ca i hiđnin ne sketepe,
ε ca i ɵpinin ne drite
t'i ɵihnε, t'epnine tmepe!
kur uđa tjatera dite.
Ɵqipetarete i qane
mε te-mađε gaɵerime,
si i-veλaj te-veλane
mε lot ε mε pɵεretime.
Ata bupa, qe uvrane
per nderđit te Ɵqiperise,
per ndert te lirise rane
perezit' ε Perendise.
Me nεsεret i mbuluan,
muap' εđe piđe ç' pene,
pa pasdaj hipen'ε ɵkuan
trimate baɵke me Mbrene.

VIII.

Kur εrði ne Kruje Mbrεti
mε trimate Korðetare,
iσtε mbuσure qytεti
mε vεgeli ε te-ɲare,
i ɲatn' arður Skεndεr-bεut,
ati Zotit te levduar,
σɲetoŋesit t' Memeðεut,
me te ɲar' ε ɲer t' uruar.
Mε zemere ɲlot gezimε
duaλ· jaσte ð' ε ɲritne,
mε urat' ε mε levdimε
mbi qiεjt' ε-lart' ε ngritne
Si xbriti, te gið' i vane,
ε ɲergezuane Mbrεne,
fjale te-mira i ðane,
sε ɲo ndεroj Memeðεne
Mbrεterite ε deguan,
qe ε muntne Ϭqiɲetaret
armikne εð' ε tmεɲuan,
ðε gið' i vrane barbaret;
ɲa mε nxit ŋeres derguan
mε kanisqε ε mε karte,
Skεndεr-bεn' ε ɲergezuan,
Mbrεne trim, buɲen' ε-larte.
M'anet tjatre Ali-ɲaσa
ne Adrinoɲoj' ukðyε,

q'i vritε aqe tε-traɞa,
i-varferi ç' ugeŋyε:
Murati deɞi t'a vristε,
t'a vartε a t'a hεlmontε,
aŋo kokene t'i ŋristε,
ᵭε fjalene s' ja-degontε.
Ɵume te maᵭ turŋ me ŋruri
ᵭa, ε humŋte Πεrendija,
ε mε te-keq ε ŋerzuri,
ŋastaj i ᵭa ŋaresija:
Ali-ŋaɞa leftoj mire,
εᵭε uŋerŋoq si buŋe,
mε trimeri, mε deɞire,
ŋo Ajy s' mundεtε kuŋe,
Uhεlmua fort Murati,
zu pobat' ε ŋo i gristε,
syt' i ndrittε si lugati,
ε ᵭembete i kercistε,
hoqi kesulen ᵭ'ε flaku,
q'ε kiɞtε ŋiᵭe leverε,
aqe ɞume ju ndεs ŋaku,
ᵭε zemera ŋer-ŋe herε!
N'endeŋ' ε ɞih Skendεr-bεne,
εᵭε trembεj ε tmεŋohεj,
ŋa ngrihεj ε mεrtε ᵭεne,
nuke muntte te qεtohεj!
E ɞih, q'i derᵭεj mε ɞŋate,
εᵭε kerkontε t'a vristε
buŋi trim, maɞkuλ'i ŋate,
ŋaŋo ne ŋume kelᵭistε.
Si ε ɞih kεɞu Skendεr-bεne,
ε s' kiɞ ŋrehjε ŋiᵭe mone,
vuri te bire Mεhmεne,
ᵭε iku ε i la frone,
Kur ε ŋane Ɵqiŋerine,
ᵭε Mbrεn' ε saj Skendεr-bεne,
qe ε turŋeroj Tyrqine,
uɞterise i ᵭa ᵭεne,
mbreterit' ε ŋerendimit
ŋas fjales, qe kiɞin bere,

pas ϭpreses' ε pas qeλimit,
qe kiϭ Evropa ε-tere,
ɡiđ' umbłođ'ε upermbłođε,
qe t'i binine Tyrqise,
εđε per te-pare xɡođe
ɡiđe Mbrεn' ε Gqiperise.
Πape-Evjεnua vεte,
Παlεoλogua, Iani,
dy plεq te qεte si qεte,
q'i kiϭ armike Suλtani,
εđε bupi-trim, Hynjađi,
Filipi i Burgondise,
Vλadisλa, q'iϭtε m' i-mađi,
uϭteri ε Vεnεtise,
nga Fλoransa Kardinali,
q'ε kiϭ ɡuhεne si ϭpate,
kur đepistε tundεj mali,
iϭ bup' i-traϭ' ε i-ɡate,
εđε te tjεr' ε te-tjεre,
q'i kiϭ armike Tyrqija,
ubene tok kete hεre,
ε zu Varnen' uϭterija,
đε po prisnin Gqipetare,
sa te vij Skεndεr-be-Mbrεti,
Vλadisλa iϭtε i-pare
ne kryεt t'ati pεmεti.
Skεndεr-bε! pεse-mbe-đεte
mije bupa Gqipetare
morε, unisε đε vεte,
doλε sa mundε me pare.
Mbrεt' i ɡiđe miqesise
vu te-pare Dukaɡine
n'uϭterit te Gqiperise,
te-dyte vu Moisine.
Nekembes Urani mbεti,
te ruantε Gqiperine,
sa te kđεhεj prape Mbrεti,
ε te ϭihtε ŋεrezine.
Skεndεr-bεu mε nxit doλi,
đε pas sojε uϭterija,

ɳe coɳe hεr'-ε ɳersoƛi,
pa ukđyε pleqesija.
Ne per Serbi dote ϭkontε,
ε te diltε pertεj Mbrεti,
pa andεj te kapetontε,
te vij tεk iϭtε pεmεti.
Ahεrε mbrεt' i Serbise
Brangoviçi đε Serbija,
si đε Bεspot' i Vƛahise,
Drakuƛi εđε Vƛahija
iϭin bere mε Tyrkine,
nga te-tjeret' iϭin ndare,
kiϭin zene miqesine,
ε pandεhne per te-mbare.
Uϭteri ε Ϭqiperise,
ε tere baϭke mε Mbrεne
εrđ ne kufit te Serbise,
po Serbasite, s' i lεne!
Kerkonine t'a ndalojne
uϭterin' ε Ϭqiperise,
pa s'i linine te ϭkojne,
per te ndihure Tyrqise.
Serbija sot mε Tyrqine
eϭte bere ɳe u đane,
s'ε priϭim dot miqesine,
po ϭkoni me tjater' ane!
Mε keto fjal' i ndalontε
Ϭqipetarete Serbija,
Skεndεr-bεu nuke dontε,
te zihεj ng' armikerija,
ε t'a priϭte miqesine
mε fqiɳet te Ϭqiperise,
ε mori vεϭ djaƛezine,
qe iϭte giϭt' i Tyrqise
ε zu ɳunen mε te-mire,
qe t'i mbuϭ koken Serbise,
đε usuaƛ mε meϭire
Mbrεt' i-mađ i Ϭqiperisε.
Kur ε pa, qe s'ε deɳontε
Brangoviçi i-pabεse,

εδε koha po i ϭkontε,
ε me nuk' i mbεti ϭprεse
bjεruni, δa, Ɵqipetare!
me qaf'ε paçin vεthεne,
vεt'ε pemuane vape,
ε kerkuan' εδ' ε pεne.
Ndaj poλes kur i ndalojne
bariηte sqεpte, qyϭ ngriδεn,
pa pastaj kur i leϭojne,
si dεrδεn mε vpap ε hiδεn,
aϭtu εδε Ɵqipetaret
j'u leϭuane Serbise,
pa i muntne mε te-paret
armiket' ε Ɵqiperise.
Пosa pane Skεndεr-bεne,
Serbasit' armet' i δane,
iken'ε muape δεne,
ε vendine ϭkrεt ε lane.
Ɵkoj neper mεst te Serbise,
varnese j'uaferua
uϭteri ε Ɵqiperise,
iϭ me t' apitur po-δua.
Иe kalores po nxitontε,
ε vintε nga Varn' ε-ϭkrεte,
kal' i- por' i tij gulçontε,
δε npitεj mε vpap perpjεte!
Kaloresi i-mahnitur,
si foϭηa kur humbεt t'emen,
vintε dukε pɔεretitur,
ε tεkdo perhaptε pemen!
Kur ufut ner Ɵqipetare,
ε pεδuane pεmεti,
at' ε mbyti ηe te-qare,
pastaj u δa: ku 'ϭte Mbrεti?
pa δa: upriϭ uϭterija
δε ata ηεres, qe mbεne.
uhapne si bagetija,
ε piδe muape δεne!
Пat arδur Murati vεte
mε mijera uϭtetare,

PASH

si mizeri ε si mblεte,
s' kiɵ lene ŋeri ɲa mape!
Tyrgite iɵin me ŋ' ane!
zjεnine si mizerija!
me ŋ' an' uɵtetaret t'ane,
pεmεt ɲosi bagetija!
Πa kur undεs luft' ε-ɵkrεte,
εꝺε εrꝺm' ε uɲerzjεme.
vintε ǥaku si pekεte,
ɵoku ɵokne me s'ε ǥεme!
uꝺεpe, uvran, uɲrεne
ɵume mije uɵtetare,
mbyti ǥaku ǥiꝺe ꝺεne,
buɲate rane te-vrare!
Πεj kardinali fytyre.
ꝺε ze ε ɲoba kiɵ mape,
ɲa kiɵ arꝺur' ε kiɵ hyre
i-ɲauꝺi nd' uɵtetare!
ε Vλadisλese i ꝺote:
ɲa ɵiko ç' lefton Hynjaꝺi,
ε ti humɲ kohene kote,
qe jε nga ǥiꝺe m'i maꝺi!
Vλadisλen'ε ndεs kjo fjale,
ɲaɲo me s'dεɵ te mononte,
ugeŋyε ɲosi djale,
uhoꝺ ε s' doj te qendrontε!
armikete ε ɲεꝺuan,
e vran' ε koken' i ɲrεne,
εꝺε fort ɵum' ugezuan,
ǥaku i tij mori ꝺεne!
И' araɲ i-zi ε i ꝺate
kokεne ε ɲrεr' ε mori,
ε vu ne ŋ'uɵte te-ǥate,
ꝺε ɲerɲara nεɵ ε nxori!
ꝺipi mε ŋe ze te huaj,
ɲa ɵihni! o te-ɲabεse!
kokene ε mbrεtit t'uaj,
ε zεza ɲo dot' u ɲrεse!
Mε te-ɲare uɵtetaret
koken'ε mbrεtit te-ɲrεre,

BKSH

me s'i deguan te-paret,
uperhapne mɛ ɳe hɛre;
Mos upriɵte uɵterija,
sɛ posà iku i-pari,
ikine si bagetija,
s' mbɛtɛte kemb' uɵtetari!
Keɵtu uɵtetaret t'ane,
qe umblođe ɛ leftuan,
te-ɵumete po uvrane,
đɛ ata, qe mbɛne, ɵkuan.
Murati ungrit ɛ iku,
mɛ te pakete, q'i mbɛne,
nga vdɛkja ɛ nga pɛziku,
mɛ zi ɛ ɵpetoj vɛthɛne.
Keɵtu đa mɛ maλengimɛ,
đɛ me ɵume pɵɛretima,
sɛ kiɵ ɵume kiđerimɛ,
q' uvrane giđ' ata trima!
Пa kur degoj Skɛndɛr-bɛu
giđe keto, q' iɵjn bere,
me nuke ɛ nxintɛ đɛu,
ɛđɛ qiɛλi i-tere.
Ɵqipetarete ukđyɛn,
papo i rane Serbise,
ɛ priɵne farɛ đ'ɛ gryɛn,
te daɵuren' ɛ Tyrqise.
Moisiu, faqɛzine,
Brangoviçin' ɛ maλekuar,
s' ɛ le gaλ, per Пɛrendine,
đa n'ɛ ɵtença dot ner duar!
Sɛ ajy na ɛ ka fajne,
q'ɛ ndaloj puneɲe tɛne,
mɛ gak duhɛte t'a lajne.
Sɛrbasit kete, qe bene;
Sɛ t' iɵ ndođur Skɛndɛr-bɛu
ne ate lufte te-ɵkrɛte,
Tyrqit' i kiɵ pire đɛu,
kiɵin humbure per jɛte.
Пosa đa kɵu Moisiu,
zjape j'a vune Serbise,

ðɛu Brangoviçn'ɛ piu,
upϭɛh ne mɛst te Vλahise.
Hynjaðe ɛ kiϭtɛ zene
Drakuλi. ɛð' ɛ ndalontɛ,
brenda ne burk ɛ kiϭ vene,
ɛ nuke doj t'a leϭontɛ,
Mbrɛti fjale i dergojti:
Me prɛt a leϭon Hynjaðe?
pa do-mos-do ɛ leϭojti,
sɛ i vij ɛzɛza paðe.
I hiroheϭin Tyrqise,
Serbija ɛðɛ Vλahija,
ju ben' armik Ɵqiperise
nga nakarɩ, nga zilija.
Murati perseri frɛne
ɛ mbrɛteris'ɛ kiϭ mape,
ðɛ ɛ kiϭ nxjɛre Mɛhmɛne,
q' ɛ pat vene mbrɛt me pare.
Nisi ɛ dergoj Ajdine
tɛ Skɛndɛr-bɛ korðetari,
doj te zintɛ miqesine,
sɛ trembɛj nga Ɵqipetari.
I ϭkruantɛ ϭume fjale
Mbrɛtit trim te Ɵqiperise:
te kam veλa, te kam djale,
nuk' i ndahɛm miqesise,
ðɛ ϭume fjale te-tjɛra,
posi ata mɛ te bire,
q'i ðote si ɛ sjeλ hɛra,
mɛ te-kɛq ɛ mɛ te-mire.
Skɛndɛr-bɛ zemere-dɛti,
j'uperpiq ðɛlprese plake
mɛ ŋe menyre pɛj mbrɛti,
mɛ fjale t'urt' ɛ te-pake.
Пer ŋɛriut te Tyrqise
i ða: po qendroj Tyrqija
lark ɛ jaϭte Ɵqipejise,
ɛϭt'ɛ-bere miqesija.
Suλtani uzemerua,
ða: ɛ kam pitur si djale,

ε sot te me ðote mua
Skεndεr-beu keto fjale !
Zuri praƞ' armikerine,
doj t'i dεrðεj Gqiperise,
mbloði ʒiðe ƞεrizine,
po kur mbrεti i Serbise
i ʂkruan sε Ungarine
Hynjaði me kemb'ε ngriti,
se çpεjti dote te vine,
po behu gati ε priti.
Suλtani dukε drεmitur
po ðoʂte: te bejme paqe,
Firuz paʂà dukε ngritur
i ða: psε mεjtoheʂ kaqe?
Mε ðjεte mije te-xʒεður,
ɪ nke me ʂum' as me pake,
te nisεm ε ƞe te hεður,
Gqiperine t'a beƞ flake!
Firuzi trim i-vertεte
j'u leʂua Gqiperise
mε kalori mije ðεte,
εrði afere Ohrise.
Firuz' i-forte po vintε,
ε po futεj tε peziku,
Skεndεr-bεu mir'ε dintε,
ku dote ʂkontε armiku,
pa mε katre mije trima
uleʂua mε vpap bupi,
εrði posi vεtetima,
ðε vendεt' ε-nguʂt'i zuri.
Armikete kiʂin hyre
tεk ʂkon Gkumbini mε vale,
εðε dεl perpoʂ ne Xyre,
ε kiʂine mape male.
Vendi iʂ i-prape ʂume,
qε grεm ε pipe si ʂpate,
sipre ʂkemp ε perpoʂ lume,
atjε ʂkontε uð' ε-pate.
Atjε rine εgersirat,
neper pyjεt vin' ε vεne,

brεđine nder ϭkrεtirat,
ε maje ϭkembeŋεt flεne,
futεt neper duϭŋa dεpi,
çakaλi, ujku, apiu,
kaperoλεja ε dreri,
skilεja, ϭqarđi-syziu
pεl i-εger' ulerime
ben đε bufi piđe naten,
mali nxjεr ŋe oϭetime,
uđetarit i εp daten.
Ketu kiϭtε hyr' armiku,
iϭ vargosur kalorija,
ŋe frik' ε-mađε i piku,
u'a dergoj Πεrendija.
Ϭqipetaret'i pεđuan,
te katr' anete i zune,
đε lane pak'ε ϭkuan,
pa ne mεst te piđ'i vune.
Bupat trima te-vertεte
nga gerxεt' ε nga ϭkembeŋte
nga pyjεte piđe flεte,
nga pipat'ε nga pereŋte
duaλe đε utrεguan,
pa armiket kur i pane,
utrempne ε utmεpuan,
Ϭqipetaret u'a đane.
Ca nga Tyrqite leftuan,
mε arme ne dor' uvrane,
te-tjεret' ufrikesuan,
nxuap' armet' ε i đane.
Firuzi mε pake ϭoke
mε brεnge te mađε iku,
vune duarte me koke,
ϭpetuane nga peziku.
lumi ukuq an'ε mbane,
đε εrđ ε ube kenεte,
armikete piđ' uvrane,
trupate mbεn te kreste.
Mε ŋe ze te ϭemetuar
galate siper' u rane,

ꝺε mε qεpt te-maλekuar
krahror' ε barkun' u çane!
Πa kur εrꝺ ε-zεza nate,
ꝺεlpra, ujqer' ε te-tjεre
i çqyεn mε ꝺoηt' ε-mjεre!
bupat'ε trimat' ε-mjεre!
Ꝺqipetaret dot'i vrisnin
ata, qe kιϭine zene,
donin vεtem te mos ngisnin
ata, q'armet kiϭin ꝺene.
sε Tyrqite kur i zinin
uϭtetaret, qe leftonin,
te-gaλe me nuk'i linin,
po mε tmεr i copetonin.
Mbrεti u ꝺa: mos i vrisni,
sε ϭpernderoni vεthεne,
lεrini ε mos i prisni,
leϭojini lε te vεne;
sε ajy, qe eϭte bupe,
s'ε vrεt ate, qe ka zene,
as te-falurine kupe,
s' umεp as ϭpirtin' as gene.
Keϭtu ꝺa Mbret' i-vertεte,
pa Ꝺqipetaret'i lane,
iϭtε trimerija vεte,
trimerija an'ε mb'ane.
Kϭu beri Skεndεr-bε trimi,
Murati kur ε degojti,
ε zu ϭume zemerimi,
tjater' uϭteri dergojti.
Egersir' o εgersire!
psε s'te le lakmim' i-ϭκrεtε?
Sa gakera ti kε pire!
dote poηç vaλe per jεte?
Nisi Murat' i-pabεse
Mustafane ꝺ'ε dergojti,
mε mije ηe-zεt ε pεse
mi Ꝺqiperit ε leϭojti.
Uϭterija mori puge,
mε kujdese ϭume vintε,

erdi ner male ne Struge
vuri tendet' e po pinte.
Ca kalores uperndane,
bene plaçk' e vran' e prene,
popn' e doqn' e ge me s' lane,
pembyene gide ç' gene.
Unis Skender-beu vete,
e beri natene dite,
me mije σtate a tete,
uda ne Mokre si drite,
iσine veσur ne hekur,
pa armet' e tyre ndrinin,
ne lufte iσin te-pjekur,
opopo! per vdekje σtinin!
Skender-beu da ca fjale,
qe ηerine e gezonin,
plakne e benine djale,
e σpirtin'e lartesonin.
Kuajte po σkrefetinin,
e den' e pihnin me kembe,
me s' qendronin dot e s' pinin
gembin e hanin me dembe.
Uσterit' uaferuan,
tej e perketej umblode,
ede luften' e fiλuan,
pak' uσt' e σigeta hode.
Gqipetare! u da Mbreti,
poσte uσten' e σigeten!
papo k r uçkul pemeti,
e tundi te-tere jeten!
Xveσne σpatat Gqipetaret,
me s' mejtuan ge ne jete,
uhode permbi barbaret,
popo! bupat' e vertete!
Ujku me vertik kur bije,
qyσ perhapet bagetija
aσtu uperhap si hije,
pa udye uσterija!
Gtij me σpate Skender-beu,
koke, krahror, kemb' e dore

prɛu, çqɛu, ɛꝺɛ ꝺɛu,
rane te-vrar' ɛ te ɡore!
Keɕtu i prɛn' ɛ i grine,
ɛꝺɛ i kop? ɛ i vrane,
i perhapn' ɛ i perpɕine,
uꝺet' ɛ dermen' u ꝺane!
Mustafaj pɕɛhtazi iku
mɛ ca ɕoke, qe i mbɛne,
ŋe ɕpate vɛtem ɛ pɕiku,
mɛ nxit ɕume mori ꝺɛne.
Tyrqite ɡaɕte-ꝺɛte
mije te-vdɛkure lane,
Ɋqipetare ɕtət' a tɛte
ꝺɛ triꝺɛt' a dyzɛt rane.
Murati nuke haponte,
po s' ja siλ djaꝺtazi moti,
i ꝺa brɛnge ɕume Zoti:
Me ŋ'ane kiɕ Karamanet
m'anet tjatere Hynjaꝺe,
Vizandiŋte, Vɛnɛtjanet,
qe dontɛ t'i haj mɛ paꝺe,
Ҏer te ɡiꝺ' i ndihtɛ fati,
ɛ s' mundɛj afero kupe,
vɛç' at' i trembɛj Murati,
Skɛndɛr-bɛut trim ɛ bupe!
Trimerin' ɛ ati Zoti
mɛ te-maꝺɛ ɕetime
ɛ pefen ꝺɛ sot Sopoti,
qe nxjɛp ze ɛ vɛtetime.

BKSH

IX.

N'ato kohe Venetjanet
piđe den' e kiɵin zene,
e te detit te piđ' anet
ne dor' i kiɵine vene,
pa đe nga te Gqiperise
ca qytete t' anes' s' detit
iɵine te Venetise
eđe ne ditet te Mbretit.
Seke Zahari kiɵ vdekur,
q'iɵ ŋe prins i Gqiperise,
e Dajini kiɵte mbetur
pa zot e ne mest te zise.
q'iɵ qytet me ɵume hije
đe me gas ne Miredite
đoɵŋe kupe nuke bije
bukuri e tij ne ɵkite.
Aq' i-bukur iɵ Dajini,
pa kiɵ deɵire ta zinte
po đe Leke Dukapini,
q'e kiɵ fqiŋe; s'doj ta linte;
Se mem' e Seke-Zaharit
zu uđen' e mapezise,
s' deɵ t'ja linte Gqipetarit,
po já fali Venetise!
Pa Mbreti đa: Venetija
s' hyn ne mest te Gqiperise,

sε s' mbεt ѳkrεte Gqiperija,
qe t' i mbεsε Vεnεtise.
Vεnεtija ε kerkontε,
ube armik mε ηe hεre,
Skεndεr-bεu nuke donte,
puna iѳtε ε-perzjεre.
Kѳu ube ngaljε ηe plake
ε pergyηur δ'ε-mahnitur, !
ndεzi ηe te maδε flake
mε dorezet te drobitur!
Mε Tyrqin' ε mε Serbine
ε kiѳ priѳur Skεndεr-bεu,
ε' doj t'a priѳ mε Vεnεtine,
papo puna s' i pelqεu.
По do-mos-do dota priѳtε,
sε vu kembe Vεnεtija,
puna pεzik te-maδ griѳtε,
kiѳ dem ѳume Gqiperija.
Mbrεti mbloδi paresine,
δε çεlen' ε trimerise,
q' ε nderonin Gqiperine,
per punet te Vεnεtise,
По pѳehtazi εrδ' ε zune
Vεnεtjanete Dajine,
uѳtetare ѳume vune
brenda ne qytεt te pine.
Eδε mije trε-mbε-δεte .
derguane luftetare
ε Danil-Huriqi vεte
iѳte permbi piδ' i-pare.
N'anet te Drinit qendrojti
uѳteri ε Vε εtise,
fuѳene piδ' ε mbulojti
armiku i Gqiperise!
Kiѳ Italjane, Daλmate,
piδe bupa luftetare,
te mbeδεη, te-trεѳ, te-pate,
kombe ѳum' ε ѳume fare.
Skεndεr-bε bup' i vertεte,
δε trimate Gqipetare,

mije plot katre mbε-đεte
muape uđen' ε-mbare:
pεse mije mε Hamzane
ε pεđuane Dajine,
εđε nente mije vane,
ε kaperxyεne Drine,
ϐtate mij' iϐ kalorija,
te-hεkurt' iϐin te-tere,
ε dy mije Kembesija,
posi pyλi iϐin bere.
Moisiu iϐ me η'ane
mε ϐume te-mire ϐoke,
te piđe bupa Dibrane,
trima per vdεkj ε per koke,
m'anet tjatere Tanuϐi
mε dy mije luftetare
εđε Muzake-barđuϐi.
ε ϐume bupa te-pare,
ne mεst iϐtε vεte Mbrεti,
Skεndεr-Bεgu trim ε bupe,
pas sojε piđe pεmεti,
qe s' iϐtε mundure kupe:
Dukapini mε Urane
mε pake ϐoke te tjεre
iϐin hequre me η'ane,
ε nuk' iϐine perzjεre.
Moisiu munt Daλmatet
mε ata bupa Dibrane,
đε piđe Ɠqεht' ε Harvatet,
đε doλi me tjatret ane
Pas ati εđε Tanuϐi
dukε xvεϐur jatagane
kalit i ra ε j'a mbuϐi,
đε ufut ner Italjane;
ata mε uϐta i pritne,
Ɠqipetaret ϐpatat çkule,
εđε i prεn' ε i ϐtritne,
pa i bene farε vrule.
Mεz' i uϐteris' s' armikut
ε pa qe anet uđyεn,

ðɛ mbɛt ne mɛst te pɛzikut,
papo ɛrð' ɛ upembyɛn,
udɛrðe mi Skɛndɛr-bɛne
si galat mɛ sokɛλime,
dukɛ θtene drɛjt i vɛne,
mbrɛti posi vɛtetime,
uhoð permbi t'a mɛ θpate,
te ter' ɛ-zɛza i prɛu,
me ç'do hɛre gaθt' a θtate.
i prittɛ te-vdɛkur ðɛu.
Erð' u rane Ɵqipetaret,
nga vendi qe patn' i çkule,
pa i bene Syk barbaret,
fjamure ne mɛst ɛ ngule.
Πo Daλmatete umbloðe,
qe kiθin map' apatine,
mi Ɵqipetaret uhoðe,
dukɛ mblɛð re fuqine;
gɛne perpara Urane,
ɛðɛ Lɛke-Dukagine,
qe i pritn' ɛ i perndane,
u ðane prap' apatine.
Ate dite Ɵqipetaret
te-gið' armiket i θuan,
vɛtem pake nga te-paret
ɛðɛ Huriqi θpetuan.
Iθin ðɛ ca Ɵqipetare
mɛ armikete perzjɛre,
punuane si te-mape,
popo! ç' bete! o te-mjɛre!
nga gið' ata traðetore
te kombit, te Memeðɛut,
i kiθin rene ne dore
dy te-pare Skendɛr-bɛut,
Andrɛu mɛ Botkaðand,
q' iθin bere mɛ barbaret,
ɛ goditne Ɵqipetaret!
Dukagini dɛθ t' i vristɛ
ɛðɛ baθke mɛ Urane,
te hiq θpaten' ɛ t'i pristɛ

Andrεne δε Bolkaδane,
pa ungrit mε vpap ner ɵoke,
δε udεrδ tεk iɵ Andrεu,
po ati doren mi koke.
i vu vεte Skεndεr-bεu,
εδε ε ε ɵikoj Urane,
i δa : εδε ti, o bupe!
mos, mos ε nga Bolkaδane,
sε keto s'i beme kupe,
nε s' i kεmi vrare barbaret,
q' i kemi vene ne dore,
ε te vrasem Ꝋqipetaret,
te priɵime dy te-pore!
umbloδ i-tere pemεti,
i ɵikontε si armike
atyrε po u δoɵ Mbrεti :
Пεrendijε s' patte frike?
Bɵt' i-lik ε i-pabεsε
kuɵ traδeton Memeδεne,
ε kombine, pa s' ka ɵprεse,
sε ate paλ nuk'ε lene.
Qyɵ undoδte ju te-mape,
jubet' armik kombit t'uaj,
tεk iɵit Ꝋqipetare,
persε ubete te-huaj?
Keɵtu u δa Skεndεr-bεu,
Mbrεt i-maδ! o jεte-pate!
δa Bolkaδaj ε Andrεu,
beme te-maδε mεkate!
nεvε me s' duhεt te pojme
mε piδe kete te-mεte,
kombine t'a traδetojme!
me nuke jεmi per jεte!
Mbrεti u δa δε ca fjale,
ata ɵum' umaλenpyεn,
pasdaj faj e uà fale,
sε te-poret' ugeŋyεn,
pa te-vertεten' ε ŋohne,
ng' ajo, qe bene me pare,
mε piδe zemr'upεndohne,

đɛ ubene Ϭqipetare.
Ukđyɛ ne Dajin Mbrɛti,
ɛđɛ ǥiđe uϭterija,
po đɛ s'iϭ đene qytɛti,
iϭte brenda ŋerezija.
Πaresija ɛ te-tjɛre
đane: tani me ç' menojme,
t'i hiđemi mɛ ŋe hɛre,
ta mapim ɛđɛ te ϭkojme.
Mbrɛti u đa s'eϭte mbare,
qe ta mapim ɛ te ϭkojme,
sɛ ka brenda Ϭqipetare,
s' me ka enda t'i leftojme,
ata dot' i map' urija,
ɛđɛ dot' ɛpɛne vɛte,
psɛ te vritɛt ŋerezija
pa nɛvoje te-vertɛte.
Kϭu đa Mbrɛti, pa ɛ lane
pa godíture Dajine,
ɛ pϭuaλe, po s'i rane,
kursyɛne ŋerezine.
Mbrɛn' ɛ Bosŋese, Stɛfane,
per te ndihur Vɛnɛtise
ɛ pɛmne ca Vɛnɛtjane,
ɛđɛ judɛrđ Ϭqiperise.
Πo Skɛndɛr-bɛu s' menojti,
Marinone mɛ Hamzane
i nisi đɛ i dergojti
mɛ trima permbi Sfɛfane.
Mɛ t'apitur Ϭqipetaret,
mbrɛt' i Bosŋese uđyɛ,
ɛđɛ iku mɛ te-paret
pa kesul' ɛ pa qyrdyɛ;
Marinoja mɛ Hamzane,
mɛ bupat Ϭqipetare
ǥiđe Bosŋes' an' ɛ mb' ane
i vune flaken' ɛ zjape.
Πasdaj Marinua Lɛϭne
zuri kundrɛjt Vɛnɛtise,
t'u ɛptɛ mire pɛbɛϭne,

n'i ҁεrđεϭin Ϭqiperise.
Kur ε mori vεϭ Suλtani,
qe lefton mε Vεnεtine,
juleϭua đε Sfεfani,
đa: e hangra Ϭqiperine!
Nisi prape Mustafane
mε mije pesε-mbe-đεte,
đε ne Ϭqiperi uđane
luftetarete si mblεte.
Пa Skεndεr-bεu Urane
dergoj mε trima te-tjεre,
ta ndaloҁe Mustafane,
po ne lufte te mos bjεre;
pa i đa: te zini male,
ε t'i beni te menojne,
mε vpap me dergoni fjale,
po te zen' ε te leftojne.
Tyrqite ε kupetuan
Ϭqipetare, q'iϭ i-pake,
εđε me nuke menuan,
po udεrđe fiλ ε flake,
ε muape mε pemuje,
si s'ε pane atjε Mbrεtne.
u-nisne drεjt per ne Kruje,
te zene krye-qytεtne.
По apiti Skεndεr-bεu,
εrđ ne fuϭet, tεk ϭkon Drini,
uđen' armikut ja prεu,
duke arđur nga Dajini.
La Hamzan' atjε te-pare,
q'ε kiϭ pεđuar qytεtne,
la đε ϭume luftetare,
đε ca unisne mε Mbrεtne.
Vεnεtjanet' ε mesuan,
q'εrđ uϭteri ε Tyrqise
εđε me nuke menuan,
juleϭuan Ϭqiperise.
Marinoja leftoj mire,
pa s'ε muape dot Lεϭne,
armikete piđ' uvdire,

zot' i mađ u đa pεbεϭne.
Πo te-tjεre me tjatr' ane
hyn' ε zune Ϭqiperine,
posi karkalεci rane,
εđε lane vεtem hine!
Mbrεti iϭ nd' anεt te Drinit,
Leftontε mε Mustafane,
Vεnεtjanete Dajinit
judεrđ' ε pεtne Hamzane.
Hamzaj ε ndan uϭterine,
ŋe ane jaϭte leftontε,
εđε tjatera Dajine
ε pεđont' ε s'ε leϭontε.
Mε gaϭte mij' iϭtε Mbrεti,
katre mij' iϭ kalorija
kundrεjt giđ' ati pεmεti,
qe kiϭ derguar Tyrqija.
Lufta posa iϭtε ngrεhur,
ϭigεtate vεtetinin,
đε ϭpatate iϭin nxεhur,
gak kerkonine te pinin!
vdεkj' ε-ϭkrεte poturʌ vintε,
ε zεz' εđ' ε ϭemetuar
ne mεst te luftes leçintε,
trimat' iϭin aϭperuar.
Trim' i Tyrqεt Kara-kuϭi,
q'iϭ ŋe i-par' i Tyrqise,
kalit ira ε ja mbuϭi,
doʌi jaϭte uϭterise,
đε đipi: o Ϭqipetare,
a ka ne uϭterit tuaj
ŋe bupe trim ε te-pare
te leftoŋe mε te-huaj?
ketu ŋihεt trimerija,
lεte dale, pa te ϭohe,
ŋe nga giđe paresija,
vεthεn' ε tija ta ŋohe!
keϭtu đipi Kara-kuϭi,
pa ungriđe Ϭqipetaret,
mε ŋe gas te-mađ Tanuϭi

unis te dil mɛ te-paret.
Ne mɛst te ꞡiꝺe pɛmɛtit
Manɛϭi posi fajkua
ɛrꝺ, juaferua mbrɛtit,
i ꝺa : falma lɛjen mua.
Mrɛti qɛϭi ɛꝺ'ɛ mbajti,
ɛ i ꝺa, piti, Tanuϭit,
Manɛϭi si flaka vajti,
ꝺɛ ndeꞑ kundrɛjt Kara-kuϭit.
I ꝺa : Me nꞡan, sɛ geꞑɛꞑɛϭ,
pa mbupɛ keϭtu si grate,
apo pandeh qe te kꝺɛbɛϭ,
ɛꝺɛ t'a kɛϭ per levdate ?
Πa kesaj i ꝺa Manɛϭi,
Mɛ ç' arme dote leftojme ?
ajy fjale nukə dɛϭi,
i ꝺa, s'duhɛt te menojme,
ɛꝺɛ ꞑe uϭt'i verviti
mɛ pembim te maꝺ armiku,
Ky mɛ mburoꞑet ɛ priti,
aϭtu ϭpetoj nga peziku ;
pa ꞑe ϭiꞡɛt' i verviti
mɛ te maꝺɛ fiϭeλime,
ne syt te-djaꝺt'ɛ goditi
j'a beri tɛj-per-tɛj vrime ;
posi putɛj ɛ ϭiꞡɛta
ɛ mori ne syt te-mjɛren,
per-ꞑe-herɛ j'unxi jɛta,
ra nga kali, kafϭoj tɛren.
Qyϭ ɛrꝺ ɛ uaϭperua,
ɛꝺɛ mori mɛ nxit male,
iku ɛ uɛgersua
aq' ajy i-ϭkrɛte kale !
ɛ la te-vdɛkur te-ꝁotne,
n'anet e te lumit apiti,
kyri brenda, beri notne,
doλi tɛj ꝺɛ hingeλti.
Kur umergua nga lumi,
hoꝺi syt'ɛ mori zaλe,
ꝺɛ ϭkrɛfetiti vpap-ϭumi,

po nuk'ε nxiεtε dot maλe !
ne Adrinopoj' apiti.
duke ikur dit'ε nate,
i ra dεres'ε i ngriti,
εđ'ε zune vajne grate
Manuσi si zok i-lεhte
zbriti, ε koken j'a prεu;
mε σpate σume te-prεhte,
pa ε ngriti đ'ε pefεu;
armet' ε lara j'a nxori,
ε la te-zine te-ndεre,
kokene ne dor' ε mori,
paukđyε bup' i-ndjεre.
Tyrqite uaσneruan
mε trimeri σum' uhođe,
ε mε zemerim leftuan,
Gqipetaret' upermblođe,
pa udεrđ'ε i perpine,
i vrane, i đεp' i prεne,
i copetuan, i grine,
i perhapn' u đane đεne.
Moisi ! o t im mε paλe
mε sa trimeri leftovε!
nuke lε armik te-gaλe,
u đε dermen' ε i σovε.
Mustafaj bε kiσtε bere,
ηe gruσt floriη dot'i iptε !
ati trimi, q t'a zere
Moisine, doj t'a piptε !
iσtε bere vεrtεt bεja
po zihεte vεtetima?
mbahεt ne dore pufεja ?
mundεne bupate trima?
Kur leσohεj vεte Mbrεti
mε korđet te-lare xvεσur,
ε hiđεj si vale dεti
kal' i-mađ, i-barđ' i qεσur!
as ηe ne mεst te pεmεtit,
nuke munttε te qendrontε,
ε kuσ i dil kundrεjt Mbrεtit?

s'kiϭ bupe, qe te kuxontɛ.
Ubeɾe stave te-vraret,
ŋaku piđtɛ si pekɛte,
uϭuan piđe barbaret,
fuϭa ɛrđ ube kenɛte, !
Mrɛti trim me luftetaɹe
aqe mɛ zemerim ϭ inte,
sa ŋaku nga korđ' ɛ-lare
piđeŋe si lume vintɛ !
Na ϭuaneθ! ŋoku jini ?
Keta, qe qen'aqe ŋake!
đa Mustafaj, as u bini,
ɛđɛ uderđ ŋosi flake.
Sy ɛ faqe me s'na mbɛti,
me ç'ɛ duame vɛthɛne,
đa, ŋa junis ŋas pɛmɛti,
udɛrđe mbi Skɛndɛr-bɛne.
Skɛndɛr-bɛu i ra kalit,
ɛđɛ ϭum' uaϭperua,
ube si dragoj i malit,
vɛtem mbi piđ' uleϭua.
Kali q' ɛ ŋih Skɛndɛr-bɛne,
uvervit ŋosi Hastriti,
ɛ mori ner đembe frɛne,
armikete i mahniti
Mustafa-ŋaϭa uđyɛ,
đɛ piđ' ata, qe kiϭ ŋrane,
pɛmɛti i-ter' uçqyɛ,
vendine se riϭ ɛ lane.
Ho Tanuϭi mɛ Urane,
ɛ te tjɛre Ꝺqiŋetare
m'anet tjater' u'a đane
mɛ pembim ɛ mɛ te-ϭare
Mustafaj ɛrđ ube dyλe,
ɛ ŋa ŋisk, ɛ s' dij ç' te bentɛ,
mbɛti kaluar si ϭtiλe
uđe per t'ikure s'gentɛ!
Te ϭumete luftetare
uvrane ne luft' ɛ rane,
Mustafaj mɛ ca te-ŋare

BKSH

nxuap' armet' ε i ðane.
Mustafa trimi mε paλe
s'ε mundi dot Skεndεr-bεne,
po uzu vεte i-paλe,
te-tjεret muape ðεne.
Armike plot mije ðεte
n'ate dite iϭin vrare,
ε vεtem trε qint ε tεte
kiϭin rene Ϭqipεtare.
Uçloðe ɲe nate mire,
sε bupat iϭin kεputur,
me nεserεt me te-ngðire,
fjala εrði posi flutur,
εðε ða: qe Vεnεtj net
ε mbuluan Ϭqiperine,
uhapne me te katr'anet.
ðε udεrðe mi Dajine,
Πa Mrεti dergoj tri mije,
te zene Maqεðonine,
ε ne qofte qe te vije,
t'a ndalojn'atjε Tyrqine.
Uleϭuan si pεbεϭi,
dy mij'iϭte kalorija,
mi pið' i-pare Manεϭi,
ɲe mij' iϭtε kembesija,
Mε te-tjεret Skεndεr-bεu
ne Dajie' εrði ε xbriti,
armikn' ε-zεza ε prεu,
posa dεpoj, sε apiti.
Vεnεtjan' o Vεnεtjane !
pritni Lεke-Dukapine,
Muzakene ðε Urane,
Tanuϭnε ε Moisine!
U taλi ε ϭkrεta ϭprεse,
andaj i ndihte Tyrqise,
j'a patte mε te pabεse,
Mrεtit trim ε Ϭqiperise.
Vεnεtjanete s' qendruan,
po iken'ε uperhapne,
ufrikesuan'ε ϭkuan,

sicilido mori vpapne,
deguane Skender-bene,
qe ŋo vij i-asperuar,
s'dene dot, muape đene
mε nxit ε te-frikesuar.
Ϭqipetaret pas u rane,
đε te-ϭumet'i apitne,
ε te-gaλe me s'i lane,
ne teret per jεt i ϭtritne!
Mε g.đe ϭoket' Urani
ε kiϭ bere bεsa-bεse,
as kembe pεj Venεtjani
ne Ϭqiperi te mos mbεse.
Kε venε rε kosetare,
q'i hyn luađit si flake,
εđ'ε kop fet-ε-fet bare
pa ε hεđ giđe vandake?
Aϭtu εđε Ϭqipetaret
Venεtjanete i ϭtune,
i kope giđe barbaret,
permbi teret stav'i vune.
Ne Dajin ata q'umbyλe,
dalin mε paq' ε mε fjale,
iϭine bere si dyλe,
đane armet'ε ufale;
i persuaλe ε ϭkuan,
đε uhođe pertεj dεne,
ne Venεti i levduan
Ϭqipetaret' εđε Mbrεne.
Πasdaj qytεtn' ε Dajinit
mbrεti bup korđe-lare
j'a fali çεle-Mardint
q'ε kiϭ far' ε fis Zahare;
pa ε beri đε Mardine
Mbeti mik εđε veλame
mε prεns Lεke-Dukagine,
te-daϭur'ε te-pandame.
Uϭteri ε Ϭqiperise
mori plaçke nga Tyrqija,
sε uϭteri ε Tyrqise

kiϭ mape nga Ϭqiperija,
i beri punet si dεϭi,
ε si qεne per te bere,
pasdaj ukȡyε Manεϭι,
ȡε luftetaret te-tere.
E mblogi giȡ' uϭterine,
q' iϭ ndare me te-giȡ' anet,
ε kiϭ mundure Tyrqine
ȡε Bosnen'ε Vεnεtjanet,
pa ne mεst t'ati pεmεti
te bupavεt Ϭqipetare
ungrit mε gas te-maȡ Mbrεti
Skεndεr-bεgu korȡe lare,
u ȡa: Djεmt'ε Ϭqiperise!
Memeȡεne ε ndεruat,
mε ndihmet te Ħerendise
nga armiket'ε ϭpetuat.
Ajy q' eϭte trim ε bupe,
ε lefton per Memeȡεne,
nuke vdεs, nuke vdεs kupe,
per jεt' ε ndrεron vεthεne
Ata veλεzerit t'ane,
q'uvrane per Ϭqiperine,
εmre te-pa-vdεkur lane,
giȡe bota dot' i dine.
Ndaj mεjε eϭte i-paλe
giȡene ajy ne jεte,
qe lefton si trim mε paλe
ϭpeton ndεr ε bijε vεte.
I jam fale trimerise,
qe me ϭpetoj Ϭqiperine,
i jam fale Ħεrendise,
qe ma ȡa ndεr ε fuqine.
Mε ato armete t'uaj
Memeȡεu dote mbahεt,
kupe ne dore te-huaj
nuke bij'ε nukε ndahεt.
Keϭtu u ȡa Skεndεr-beu
Ϭqipetaret ȡipe, pofte
Mbrεti, kombi, memeȡεu!

Kupe mos uvarferofte !
Пasdaj ungrit uбterija
mɛ бume te-maδɛ buje,
Kalori ɛ kembesija
mɛ gas te-maδ ɛrδ ne Kruje.
Пrune Mustafa-paбane,
ɛ Tyrq te-tjɛre, q'i zune,
ɛδɛ бume Vɛnɛtjane,
vɛçan ner бtepi i vune.
Mbrɛt'i mbantɛ mɛ te-mire,
δɛ te lir' ɛ mɛ defrimɛ,
mɛ te ngren'ɛ mɛ te pire,
mɛ meбir' ɛ pa mundimɛ.
Пaresi ɛ Vɛnɛtise
i dergoj kanisqɛ бume
Mbrɛtit t'maδ te Ϭqiperise,
ɛ ηe fort te maδɛ sume,
i kerkoj vɛtem lirine,
neper Ϭqiperi te kɛte,
qe te beηe trɛgetine,
ɛ tɛ jɛte mik per jɛte.
ɛ lufta, q'ube me pare,
pas kɛtaj lɛte hapohɛt,
te jeηe si fis ɛ fare,
piδe puna te mbarohɛt.
Mrɛti'i mir' ata i priti
si miq, ɛ бum'i nderojti,
u δa kanisk, i gostiti,
ɛ te-zeηet'i leбojti.
Пaresi ɛ Vɛnɛtise
pasandaj mɛ te-vertɛte
j'ube mikɛ Ϭqiperise,
δɛ Skender-bɛut per jɛte.
Kanisqɛt, q'ɛrδe me bape
Mbrɛt' i-maδ bup' i-vertɛte
piδ'i ndau ne uбtetare,
ɛ pesɛndi s'mbajti vɛte.
ɛδɛ fqiηet' ɛ-pabɛse,
Serbija, Bosηa, Vλahija
j'ulutn'ɛ kerkuan ndjɛsɛ,

PASH

đane na vu marezija!
Nɛvoj' ahɛr'ɛ mesojti,
ɳa nisi floriɳ mɛ bapə,
Suλtan-Murati dergojti,
qe s'ɛ kiɕ bere me ɳare.
Пa dergoj Ahmɛt-ɳaɕane,
qe mɛ mbrɛne kiɕtɛ qene
mik, ɛ kerkoj Mustafane,
đɛ te-tjɛret, q'iɕin zene.
Mrɛti i beri gostine,
ɛ ɳriti si te-veλane,
đɛ baɕke hanger'ɛ ɳine,
griɕi ɛđɛ Mustafane,
đɛ Tanuɕn'ɛ Moisine,
Muzakene ɛ Urane,
Manɛɕne ɛ Dukaǥine,
ɛ te-tjɛret'ane mb'anc.
Tyrqite ungrin'ɛ ɕkuan,
ne Adrinoɳoje vane,
te ɳoret ɕum'ugezuan,
kɛmi lindur se-riɕ đane.
Floriɳte i ndau Mbrɛti,
i muaɳe luftetaret,
ɳa ɳjɛs' as ɳe nuke mbɛti
nga vɛǥeli ɛ te-ɳa et.
Поɳо: t'a ɕihɳɛ Suλtane!
iɕtɛ bere si i-mapi,
ɳa ɳyɛtur Mustafane,
te-varferine ɛ vapi!
Ϭqiɳetarete fituan
lufterat, ɛmerin, ndɛre,
ɳa f rt ɕume ugezuan,
te-ǥiđe buɳat' ɛ-vlɛre;
ɕɳetuane Memeđɛne,
i đane ndɛr Ϭqiɳerise,
lartesuan vɛtehɛne
para ǥiđe ɳɛrezise.
Mɛ ǥiđe boten leftuan,
i muntn'armiket tɛ-tere,
i ɳrɛne, i vran' i ɕuan,

RASH

pune, qe me s' eϭte bere!
Ata trimate, q' uvrane,
per ϭpetimt te Ɑqiperise,
memat' ε tyrε s' i qane,
vane ɳate Пεrendise.
Mε giđ' ate trimerize,
mε giđe keta te-mbare,
ε mε kaqe miresize,
mε ata bij Ɑqipetare
Skεndεr-bεu ugezua,
ȣε ϭoket' i pergezojti,
po s' umbup ε s' ulevdua,
vεthεne s' ε rendesojti.
Mε zemre ϭume te-qεte
liđ duarte ne krahruar,
pa đote: Zot i-vertεte!
εmri yt qoft' i-levduar!
Ɑok s' ka pasur ajy bupe
ɼđε nuke dote kεte,
sε si Skεndεr-bεu kupe
s' ka arȣur' ε s' vjεn ne jεte.
Γiđe ç' jane miresite,
ε te-tere trimerine,
urtesit' ε diturite,
bukurin' ε ɳεrezine,
dukε mbledure mε dore,
giđe tok i kiϭ perzjεre,
i kiϭ trεtur si debore,
pa kiϭ bere kete hεre,
trimn' ε mire, Skεndεr-bεne
Zot i-mađ ε i vertεte,
qe ε nderoj Memeȣεne
ne mos iϭtε ajy vεte.

RASH

X.

N'Adrinopoje Murati
me te bir' e me te-tjere
brenge te brendesme pati,
ƌe trazim ner Γeniçere.
Πasdaj uhoƌ mbi te-tjere,
andej, ketej i perlau,
papo humpn' ata te mjere
si lupuskat, q' i ha kau!
Иeri nuke i qendronte,
aq' iϭ i-forte Murati,
te giƌe i dobetonte,
i ndihte djaλi ƌe fati.
Vetem ηe qe nuke muntte,
Skender-be-trim-Ƣqipetare,
pa qante ƌe koken tuntte,
ne zemer' e kiϭ nakare.
Πa priϭure Ƣqiperine,
q' iϭ ne kufit e ne tqiηe.
nuk' e ϭtonte dot Tyrqine,
e kiϭ ne syt si deλiηe.
Πa e mbloƌi paresine,
bene fjale gat' e gere,
si t'a priϭηe Ƣqiperine,
eƌe me te mos t'a lere.
S'ka te mbare, ƌa, Tyrqija,
sa eϭte gaλ Skender-beu,

do priϭure Ꮽqiperija,
ꞡiđeve kjo u pelqeu.
Dy qint mije luftetare!
ŋe qint mij' iϭ Kalorija!
ꞡiđe t' ɛger' ɛ barbare,
umblođ' ɛ ube gatija!
Mi ꞡiđ' ata uϭtetare,
q'iϭin mizeri ɛ mblɛte,
mi te ŋarete m' i-pare
iϭ Suλtan-Murati vɛte.
Πa đɛ d:aλi kete hɛre,
per te ϭuar ŋɛrezine,
top ɛ ngylɛ kiϭtɛ nxjɛpe,
te vris ŋɛriu ŋɛrine!
Mɛ arm'ɛ mɛ uϭtɛtare,
mɛ kamiλa ɛ mɛ kuaj,
mɛ ϭume bupa te-pare,
mɛ te-tit' ɛ mɛ te-huaj,
mɛ te-mađɛ kerceλime
unis i-tere pɛmɛti,
mɛ ze ɛ mɛ oϭetime,
doλi mɛ nxit rga qytɛti.
Πa Skɛndɛr-bɛu i mblođi,
ɛrđ' ɛ-tere Ꮽqiperija,
paresija mɛ vpap pođi,
đɛ pas ꞡiđe vɛꞡelija,
Fortɛsen' ɛ Sfɛtigratit,
qe prapa Dibravɛt iϭtɛ,
ja la sipere Πɛrλatit,
q'iϭ ϭume trime ɛ ϭok s' kiϭtɛ.
Skɛndɛr-bɛu doλi vɛte,
ɛ soλi pɛđ Ꮽqiperine
mɛ kalores dy-mbe-đɛte,
ɛ fortesoj ŋɛrezine.
Πrap' ukđyɛ n' uϭterɛse,
đɛ perhapi trimerine,
đa gas ɛđɛ bɛs' ɛ ϭprɛse,
gezoj ꞡiđe ŋɛrezine.
Fjal' ɛ atij ɛđɛ gupe
munt t'a ngaλtɛ mɛ te-paret.

ꝺε t'a bentε trim ε bupe,
jo trimate, Ꞡqipetaret!
Fortεsat' i fortesojti,
pa perndau paresine,
neper vendε i dergojti,
ε pas mbajti Moisine.
Iϭin te-zotte te paret,
bupa piꝺ' ε ϭumε trima,
ε te-tere Ꞡq petaret
iϭin posi vεtetima!
Пaresi ε Ꞡqiperise.
iϭtε bere ʒjar ε flake,
s'i trembeϭine Tyrqise,
ndonesë iϭin me pake.
ŋe leftontε mε ŋe mije,
εꝺε nuke trembεj kupe,
armikete s' doj t'i dije,
iϭtε korꝺetar ε bupe.
Me trim mi piꝺe te pare
iϭtε Uran-bukuroϭi,
ꝺε Tanuϭi korꝺe-lare,
Hamzaj, Muzake-djaloϭi,
Dukapini, Moisiu,
Manεϭi ϭpatuλa-pεre,
Golεmi mjεkere-ziu,
εꝺε te-tjεr' ε te-tjεre.
Пa te-tere Ꞡqipetaret
iϭin ϭume trim' ahεrε,
s' i ndaŋε dot nga te-paret,
ε noŋe pas nuke lεrε.
Гiꝺe, ç' qεne mbrεterite,
ŋεres kiϭine derguare,
Skεnder-bεu mε te-tite
i pritne dukε gezu r.
Te derpuarit' u ꝺane:
ç' ndihm' u duhεte na ꝺoni,
sε piꝺe mbrεterεt t'ane
dot' u apene, ç' te doni.
Skεndεr-bεu: Na gezuat,
miq te-mir' ε te vertεte!

đa, đɛ ϭume 'na ndɛruat,
ndɛr u đente Zoti vɛte.
Kur t'u kerkojme, te vini,
tani ɡiđe uϭterine
gati ɛ n' arme t'a kini,
đɛ ahɛrɛ lɛte vine,
Mɛ urtesi Skɛndɛr-bɛu
u đa vɛtem keto-fjale,
te-derguarit' i kđɛu,
ɛ dergoj mɛ ta te-fale.
Γiđ' uϭteri ɛ Muratit,
ɛ ϭume si mizerija,
juleϭua Sfɛtigratit,
uçkul ɛ-tere Tyrqija!
E pɛđuan Sfɛtigratne,
Suλtani ŋɛri dergojti,
t'a biutte bupe-Πɛrλatne,
Πɛrλati ndeŋ ɛ deɡojti,
pa i đa: Θuaj Muratit,
sa te jɛte ɡaλ Πɛrλati,
fortɛsen' ɛ Sfɛtigratit
s' ɛ mɛr dot kupe Murati.
Mɛ te msuar kete fjale,
uaϭperua Murati,
posi deti kur hɛđ vale,
đa, dal pa me ϭɛh Πɛrλati.
Krisi topi si ɡemimi!
si pufɛja ŋgyl' ɛ-ϭkrɛte
ɛ pih fortɛsen, po trimi
s'utremp, iϭ bup' i-vertɛte.
Armiket' uzemeruan,
đɛ ɡiđe fuqin'ɛ mblođe,
fortɛsese juleϭuan,
mɛ pembim te-mađ 'uhođe.
Mɛ ŋe here Θqipetaret
ua đane mɛ ϭiɡɛte,
stave ubene te-vraret,
rane perđɛ posi flɛte;
te-tjɛrete uperhapne,
utrempn' ɛ ufrikesuan,

ε piđe kuб zuri trapne,
nga fortεsa umerguan.
Пas asaj piđe te-paret
đipe đε Murati vεte,
juleбuan luftetaret
prape fortεses si rεte.
Пo te-brendesmite pruбne,
đε piŋen' ε vajn' ε-zjεre
uhođe, đε бεбn' ε mbuбne
mε te-vdεkur' ε te-ndεre.
Пrape ε muape vpapne,
бoku бokne me s'ε pane,
ikne piđ'ε uperhapne,
si-cili nxitoj me ŋ'ane.
Suƛtan-Murati đa: Une,
qe ŋεrezit piđ' i munda,
te pesoŋ sot kete pune,
ε te me đyhεte hunda!
Kaq' une kombε te-tjεre
i priбa, đε i kam vrare,
ε te mos munt kete hεre
t'a nxjεr tεj mε Бqipetare!
Пa đa, ate, qe te kđεhεt,
ketu vdεkja dota prεse;
si mjεre kuб te-geŋεhεt!
hiđuni pεrmbi fortεse!
Пas kesaj piđ' upermblođe,
dukε бkεlur mi te-vrare,
đε fortεsese juhođe,
ε nepεr murεt uvare;
s' vune rε uбt' ε бipεte,
si galate uvervitne,
đε uvrane бume vεte,
po te-tjεrete unpitne,
Me s' bentε pune бipεta,
po kur xvεбne Бqipetaret
бpatat' ε-prεhta te-бkrεta,
i mori djaƛi barbaret.
O bupa! đipi Пεrƛati,
sot t'a mape vεб Tyrqija,

ðε vεte Suλtan-Murati,
ç' trima djεm ka Ϭqiperija.
Biruni mε vpap, o ϭoke!
ða, εðε giðe po ϭtinin,
Tyrqit pa dor' ε pa koke
nga mur' i fortεses binin.
Kur ŋ'ε-maðε kercελime
ε tundi te-tere ðεne,
ðε ndriti ŋe vεtetime,
Tyrqit te mahnitur mbεne!
Ие zε i-mað po degohεj,
ŋe pεmεt uŋεj nga brεgu,
tymi sa vintε po ϭtohεj,
popo! ðane, Skεndεr-bεgu!
Vertεt po vij mε vpap Mbrεti,
Moisiu ðε Muzaka,
ne mεst te ati pεmεti
uhoðε mbi ta si flaka!
kiϭ ðεte mije te-xgεður,
te-tere iϭin kaluar,
giðe çεla iϭte mblεður,
vdεkjεne siλnin ner duar.
Kalorine ε dergojti
Suλtani mi Skεndεr-bεne,
mbrεti gið' i copetojti,
pa u ða dermen' ε ðεne.
Armiket' i ngau data,
gið' uϭterin' ε leϭojti
Murati, po erði nata,
ε vdεkjεne ε ndalojti.
Nga kjo pune uhεlmua
fort ϭume Suλtan-Murati,
m'anet tjatre ugezua
mε ϭoket' ε tij Пεrλati.
Mbrεti mε ϭokete iku,
zuri ŋe vent te-merguar,
po s' ε mori vεϭ armiku,
pa ndeŋ giðe naten xguar.
Jaϭte po rintε Murati,
εð' ε-tere uϭterija,

me 6oket brenda Περλati,
ata εđε Πεrendija
piđeηe fjal' u dergontε,
ε piltε t'i ma6teroηe.
pun' ε pεmεja s' mbarontε,
pa me s' dij si te punoηe.
Kerkontε t'i haj mε bεse,
po fjal' i dergoj Περλati,
mos bjεre me ate 6prεse,
sε s' εpεte Sfεtigrati.
Π6ihεj dieλi, dil hena,
6kontε nata, vintε dita,
s' mbaron dot pun' as ε-đena,
as geηε6tere, as mita.
Armiket'i6in rađosur,
neper 6ε6ε ki6in rene,
te-semur' ε te-plagosur,
vendin' ε ki6ine zene,
đε nga vap' ε zjar' i 6ume
i6in prεr' ε dobetuar,
ca ki6in rene ne pume,
te-tjεretε rinin 6truar.
Hena hεre ηe rε p6ihεj,
hεre deltε ε tregohεj,
εptε drit' e perserihεj,
đε prape mε rε mbulehεj.
Ahεrε maje ηe bregu
mε Tauu6n' ε mε te-tjεre
ki6tε dale Skεnder-begu,
đε i pa piđe te-ndεre.
O hεna krahror-εrpentte!
ti uberε trađetorε?
Zoti per faj mos t'a zente!
te-poret me qaf' i morε!
I pa a6tu Skεnder-beu
đε ufal me Πεrendine,
pa 6okevεt u refeu,
đa: ε 6ihni u6terine?
E 6ihni Suλtan-Muratne,
q'i6 i-patundur si 6kembi,

veç ketu s'ε gεn dot fatne,
pa giđe boten' ε trembi
Ajy, qe nuk' umunt kupe,
qe ka priθur mbrεterite,
s'i ndeŋ kundrεjt ndoŋe bupe,
ndaj nεθ ka rene ne θkite!
giđe boten' ε ka ma e,
s'ε ka trembure pεmεti,
s' munt dot vεtem Gqipetare,
ε θihni? kembe-kuc mbεti!
Pa t'u dεrđεmi ŋe hεre,
atjε tεk jane te-θtritur,
te-drεmitur' ε te-prεre
te-dobet' ε te-drobitur.
Mε te-đene keθtu Mbrεti,
giđe bupat' ugezuan,
uleθuane se qεti,
armikut juaferuan;
pa nisine Moisine
mε θume trima te-tjεre,
ε gyre mir' uθterine,
đε ukđyεn mε ŋe hεre.
giđ' udεrđe mε te-qεte,
ne mεst t'uθterise vane
bupat trima te-vertεte,
armiket farε s'i pane.
Moisiu, si Tyrk vεθur,
u đoθ me gubet te tyrε,
persε s' flini? dukε qεθur,
mε fare Tyrku menyrε!
Ujku i-urete θume
kur futεt ndaj bagetise,
đε barin'ε gεn ne gume,
s' ja mbyλ dεren' ε θtepise?
Aθtu εđε Gqipetaret
mε vεrtik θum' uleθuaŋ,
pa i θuane barbaret.
i đεpe ε i pezuan!
Ç'u ka bere Skendεr-bεu
armikevεt ate nate,

i griu, i 6oj i prɛu!
i6 pufɛ ajo, s' i6 6pate!
Aqe ndrintɛ 6ume 6pata,
sa 6kɛltɛ mi yjt ɛ 6kontɛ
mɛ vpap nga frik' ɛ saj nata,
ditese vent i le6ontɛ!
Γaku me put ki6 apitur,
umbu6 vendi mɛ te-vrare,
armikete te-mahnitur
po ikenin dukɛ qare!
Sa te xpuhete nga pumi,
ɛ te map' armet' armiku,
paku i6 bere si lumi,
Mbrɛti mɛ 6okete iku.
Bi6a dukɛ perlefytur
dɛ6te, i le mbi ᵭɛt rahe,
ɛᵭɛ iken ne pak mbytur,
nxiton si 6qipja mɛ krahe!
Me te nɛserɛt Murati
ungrit mɛ 6um' iᵭerimɛ,
me anet tjatre Πɛrλati
s' ɛ la te bentɛ fitimɛ.
Tri hɛret muape vpapne,
te tri hɛret' i perndaue,
piᵭ' u6terin ɛ perhapne,
ᵭɛ 6ume syrɛ6 i vraue.
Ꞡqipetaret dit' ɛ nate
me te piᵭ' anet u binin,
atyrɛ u hiqnin 6pate,
fortɛses ngrenjɛ i 6pinin.
Иe menpɛs piᵭ' ɛ pɛᵭojne
armikete Sfɛ igratne,
ᵭɛ i bijɛn' ɛ s'pu6ojne,
po s' ɛ trembin dot Πɛrλatne!
Firuz-pa6ene Murati
mɛ mije tɛte mbe-ᵭɛte
ɛ dergoj mɛ vpap lugati,
te zij vent, te rij i-qɛte,
Skendɛr-bɛne t'a ndaloŋe,
t'a mbaŋ' ɛ te mos ɛ lɛre,

ꝺε ky vεte te leftoŋe,
ε fortεsese t'i bjεre.
Murati keto po ϭtinte,
ꝺε Sfetigratin' ε ϭtrengonte
ε Skεndεr-bεu po vintε
sε te-ɡiꝺa i mesonte.
Kiϭtε mije dy-mbe-ꝺεte
bupa trima Ϭqipetare,
ꝺε sa te ɡiꝺ' iϭte vεte
q'iϭte mi te ter' i-pare
Firuz-paϭa me ŋe grope
ε kiϭ ndare uϭterine,
ε kiϭte bere tri cope,
εꝺε po prittε te vine.
Me ŋ'ane vatε Muzaka,
Moisiu me tjatr'ane,
Mbrεti vεt' ufut si ꝺaka,
armikete ɡiꝺ' i rane,
po ajy si vεtetima
hyri mε korꝺe ne dore,
i ndau bupate trima,
u ꝺa ɡiꝺevε terꝺore.
Si i hap ε i priϭi
qendroj ε uçloꝺ me ŋ'ane,
te parete ɡiꝺ'i griϭi,
per luftene fjale ꝺane.
Firuz-paϭa, Ϭqipetare!
ꝺipi, ku ε kini Mbrεne ?
jo me nxjεrki ca kusare!
ç' ε ɡεt vaλe Skεndεr-bεne.
Ajy bupi trim, qe kini,
iku vaλ' ε mori male?
pa ma bini, pa ma bini,
n' eϭte trim ketu te-dale!
Keϭtu u ꝺa Firuz-paϭa
mε buj' ε dukε levduar,
ꝺε dukε vrare te-traϭa,
i ziu ε kiϭ te ϭkruar!
Mrεti trim mε te-depuar
kete fjal' uaϭperua,

δɛ hyri mɛ nxit kaluar,
ƥosi fajkoj juleϐua.
i δa: Dota mesoϐ mire,
ku eϐt' ajy, qe kerko·ɛ!
s me vjɛn kɛq, sɛ mɛ deϐire
vdɛkjɛne vete ɛ ftovɛ.
Dukɛ δene kϐu, ɛ ndoqi,
juhoδ mɛ vpaƥ ɛδ'ɛ zuri,
ŋe korδe te-mir' i hoqi,
kokene ƥerδɛ ja ϐturi!
Koka ra δɛ liƥeronte,
nuk' i kiϐte sosur fjalet,
truƥ' i tij δɛ ƥo qendrontɛ,
sindekur iϐtɛ mbi kalet!
Armikete si ɛ ƥane,
qe uvra ɛ ra i-ƥari,
ȝiδe ç' kiϐine i lane,
δɛ ikenin si i-maƥi.
Katre mije luftetare
kiϐin rene ƥosi duaj,
mbɛn' ata me vent te-vrare,
δɛ ȝe ɛ plaçka ɛ kuaj.
Murati iϐ dɛrδur vete,
qe ta mirtɛ Sfɛtigratne,
ƥo la mije ϐtat' a tɛte,
δɛ s'ɛ mundi dot Πɛrλatne.
Ϭtat' a tɛte mij' uvrane,
ɛ ϐih, q' uƥriϐ, uϐterine,
me s'ɛ nxij δɛu Suλtane,
ƥa ɛ mbloδi ƥaresine,
δa, fortɛsene t'a lɛme,
sɛ ƥuna nuke ƥronditi,
si druri, qe s' leϐon ƥɛme,
ɛδɛ uϐterin' ɛ ngriti.
T'i dɛrδɛmi Ϭqiƥerise,
ɛ tɛj-ƥer-tɛj, δa, ta djɛgim,
temɛƥ tё-maδ ŋɛrezise
t'i aƥeme ɛ t'i ndjɛkim,
ƥa dukɛ bere ƥemuje,

perpara giđe t'i veme,
te hyjme brenda ne Kruje,
ε gesεndi te mos leme.
Mblođi ѳoket Skεndεr-bεu,
qe hanin hεkur mε đembe,
armikut uđen' ja prεu,
nuk' i la te benin kembe.
I pa, qe ikne Пεrλati,
ε judεrđe Ꞩqiperise
uѳterija đε Murati,
papo juduk dit'ε zise.
đa: o ѳoke! nε me ç' prεsim?
po ѳuhεte Ꞩqiperija
jakeni giđe te-vdεsim!
si t'a ape Пεrendija!
Kѳu đι bupi trim, Пεrλati,
đε vuri armet' ε lara,
mori uđene nga Mati,
qe t'u dil Tyrqεt perpara.
Fluturuane si flake,
εđε ne fortεset lane
nga ѳokete ca te-pake,
q'iѳine giđe Dibrane.
Ꞩerbetori, qe bij uje,
đa, popo! ç'na qenka đene!
ç' eѳt, i đane, kjo pemuje?
đa, qεni nε pust ka rene!
Dibranete nuк'ε pinin
ujet' ε kermes' se-ѳkrεte,
tjatre pus s'kiѳ, qyѳ te zinin?
pa uje s' pohεt ne jεte.
Иe trađetor, kane đene,
per te-miret te-Tyrqise
ε pat ѳtene ne pust qene,
q'i beri dem Ꞩqiperise!
giđ' ata bupa Dibrane
muape armet'ε ѳkuan,
fortεsen vεtem ε lane,
opopo! qyѳ umapuan?

Ata posa kiϭin dale,
ɛ mɛ ϭume vpap po vinin,
muape te-piđe male,
kerkonin uje te pinin.
Armikete iϭin đyɛr,
ϑ'ata, qe mbɛne te-paƛe.
perseri iϭine kđyɛr,
upoqne baƛe-per-baƛe.
Keta mɛ vpap ua ϑane,
ɛđɛ perpara i vune,
ŋe-zɛt a tri-ϑɛt' i vrane,
ϑɛ fortɛsen prap' ɛ zune.
Armikete ɛ pɛđuan
si mi/erija fortɛsen,
po Dibranete leftuan,!
ubene gati te vdɛsen,
Suƛtani nuke menojti
sɛ i pa, sɛ s'kiϭin ϭprɛse,
mɛ ŋeri fjale dergojti,
t' ikɛn mɛ arm'ɛ mɛ bɛse,
ɛtj'ɛ ϭkrɛt' i kiϭtɛ prure
afre vdɛkjɛse te-tere,
iϭin piđe te semure,
pa te nryϭme qɛne bere!
Vendesit ϑɛ luftetaret
mɛ arme ne dore ϭkuan,
nuk'i mbajtne dot te-paret,
pune te-kɛqɛ punuan!
Armikete me s'menuan,
po fortɛsese judɛrϑe,
ɛ piđe ϭum' ugezuan,
sɛ pa lufte brenda ɛrϑe.
Keϭtu ɛ mori Murati
fortɛsen' ɛ Ϭqiperise,
ra pa lufte Sfɛtigrati,
q' iϭ ne kufit te Tyrqise!
O fortɛs' ɛ Sfɛtigratit!
pufɛja te-te kiϭ rene!
sa rɛ ne lakt te Muratit,

nuke jε me per te qene!
Iϭε zoŋe, zoŋ' ε-mađε,
tani kopilε te bene,
doλε pεj ser' ε pεj rađε,
s' jε pas ketaj per te qene!
Πεrλati iϭtε perzjεre,
ner luftera iϭtε ndođur
mε piđe ϭoket' ε-tjεre,
pa iϭ keputur' ε lođur.
Kur ε depoj kete fjale,
umahnit, mbεti si ϭtyλe,
ne zemert i εrđ ŋe vale,
đε uvεrđ ε ube dyλe!
đa: Πopo! ç'bera, qe ika!
te me mip uϭta ne baλe,
te me paskε rene pika,
sot te mos iϭa i-paλe!
Keϭtu đa çεle-Πεrλati,
ne ϭpirtit kiϭ brεnge ϭume,
krahror-pεri, lεϭra-pati,
i dεrđi lotte si lume!
Nuk' ε lintε trimerija,
pa vu kokene ner duar,
ε mundontε vεtedija,
iϭ vrεŋtur'ε ϭemetuar!
Bup' i mađ, i traϭ' i pate
ndeŋi pak ε umεjtua,
hođi dorene mi ϭpate,
Mrεti trim juaferua.
Foϭŋa, kur i flεt i ati,
si ε lak mε lotđit đεne?
aϭtu đε çεle-Πεrλati
qau kur pa Skendεr-bεne!
đε i đote: mos me lεre,
te me vrase vεtedija,
dua te vdεs mε ŋe hεre,
sε me s'me nxe Ϭqiperija!
Πa ε qafoj Skendεr-bεu,
dukε đεne ϭume fjale,

zemrene ja perdeλεu,
q'iϭ plot brεng' ε gide vale.
Foϭηa, gra, plεq, luftetare
rinine buze-leϭuar,
mε fytyreze te-vrare,
faji i kiϭ turperuar.
Mbrεti u đa: kεq mos kini,
pa prap' ε veme ne dore,
juvε ϭendoϭe te jini,
pá zoti s' na le te gore.
Kijεni zemren te gεre,
kupe mos udobetoni,
puna si do qe te bjεre,
bupa ε trima qendroni,
Kϭu đa, po ϭum' uhεlmua
nga ky dem i-mađ, qe patne,
po nuke juzemerua,
sε ε doj ϭume Πεrλatne,
U đa ge plaçk' ε are
te arđurεt Skεndεr-bεu,
đε ϭtepi ε qε ε fare,
te gide i nguϭeλεu.
Si umuap Sfεtigrati,
unis per n'Adrinopoje,
me s' ndeηi farε Murati,
sε pa te-mađε nevoje.
I numeroj luftetaret,
si tufen' ε bagetise,
iϭin ϭuare barbaret,
s' iϭ as gyms' ε uϭterise,
La tεte mij' uϭtetare,
đε topa, ngyl' ε te-tjεra
ne Sfεtigrat, q'ε kiϭ mape
a j'a la, te đεmi hεra.
Skεndεr-bεu ε mesojti,
đε doλi mε đεte mije,
me ç' do ane i dergojti,
perpara, pas ε ner ije,
hεre vent te-nguϭte zune,
hεre ne baλ' i goditne,

hɛre perpara i vume,
ɛ hɛre ne prit' i pritne.
Kestu i prɛn' ɛ i vra e,
te ϭumete mb' uδe mbɛtne,
te-pakete mɛ zi vane,
ɛ zune kryɛqytɛtne.
Mbrɛti ɛrδ ne Kruj'ɛ xbriti,
ɛδ' ɛ hapi uϭterine,
pas dy muaj ɛ porsiti,
te mbliδɛte, paresine.
Mrɛti pa pune po s' rintɛ,
s' loδɛj kup' ɛ s' i rendohɛj,
ɛδɛ ne ɡume kur flintɛ,
per Ɵqiperine mɛjtohɛj.
Doʎi ɛ pa Ɵqiperine
ɛδɛ ɡyqɛt' ɛ ç' do pune,
vuri nd' uδe miresine,
ŋɛri s' la ne te-perδune.
Ne ditet tɛ ati Mbrɛti,
ɛ sa poj ajy ne jɛte,
ne Ɵqiperi ŋɛri s' mbɛti
ne te-kɛq ɛ ne te-mɛte.
Ɵqipetaret ɡiδ' i qittɛ,
q' i kiϭtɛ djɛm ɛ i dontɛ,
per lufte vɛt' i stervittɛ,
ϭume bukur' i mesontɛ.
Nga ajy zot ɛ mesonin
luften mɛ ϭume deϭire
Ɵqipetaret, pa leftonin
mɛ armiket' aqe mire.
Vatɛ vɛte kete hɛre
Skendɛr-bɛu pa Hynjaδe,
ɛδɛ mbreteret' ɛ-tjɛre,
miqt' ɛ tij ɡiδe mɛ raδe,
Dɛrδi kete hɛre topa,
pru Italjan' ɛ Γɛrmane,
ɛ ç' i duhɛj nga Evropa,
δɛ Frenses' ɛ Venɛtjane.
Te ɡiδ' i kiϭ miq, si δame,

po me mik i Ɠqiperise,
q'ɛ kiб ɖɛ Mbrɛti veλame,
iбtɛ mbrɛt' i Italise,
Alfonsin kiб mik per koke,
veλa te daбur per jɛte,
ɛ baλe ne giɖe бoke,
Mbrɛti trim ɛ i-vertɛte.
Sindekur i porositi,
umbluaɖe paresija,
Mbrɛti mɛ ndɛr бum' i priti,
si ja ɛptɛ ŋɛrezija.
Παresi ɛ Memeɖɛut
iбtɛ mblɛɖure ɛ-tere,
per dasmet te Skɛndɛr-bɛut
fjal' ɛ mɛjtim kiбtɛ bere.
Πa Mbrɛtit te-giɖ' i vane,
mɛ ŋe ze ɛ mɛ ne goje,
per-ŋe-hɛrɛ giɖ' i ɖane,
nɛvɛ бohem ŋe nɛvoje.
Te lutɛmi giɖe ç' jɛmi
n' ɛmerit te Ɠqiperise,
ŋe fjale qe dota' ɖɛmi,
ubefte ɛ Πɛrindise.
Kombin duhɛt t'a gezojme,
ɛɖɛ giɖe Ɠqiperine,
andaj duam t'a martojme
kete hɛre Zotenine.
Mbrɛti qɛбi ɖɛ ɖa: Mua!
s 'me dini, qe s' mbaŋ dot xgɛɖe?
tani kerkoni ŋe grua
ne roberi te me hɛɖe!
Πlɛqɛsi ɛ paresise
ɖɛ me afere i vane,
kjo deбir' ɛ Ɠqiperise
dote mbarohɛt' i ɖane,
pasketaj me s' te degojme,
sɛ kjo pune eбte jona,
Memeɖene s' ɛ бkrɛtojme,
per tjatre ge urɖerona.

U aŋ fjale, qe te vlohɛm,
si te maŋem Sfɛtigratne,
dot' u deɡoɳ, te martohɛm,
ŋo ŋa te mundim Muratne.
Skɛndɛr-bɛu kete fjale,
ða, ata ɡið' ugezuan,
i ðane, te qofɵim fale,
ɛ fjale te tjɛra s' ɵtuan.
Uɵterine praŋ' ɛ mbloðe,
te-ɡiðe trimate vane,
ɛ Sfɛtigratit juhoðe,
me te ɡið' anet i rane.
Fjal' ɛ ɳɛri dergoj Mbrɛti,
qe te ɛŋɛne mɛ bɛse,
ŋo kete s' ɛ deɵ Ahmɛti,
q' iɵ i-ŋare ne fortɛse,
ða, sa ɡak dɛrði Tyrqija,
ɛðɛ praŋe nuk' i mundi,
te dɛrðɳe ðɛ Ɵqiŋerija,
ŋa te ɵohem me se fundi.
Me toŋt ɛðɛ ŋer fortɛse
Ɵqiŋetaret s' iɵin msuar,
ne te-huajt kiɵin ɵŋrɛse,
sɛ ata iɵin te vuar.
Πo ɛ dintɛ Skɛndɛr-bɛu,
ð' ɛ ɳohne ɡiðe te-ŋaret,
qe s'ftiontɛ Memeðɛu,
ŋa stɛrvitur' Ɵqiŋetaret.
Γiðe te-huajt' Tyrqija
mɛ ɳe hɛr' i frikesontɛ,
fiλ ɛ vɛtem Ɵqiŋerija
ðɛ Ɵqiŋetari leftontɛ!
Mrɛti ɛ ŋɛðoj fortɛsen,
qe t' i lij n' uri te mbɛsin,
ðɛ dergoj Tanuɵn' ɛ Ɵtrɛsen
mɛ ɵok' uðene t' i ŋrɛsin,
t' i ŋine kundrɛjt Tyrqise,
as ɳe armik te mos lɛne,
t' i qasɛte Ɵqiŋerise,

t'u apen dermen' ε ƌεne.
Пerseri Suʎtan-Murati
mε dy qint mij' uϭtetare
εrƌi drεjt posi Zapati,
si εƌε hεreu' ε-pare.
Andaj ε-tεr' uϭterija
εrƌi ne Kruje ƌε Mrε̈ti,
ε uzune nga gatija,
sε Kohε ϭume s' u mbεti.

BKSH

XI.

Sa te mbyλç ε te hapç syte,
moti i-ter' umbarua,
Kiεtε arδur mot' i-dyte,
faq' ε δεut undryεua.
Ne lulεze iεtε vεεur,
ne bubuqεz' ε ne flεte,
giδe bota iε ε-qεεur,
s' te εih syri ge te-mεte.
Mrεti mε εokete doλi,
ε pa giδe Gqiperine,
δε nga do qe vate, mboλi
trimerin' ε miresine.
Fortεsat' i fortesojti,
δε uεtetaret' i mbloδi,
nga-do vat' ε kudo εkojti,
εprεse δa ε trima xgoδi
Dεrδi prape δε ca topa,
ε do-mos-do prape pruri
te xgεδure nga Evropa,
ε giδe vendεt' i zuri.
Пune pas me nuke mbεti,
te giδa iεin mbaruar,
pa εrδi ne Kruje Mbrεti,
εδε trimat' ε-l vduar.
Grat' ε foεηat' i dergojti
ne vent tjatere te pine,

fortɛsen' ɛ fortesojti,
sɛ atjɛ ɛ prit Tyrqine,
pa vu bupa, topa, driđe,
mɛ burp'ɛ mɛ mur' ɛ vɛɵi,
jumbarua puna piđe,
si kiɵ deɵir'ɛ si dɛɵi.
Ɵprɛs' ɛ piđe Ɵqiperise
iɵ atje đɛ fron' i Mbrɛtit,
nđaj uɵteri ɛ Tyrqise
dot'i vij krye-qytetit.
Mi piđe trimat, qe lanə
atje brenda ne fortɛsɛ,
Mbrɛtí vu te par' Urane,
qe s'i kiɵ Tyrqit per pese.
Bupat trima te-vertete
armete mɛ vpap i vune,
ɛđɛ muape perpjete,
uđet' ɛ ɵtipɛt'i zune.
Ɵume hɛr' uđen'ɛ prɛne,
đɛ i mbajtn'ɛ i ndaluan,
ɵume hɛr'u đane đɛne,
i vran' i prɛn' ɛ i ɵuan,
po ɵuhɛte mizerija?
dy qint mije uɵtetare!
mbarohɛj piđe Tyrqija?
ke te vrisnine me pare?
Uđeravɛt ɵum' uvrane,
ɵum' uɵuan nga pemɛti,
mɛ dem ɛ mɛ brɛnge vane
te tjɛrete tɛ qytɛti.
Muratit ɛđɛ Tyrqise,
piđ' uɵteris' se barbarit,
q'iɵ pemɛt i mizɛrise,
kuɵ i dil veç Ɵqipetarit!
Erđe posi rɛ ɛ-zɛze,
afere Krujese rane,
tə ɵkrɛtene luft' ɛ ndɛze,
fortɛses mɛ top j'a đane.
Ata ɵtinin mi fortɛse,
đɛ s'puɵonin dit'ɛ nate,

Keta ϭtinin n'uϭterεse,
q' iϭte hapur ρεr'ε ρate.
Katre nεt'ε dite ρεse
nρylεte vinin ρa-ρrεre
si rufeja ne fortεse,
muri kiϭ zene te bjεre!
Armikete uleϭuan,
dεϭne te hynine brenda,
εδε ρrapa me s'veϭtuan,
plaçkat'i lane ner tenda.
Ϭqiρetarete u rane,
xbrittε uϭta si pufεja,
nene murεt aqe vrane,
sa vij ρaku si ρekεja!
Atjε t'a ϭiηε Urane!
kur dεrδεj si fajkoj bupi,
ρaρo ϭtintε me ç' do ane,
armiket ne δεt i vuri.
Γiδ' armiket ne fortεse
ε kiϭine tani syne,
Mbrεti ufut n'uϭterese,
ρεse mije baϭke hyne,
ra si ϭqiρja n'uϭtetare,
ρaρo i kop' ε i vrane,
plaçkavεt u vune zjape,
ρe te-ρaλe nuke lane.
Ube flake, tym, ϭkendije,
ρe ε kombit te-pabεse,
kalores plot dy-zεt mije
ulεϭuane mi ρεse!
U ndeη kundrεjt Skεndεr-bεu,
ρa i ρriti ε i vrau,
tri a katre hεr' i δεu,
i ρerhaρi δε i ndau.
Zot i-maδ! Kur hyri Mbrεti
mε ϭokete bupa trima
ne mεst te atij ρεmεti
si flaka! si vεtetima!
Armikete ρiδ'i pritne,
keta mε vpap u'a δane,

i ꞡerhaꞡn' ε i goditne,
εđε ϭume syrεϭ vrane;
ꞡo εđε te-tjεr' udεrđε,
iϭine si mizerija,
ndihmes ϭokevεt u εrđe,
s' kiϭ te-sosure Tyrqija!
E pεđuan Skendεr-bεne,
si dragoj uaϭꞡerua,
mε vpaꞡ se-riϭ u đa đεne,
dukε hεđur si fajkua.
Πraꞡe mizeri umblođe,
te ꞡiđe ne mεst ε vune,
εđε ϭiꞡεta i hođe,
εđε mε uϭta i ϭtune.
Brεϭeri ne maj qyϭ bije?
aϭtu uϭƭat'ε ϭiꞡεtat
binine ε benin hije
mi kryεt te tij te-ϭkrεtat?
Zot' i-vertεt'ε ϭꞡetojti,
ꞡa ε ꞡat kεq kete hεre,
mε armiket ϭume vojti
ne at' uϭteri te ꞡεre.
Бe kali iϭtε goditur,
εđε korđa iϭte đyεr,
đε vete iϭtε drobitur,
đε mbuꞡoŋa iϭte çqyεr!
Πo ꞡraꞡ'ε mblođi fuqine,
đε udεrđ mi luftetaret,
ε ꞡerhaꞡi mizerine,
i trembi ϭume barbaret,
ŋ'a trε a kater i ndεu,
ꞡa i ra kalit ε iku,
kali nxitoj εđ'ε kεu,
nuk'ε zuri dot armiku.
Kur Golεmi đε Tanuϭi
mε ϭoke te-tjεr' uđane,
rane mi ƭa ꞡosi ꞡruϭi,
ꞡa te-ꞡiđe i ꞡerndane.
ꞡak ı iϭte bere lume
nga ŋerezit, q'iϭin vrare,

armike ϭume te-ϭume,
farε ꞑake Ϭqiꞑetare.
Ne te-ketiλe menyre
Ϭqiꞑetaret dit'ε nate
ner armike dykε hyre
u hiqnin ꞑiđeŋe ϭꞑate.
Toꞑi fortεsen'ε pihtε,
Urani praꞑ' ε ndrεjtontε,
Suλtan Murati ε ϭihtε
qe mε lufte ꞑe s'mbarontε.
Si ε prεu ate ϭꞑrεse,
zuri, qe t'i djaλezontε,
ε t'i haȷ mε te-ꞑabεse,
ꞑo tε Urani s'i ϭkontε.
I hoq ŋe traꞑ uϭtereses,
te mos vintε Skεndεr-bεu,
đε i vu toꞑne fortεses,
bubuλiti ꞑiđe đεu!
Fortεsa iϭtε grεmisur,
sε ε pezoj ꞑgyl' ε-ϭkrεte,
uϭteri ε-ter' iϭ nisur,
ε ꞑo ꞑgiteϭin ꞑerꞑjεte.
Tani t a ϭihŋε Urane.!
kur xvεϭi korđen' ε-lare!
ϭoket trima ꞑas i vane,
sε ati i kiϭin ꞑgare.
Urani vεt' uleϭua,
đε ꞑas sojε mije tεte,
ϭicili ꞑosi dragua,
armiku mεr tateꞑjεte.
Si uđyε mizerija,
ε mori ꞑ đe-kuϭ vꞑapne,
Mrεti εđε kembesija
me ket'an' ε hođe traꞑne;
armiket iϭin mahnitur,
ne mεst te bꞑavεt mbεne,
ikenine si te-mitur,
nga-do vane, vdεkjεn ꞑεne.
Mε korđe ne dore Mbrεti
Suλtan-Muratne kerkontε,

ne mεst te ati pεmεti
tjatere ηε i s vεϭtontε;
ꝑo Murati iϭte ꝑϭεh‹u›r,
εðε ꝑo driðεj nga frika,
iϭtε bere si idεhur,
εðε ꝑo i bintε ꝑika.
O bupa; O Ϭqiꝑetare!
ðipi Mƀrεti trim sa mundi,
bini, vrisni, vini zjape!
ða ðε korðene ε tundi.
Γiðe armiket i vrane,
i ðεpe, i kop' i ꝑrεne,
i çan' i ndan' i ꝑerlane,
i ϭtune, i ϭtritn' i ndεne!
Te mos ꝑaskε arður ϭiu,
ta ϭꝑetontε uϭterine,
Skεndεr-bεu i ꝑerꝑiu,
ε mori djaλi Tyrqine.
Zoti u fali fuqine,
u ða ne zεmre ηe flake,
sa ꝑiθ'ate mizerine
ε ϭuan keta te-ꝑake!
Drit'ε ϭꝑates iϭ ꝑuꝑeja,
εðε ꝑaku iϭte ϭiu,
avuλ'i tij iϭtε rεja,
renkim' iϭ ꝑemim i-ziu!
Ϭi ε brεϭeri s i lane,
Ϭqiꝑetaret' uꝑerhaꝑne,
te fortεses brenda vane,
te-tjεret'ε hoðe traꝑne.
Mƀrεti ne ꝑak iϭtε ngyεr,
si ujku kur i mbyt ϭqεrat,
εðε dεl mε ꝑak i-lyεr,
i le ꝑermbi ðεt te-mjεrat.
Armikn' ε kiϭin ꝑεðuar,
s'dεltε dot nga uϭtersa,
ngrenja u iϭtε mbaruar,
u iϭ sosure ðε ϭꝑrεsa.
Nga-do dεlt'ε ku-do vintε,
ꝑεn ꝑerꝑara Ϭqiꝑetare,

RVSH

qe i ϭtintε εð'ε ϭtrintε,
pa ε lij atjε te-vrare.
Dote vdisnin nga urija
uϭtetaret' ε Tyrqise,
te mos u ndih Vεnεtija
per fitimt te trεgetise.
S' bεri ɡe mε ɗjaλezite,
ε mε ðεlperit' ε tija,
as mε lufte, as mε mite
nuk' i ϭkoj ðε pabεsija,
pa Isuf-paϭen Murati
ε dergoj mε ca te-tjεre
tε Skεndεr-bε jεte-ɡati
per miqesi kete hεre.
Erði ne tendet te Mbrεtit
i derguar' i Tyrqise
si pekεja ŋate dεtit,
si djaλi ndaj Πεrendise.
I ða: te jεϭ, si kε qeŋe,
mbrεt i ɡiðe Ϭqiperise,
te mos jεϭ n'urðεrit tene,
po paqe t'i kεϭ Tyrqise.
Keϭtu ða paϭaj i mjεre,
i vreŋti vεtuλat Mbrεti,
mε syt' ε-mbeðεŋ ŋe-hεre
ε veϭtoj, pa ajy mbrεti.
I ða: Sultanit i ðua,
si ajy, mbrεt jam ðε une,
te ketiλa fjale s' dua,
nuke me hyjne me pune.
Do te kεmi miqesine?
Ketu me te mos ε ϭohem,
lεta lεre Ϭqiperine,
tjatere miqesi s' ŋohem,
Suλtanit, ða, kεu i ðuaj,
pas asaj ungrit ε doλi
i-derguari i-huaj,
perɡεɡjen te-zot ja soλi.
Suλtan-Murat iϭ mahnitur,
mε ϭume loðj' ε mε ftige

iϭ ϭuar' ε iϭ habitur,
pa ra ne smudjε te-lige.
Iϭ ne lengim, ne renkimε
ε-gora, ðεlpera-plake,
kiϭ lengyεr' ε terbimε,
εðε εð' ε zjar ε flake,
Gpirtine ðε s' j'a kiϭ mape
i pa-uð' i-maλ kuar,
kur ju pefyε me pare
sketεpa ε ϭemetuar.
jutfaq ε-ϭkrεta sketεpe
mε mundimε te keqija,
i ða friken' ε temεpe,
papo i ra vilanija.
Armiket, udobetuan,
ne brεnge te-maðε rane,
Gqipetaret' ε mεεuan,
umbloðe gið' ε u vane,
Kur u hyri Skεndεr-bεu
εðε giðe Gqipetaret,
ube si kenεte ðεu,
ε si piϭqite te-vraret.
Tε tend' ε Muratit Mbrεti
uqas, po ε kupetuan,
ðε umbloð giðe pεmεti,
mε ϭume breng' ε ϭpetuan
Mεhmεti dεϭ te dil vεte,
ε t' i pintε Kundεjt Mbrεtit,
i ati mε ze te-qεte
i ða aherε Mεhmεtit;
pi, bir, sε me nuke kðεhεϭ,
sε ha dot mε Skεndεr-bεne,
dote te vras' ε te ndεhεϭ,
kjo fjal' ε trembi Mεhmεne.
Tyrqija uturperua,
sy ε faqε me s' i mbεti,
ŋ'uϭteri ε-ter' uϭua,
mizerija ε pεmεti!
Oh! ða Murati se-qεti,
mε turp jεten' ε mbarova!

ç' me ƥεti mua! ç' me ƥεti!
i humba ƥiϑe ç' fitova.
Mipt' ε s' iƞ ϑεlƞera-ƞlake,
ϑε te-ketiλa mendontε,
fuqi me s' i mbεt as ƞake,
djaλezine s' ε hapo.tε!
Ungrin' armiket te ɞkonin,
ƞo Ɑqiƞetaret s'i lane,
i mbanin' ε i ndalonin,
ϑε praƞ' u ran' e i vrane.
Пa lε uϑevεt ç' u bene!
mε ç' temεƞ te-maϑ i ɞuan!
ƥiϑe visεt' iɞin zene,
te ƞake mε zi ɞƞetuan!
Murati kiɞ ƞrεre goje,
ƞo s' i dεltε ɞƞirt i-ɞkrεte,
vat'ε vdiq n'Adrinoƞoje,
ɞƞetoj soj' ε zεza jεte.
As nga brεng' as nga nakari
s' ka vdεkur, sindekur ϑane,
ƞe ɞiƥεte Ɑqiƞetari
ε vurine ϑεt Suλtane.
Mε te-vdεkure-Murati,
fron' i tij te birt i mbεti,
iɞ m'i εgre sε i ati,
ϑe me trim Suλtan-Mεhmεti.
Mbrεt' i mir' uhoqi ɞƞate
armikevεt, nuke qεɞi,
dukε vrare dit' ε nate,
i beri sind kur dεɞi
Пa ukϑyε ƞer ne Kruje
ƥuƞi mε ɞokete trima,
mε te maϑ gas ε mε buje
ƞo vintε si vεtetima.
Гiϑe mbrεter' ε te-ƞare
uƞermbloϑe kete raϑe,
Ɑqiƞetaret korϑetare
εrϑe t'a ɞihnin ɞƞirt-maϑe.
Urani mε ƥiϑe ɞoke
dukε arϑur ƞεj qytεtit,

q'ε kiϭ ber' armikne troke,
i doƛi perpara Mbrεtit.
Skεndεr-bεu iϭ kaluar,
pa mε vrap xbriti nga kali,
q' iϭ i-maꝺ ε i-harbuar,
εꝺε i-larte si mali.
Xbriti Mbrεti mε gezimε,
ε qafoj mε maƛ Urane,
ε i ꝺa ϭume levdimε,
ꝺ'ε vuri i ndεŋi prane.
Uranit i fali Matne,
qe leftoj bukur' ε mire,
dukε mundure Muratne,
εꝺε Mεhmεtne te-bire.
Bup'Uran o kont i Matit!
te lumte dora! ç' leftovε!
i ꝺε dermene Muratit,
giꝺe barbaret'i ϭovε!
Krisi giꝺe Ϭqiperija,
i doƛi perpara Mbrεtit,
ε ajy si Ηεrendija
ne mεst te giꝺe pεmεtit.
Bupavεt trima mε bεse
u ꝺa fjale ε levdate,
uꝺa trimeri ε ϭprεεe,
ndεr ε deϭir' ε urate,
pastaj u ꝺa: Nε mεst t'uaj
te kini veƛazerine,
te mos hiqi si te-huaj,
po t'a mbani miqesine.
Te giꝺe veƛεzre jεmi,
jemi giꝺe Ϭqipetare,
ŋe gak ε ŋe guhe kεmi,
jεmi ŋe fis ε ŋe fare.
Te kεmi vεƛazerine,
ε giꝺe ç' jane te-mirat,
urtesin'ε ŋεrezine,
ꝺε nd'uꝺe giꝺe deϭirat.
E te mos kεmi te ndare,
djεmt' ε Memeꝺεut jεmi,

ɡiđe ç' jɛmi Ϭqipetare
Ϭqipərine meme kɛmi.
Ϭpirt i mađ mɛ ϭume drite!
Mbrɛti trim! bup' i-vertɛte!
patɛ ɡiđe mıresite,
te qofϭim fale per jɛte!
Mbrɛterit'ɛ ɡiđe đɛut
ɛđɛ Πapa ɛ te-tjɛre
ɛmerin'ɛ Skɛndɛr-bɛut
ɛ lusn' ɛ i đane nɛre.
Бɛ Aλfonsi mɛ Hynjađe
ɛ te tjɛret miqt' ɛ-çquar,
q'ɛ donin ϭume Ϭpirt-mađe,
iϭine ϭume gezuar.
Иɛres te-urte derguan
mɛ kanisq 'ɛ mɛ levdate,
Ϭqiperine ɛ ndɛruan
as ŋe s'ɛrđi duar-đate.
Πo me ϭume nga te ɡiđe
Alfonsi i kiϭ derguar,
đɛ anijɛ plot mɛ driđe,
đɛ kanisk ϭume te-çquar.
Uçkul ɡiđe paresija,
đɛ trimate nga-do qɛne,
ɛrđe posi mizerija,
per te pare Skɛndɛr-bɛne.
Erđe đɛ bupa Πɛrsane,
ɛ te tjɛre ega Asija,
ϭume trima Karamane,
sɛ kiϭ ɛmre Ϭqiperija.
Bupat trima Ϭqipetare
plaçka ϭum'ɛ arm'ɛ kuaj
nga armiket kiϭin mape,
q'i lane ne vent te-huaj.
Ato plaçka Skɛndɛr-bɛu,
q'ɛrđ'ɛ q'i kiϭine mape,
ne mɛst te ϭɛsit i krɛu,
i ndau ner luftetare·
Xpođi nga plaçk'ɛ Tyrqise
te ɡiđ' ato, qe pelkɛu,

BKSH

u'a dergoj miqesise,
te-mirene ε çperbleu.
I priti δε i persoλi
te huajt'ε paresine,
δε s'menoj, hipi ε doλi,
ε pa piδe Gqiperine.
Ç'do pune me uδ' ε pruri,
εδε pyqεt' i pa vεte,
lig'ε paq' ε gezim vuri
mε te-mir'ε mε te-qεte.
Nuke la ηεri te qahεj,
s' la pune te-papelquεr,
a meri pekunt te mbahεj,
a noηe zemre te-δyεr.
Me te piδ' anet σεnditi,
piδ Kombin ε gezojti,
jεten' u'a perseriti,
Memeδεne ε ndritojti ;
δa mesimε urtesi'ε,
δε per piδe miresite,
daσuri veλazerijε.
δε per te mbar' ε per drite.
Bupavεt vεt'u mesontε
mjεσterit' ε diturite,
δε trimerine, qe dontε,
luft'ε kεqε n'ate dite.
Armiku nga Dibra vintε,
q'uηεj nga Maqeδonija,
εδε ne fuσete bin ε
mε t'arδur nga Malesija.
Πa atjε tεk iσte σtεgu.
qe σkontε komb' i-pabεse,
ner malε maje ηe brεgu
Mbrεti trim beri fortεse,
Fortεse σume te-larte
beri mbrεti kete hεre,
xbarδtε se-largu si karte,
iσ ε-maδ'ε σum'ε pεre.
Vanilεn ε barδ ndεu,
εδε po valontε n'εre,

uđen' armikut j'a preu.
me s' ѳkonin dot tjatre here ;
se la bupa katre mije,
te-ѳendoѳe giđ' e trima,
q'e kiѳin syne ѳkendije,
veѳtimne si vetetima.
Keѳtu punet' i mbarojti,
si beri đ'ate fortese,
đe te tjerat' i ndrejtojti,
se s'doj ge per pas te mbese.
Ajy s flij as dit' as nate,
as pinte kup' as pertonte,
po giđeɳe ger'u gate
mejtohej eđe punonte,
Γiđe punet' i mbaronte,
đe s'flinte kupe ne ѳtrese,
vetem fjalene haponte,
qe kiѳ đene per martese
Martesen vet'e haponte
po paresija e-tere
umblođ e po e kerkonte,
đe kruѳqin' e kiѳte bere.
Kur erđi Mbeti ne Kruje,
dasma đe kenga iѳ zene,
e pritne me ѳume buje,
mire s'erđe duke đene.
Te-bijen'e Aranitit,
t'ati mbretit te-levduar,
qe kiѳ sy si te petritit,
ate mblest' i kiѳin vluar.
Vaѳa kiѳte te-mađ emre,
pa j'a zune Skender-beut,
si ajo s'kiѳ tjatre femre
ne giđe faqet te đeut.
S' iѳte nga tjatere brume,
iѳte fjeѳte Gqipetare,
pa iѳ e bukure ѳume,
s'kiѳte ge te-mete fare.
Mos s' kiѳ fytyren' e ѳtane,
a punen e bukurine,

a te-mirat giđe ç' jane,
a mendjen ε urtesine.
Ube dasma ϭum' ε-mire,
giđe kombi iϭtε ftuar,
mε kanisq' ε mε deϭire
εrđe giđe te-gezuar.
Umblođe bupat ε grate,
pođi giđe Gqiperija,
Keng'ε vaλε dit' ε nate,
uprehn'i pa Ilerendija.
Lufletare đε te-pare,
εđ 'ε-tere vεgelija,
giđe ç' qεne Gqipetare,
plεqesi ε djεmerija,
kiϭin arđur mε gezimε,
ε mε te mađε deϭire,
mε prehjε đε mε defrimε,
mε zemre ϭume te-mire.
Bε plakat' εđε te rate
giđe ç' iϭtε grarerija,
vaϭate, nusεt, te-vate,
plεqesi ε vεgelija,
te giđe hanin'ε pinin
đε kendonin'ε kercεnin,
lonin, qεϭnin, ε leçinin,
xbaviteϭin'ε defrεnin.
Martonine Skendεr-bεne,
pa kiϭin gas Gqipetaret,
sε ε donin ϭume Mbrεne
vεgelija đε te-paret.
Mbrεti baϭke mε t'a pintε,
đε mε t'a lont' ε defrεntε.
baϭke hantε, baϭke pintε,
đε vεte mε t'a kerçεntε.
Dasme vij đε vaλ' ε kenge,
ne gezim iϭ ηεrezija,
iϭin hapur menge-menge,
sicili m' anet te-tija.
Ca mundeϭin, ca nxitonin,
ca hiđεϭin, ca kercεnin,

ɛ ca kuajte leϭonin,
ƌɛ ca mɛ fjale defrɛnin.
Пa ϭtinin ƌɛ mɛ ϭipɛte,
ɛƌɛ mɛ uϭt' ɛ mɛ ϭpate,
giƌe bupat' ɛ-vertɛte
xbaviteϭin dit' ɛ nate.
Me anet tjatere grate
loderat' tyrɛ lonin.
ƌɛ plakat' ɛƌɛ te-rate
qɛϭnin, kercɛnin, kendonin.
Пa te-moterat' ɛ Mbrɛtit
u vinin pɛƌ grarerise,
i benine ndɛr pɛmɛtit,
si te zoɥat' ɛ ϭtepise.
Eƌɛ bupat' ɛƌɛ grate
hoqne vaλɛ te-pelqyɛr,
pa lɛ te-riŋt' ɛ te-rate
uloƌe dukɛ kercyɛr.
I tere qytɛti zjɛntɛ,
ɛƌɛ giƌe Cqiperija,
qɛϭ, gezohɛj ɛ defrɛ̂ntɛ
giƌe ç' iϭtɛ ŋɛrezija.
Пa ƌɛ mbrɛterɛt depuan,
papo te giƌe mɛ raƌe
ϭume kanisqɛ derguan,
ƌ' ɛ uruane Cpirt-maƌe
po Alfonsi kiϭ derguar
plaçka fort ϭume te-vlɛra,
ɛƌɛ pe te-paçemuar,
me si ato ș' kiϭ te-tjɛra.
Бendepi si djɛλi ndrintɛ,
ɛƌɛ nușɛja, q'ɛ prune,
posi hena vɛtetintɛ,
dritene ne drit' ɛ ϭtune.
Kik lɛϭera pɛj floriri,
ɛ trupn' ɛ kiϭ pɛj ɛrpendi,
iϭ si lulja ndaj te ngƌiri,
ndrittɛ sojɛ giƌe vendi.
Vɛtuλate hark i kiϭtɛ,
ɛ qɛpaλate ϭipɛte,

BKSH

plag'ε-tyr' ε-lεhte s' iϭtε,
sε nuke mbyλεj per jεte.
Iϭ barđuϭ' ε sy-meϭqεre,
pa kur kđεhεj ε veϭtonte,
te-vdεkurin mε ŋe hεre
muntte t'a npaλt' ε te pontε.
Пeλump' i ϭkruar iϭ Mbrεti,
ajo iϭtε peλumbeϭe,
andaj ϭoku ϭokn' ε pεti,
iϭ vεtiu mbrεterεϭe.
Faq' ε guϭ' ε λer' ε dore,
đε te tere ϭtatn' ε arte,
ε krahror' i kiϭ debore,
đε veϭtimn' ε saj te-zjarte
M'iϭε vεte bukurija!
Mbrεterεϭ' ε Ϭqiperise!
ϭtati yt si Пεrendija
iϭ ne mεst te ŋerezise!
si undane miqesija,
doλi me pasdaj đε Mbrεti
mε mbrεterεϭen' ε tija
baϭke nga Krye-qytεti.
Пane piđe Ϭqiperine,
ε te-tere Ϭqipetaret,
gezuane ŋεrezine,
vεpelin' ε đε te-paret.
Ugezua Ϭqiperija,
mε krahror hapur' i priti,
sikur i εrđ Пεrendija,
nga qiεjt' ε lart' i xbriti.
Dεlt' ε tere ŋεrezija,
kur depon, qe dote ϭkonin,
mε gas ε nga daϭurija
uđene mε lul' ε ϭtronin.
Nga lindjε ε Skεndεr-bεnt
pεr ditene, q'umartua,
peđ djελit lemϭ i đεut
dy-zεt hεr' upotulua.

XII

Mbrεti pij mε Mbrεterεϭen
mε ŋe daϭuri te zjarte,
ð' ε veϭtontε peλumbεϭen
q'iϭtε pεsi moλ'ε arte.
Ra ne dεtt te bukurise,
mendjene vala j'a mori,
j'u afrua Πεrendise,
sε vala atjε ε nxori.
Ϭume hεre bukurija
ε ngrε ŋεrine pεrŋjεte
ε ϭpijε tε Πεrendija
i pefεn Zotn' ε vertεte.
Mendja kiϭtε fluturuar
mε krahe te lεhte ϭume,
Skεndεr-bεu iϭ qεtuar,
as xŋuar' iϭ as ne ŋume.
Neŋer mεst te ŋiðesise
dukε ikure si lume,
ŋa driten' ε Πεrendise,
drit' ε mað' ε ϭum' ϭume!
Bukurin' ε Πεrendise,
qe ndrin sojε ŋiðesija,
Πεrendin' ε ŋiðesise,
q' eϭte vεte bukurija.
Bukuri ŋa funt, ŋa-ane,
ðε ŋer jεte ε ŋa-ϭuar,

RKSH

brenda ne te ǥiđe ç' jane
đε sojε kane-buruar.
Dukε ǥare kete drite
mendj'ε đελ'ε ϭum'ε xǥuar,
farε faqεz'ate dita,
ǥa kupe si iϭ merguar,
ǥεti burimn' ε vertεte,
qe dεl sojε ǥiđesija,
đε ǥiđesija' ϭte vεte,
vεte fjεϭte Πεrendija.
O Bukurija ǥa-ane!
o burim' i miresise!
ǥiđe ty te kεmi ǥrane!
jε afere ŋεrezise.
Keϭtu dukε đene Mbrεti,
dritese ju aferua,
si lumi kur dεltε dεti,
ra ne te ε ubaϭkua.
Ne dritet te Πεrendise;
iϭtε me ŋ'an' ε-Vertεta,
q'eϭte ϭij' ε ǥiđesise,
ε mε te mbahεte jεta,
m'anet tjatre Miresija,
bukuroϭεja barđuϭε,
ǥas asaj iϭtε ε bija,
Daϭurija sy-laruϭε.
Πas asaj iϭ Urtesija
ne ŋe fron ϭume te larte,
ǥosi vεte Πεrendija
ndrintε ǥosi toǥ' iarte.
me tεj iϭtε Miqesija,
đε i bir' isaj. Ϭǥetimi,
đ'ε motra, Veλa:erija,
ǥas atyrε vij gezimi.
Ne mεst iϭtε Diturija,
qe pefεntε Πεrendine,
ǥεđ ε potuλ ǥiđesija
ǥϭεtur'iϭ mbi Diturine.
Mendja, mem'ε diturise,
q'iϭ me ϭum'ε aferuar

ne dritet te Пεrendise,
mbantε ꝑεϭene ner duar,
ꝑiδe ꝑunet'i ꝑεϭontε,
ꝑa-vajisur me noŋ'ane,
ŋe drite sojε burontε,
ε tregontε ꝑiδe ç'jane.
E Drεjta δε Nεrezija,
te dyja ꝑas sojε pinin,
vaϭate, qe i ka bija,
ꝑosi drita vεtetinin.
Me ꝑas iϭtε Trimerija,
Sεndra, Ndεri, Turꝑi, fati,
Gazi, Пrehja, Mbaresija,
δε Durimi, jεte-ꝑati.
Пa ne mεs te ŋe ꝑεmεti,
q'iϭte mbyture ne drite,
ndrintε me ϭume Ɵendεti,
δε ꝑas sojε kiϭ te tite.
Me tεj ϭume Bukuroϭε
iϭine ndare me ϭkaλe,
ꝑo Пaqa muntŋε te δoϭε
mi te ꝑiδa eϭte baλe.
Me vent te lart' iϭ Lirija,
ε bijez'ε Trimerise,
ꝑas sojε fatbarδesija,
δε Urat'ε Пεrendise.
Пas asaj iϭ Vεtedija,
ajo frym'ε Ɵeŋteruar,
q'ε ka motere Lirija,
ε ꝑεr ç'do ꝑe' ϭte zotuar;
mbantε ŋe mase te arte
ne dorete si debore,
veϭtontε mε sy te zjarte,
δε kiϭ haꝑure krahrore.
Ne kraht i pintε Meϭira,
Demja, Deŋja, ndjεsa, bεsa,
mε ϭume ϭoqe te mira.
εδε Deϭira ε Ɵꝑrεsa.
Пa iϭtε Ɵꝑirtmaδesija,
Nahma, Hiri, Kuꝑetimi,

ꟈε Butesija, ε bija,
Qεtesija ε Deɡimi.
Ne ɳe ϭεϭ te lulezuar
iϭin Vεtijat' ε-mira,
mε lulεzε neɳer duar,
bukuroϭ'ε te ɳa-vdira
Mbrεti trim i urtesise
vu re mir'ε ɳo veϭtontε
dritezen'ε Πεrendise,
ꟈε zen'ε Zotit deɳontε.
Ajo iϭ Παrajsa vεte,
iϭtε drit'ε Πεrendise,
drit'ε Zotit te vertεte,
ε ϭɳirtit te ɡiꟈesiϭe.
Duarte ne kraheruar
i kiϭtε liꟈure Mbrεti,
ne çudi ε i gezuar
ꟈε me vent si ϭtyλe mbεti.
Kur hyn bilbili nde vεre
ner trendafil'ε gezohεt,
humɳ ne bukuri ε n'εre,
qyϭ diɡεt' ε ɳervelohεt!
N'ate ϭtate iϭ dε Mbrεti,
kur enɡeλ' i Urtesise
εrꟈi mε vpaɳ εꟈ'ε ɡεti
ne dritet te Πεrendise,
ꟈε i ra ɳerɳara Mbrεtit,
ε neɳer mεst te ɳεmεtit
neɳer dritet duke ϭkuar
mε zemere te gezuar,
ɳane te ɡiꟈe te Miret
ne dritet te Πεrendise,
te urtet'ε te ɳavdiret
nga ɳεmεt'i ɳerezise.
E ɳyεt enɡeλin Mbrεti,
i ꟈot' enɡeλ'i uruar!
mε ze t' embele se qεti,
ε ɳerqark dukε veϭtuar,
ç'jane ɡiꟈe keta vaλe,
qe kane dale ne drite,

ɛ kane rene ne baλe
dukɛ bere miresite ?
Θa : Keta jane peɲjɛkur
per ɞpetimt te ŋɛrezise,
ɛ te tere kane vdɛkur
ne uđet te Ηɛrendise.
Πa me tɛj ɞɛh ca te tjɛre ?
Kane qene te vertɛte,
Ϭpirt-mbeđɛŋ. zemere-ɡɛre,
pa te kɛq' ɛ pate mɛte.
Keta ɡiđe jane vrare,
đɛ kane hɛqur ne jɛte,
ɛ rane deɞmimetare,
per ŋe fjale te vertɛte.
Te tjɛrete kane vuar
per te đene mendjɛs drite
ɛđɛ per te lartesuar
diturit' ɛ miresite.
E ɞɛh ate varkn' ɛ ɡate?
jane ŋɛres te uruar,
qe s' kane farɛ mekate,
posi ɛrɡend' i kuλuar.
Πa ata pertɛj, qe ndrijne
ɛ jane ɡiđe ne drite
posi yλi vɛtetijne,
jane perpjɛkur ŋe dite
per ɞpetimđit te lirise,
per ɞpetimt te Memeđɛut,
perndɛrđit te ŋɛrezise.
Keɞtu i đa Skendɛr-bɛut.
Lan' i đa ɛmre per jɛte,
i đanne ndɛr ŋɛrezise,
qɛne trima te vertɛte,
jane te bijt' ɛ Lirise.
Kɞu i đa, pá me tɛj vane,
nepɛr mɛst te Bukurise,
ŋe pɛmɛt te ɞume pane
ne dritet te Ηɛrendise.
Iɞin plɛq, te riŋ, gra, bupa,
ɛđɛ ɡiđe foɞŋezija,

q' i kiϭ ϭkuare nga ura
zemr' ɛ barƌ' ɛ miresija.
Qɛn' ata qe kiϭin vuar
ꞑo kiϭin ꞑasur durimɛ,
kupe nuke kiϭin mꞑϭuar,
s' kiϭin ƌene maλekimɛ.
Kiϭin hɛqur te keqija,
ꞑo i kiϭine duruar,
s' uqane nga Пerendija,
nuk iϭine zemeruar,
ɛrƌe mɛ zemre te qɛte,
ƌɛ te barƌ' ɛ te qeruar,
tɛ Zot i maƌ i vertɛte,
ꞑe te kɛqa ꞑa-ꞑunuar.
Пa i ndihne varferisɛ
mɛ ꞑiƌe fuqit, qe ꞑatne,
s' i bene dem ɳɛrezise,
ndaj ɛ ꞑɛtne ketu fatne;
ndɛre kupe nuk' ɛ lyɛm,
as uƌen' ɛ Пɛrendisɛ,
ꞑen' ɛ botes s'ɛ ꞑembyɛn,
i qɛne miq ɳɛrezise,
fjalene kupe s' ɛ kƌyɛn,
s'ɛ lane veλazerine,
s'ϭane, s' voƌe ɛ s' geɳyɛn,
s'ɛ haruan Пɛrendine;
s' ꞑahne, s vran' s' kaλezuàn,
ɛ s' j'u gasne ƌɛlꞑerise,
nga ɛ drɛjta s'umerguan,
bɛs' i ꞑrune Пɛrendise;
nuk' undane miresijɛ,
ƌɛ ne hoqne kɛq ne jɛte,
s' ularguan Пɛrendijɛ,
qɛne ꞑiƌe te vertɛte.
Zemre kupe s' kane ƌyér,
bɛse kiϭin ɳerezine,
ligesi s' kane ꞑefyɛr,
ꞑo ꞑiƌeɳɛ miresine,
miqesin' ɛ daϭurine
lig' i kiϭine ne jɛte,

ubene mε Πεrendine,
ꞥandaj nuke mbεne ϭkrεtə.
Sε bεse ε Πerendise
eϭte vεtem Miresija,
q'i duhεte ŋεrezise,
ꞥa ε do ꝺε Πεrendija.
Ƀnꞥeƛi i Urtesise
keto fjale dukε ꝺene
baϭke mε Mbrεtꝺine tene.
Πasdaj ꞥer dorε ε mori
Mbrεne enꞥeƛi mε bεse,
jaϭte ꞥεmεtit ε nxori,
ꝺε hapi mε vrap ŋe lεse.
Ca me tεj iϭtε ŋe lume
i-ꝺεƛ ε i-trumbuƛuar;
ꝺε ze-maꝺ ε valε-ϭume,
i-ꞵεr'ε i-temεꞥuar!
Vεç enꞥeƛit t'Urtesise,
tjatrε s'ε heꝺ ate lume,
eϭte lum' i marezise,
ꞥaꞥo ꞥembεn ŋεres ϭume!
Πertεj lumit iϭ ŋe tεre,
s' iϭ as ε lig'as ε mire,
as Πapajse, as Sketεꞥe,
as mε gas, as ε ꞥeϭtire;
ꝺε ꞥεmεt' i ŋεrezise,
q'iϭ i ϭum' ε i ꞥerzjεre,
ꞥosi tuf' ε bagetise,
as fat-mir' iϭ as i mjεre.
Me tej iϭ ŋe tjatre lume,
iϭtε lum'i ligesise!
trumbuƛ ε i-ndyre ϭume!
iϭtε faj'i ŋerezise!
oh! sa iϭ i zi i ϭkrεti!
ꞥoꞥo! ç' ꞥunon ŋεrezija!
iϭtε bere ꞥosi dεti!
na ϭꞥetofte Πεrendija!
Te dy tateꞥjεte ꞥoꝺe,
Ƀnꞥeƛi mε Skεnder-bεne,
ε ꞥertεj lumit uhoꝺe,

ძε ati vahne j'a gεne.
Atjεtej iϭtε Sketεpa!
ŋe ϭkemp ε ŋe ϭkrεtetire!
ŋεrezite bere dεpa!
future ne εpesire!
i kiϭte ϭpene vεtija
n'ate vent te maλekuar!
sε i gykoj vεtedija,
pa i pru per te munduar.
Fovŋa kur i qasεt lumit,
gemimne duke deguar,
εძε driten' i ϭeh ze-ϭumit,
qyϭ mbεtεt' i temεpuar?
aϭtu n'ate vent ძε Mbreti,
kur pa giძ ate myxyre,
si i-mahniture mbεti,
si mbεt gyre mbi fytyre!
N'εpesirete nde baλe
iϭtε vεte ligesija!
Kiϭ zene pεj dorε Djaλe!
ძε pas syrεϭ Djaλezija!
Djaλi vεt' i maλekuar
nd' εrpesiret mbrεteronte!
iϭtε ϭume' i maλekuar
ta' ϭihŋe te temεponte!
Me ŋ'an' iϭ Makuterija,
m'ant tjatre Lakemimi,
ne mεst iϭtε Babezija,
Demi, Viεძja' Keλezimi!
Zihja, Ĕarja, Vrasja, Πrεsja,
Ngrenja, Pahja, Zemerimi,
Θeŋεϭtra, Πriϭja, Ndεsja,
Brεnga, Nema, Maλekimi,
Vrasj' ε ϭkrεt' ε temεpuar!
mbyture ne gak ε tere!
kercurεn' ε maλekuar
djaλi vεt' ε kiϭtε bere!
Me tej iϭtε mizerija,
qe pojitte posi mblεta,
iϭ ne baλe E-¦ a-dija,

ε zεze si stεp' ε ϭkrεta !
ate ɐiđe kiϭin meme !
ɐerpara ε kiϭin vene,
iϭ myxyr' ε mađ'ε ɐeme !
ɳe pεmεt pas i kiϭ rene.
Çquantε ne mεst E-pεmja,
E-feλiqura d' ε-ndyra
pasdaj vintε Θaϭ' ε đεmja,
par atyrε iϭ Myxyra !
Me pas iϭin Ϭtrigerite,
đε te ɐiđa te Keqijat,
Merite ε Πa-bεsite,
I-ɐauđi mε te Bijat !
Πas atyrε iϭ Nakari
i merzitur' ε i qare
i-ligu ε i-çɐerlari
mε ɳe fytyre te vrare,
rintε si i turɐeruar,
iϭtε nxir' ε iϭtε đare,
syn' ε kiϭ te sgurduλuar,
ne mundim te mađ kiϭ rare.
Πas tufes se ligerise,
q' iϭtε ɐosi mizerija,
iϭ pεmεt' i ɳεrezise,
qe kiϭ bere te keqija.
Πoɐo ! ç' hiqnine te mjεret
n'ate vent tε maλekuar !
ne Sketεɐete ne t' εɐet !
nga drita ϭume merguar !
Ligesise ɐas i rane,
ɐa i ϭɐu nde εɐesire,
sε te liqte ϭɐetim s' kane,
Kupe s' ϭohene te mire !
Ϭɐirt i ndyr' ε zemr'ε lyεr
i kiϭine ϭemetuar,
fytyra u iϭtε kđyεr,
ɳεrezija u kiϭ ϭkuar !
Πa iϭine bere dεɐa !
ujqer'ε aɐiɳ e dosa !
ɐemba, hiđra, ϭkarɐa, fεɐa !

RASH

ƀreϭka, grεra, brεtekosa
ŋεriu kur humbét ndεre,
lε me ŋ' ane ŋεrezine,
ϭembeλεn vertεt me dεpe,
āε m' ujkun' ε me apine.
Dukε ɲare keta Mbrεti
ne aqe ϭume mundimε,
durim ne zemre s' i mbεti,
nd·nesε ε kiϭtε trimε.
Oh! moj ε ϭkrεta mεkate!
te ɲorete ç' i mundoŋε,
n' iāerimε dit' ε nate
i mbaŋ' ε nuk' i leϭoŋε!
Ne mεst te ɲiāe pεmεtit,
q' iϭtε brenda ne Sketεɲet,
Ɛnɲeλi i āote Mbrεtit:
A i ϭεh keta te mjεret?
Ian' ata, qe kane vrare!
ε kane mbyλure dεre!
āε kane pahur' ε ϭare!
andaj εrāe ne Sketεɲe!
Πεrendi s' kane kujtuar!
ɲa kane priϭure ɲune,
ŋεrezin' ε kane ϭuar,
kane qene te ɲerāune;
Nuk' i ndihne varferise,
ndonesε patne fuqine,
i qεn' armik ŋεrezise,
kane bere ligesine
s' kane pasure meϭire,
kafϭet' i kane munduar,
nuke bene ɲe te mire,
s' patne zemre te qeruar,
fjalene ε kane kāyεr,
e s' kane mbajture bεse,
kane ɲεjtur' ε geŋyεr,
andaj zoti s' u āa pjεse.
Ca i pru makuterija,
ε te tjirete kurcimi,
ca nakari ε zilija,

ƌɛ ca demi ɛ mundimi.
I ϐɛh ata, qe mundohɛn ?
s' pefɛhɛte ç' kane bere !
dit' ɛ nate pervelohɛn ?
sɛ qɛne te liq te tere ;
Пa ϐih ate plaken ϐtrige !
si hɛq brɛnge ƌɛ mundimɛ !
sɛ ka qene ϐum' ɛ lige,
andaj ra nde iƌerimɛ.
Ubene ϐoke mɛ djaλe !
s' patne turp, te turperohɛn,
pa hoqne ƌɛ me te ɡaλe,
ɛƌɛ tani po mundohɛn !
Hapuane Пɛrendine,
zune djaλ' ɛ djaλezite,
punuane ligesine,
pa kupe s' ϐohene, drite !
keϐtu ƌa Ɓujeλi vɛte,
pa duaλe dukɛ ϐkuar
te dy mɛ Mbrɛn' ɛ vertɛte
ng' ajy vent i maλekuər.
Nga Sketɛpa dukɛ dale,
Ɓuɡeλi i urtesise
Mbrɛtit i ƌa kete fjale
mɛ zeƌit te Пerendise :
Skɛndɛr-bɛ ! t'unɡatte jɛta !
Mbrɛt' i mir' i Ɠqiperise !
mos undaj nga ɛ vərtɛta,
ƌɛ nga uƌ' ɛ Пerendise.
Пo kur ngrihɛte Nakari
mɛ fytyre te merzitur,
si i-vdɛkuri nga vapi
i-trɛtur' ɛ i-vɛnitur,
armiku i Пɛrendise
iϐtɛ ϐum' i zemeruar,
vat'ɛ j'u lut Daϐurise,
fytyren dukɛ ndryϐuar,
iƌa Mbrɛt' i Ɠqiperse !
me ϐpernderoj kete hɛre,
s'j'u qas fare ligesija,

RASH

m'a hoꝺi ne balte nꝺɛre,
ꝑa ne zemre ndjɛŋ ŋe plage,
ɛ ti, që kɛ fuqi бume,
te me març sot sojɛ бꝑage,
t'a hɛꝺç ne prehj'ɛ ne pume.
Keбtu ꝺa i zemeruar,
uleбua Daбurija
nd'ɛre duke fluturar
mɛ бipɛta te keqija!
nga dalɛ,'i aferohet,
ꝺ'ɛ perkeꝺɛl Mbrɛterɛбen,
ꝑo ajo бume gezohɛt,
sɛ j'a mɛr nga mendja pɛбen!
Sa me бum'ɛ perkeꝺɛltɛ,
bukurija aq'i бtohɛj,
nga faqɛte zjar i dɛltɛ,
ꝺɛ sa vintɛ xbukurohɛj.
Ahɛrɛ mɛ ŋe бipɛte
Daбurija ɛ goditi
Mbrɛne nde zemert te qɛte,
mɛ vertik бum'ɛ verviti.
Ne zemərt i ndeŋ бipɛta
mɛ te maꝺɛ emblesire,
oh! sa eбt'ɛ embl'ɛ бkrɛta!
Kur ɛ mɛr zemrene mire.
Qyб vɛtetin mɛ fort moti,
ɛꝺɛ бkrɛꝑetin ꝑa-ꝑrɛte,
kur na dergon бine Zoti,
ɛ pit lulɛte ne vɛre?
Aбtu ɛꝺɛ Daбurija
бipɛtate kete hɛre
te hoλaze posi бtija
i hiꝺ fet-ɛ-fet pa prɛre!
Пa Mbrɛti iбtɛ goditur,
gas te maꝺ ne zemrɛt djɛntɛ.
ꝑosi djaleꝺ i nɛmitur
Daбurija ɛ geŋentɛ!
Daбuri ɛ Bukurija
baбkə te dyja ubene,
mɛ бipɛtat' ɛ keqija

Mbrεne poɞt'ε kiɞin vene!
Ate, q' iɞtε trim ε bupe!
s'ε zij as uɞta, as ɞpata,
as ɞipεt' ε luftes kupe,
ε ɞtu poɞte jεte-pata!
Kur ε pa kɞu Urtesija,
zu per dorε Trimerine,
jak'i đa, sε Daɞurija
pεh te na mbyλŋe ɞtepine.
Kɞu i đa đε fluturuan
te dyja si deλendyɞε,
mε vpap te ɞume nxituan,
s'ndeŋn'ε nuke bene ndryɞε,
po εrđe drεjt ε tε Mbrεti,
te dyja ne mεst ε vune,
j'u qasne prane se qεti,
đ'ε muap'ε jaɞt'ε ɞpune.

XIII.

Isτε mblεδur paresija,
trimate gat' isin bere,
pa is ngrεhur' usterija
ne kryε-qytεtt ε tere.
Si kis qen'armik Murati
astu δε Suλtan-Mεhmεti,
sε at'uδe nga i ati
te hap re po ε pεti!
Ɯa nisi Ahmεt-pasane,
mε mije plot dy-mbe-δεte,
iδa δε ndihmes Hamzane,
te dy trima te vertεte.
Hamza-pasa mε Ahmεtne
persiper'ε kisin mare
pandεhnin t'a muntnin Mbrεtne
sε mε sy s'ε kisin pare.
Ne Dibre nata i zuri,
mun ne mεst te Malesise,
ε-δena atjε i spuri
luftetaret'ε tyrqise.
Ɯa Mrεti mε pεsemije,
trima piδ'ε korδetare,
uδa mi ta si skendije,
srδi nga dita me para.
Nata is ε εpet sume,
qεne permblεδure rεte,

armikεt' iσin ne gume,
vend'i tere iσ i qεte.
Ƨqipetaret n'uσterεse
posi ujku ner ðen hyne,
ata trima mije pεse
ne gak giðe ðεn'ε mbyne.
Armiket pihnin te σkonin,
te kðεheσine nga εrðe,
pandehnine te σpetonin,
te goret te gið' udεrðe.
Hamza-bεu, nip'i Mbrεtit
uðene ε kiσte prεre,
ε j'u leσua pεmεtit
pa ðε vendi s' iσ i gεre.
Ca ε prεne farε σprεsen,
εðε ðipe Περendine,
ubene gati te vdεsen,
ca muape apatine.
i pσuaλe Ƨqipetarεt,
ε te gaλe nuk' i lane,
ata i mori te qaret,
ε pane qe σpetin s'kane.
Kiσ zene te xbarðeλεhεj,
mengez' i bukur po vintε,
dita nga dalε pefεhεj,
vendin'ε natese zintε.
Πεse mije plot uvrane,
kiσin kafσuare ðεne,
σtate mij' armete ðane,
εðε Hamzaj me Ahmεne.
Kur hyrine Kruje Mrεti,
mε gas te mað gið' ε pritne,
iσtε mbuσure qytεti,
zene ne qiελ ε qitne.
Ahmεtn' ε Hamza-paσane,
te parεt' ε uσterise,
qe ðan' εrmet' ε s'uvrane,
Mbrεti trim i urtesise
mε pεkulε σum' i mbantε,
u kiσ falure lirine,

ɛđɛ sojɛ nuk' i ndantɛ,
po mɛ te hanger'ɛ pine.
Mbrɛt' i urt' i Ϭqiperise
ne lufte behɛj dragua,
pa iϭ qɛɔg' i Περendise,
đɛ i lɛϭte si paƛua.
i dergoj Suƛtan-Mɛhmɛti
page ϭum' ɛ ge te mire,
pa giđe te zenet Mbrɛti
i leϭoj, sɛ kiϭ meϭire.
i ndau neper te paret
giđe ç' mori nga Tyrqija,
muapɔ đɛ luftetaret,
ɛđɛ giđe Ϭqiperija.
Suƛtani zu miqesine,
đɛ paqe mɛ Skɛnder-bɛne,
la ne prɛhjɛ Ϭqiperine,
ŋ'a dy vjɛt pa lufte mbɛne,
sɛ tyrqija mɛ Πɛrsine
kiϭtɛ lufte te pa-prɛre,
andaj ɛ la Ϭqiperine,
ɛ ube mik kete hɛre.
Mrɛti dontɛ te leftontɛ,
po paresija s'ɛ lane,
ɛđɛ me ϭum' ɛ ndalontɛ
Moisiu mɛ Urane.
Πa ϭenditi Ϭqiperine,
pa gyqɛte ɛ ç do pune,
gezoj giđe ŋɛrezine,
s' la gekundi te perđune.
Mot' i pare kiϭtɛ ϭkuar,
ɛ mot i dyte kiϭ hyre,
kiϭ arđur me te mbaruar
marsi, qe s'mban ŋe fytyre.
Mije plot pɛse-mbe đɛte
j'u leϭuan Ϭqiperise,
Dɛbir-paϭe trimi vɛte
iϭtɛ i par' i Tyrqise.
Afere Ysqypit rane,
zune vent ϭume te mire,

PASH

umbuϭ fuϭa an'ε mb' ane,
dita ϑε nuk iϭtε ngϑire.
Mrεti s' kiϭtε mesuar,
tεte mije kiϭte mape,
εϑε mε vpan kiϭ nxituar
mε trimate Cqipetare,
vendin ε kiϭtε pεϑuar,
hena iϭ pese-mbe-ϑεte,
Moisin'ε kiϭ derguar,
te ϭikoηe mε te qεte.
Moisiu pa sa qεne,
εϑε ç' vent kiϭine zene,
jane xpuare a flεne,
ϑε ç'pe po bejn'ε ç'pe bene.
Dita iϭte me te ngϑire,
po henen'ε zune rεte,
upriϭ koha, q'iϭ ε mire,
ϭiu dεrϑεj tatepjεte.
Manuϭi ϑa: Пer te mire
vaλ'ε leϭuane rεte
kete ϭi kϭu me te ngϑire,
q'ε beri ϑene kenεte?
Mbrεti i ϑa: Пlak! çe ϑua,
ç'kε mε rεt'ε ç'kε mε ϭine,
persε flεt keϭtu si gria,
a ε humbε trimerine?
ç' te ben ϭiu εϑε rεte?
lεri ne pune te vεne,
i dergon Zot' i vertεte,
te ngaλine se riϭ ϑεne.
Mε te ϑenε kete fjale,
dieλi i çopi rεte,
εϑε ne ϭεϭt duke dale,
leϭoj drite tatepjεte.
Dεbir-paϭa uϭterine
me tri pjεse ε kiϭ ndare
me te djadte kiϭ Ajdine,
me te menpere Myhtare.
Myhtarit j'u dεrϑ Muzaka,
ε Ajdinit Moisiu,

ŋeri uhoδ posi flaka,
tjateri poδi si σiu.
Mbrεti vεte kiσtε prane
σume te mire te pare,
si Tanuσn' ε si Urane,
ε te tjεre korδetare,
Ajdin-paσa nuke tundεj,
vendin' ε mbantε si bupe,
iσ trim σum' ε nuke mundεj,
s' iσtε mundur' ajy kupe
Moisiu mer ne dore
korδen' ε n'armiket hyri
posi daσi mε kembore,
pa trembure farε syri,
fjamur-mbaŋesine zuri,
i prεt koken' ε j'a flaku,
εδε σtat' a tεte σturi,
mori δεne mε vpap paku!
Kur pane kσu Moisiue,
σokete si flak' ufutne,
ε σtune poσte Ajdine,
armikete ukeputne!
Kσu ε priσi δε Muzaka
me te menpere Myhtare,
dukε hyre posi flaka
mε trimate Σqipetare.
Ŋa Tanuσi mε Urane
po leftonin mε Dεbire,
σume hεre δεn' u δane,
po Dεbir' iσ trim i-mire.
posi qifti fluturontε,
δε hiδεj si vεtetima,
σoket' ε tij i mbupontε,
mε pahir i bentε trima.
Si dragoj i aσperuar
uleσua vεte Mbrεti,
tεk σkontε mε vpap kaluar,
uperhap piδe pεmεti,
ŋe uσte te hoλ' i σtijε
mε te maδε vrengeλime,

nga kali mɛ pϭɛretemi!
Si pufɛja i kiϭ rene.
j'a kiϭ bere diten nate,
ne lefytt ɛ kiϭtɛ zene,
iϭ ndɛre si lis' i gate.
Mɛ te mbɛtur pa te pare,
armikete uperhapne,
dukɛ çar' ɛ dukɛ ndare,
muap' apatin' ɛ vrapne.
Ϭqipetaret pas u rane,
ȡɛ i vran' ɛ i permbysne,
ŋe te gaλe nuke lane,
ungȡine gaλ ɛ s'ungrysne!
Keϭtu ɛ pane zapatne,
uvra i-tere pɛmɛti,
lane aty giȡe ç'patne,
gɛ ɛ plaçk' ɛ maȡɛ mbɛti.
Mbrɛt' i-maȡ ɛ i-vertɛte
vu fjale ϭume te-mire
mɛ vɛtijeze te qɛte,
ɛ mɛ ze plot emblesire,
levdoj te giȡe te paret.
ɛ me ϭume Moisine,
ȡɛ te tere luftetaret,
q' ɛ ndɛruan Ϭqiperine.
Иe ng' ata, qe kiϭin zene,
q'-iϭ i-zi ϭum' ɛ i-pare,
Muzakes' i kiϭtɛ ȡene
i varferi dukɛ qare:
Zoti im, te qofϭa fale,
te lutɛm ϭume, degome,
mɛr arm' ɛ floriŋ ɛ kale,
ȡɛ giȡe, ç' kam, ɛ leϭome.
Ti s'kɛ ge i ȡa Muzaka,
giȡe c'kɛ tonate jane,
as te ϭuma as te pake
ata qe mundɛne. s'kane.
Mbrɛti trim me te deguar
kete gyq ɛ keto fjale,
ȡɛ ne syt dukɛ veϭtuar

ate te gorene djale,
Muzakes' i đa : Mer kuaj,
arme floriŋ, sa te duaϭ.
nga plaçka, qe mbεt ε huaj,
εđε te tjεra, ç' te đuaϭ,
po kete ma lεre mua,
sε dua t'i fal lirine,
ka lene memez' ε grua,
me vjεn keq t' imbyλ ϭtepme.
Keϭtu đa Mbrεt' i uruar,
djal' i ri ϭum' ugezua,
si zokđi dukε ϭpetuar
nga i-bukuri fajkua,
dukε ungur puđi đεnε
i-qεt' ε i-turperuar,
đ' ε veϭtoj ne syđit Mbrεne,
Mbrεn' ε-mađ ε te-levduar.
Mbrεti i đa : Hip' ε ike,
đuaj me leϭoj per mua,
ε nga ŋεri mos ki grike.
Ajy me ϭum' ugezua.
Nga lagu duke ϭpetuar
qyϭ vεt' ε kerkon folεne
bilbili i-deϭeruar!
aϭtu đ'ajy mori đεne.
Dukε lene Moisine
Mbrεti mε ϭoke te tjεre,
qe te ruante kufine,
đε armike te mos lεre,
vεt' ungrit, εrđine Kruje
mε te giđe paresine,
i pritne mε ϭume buje,
sε nderuan Ϭqiperine.
Koha, q'iken mεnxit ϭume,
ε genkundi s'qendronin farε,
posi lumi, qe s' ka gume,
đε ç' gεn mb' uđε, mεr xvara,
nuk iϭtε ϭume merguar,
Skender-bεu ben gatine
pa ndeŋur ε pa menuar,

ꝺε ve nd' uꝺe uϭterine.
Ɪɪasdaj mbloꝺi ɪɪaresine,
bene fjale ɪɪεr' ε ɪɪate
ɪɪer luften' ε ɪɪεr Tyrqine
mbrem'ε menɪɪεs, dit' ε nate.
Ne kufit te Gqiɪɪerisε
iϭ fortεs' ε Bεligratit,
q'iϭ ne doret te Tyrqise,
t'armikut te jεte-ɪɪatit ;
iϭtε me ɪɪe brεk te larte
ꝺε ajo si Sfetigrati,
xbarꝺtε se largu si karte,
dukεj ɪɪosi ϭkemɪɪ nga fϭati.
S' iϭ Bεligrat' i Serbise,
as qytεt iϭ as fϭat iϭte
as Bεrat i ϭqiɪɪerise
fortεsa at εmre kiϭtε
Alꝺonsit i kiϭtε ϭkruar
si veλaj me te veλane,
ɪɪa ajy kiϭtε derguar
Katre mij' Italijane.
Ɪɪεse mij' iϭ kalorija,
katre mij' Italijane,
qaϭte mije kembesija,
Bεligratit ɪɪiꝺ' i vane.
Ɪɪuϭkat' ε toɪɪat' i vane,
ɪɪa ε ɪɪahne dit' é nate,
murεt' ε forte j'a ϭtune,
armikut i ꝺane date,
Murεte iϭin te rene,
ε ϭume te çkateryεr,
armiku iϭ me te ꝺene,
εε fatn' ε ϭihtε te ꝺyεr.
Suλtani beri gatine,
te mir Kostandinoɪɪojen,
ε kiϭ mblεꝺur uϭterine,
ɪɪo kur ɪɪa ketεj nεvojen,
nisi mije ɪɪεse-dεte,
dy-zεt iϭtε kalorija,
mi ta Xibalin vεte,

ðete mij' iɞ kembesija.
Ruajtesit' εrð' ε ðane:
Armike si mizerija
ketu afere uðane,
te derguar nga Tyrqija.
Dieλi ɲosa kiɞ rene,
Mbrεti pezen' ε malit
me ɞoket' ε kiɞte zeue,
ðε mε vpaɲ i hiɲi kalit.
Me ŋ' ane iɞtε Tanuɞi,
Muzaka me tjatret' ane,
ne mεst Uran-sy-laruɞi,
Marinua mε Hamzane.
Armikete me ŋe hεre.
rane ɲosi mizerija,
ε ɡiðe dukε ɲerzjεre
depisnin si bagetija.
Trε-mbε-ðεte mije rane
m'Italijanet' ε mjεre,
ε ŋe nga te tere s'lane,
i ðεpe ɡiðe si bεpe!
Ɪla Muzaka dukε pare
ukeɲut mε ɲake ɞoke,
ufut brenda n'uɞtetare,
ðε i beri ɡiðe troke.
Mori si dεɞ vεte ɞɲage,
dukε heðure si flaka,
mε dy-zεt ε tεte ɲlage
ra i vdεkure Muzaka!
Mbrεti ða: Eɞkrεta jεte!
mos te qofte ðene kupe!
sε ç' uvra trim' i-vertεte
Duke Muzaka, q'iɞ bupe!
Duke plasur buza Mbrεtit,
nga mjεker' ε plott i binte
ɡaku, i-at' i-ɞendεtit
ðε zemera i levrintε.
Θipi: trima Ɠqipetare!
nε te ɡiðe sot te vdεsim,
te mos mbεtεt nεɞ as fare,

sɛ me s' duhɛte te mbɛsin!
Kete fjale mɛ te ƌene,
si dragoj uaɞperua,
mi armiket duke rene,
ɛ beri ƃakne ƃepua!
Ɑqiƃetaret pas i rane,
te-tere te-aɞƃernar,
farɛ kurcim nuke bene
ƃiƌe trimat' ɛ-levduar.
Ivran' armiket te-tere,
ɛ bene ƃәkne kenɛte,
luft' ɛ tiλe me s' iɞ bere,
as behɛte me ne jɛte.
ƃaku ƃosi lumi ƃoƌi,
ata qe mbɛn' uƃerndane,
Xibaliu ƃrap' i mbloƌi,
pa zune se riɞ ƞe ane.
Skendɛr-bɛ! dukɛ leɞuar,
ɛ ƃerhaƃɛ uɞterine,
mз korƌe x vɾɞur ner duar
ƃo kerkoƞɛ Xibaline.
Suλtan Mɛhmɛti per Mbrɛne
dy bupa kiɞtɛ mesuar,
qe t'a zinin Skendɛr-bɛne,
ɛ t'a ɞtinine ner duar.
Si bariu, q'uɞqɛn qentɛ,
i ƃerkedɛl dit' ɛ nate,
te han' ujkun, q'i çan ƌente,
ƌ' ɛ lɛ ɞkrɛt' ɛ luge-date.
Iɞine bupa te ƃate,
ƌɛ te mbeƌɛƞ ɛ te traɞe,
uhoƌe te dy mɛ ɞƃate
t' ɛgere ƃosi laraɞe.
Iɞ Bɛhrami mɛ Tahmasne,
ɛ Mbrɛtit, kur uleɞuan,
baɞk'ata te dy j'u qesne,
pa me ɞum' uaɞƃerua,
ƃerƃara Bɛhramn' ɛ vuri,
i hoqi mire ƞe ɞƃate,
pas ati Tahmasne ɞturi,

j'a beri koken govate,
Armikete ꞡiđ' udërđe,
si e ꞡane vεtem Mbrεne,
ꞡo Ꞡqiꞡetaret' i εrđe,
ε se riϭ u đane đεne.
Ahere apiti nata,
ꞡume-ϭum'ε ꞡune mira,
Xibati-ꞡaϭen nga ϭꞡata,
ε ϭꞡetoj vεt' εpesira;
ꞡa mε ata, qe i mbεne,
uapatis n'εpesiret,
muape mε temεp đεne.
ϭkuan neꞡer ϭkrεtetiret.
Mije plot ŋe-zεt ε ꞡεse
te vrar' ate dite lane,
ε te tjεrete ꞡa ϭꞡrεse
ne Andrinoꞡoje vane.
tri mije Italijane,
ε tri mije Ꞡqiꞡetare
ne luftet te ϭkrεt' uvrane,
đε ner t'a ϭume te ꞡare.
Mbrεti dergoj Hamza-bεne
ne kufit mε Moisine,
te ruajne Memeđεne,
ꞡa ε haꞡi uϭterine.
Fortεsese me s i rane,
te ꞡiđe ungrin' ε ϭkuan,
sε ꞡo s' mbεtn' Italijane,
ꞡa me s'deŋn'ε me s'menuan.
Tεk ε motra εrđi Mbrεti,
tε Manuϭεja, qe qantε
mε lot ꞡosi vale dεti,
ε zi ꞡer te ϭoqne mbantε;
ꞡer ate Muzake trimne,
q'uvra ne luftet te ϭkrëte,
ꞡa i la pjεse mεjtimne,
đε vajn'ε lotte ꞡer jεte!
Mbrεt' i urte, trim' i mire,
zemre-mađi jεte-ꞡate,
qe s'kiϭ ϭok, iϭ i ꞡavdire,

Muẓaken'ε kiɞ kunate.
Πa vatε per te rekuar,
ɗε pa motrezen'ε tija,
ε puɞtoj ne kraheruar
Mbrεti, q'iɞ si Πerendija.
Manuɞja mε te veλane,
te dy baɞk' ε mε te bire
Duke-Muẓaken' ε qane,
trimn' ε matur' ε te mire.
Lum ajy ! qe la te bire,
aqe ube trim Πrεns-Ẓaka,
ɗε i bukur ε i mire,
sa ɗoɞŋε unpaλ Muẓaka.
Dε me vent i fáli Mbrεti,
pa j a xpεroj mbrεterine
mε tεpere sε ç' ε pëti,
sε kiɞ piɗe urtesine.
Te motren' ε nguɞeλεu,
pa ungrit pasdaj ε hipi
mε ɞokete Skendεr-bεu,
ε persoλi ɗε i-nipi.
Goge-Topja u vu zjape,
ε mori si dεɞi ɞpage
nga armiket, pa kiɞ mape
n'ate lufte ɞume plage.
Πapo vatε Mbrεti vεte,
Kont-Goga ɞum' ugezua,
kur ε pa trim' ε vertεte,
nga gazi çpεjt uɞerua.
I εrɗ potuλ Gqiperise,
gezoj piɗe ŋεrezine,
i beri ndεr plεqesise,
ε upoq mε paresine,
Πerɞendoɞi piɗe grate
Mbrεt' i maɗ' Trini mε flεte,
plakat te rate, te vate
posi veλaɗ i vertεte.
Mbrεtereɞa ne front pintε,
Πleqesija pykontε,
vεte piɗeŋe ɞendintε,

XIV

Armikete si ε pane,
qe s'j'a dεlnin dot mε Mbrεne,
ne prehj' ε ne paq' ε lane.
Ϭqiperin' ε Skεndεr-bεne.
leftonine mε Πεrsine,
Kostandinopojen ȼonin,
pa ε lane Ϭqiperine,
ε ge sojε me s'kerkonin.
Koha pa lufte po ϐkontε,
pa breng iɔtε Ϭqiperija,
fat' i-barðe mbrεterontε,
ðε paqa ε miresija.
pa Hamzaj mε Moisine
kiϐine zene kufite,
ruanine Ϭqiperinε
mε ϐokete nat' ε dite.
Dimer' i mað kiϐtε zene,
ata ner fortεsa pinin,
debore ϐume kiϐ rene,
lonin' ε fhanin' ε pinin.
Nata iϐtε fort ε gate,
ðε mε ϐume εpesire,
nat' ε toht' ε zεza nate
iϐ po-ðua me te ngðire.
Kur kerkojne Moisine,
po gekundi nuk' ε gejne,

BKSH

papo ç' te ðone me s'diue,
ϭoku ϭokut i pefejne.
Moisiu, q'iϭ i pare
ðε bup' ε trim i vertεte
permi piðe luftetare,
ðane, vaλe ku te jεte!
Si ϭkuane pake dite,
ε mesojne Ƃqipetaret,
koha ε nxopi ne drite
ate pune mε te paret;
Kiϭ vatur n'Andrinopoje!
luftetaret' uçudine,
fjala goje-neper-goje
mori piðe Ƃqiperine.
Skεndεr-bεut van' i ðane,
pa umahnit ϭum' ε mbεti,
vuri te pare Hamzane,
εðε qau mε lot Mbrεti.
Fluturoj ε ϭkrεta fjale!
sε nuke mbεtεt'ε pϭεhte,
mori fuϭene ðε male
mε krahe ϭume te lεhte,
ca ðoϭine, qe uzune
mε Hamza-bεne, pa iku,
eni s'ε doj kete pune,
qe te vintε tε armiku;
ca ðane εrði nakari,
ε hyri ne mεst te tyrε,
i ndau fytyre-vrari
mε kete fare menyrε;
ca ðoϭine ε la Mbrεne!
ðε ube mik mε Tyrqine,
pa ϭperndεroj Memðεne,
ε traðetoj Ƃqiperine;
sε i ka falur Mεhmεti
mbrεterin' ε Ƃqiperise,
andaj per te mir' ε pεti
miqεsine ε Tyrqise,
nuke vεtem Ƃqiperine,
po i fali piðe ðεne,

ε te tere ɳεrezine,
qe eϭte perketεj dεne;
ɳεres pϭεhtazi i εrδe,
te-derguar nga Tyrqija,
floriɳ mε bape idεrδe,
pa unis per te-keqija;
Moisiu ukeδyε,
eϭte bere mε Tyrqine,
posi bεpi underkryε,
la Mbrεne ε Ⴚqiperise!
Πo me te ϭumete δane,
jane piδe δaϭ'ε δεmε,
te vertεta nuke jane,
te tera jane te pεmε;
Moisiu eϭte bupe,
s'i benεte mik Tyrqise,
i pabεse s'behεt kupε,
nuk'i ndahεt Ⴚqiperise;
po vatε atjε te ϭohe,
se aferi t'a mesoɳe,
tyrqine mire t'a ɳohe,
ε punet t'i kupitoɳe;
pepaλa dot' i pefεɳe,
t'a hεδe ne ϭume ϭprεse,
armikne dot'a geɳεɳe,
qe punon mε te pabεse;
sε ati, qe te ben vape,
δε t'a ka mε te pabese,
duhεt te j'a beϭ ti me pare,
demit, qe vjεn, t'i veϭ lεse,
s' ε pyεti Skendεr-bεne;
per kete, sε s'i ip lε̃je,
qe te lεre Memedεne,
δε te ngrihεt' ε te vεje.
Mεtuϭ-trimi mε lot qantε,
doϭ: Moisiu, q' iϭ bupe!
Ⴚqiperin' ajy ε mbantε,
δε s' i trembεj syri kupe!
te viɳe me kete dite!
mε ɳe hεre te ckembεhεt!

Ꞩqiperin' ε lulezontε.
Пo mbrεti i Italise,
q'ε kiбtε veλame Mbrεne,
iб miku i Ꞩqiperise,
ꝺ' ε doj бume Skεndεr-bεne,
te ŋgarat dukε mesuar,
i dergoj бume te-pare,
kaniskε te-paçemuar,
ꝺε arme per luftetare.
Пaresi ε Italise
kiбtε arꝺure ne Kruje
ŋga ane ε mbrεterise
mε duar plot ε mε buje.
Andaj εrꝺi Mbrεti vεte,
ε u beri miqet ndεre,
sε i kiбtε miq per jεte,
εꝺε miq per kurdohεre.
Пa i dergoj te gezuar,
mε kanisq'ε mε te-fale,
ꝺε mε miqesi te-çquar,
εꝺε mε kart'ε mε fjale,
Ne Nεapoje kur vane,
fjale te mir' ε levdate
pa-ꝺene per Mbrεne ε' lane,
ε mε zemere urate.

ε te bjεre kσu ne σkite !
posi foσηa te geηεhεt !
ε turpεroj Ⴚqipεrine !
sy ε faqε s' na ka lene !
ε pεçin me Пεrendine
armikete, sε ç' na bene ;
na s'eσte mire te pεjme
as tyrqin' as Ⴚqipεrine,
t' i qεσim ε t' i geηεjme,
dukε lene ηεrezine ;
tεk mbrεteron trimerija,
ε pykojre urtesite,
ç' na duhεte mapezija,
ƌ' ε pεmija ε ƌεlpεrite;
psε pεh armikne ta' vrase
mε lajk' ε mε te-pabεse,
kur σpata munt ta' humbase,
ƌε trimerija ta' vdεse ;
n' ε geηεfte sot Tyrqine,
humbεt trimerin' ε 'ndεre,
pa ne lente Ⴚqipεrine,
vaλe ç' εmre dote lεre !
Keto ƌoσin ηεrizija,
te-vertεtene s'ε dinin,
ε dij vεtem Пεrendija,
pa ata mε ment ja' σtinin.
Dukε ƌene keto fjale,
dimεri nga dalε σkontε,
vεra ne σεσt dukε dale,
bilbili zu ε kendontε.
pεmet' iσin lulezuar
dεgate kiσine flεte,
fuσat' iσin pεlberuar,
lumeηte vinin tε qεte.
По kur nis Suλtan-Mεhmεti
mije plot tεtε-mbe-ƌεte,
i-par' i-ati pεmεti
iσtε Moisiu vεte !
bupi trin qe ε mbupontε
kurdohεre Ⴚqipεrine,

vaλe εrδi te leftontε
kete hεpe per Tyrqine?
Mbrεti mije ϭtat' a tεte
mori trima luftetare,
pa arδur' armiku, vεte
kiϭte zene vent me pare;
mi Dibrat ne malt kiϭ rene,
ne kufit te Ϭqiperise,
vendine ε kiϭtε zene,
prit uϭterin' ε Tyrqise,
Armiket mε t' aferuar
Moisiu pεj pεmεtit
doλi mε vertik kaluar,
me εmer 'i δipi Mbrεtit!
δε me s' luajti nga ϭεϭi,
Skendεr-bεu s' umenua,
po hipi mε nxit δε qεϭi,
pa udεrδ posi fajkua!
Moisine vεtedija
ε gykoj, apo ç' ε geti,
a ε mesoj Пεrenδija,
uturperua nga Mbrεti!
pa uδyε, mε vpap iku
mori mal' ε apàtine,
mbεti pa te par' armiku,
popo! ç' εgεt uϭterine!
armiket' utemεpuan,
Ϭqipetarete uhoδe,
ne mεs te giδ' i pεδuan,
popo! sa gakera poδe!
Ϭume te pake ϭpetuan
nga armiket' ate dite,
lane armete δε ϭkuan,
mε zemre ϭume te mpite.
Mbrεti n' ate lufte s' ϭturi.
Papuϭi δa: Moisiu
ne lak armiket' i vuri!
te gorete i perpϭiu!
S' iϭtε xbarδeλyεr mire
εδε po ndrinine yjte,

nata istε me te ngδire,
Moisiu dεl nga pyjte,
brεze nga mεzi kis xgiδur,
δe dukε bere lavarε,
ne gryket ε kistε liδur,
ε hiqtε si skarδe xvapε;
dukε hapur' usterine,
hyri ne mεst te pεmεtit,
kur ε pane Moisine,
q'εrδ i ra ner kembe Mbrεtit;
pa Mbrεti mε vpak ε ngriti,
δε mε gas dukε qafuar,
nga zemera psεretiti,
δ' ε pustoj ne krahermar.
Kur i vjεn nga vent i-huaj
t' εt i-biri trim i-mire,
qe ka ndeηur vjεt ε muaj
qys ε qafon mε desire?
astu εδε trimne Mbrεti,
pa i fali ɡiδe fajne,
sa unɡεδ ɡiδe pεmεti
ata tere zune te qajne.
Pas urδerit, qe kis δene,
ηeri ngojε nuk' i zintε
ato pune, qe ubene,
sε Mbrεtit fort likst i vintε.
I δa δe vendin'i ɡεre,
q' ε kistε me vεthε trimi,
si kisine δε te tjεre,
pa nuk'i humbi fitimi;
i bentε ndεre pεmεti,
si j'a bentε δε me pare,
sε ε vuri se ris Mbrεti
te pare mi luftetare
Kur deɡoj Suλtan-Mεhmεti
keto ε kur i kujtontε,
ne zemre durim s' i mbεti,
qyrdyεn'ε tij kafsontε.
Θos: bεsova Moisine!
posi fosηe me gaηeu!

mua plakne, faqε-zine!
te me paskε pire ƌεu!
Keϭtu ƌoϭ Suλtan-Mεhmkti,
po kiϭtε tjatre nεvoje,
εƌε mεjtohεj se qεti
per ty! Kostandinopoje!
E pat ber' ajy i pari,
Kostandin' i maƌ, q'i ƌone,
qe iϭtε bir Ϭqipetari,
ngrεhu qytεtne ƌε frone;
pas ati nga tjatre fare
εrƌe te liq ε te ndyre,
nuk' iϭine Ϭqipεtare,
pa s' kiϭin ƌ' ate menyre,
i kiϭ mbytur dobetija,
ε te tera djaλezite,
i permbysi ligesija,
s' i la, te ϭihnine drite;
se pεmes' i prune bεse,
s' ε kiϭine trimerine,
pepaλene kiϭin ϭprεse,
nuk' ε ŋihnin' urtesine.
Kiϭin rene poϭte ϭume,
pa εrƌi Suλtan-Mεhmεti,
i pεt per djaλ ε per lume,
me ŋe dit' uƌa qytεti!
E kuϭ muute te leftontε
n' ate kohe mε Tyrqine!
ŋεri ne jεte s' kuxontε,
muape piƌ' apatine!
Vεtem ŋe ŋεri leftontε:
Skendεr-bεgu! Ϭqipetari!
armikete s' i pεϭontε,
ƌ'ε kiϭ pnnene se mbari,
vεç Ϭqipetart leftonin,
εƌ' ε muntnine Tynqine,
piƌ' Evropen' ε ϭpetonin,
pa kiϭ vatur ne gremine;
te mos iϭtε ϭqiperija,
piƌ' Evropen' ε vεrbuar

ε kiϭtε maqe Tyrqija,
nuke i kiϭte ϭpetuar;
po trimate jεte-ɡate,
ata djεmt' ε Ɠqiperise,
dukε hεqur mire ϭpate,
i prεn' uȡene Tyrqise.
Ɓngeλ! xbrit ε levdo Mbrεne,
q' i ȡ aqe ndεr Ɠqiperise,
xbrit ε levdo Skendεr-bεne,
trimn' ε maȡ te Πεrendise,
ȡε ϭoket' ε tij te mire,
qe ϭpetuan Memeȡεne,
ata trimat' ε pavdire,
q' ε dεϭn'aqe ϭume Mbrεne.
Pefεna ȡε Hamza bεne,
q' ε bεri si Moisiu,
iku pa pyεtur Mbrεne;
psε punoj aϭtu fat-ziu?
Ato fjale, qe uȡane
me pare per Moisine,
uȡane ȡε par Hamzane.
ȡε ɡiȡe bota i dine.
Πo tani Suλtan-Mεhmεti
nuke pruri farε bεse,
sε udoq ng' ajo, q' ε ɡεti,
pa me s' kiϭ t' atiλe ϭprεse.
Nisi Mije pεse-ȡεt·!
vu te par Iϭa-paϭane
qe iϭtε ɲe trim i-vertεte
i ȡa pas εȡε Amzane
Πo Hamza-bεu i taλi,
mε te maȡε ϭprεs' i pruri
ner malε ɲe Mat i kaλi,
atiε, tεk duhεj, i ϭpuri
Mbrεti i kiϭtε mesuar,
kiϭ mape tεte-mbε-ȡεte
mije trima te levduar,
Ɠqipetare te vertεte.
Iϭtε derguar me pare
trim' i mire, Manul-Πika

mɛ te xǥeđur luftetare,
qe s' ɛ dinin ç' iɕtɛ frika.
Mbrɛti kiɕ vene me ŋ'ane
trimn' ɛ forte, Moisine,
me anet tjatre Urane,
ŋas kiɕtɛ Tanuɕ-sy-zine.
Armiket' i kiɕ pɛđuar,
uđen' ua kiɕtɛ ŋrɛre,
ŋij i qet' ɛ i merguar,
ne lak kerkontɛ t'i ɕtjɛre.
Uaferua Manuli,
armikete ǥiđ' ɛ ŋane,
fjamuŋe ne ɕɛɕt ɛ nguli,
ŋa ata mɛ nxit i rane.
Nuke ndeŋi Manul-Ilika,
ŋo beri sikur uđyɛ,
ɛ sikur iku nga frika,
đɛ armixu ugeŋyɛ:
pas i ran' ɛ ajy iku,
ne fuɕet te Matit vane,
ɛ me s'ɛ ndoqi armiku,
ŋo atjɛ te tere rane;
ɛđɛ đane, kete hɛre
ɕum' utremŋne ɕqiŋetəret,
đɛ ubekane te tjɛre,
me s' qenkan' ata te ŋaret,
Iɕ vaŋ' ɛ mađ' ɛ kopikut,
ŋa iɕ ndɛr' ɛ iɕtɛ ŋrɛre
ǥiđ' uɕteri ɛ armikut,
kerkontɛ hijɛ te bjɛre,
kuajte iɕin leɕuar,
ɛ fuɕene kiɕin maŋe,
uhaŋne, dukɛ kerkuar
sicili ǥɛđɛn' ɛ bare
Dukɛ maŋe kalorine
uleɕua vɛte Mbrɛti
si rɛja kur ɕtijɛ ɕine
ɛ hɛđ ɕnme vale deti.
Mɛ te ŋare Skendɛr-bɛne
armikete. q' iɕin ndɛre,

BKSH

te tere muape ðεne,
as ηe me s' ndeηi t' i bjεre.
Moisine kur ε pane,
me anet tjatre uhoðe,
perpara gεtne Uran',
papo tatεpjεte poðe.
Po uðen' ε kiϭtε zene
mε ϭokete Manul-Pika,
mbi ta mε vpap dukε rene
i piku pika ðε frika.
Ϭqipetaret kiϭin vene
pεð ε potuλe musika,
musikate dukε rehe
me ϭume uhyri frika;
me s' dinine nga te vinin,
toruane me s' ε gεnin,
posi grate ulerinin,
sε u rane tεk merzεnin.
Ahεrε ða, Ϭqipetare!
Moisiu, na ε xvεϭi
mε temεp korðen' ε lare,
εðε ra posi pεbεϭi!
Aϭtu ðε giðe te paret
xvεϭne korðet' ε uhoðe
ε te tere Ϭqipetaret
si brεϭeri mi ta poðe!
Vatε gaku si pepua,
Drini ukuq, ube flake,
armiku i ter' uϭua,
mbεne vεtem ca te pake.
Isa-paϭa ϭume ðipi,
doj te pij ε te leftontε,
po zen' ε tij kot' εngiri,
sε ηeri nuk' ε depontε.
Ata kafϭuane ðεne,
Isa-paϭa mε vpap iku
mε te pakete, qe mbεne,
mε zi ϭpetoj nga pεziku.
Pεse-ðεte Ϭqipetare,
giðe trima te vertεte,

kiϭine rene te vrare
ne ate luᶠte te ϭkrεte!
Armikete aty lane
mije tri-ძεt' εძε tεte,
zapatnə mε sy ε pane,
poძi paku si pekεte!
Dukε mape piძe pεne.
qe mbεti ne ϭεϭt ε huaj,
ძε ŋerezit, q'iϭin zene
tenda ε fjamur' ε kuaj,
ukძyε Mbrεti ne Kruje
mε te maძε kerceλime,
mε bubuλim' ε mε buje,
ძε mε vpap si vεtetime.
Miqte, q' ε pεne Hamzane,
Mbrεti eϭte zemeruar,
ძε aϭperuar' i ძane,
nga kjo lodr' ε ϭemetuar;
pa si s' ε ϭihtε dot Mbrεne,
doλi jaϭte Ꮹqiperise,
dukε heძur pertεj dεne,
pεti Mbrεn' ε Italise;
i ძa kϭu ძε kϭu me pεti,
pa ε laϭe Ꮹqiperine,
sε m'uzemerua Mbrεti,
po te ma falç mapezine;
Alfonnsi, q'iϭ mik mε Mbrεne.
ძ' ε mban piძepe ne goje,
ϭume mire Hamza-bεne
ε priti ne Nεapoje.
Alfonsi nis paresine,
ε dergon, te ϭohe Mbrεne,
mε kart' ε mε kanisk vine,
uhoძe perketεj dεne.
Mε zoteri ϭum' ε priti
Mbrεti piძe paresine,
ε nძεroj εძ ε xbaviti,
sindekur kiϭ zoterine,
I'u lutne per Hamza-bεne,
qe te falεt'ε t'a ndjεpe,

se ka maλ per Memeδene,
ε keqe te mos ε ȝeηe;
sε fajn' ε tij ε kiɞ ηohur,
j'a pru ner ment Πεrendija,
kiɞ qar'ε iɞtε pendohur,
δ'ε mundontε vεtedija;
pa ε ndjεn te nipne Mbrεti,
derguan ηεres δ'ε prune,
po ɞume jεte s' i mbεti
nga vdεkj' ε ɞkrεt'ε perδune!
Dergoj page δε Mεhmεti
per luftetaret, q'uzune,
pa i leɞoj ȝiδe Mbrεti,
ε ȝεr ne kufit i ɞpune.
Tyrqija kiɞ mε Πεrsine
lufte prape kete hεre,
kiɞ εδε mε Ungarine,
εδε mε ɞume te tjεre;
pa dergoj Ymεr-paɞane
mε δεte mije me pare,
nisi pasdaj δε Sinane,
mε tete mij' uɞtetare:
εrδe ε zune kufine,
po per lufte s' uleɞuan,
nuk' ε ngane Ɵqiperine,
ndeηne lark ε uqεtuan.
Mbεti mbloδi uɞterine,
posi fajkoj ulεɞua,
mε vpap ε zuri kufine,
armikut j'u aferua.
Πo armiket iɞin ndare,
s' iɞin me ηe vent te t re,
sicili η'ane kiɞ mape,
dy tufe iɞine bere,
p'andaj δε keta undane,
Mbrεti vεte mε te tjεre
uleɞua mi Sinane,
ε Tanuɞi mi Ymεre.
Ata nuk' ε pritne Mbrεne,
δε s'ndeηn' ε nuke leftuan,

iken'ε muape δεne,
ŋeri mε fjal'i derguan,
i δane, nuke leftojne,
dote ruajme kufine,
mε miqεsi dote ϐkojme
pasketaj mε Ϭqiperine!
Sinan-paϐa mε Ymεre
εrδ' ε pane Skε..dεr-bεne
mε ϐume ϐoke te tjεre,
δε ndaj soje kohe mbεne;
deϐire per paqe patne,
po atyrε u δa Mbrεti.
Sfεtigratn' ε Bεlgratne
te m' ape Suλtan Mεhmεti,
ahεrε paqe te kεmi,
te ϐkojm'ε te mos leftome,
εδε te vim' ε te vεmi;
kϐu δan' ata. kϐu te ϐkojme.
Πo ε dintε Mbrεti vεte,
qe Tyrqija s'kiϐtε bεse,
paqa nuk'eϐ ε vertεte,
δε fjal' ε saj iϐtε vεse.
La ne kufit Moisine
mε ϐoke trima te tjεre,
te ruajne Ϭqiperine,
sindekur i lij nga hεre,
δε ne Kruj' ukδyε vεte
Mbrεt' i ꞡiδe Ϭqiperise,
pas kiϐte trεqint ε tεte,
ꞡiδe çεl' ε Πaresise.
Kiϐ pake kohe Hynjaδi,
qe s'iϐ ne jεt'ε me s'ponte
kiϐtε vdεkur ꞡeme-maδi,
q'ε kiϐ mik Mbrεti δ'ε dontε!
Mbrεti tεk qantε Hynjaδe,
sε zemera s'eϐte pame,
po kur i vdiq kete paδe
Alfonsi, q'ε kiϐ veλame!
Iϐ miku i Ϭqiperise,
mbrεt imaδ iϐ ε i vjyεr,

iɞ ŋεri i Πεrendise,
kiɞ zemere te ṗalyεr;
iɞtε trim ε i kenduar,
ṗ' andaj ε doj ɞume Mbrεti,
iɞ ƌε ne bot' i deṗuar,
ƌ'εmeri per jεt' i mbeti.
Π' andaj zuri Mbrεti zine,
εƌ' ε tere Ϭqiṗerija,
mik' ε kiɞin Itline,
si i kiɞ ƌε Italija.
Ne front te tij ndeŋ i-biri,
Fεrdinani, mbrεt' i mire,
si vdiq i at' i ṗavdiri,
qe kiɞtε ɞume meɞire.
Mrεti nisi ṗaresine,
qe te vεn' ε te rakojne
ƌε mbrεne ƌε ŋerezine,
miqesine ta' ndεrojne.
Mi paresit te derguer
per te ṗare Fεrdinane
mε ṗe te vjyεr ner duar
Mbrεti vu te ṗar' Urane
Mε te dale Πaresija,
qe mori uƌen' ε mbare,
uçkul ṗiƌe Ϭqiṗerija,
Mbrεtit i εrƌ me te ṗare;
per veλamen kiɞ zi Mbrεti.
ṗa εrƌ ṗaresi ε tere,
iɞtε mbuɞure qytεti,
s' kiɞ ku te hiƌŋε ṗilṗere.
Mbrεt, ṗrεns, kont, duk' ε te ṗare,
ne Ϭqiṗeri ṗiƌe ç' qεne,
ṗlεq ε miq ε luftetare
εrƌ' ε ṗane Skendεr-bεne.

XV.

Kiϐte arƌur Apaniti
nga Vlora ε nga Kanina,
ƌε Boϐdari si hastriti
nga Arta ε nga Ianina,
ƌε Manuϐi nga Bεrati
Topja, Ϭtrεa, Kuka, Ϭpata,
Golεmi, Γinu˜, Περλati,
qe kiϐtε lεϐra te ǥata,
εƌε lεke-Dukaǥni.
ε ϐume trima te tjεre,
si Bεriϐi ε Bλadini,
q'iϐin mε te kurdohεre
Nga ç'do vent i Ϭqiperise
kiϐtε arƌur ŋe i pare
nga ǥiƌ an' ε plεqesise
mε ϐok' ε me luftetare.
Skεnder-bεne ε rekuan,
ε gezuan ƌ'ε xbaɾitnε,
pa paεdaj ǥiƌ' umerguan,
ƌε te vaturit' apitne.
Koha pa lufte po ϐkontε,
sε nuke kiϐ ngε Tyrqija,
Ϭqiperine s'ε trazontε,
iϐ ne paqe Ϭqiperija.
Mbrεti dontε te leftontε,
te dy fortεsat t'i mirtε,

BIBLIOTEKA KOMBËTARE TIRANË

nga Tyrqija i kerkontε,
nga dor' ε saj ƥih t'i nxirtε,
po mbrεtret'ε Italise
isin mblεđure te tere.
εđε mikn'ε Θqiperise.
armik ε kisine bere.
Πikininua i peƥ ar,
q'is nga Fransa mbrεt indjεre,
istε liđur'ε basƙuar
mε armiket ε-perzjεre.
Πikininua mε Luine
Bar' ε kisine pεđuar,
đε Fεrdinane, fat-zine
brenda ε kisin strenguar.
Lipentε ε-soq' ε-tija,
ε-varfera Isabελe,
sε s'kis ç'te hantε femija,
s'i ndođεj as buk' as ƥελe!
Fεrdinan' is me te suar,
qytεti is me te đene,
sε ε kisine strenguar,
đε buke s'kis per te ngrene.
Πapa kerkontε t'i ndihtε,
armikete s'ε deponin,
as ŋeri s'dontε t'a ŋihtε,
qytεtne nuk'ε lesonin.
Fεrdinani umεjtua,
εđ' ε ƥεti mε te paret,
tjatre s me speton dot mua,
đa, vεç n' arđçin Θqipetaret.
Πa i dergon pεj qytetit
ŋe ŋeri nga Italija
mε kart' ε i đote Mbrεtit
Ne jε ti ε Πεrendija.
Mbrεti mblođi paresine,
mblεđa đa ε tera lεje,
pa permblođi usterine,
unis đε vεte te vεje.
Mbrεterεsεs' i la frone,
urđerine paresise,

RASH

Tanuϭn'ε Uran' ε Γone
i la te par' uϭterise,
εđε Lεke-Dukaɡne,
Apanitne ε Boϭtare,
Πεϡatne εđε Bϡadine,
q'iϭin bupa Θqipetare.
Mo:siu đε Miluϭi,
Manul-Πika mε Klεmεne,
đε Golεmi ε Papuϭi
unisne mε Skεndεr-bεne.
Katre mij' iϭ κalorija,
kuajt' iϭin te harbuar,
đε katre' iϭ kembesija,
ɡiđe trima te mesuar.
Tεte mij' iϭ uϭterija,
te pare kiϭ Skεndεr-bεne,
mε lundra ε mε anija,
ɡiđ'uhođe pertej dεne.
Θume hεr' uaϭperua
εra, pa leϭuan rεte
ϭi ε brεϭere si krua,
valet' ungrine pεrpjεte;
po me pasdaj uqetua
εra ε uhapne rεte.
đε dεti se riϭ uϭtrua,
đε koha ube ε kεte.
Πosa duaϡe nga dεti,
mε gas ϭume Πεrendise
j'u fal đε enpeϡit Mbrεti,
enpeϡit te trimerise.
Θqipetaret mε te pare,
armikete uperhapne,
mε nxit ϭum' ε lanə Bare,
pa iken' ε zune vpapne,
van' ε rane ne Orsane,
atjε te ɡiđ' upermblođe,
đε Mbrεti mε Fεrdinane
uϭterin' atjε ε hođe
Armiket' iϭin te ϭume,
levrinin si mizerija,

deɡohɛj zeri si lume,
ƌepisnin si bagetija,
si ƌente kur blɛgerijne,
ɛƌɛ ϭqɛpate kerkojne,
ne vɛr ɛ ato leçijne,
ƌɛ ƌepɛsin'ɛ nxitojne.
Aϭtu armiket te tere
hapure si bagetija,
iϭin bere ϭume sere
kalori ɛ kembesija.
Ϭume mbrɛter' ɛ te pare
jane mbleƌur ne Orsane,
ɛ ɡiƌ' ata luftetare,
qe numure nuke kane,
Πikininone te pare -
kane mi ɡiƌe te paret,
jane ɡiƌe te pa ndare
posi kaliɋte ne əret.
Mbrɛti me te djaƌte vuri
trimn' ɛ mire, Moisine,
qe pij mi kalet si bupi,
pas kiϭ ɡiƌe kalorine;
me te menɡer vu Miluϭne,
ƌɛ Golɛm-mustaqɛ-zine,
ɛƌɛ Manul-sy-laruϭne,
ɛ te tere kembesine;
me pas vuri Ferdinane
mɛ ɡiƌe ϭuket' ɛ tija,
q'iϭin ɡiƌ' Italiane,
kembesi ɛ kalorija;
ne mɛst ndeɋi Mbrɛti vɛte,
ƌɛ pas sojɛ paresija,
ɡiƌe bupa te vertɛte,
posi vɛte trimerija.
Topat' uxbraze me pare,
mɛ te maƌɛ kerceλime,
perhapne flaken'ɛ zjape
mɛ ɡemim ɛ vɛtetime.
Πa kur uçkul kalorija!
ɛ uhoƌ mi uϭterine,

si pεbεϭ nga Περendija,
kuϭ ε prittε Moisine?
Πάs ati εɖε Miluϭi
uvervit mε kembesine,
mε vertik kalit j a mbuϭi,
ɖ'ε perhapne uϭterine;
po uperpoq paresija,
εɖ' ε mbajti uϭterine
q'ikentε si bagetija,
pih te mirtε apatine;
pa ahεrε uleϭua
Skεndεr-bεu si hastriti,
uhoɖ mi ta si fajkua,
ng' armiket ŋεri s'ε priti,
sε ε kiϭine depuar
ɡiɖe bota Skεndεr-bεne,
papo dukε temεpuar
te ɡiɖe muape ɖεne.
Laraϭi me vpap kur bijε,
qyϭ mapin zoqt' apatine?
frike te maɖε u ϭtijε,
pa ngá te vene me s' dine,
aϭtu ɖε atyrε Mbrεti
u ɖa tmεpe mε ŋe hεre,
pa ne ϭeϭt as ŋe me s'ɡeti,
ke te zer' ε kujt t'i bjεre!
Dy a tri mij' iϭin zεne,
ɡiɖe mε arme ner duar.
ε te ter' i kiϭin ɖene,
sε i kiϭine pεɖuar.
Πikininua ŋe te pare
ε nisi mε vpap kaluar,
ε dergoj ner Ϭqipetare,
εrɖi me karte ne duar.
Kartene mε te kenduar
Mrεti trim mε paresine,
ɖε perɡεɡe duke ϭkruar
prap' ε keɖeu ŋεrine.
Πikininua doλi jaϭte,
nga ϭokete umergua,

mori pas ɳ'a pɛs' a ꞡaϭte
ndeɳ me vent ɛ uqɛtua.
Doƛi ɛꝺɛ ketɛj Mbrɛti,
pɛs' a ꞡaϭte dukɛ mape,
umergua nga pɛmɛti,
ɣatɛ ne vendit te ndare.
Πikinua i peꞡuar
mɛ te pare Skendɛr-bɛne,
umahnit dukɛ veϭtuar,
ɛ dukɛ vene rɛ Mbrɛne,
q'iϭ i hijɛϭm'ɛ i bukur,
si diɛƛi vɛtetintɛ,
ꝺɛ i beϭm' ɛ ϭum' i-dukur,
posi qift' i-lɛhte vintɛ,
iϭtɛ Mbrɛt' i urtessie,
kiϭ mɛ vɛthɛ trimerine,
ꝺɛ hijɛn' ɛ bukurise,
zoterin' ɛ miresine.
Uqas ꝺ'ɛ mori ner duar
Mbrɛt'i larte, trim'i ꞡaƛe
Πikininon' ɛ peꞡuar,
pa ɛ ngrɛ ꝺ'ɛ puꝺ ne baƛe,
ꝺ'ɛ leϭon mbe ꝺɛ nga dalɛ,
posi foϭɳene i ati,
qe ka pojture ner malɛ,
aϭtu ꝺ'ate jɛte-ꞡati!
Πikinua i ꝺa, kaqe,
qoft' armiqesija jone,
pasketaj te kɛmi paqe.
sɛ me ɳꞡan nuk' eϭte vone.
Mbrɛti i ꝺa: Fare mire,
une dua miqesine,
per daϭuri kam deϭire,
sɛ kam lige miresine.
Fjalene per paq' ɛ bene,
te nbliꝺɛmi prape ꝺane,
ꝺɛ per dorɛ dukɛ zene
mɛ miqesi ϭum' undane.
Πikinua j'u lut Mbrɛtit,
pa te zenet'i leϭojti,

PASH

i nxopi jaϭte pεmεtit,
mε ɡiđ' arme j'a dergojti.
Me nεserεt i dergojne
ɳe pεmεt nga ɳaresija,
Mbrεne trim ɳer drεk' ε ftojne
ɳa doλi nga uϭterija.
Ие ng' ata, q' i kiϭin zene,
δε i kiϭine leϭuar,
εrδ i đa: Пrite te bene,
qe te te ϭtijεn ner duar!
si s' umbεti tjatre ϭɳrεse,
uzune nga δεlɳerija,
t'a kane mε te ɳabεse,
kane ngrεhur te keqija!
duane te te geɳεjne,
te te hεδine ne kλaɳe
ɳa miqesi te ɳefεjne
ɳo mos hiq ndaj syrε praɳe.
Keto δε! o i-шruar!
Mbrεti, q' i dij keto ɳune,
ε s' bintε kuɳe ner duar,
i đa: Пa te ϭoh δε une.
Trε-katre kalores vane,
δε mε vɳaɳ vɳaɳ' ukeδyεn,
pritene mε sy ε ɳane,
Ϭqiɳetaret s'ugeɳyεn.
Пa ngrysur' i dergoj fjale
Mbrεti δεlɳres' se-ɳeɡuar,
nεsere ne ϭεϭt te dale,
sε kεmi ɳer te leftuar.
Ate nat' ungrit armiku,
εδε mori aqatine,
mε ɡiδe uϭterine iku,
sε j'a ɳohne δεlɳerine;
van' ε rane ne Noqεre,
utremɳne ϭume nga Mbrεti,
mbloδe δε ϭoke te tjεre,
ube m' i ϭume ɳεmεti.
Dε Mbrεti mε Fεrdinane
ε mε te ter' uϭterine

armikevεt pas u rane,
ɠiđe ne Noqεr' uŋgđine.
Armikete me s' ϐpetonin,
ε s' kiϐine nga te vinin,
đε te pεmεte s' u ϐkonin,
mε zemre te mpite pinin,
Πo me s' u đa kohe Mbrεti,
ε nisi luftene vεte,
buçiti ɠiđe pεmεti,
undεs ϐume luft' ε ϐkrεte.
Armiket kiϐin te pare
mbrεtr' ε prεns ε kont ε duke,
po ɠiđe per 'Gqipetare
iϐine kaλiŋ pa buke.
Gum' armiket' uperpoqne,
đ' ε mbajtne vendin sa muntne,
Gqipetarete i ndoqne,
po prap' umblođ' ε s' utuntne.
Πo mbahεj mε vent armiku,
pa kur uhođ Mbrεti vεte.
upriϐ mε ŋe hεr' ε iku,
pojitne ɠiđe si mblεte!
Gtate mijε po te vrare
armikete kiϐin lene,
εđε aqe luftetare
armete kiϐine đene;
te tjεrete uperhapne,
muape te ɠiđe đεne,
utrepne, pa zune vpapne,
ε mε s' dijne nga te vεne.
Ata, qe muntnim Tyrqine,
đ' ε perzinin kurdohεre,
nuke donine t' i dine
fare armiket' ε tjεre.
Ttrε-katre qint Gqipetare,
ɠiđe trima te vertεte,
n' ate luft' iϐine vrare,
nuk' iϐine me nde jεte!
Bupađit' ε Gqperise,
armet' ε lara t' atyrε

i ðane ndér Italise,
ð' ε ϐpetuan pεj myxyrε.
Пikininone ε lane
ðε luftetaret' ε tija,
undan' ε pas nuk' i rane,
uhap piðe uϐterija,
pa poba lipesi vεϐi,
εðε mori apatine,
hoqi pið' ato, qe s'dεϐi,
i ða Zoti popopine,
pεr sa me ne funt ε zuri
Sforca, mbrεt' i lik, armiku,
ne brεnge te ϐum' ε ϐturi,
ð' ε vapi me dεge fiku !
Mbrεtr' ε prεnser' ε te pare,
Fransez' ε Italijane,
aqatine dukε mape,
me nuke pane nga vane;
mε turp ϐume duke-Iane
ϐokete ne Frans' ε ϐpune,
me te ϐumet mb' uð' ε lane,
pa j'u be ε maðε pune.
Пaresi ε Fεrdinanit,
q' i kiϐ dale ε pabεse,
ε i ndihtε duke-Ianit,
si nuk' i mbεti me ϐprεse,
i derguan piðe fjale,
ðε i kerkuane ndjεse
Skendεr-bεut ε j'u fala,
as ŋe me s'kuxoj te mbεse,
ç' do qytεt kiϐ ŋgritur kryε,
po punene kur ε pane,
ŋerezija pið' ukðyε,
ubene mε Fεrdinane.
Armik vεtem mbεt Fuzani,
q'iϐ i pare ne Turino,
ε kiϐ vene Fεrdinani,
ube tjatre Пikinino,
s'doj t'a ŋihtε Fεrdinane,
pa Mbrεti vεt' uleϐua,

ε zεza ε prεt Fuzane,
kur degoj q' uaferua !
Mε te pare Skendεr-bεne,
ungrit, doλi nga qytεti,
hipen ne lundr' ε çan dεne,
fortεsen' ε zuri Mbrεti.
Πa doλi mε Fεrdinane,
mori pas ƌε paresine,
me te giđ' anete pane,
ɓenditi giđ' Italine,
pa ɓoj zihjen' ε merine,
mori bεs ε fali ndjεse,
ƌε ɓtroj giđe ŋεrezine,
me s' mbεt ŋεri i pabεse,
Itere vendi uɓtrua,
nuke mbεti me nεvoje,
pa ƌε Mbrεti s' umenua,
po εrƌi ne Nεapoje,
Poƌi giđe Italija,
bupa ε gra giđe c'qεne
εrƌ ε tere ŋεrezija,
qe te ɓihtε Skendεr-bεne.
E pritne dukε kenduar,
mε levdat' ε mε urate,
mε fytyre te gezuar,
εƌε bupate ƌε grate.
Levdonine Gqipetaret,
ndεronine Gqiperine,
zinine ngojε te paret,
qe ɓpetuan Italine.
Uđete iɓine ɓtruar
mε lulε ɓum' ε mε flεte,
ŋεrezija iɓ ɓtrenguar,
qe te ɓih Mbrεn' ε vεrtεte,
Mbrεne, q' iɓtε i-levduar,
i-mađ, i-mir' ε i-mbare,
ε kiɓin giđe deguar,
po nuk' ε kiɓtne pare,
εƌε giđe Gqipetaret,
q' iɓine ɓoket' ε tija,

zemre-mlr' ɛ pune-mbaret,
djɛmte, qe kiɞ Gqiperija.
Skendɛr-bɛu vij kaluar,
ɛ posi hena plot ndrintɛ,
kal' i-maδ ɛ i-harbuar,
ɞkrɛfetint' e hingeλintɛ.
Fɛrdinani iɞ pas Mbrɛtit,
ɛδ' ɛ tere paresijɛ,
hyne nga dɛr' ɛ qytɛtit,
pas ɛrδi giδ' uɞterija.
Пasdaj vatɛ, i pa vape
Mbrɛti veλamit, q'ɛ dontɛ,
δɛ ndeŋ pak' ɛ dukɛ qare
miresit' ɛ tij kujtontɛ.
Пa uçkul Evrop' ɛ tere,
mbrɛtr'ɛ prɛnsr'ɛ giδe ç' qɛne
ungrin'ɛ ɛrδe mɛ sere,
per te pare Skendɛr-bɛne,
q' iɞtɛ aqe i levduar,
δ' ɛmr' i tij ne giδe jɛte
iɞ depuar' ɛ ndɛruar,
si i Zotit tɛ vertɛte,
Sa mbrɛtr' iɞin ne Evrope
atehɛrɛ, q' iɞ i ndare
vendi ne mijera cope,
giδe ɛrδe me te pare,
prɛns ɛ kont, duk' ɛ te pare
ɛrδe giδe te gezuar,
ɛδɛ ɞume luftetare,
qe iɞine te depuar;
mbrɛterɛɞa ɛ prɛnsɛɞa,
gra, te va, te ra ɛ vaɞa,
δɛ duqɛɞa e kontɛɞa,
te hoλeze ɛ te traɞa,
ɛrδe te ɞihnine Mbrɛne,
i tere qytɛti zjɛntɛ,
δɛ kuɞ ɛ ŋih Skendɛr-bɛne,
mɛ giɞt ɞokut j'apefɛntɛ·
Nuke pefɛhet mɛ goje
ç' eɞte bere n' ate kohe

ɳer Mbrεne ne Nεaɳoje,
qe vintε bota t'a ϭohe !
Πa εrði ðε Πaɳa vεte
mε mbrεtr'ε mε kardinale,
ŋεrezija ɳosi mblεte
i εrð ε ɠiðe j'u fale.
Ϭume levdata uðane,
εðε lodra ϭum' ubene,
kanisq' ε gosti uðane,
kurcim nuke ɳatne lene,
Πaɳa ε quajti Mbrεne :
Mrεt' i ɠiðe ŋεrezise,
mi ɠiðe mbrεtre, qe qεne,
ube Mbrεt' i Ϭqiɳerise.
Fεrdinani dit'ε nate
s'ε lintε nga goja Mbrεne
ð'ε quantε, mem'ε ate,
sε i nderoj memeðεne.
Πa i fali trε qytεte,
mε vendε ϭume te ɠεre,
j'a ða t'i kεte ɳer jεte,
t'i mbaŋe ɳer kurdohεre.
Ne Itali ndeŋi Mbrεti
ðεte muaj ε tri dite,
vendin te priϭur'ε ɠεti,
ɳo ε la lulez'ε drite.
Mbrεti mε ϭokete doλi,
kur εrð koha ɳer te ndare,
ŋerezija q'ε ɳerεoλi,
ɠið ukðyε dukε qare,
Kiϭin hiɳur nga Raguza
kur i vane Italise,
Duɳesit i qεϭtε bιza,
kur i εrðe Ϭqiɳerise.
Kiϭ ɳjεðure Ϭqiɳerija,
iϭtε mblεðure ε tere,
ɳaresi ε vεɠelija
si mizeri iϭtε bere.
Mε maλ ϭum' ε ɳritnin Mbrεne,
ðε ɠiðe ϭoket' ε tija,

ꞑa umbloƌe ꞡiƌe ç' qɛne,
ɛrƌ ɛ tere Ɵqiperija.
Kur duaλe pra nga dɛti
posi yjte ɛ si hena
luftetarete ƌɛ Mbrɛti,
q' i pruri ϭendoϭ' ɛ-ƌena,
Ɵqipetaret mɛ gas ϭume.
Zene ner qiɛj ɛ ngr tne,
ƌɛ lott' i dɛrƌe si lume,
mɛ krahror hapur' i pritne.
Mbɛti dukɛ perqafuar
ꞡiƌe djɛmt' ɛ Ɵqiperise,
ne krahror dukɛ puϭtuar,
j'u fal mɛ ϭpirt Πɛrendise.
trimate ne mɛst ɛ vune
ate Mbrɛn' ɛ urtesise,
mɛ buj' ɛ mɛ poh' ɛ ϭpune
ne mɛst te ꞡiƌ uϭterise.
Iϭtɛ mblɛƌur' uϭterija,
per lufte gati iϭ bere,
ɛƌɛ ꞡiƌe paresija,
ƌɛ Ɵqiperija ɛ tere,
sɛ tani Suλtan-Mɛhmɛti
doj t'a mertɛ Ɵqiperine,
q'ɛ dij sɛ s'eϭt' aty Mbrɛti,
pa ç' ɛ mban ɛ faqɛ-zine.
Kiϭtɛ mape kete hɛre,
si ꞡɛt kohe, ƌɛ Serbine,
ƌɛ ϭnme vendɛ te tjɛre,
ɛ kiϭ ϭtuare tyrqine;
pa si xꞡɛroj mbrɛterine,
ɛ me s' i mbɛti nɛvoje,
ɛ haroj ƌɛ miqesine,
q' ɛ kiϭtɛ vɛtem mɛ goje.
Uϭteri si mizerijá
Ɵqiperise j'u leϭua,
kete hɛra ƌa Tyrqija
fat' i barƌe me ndih mua!

BKSH

XVI.

Иezɛt mije luftetare
j'u leбuan Ꞡqiꝑerise,
Sinan-ꝑaбa iб i-ꝑare
mi uбterit te Tyrqise.
Mrɛti mori uбterine,
zuri vendine te tere.
sɛ ɛ dij nga dote vine,
ƌɛ ç' qeλim kiбine bere.
Armikete mɛ vpaꝑ бume,
mɛ бprɛse te maƌɛ vinin,
i ꝑandɛhnine ne ꝑume,
ꝑo Ꞡqiꝑetarete s'flinin,
ꝑa ꝑandɛhur farɛ vane,
hyne tɛk iб vendi zene,
Ꞡqiꝑetarete u rane,
ɛ ꝑer arme nuk' i bene.
Иe-mbe-ƌɛte mij' uvrane,
ꝑa бpirt ɛ ꝑa fryme mbɛne,
ꝑɛse mij' armete ƌane!
katre muaꝑe ƌɛne!
Sinani mɛ ꝑake бoke
ꝑosi bangojmɛ vpaꝑ iku,
бume ꝑun' i ɛrƌ mi koke,
uꝑriб se ꝑiƌaб armiku.
uꝑriбne ɛ uꝑerndane
te tere sakaqehɛra,

BKSH

ꞡe ε plaçke ɵume lane
arm' ε kuaj ε te tjεra.
Mbrεt'i urt' ε i vertεte
i ndau ner luftetare
ꞑa mbajturε farε vεtε,
si s'kiɵ mape ðε me ꞑare.
Suλtan' i εgrε Mεhmεti,
mbloði ꞡiðe ꞑaresine,
ða! Пun' ε maðε na ꞡεti,
qe s' mapim dot Gqiꞑerine;
ɘte vent nεvε ꞑa zene,
ε ꞑa rene Gqiꞑerija
ε tere ne doret tene,
nuke mbɘhεte Tyrqija;
ꞡiðe kombεte i muntme,
εðε tεkdo qe leftuam,
mbrεterite i lekuntme,
ꞡesεndi nuke ꞑesuam;
ꞑo turꞑ te maꞇ na ka lene
Mrεt i saj ðε Gqiꞑerija,
ðε ne frike na ka ɵtene,
hoqme ɵume te keqija;
s'ε mar dot vεɵ kete fjale,
muntme ꞡiðe ꞑεrezine,
ε ꞑe nuke munt te dale,
te mape ðε Gqiꞑerine!
Te mos iɵtε Gqiꞑerija,
te mos kiɵtε Skendεr-bεne,
dot' iɵ jona Italija,
ε sot dot' iɵim ne Vjεne!
ꞑo uðen na kane ꞑrεre,
s' na lεne, te bejme këmbe,
ðε na mundin kurdohεre;
me vjεn, qe t' i ha mε ðembe!
ca te ꞑake Gqiꞑetare
t'a ꞑermbysine Tyrqine!
kjo ꞑune s' na kiɵtε nꞡare,
te ɵuajne mbrεterine!
tani sido qe te bjεre,
un' ε dua Gqiꞑerine,

t'a mapime kete here,
sε ε ϭtu poϭte Tyrqine!
Kuϭ te muntŋe Ꞓqipetaret
ε Skendεr-bεne t'a zere
nga te piđe ju te paret,
pune te mađε ka bere!
Ne mos, po djaλi t'u mape,
kur s' qenki te zotte farε.
kur s' muntni dot Ꞓqipetare,
qenki piđe per lavarε!
Kϭu đa đε uzemerua
Suλtani ε Ꞓkrεfetiti
Asim-paϭes j'u leϭua,
ε z'u per dorε 'ε ngriti.
Mεr i đa mij đri-đεte,
εđε hiq ε pεj Sinane,
đε paλ mos jake perpijεte,
po s'ε muapt' an' ε mb'ane!
po s' muapte Ꞓqiperine,
ε te priϭni Skendεr-bεne!
si mjεr ata, qe te vine!
mε đoŋ t'a pemojne đεne!
Keϭtu đa Suλtan Mεhmεti,
po i ϭtohεj zεmerimi,
ungrit doλi nga qytεti
mε triđεte mij' Asimi
Θa: lufetare! t'a dini,
po s'muapme Ꞓqiperise,
ne qytεtt te paλe s'vini,
vεç te mεpni apatine;
veϭtoni sε mos geŋεhεt
no ŋe nga juvε te te tere,
te ikeŋ'ε te keđεhet,
sε cop' ε kam per te bere!
Keϭtu đa, pa mε vpap vane,
ε zεza ε-đen' ε hoqi,
mb' uđe as vεte Sinane,
as ϭoket' ε tij s'i poqi.
Πermi Dibre, n' ato malε,
tεk kiϭin priϭur Sinane

ufutne giđe nga dalε,
đε keta m'ate vent vane.
Mbrεti ε dintε nga vine,
sε ηεres kiσtε derguar,
ε kiσ hapur' uσterine,
vendin' ε kiσtε pεđuar.
Πaresi ε Θqiperise
εđε giđe Θqipetaret,
trimađit'ε Πεrendise
uleσuan mε te paret;
Urani, Θtrεsa, Tanuσi,
Moisiu, Dukagini,
Manεσi, Πika, Miluσi,
Boσdari, Koka, Bλadini,
εđε te tjεr'ε te tjεre,
qe s'i trεmbeσin Turqise,
uvervitne mε ηe hεre,
hyne ne mεst t'uσterise.
Armikete i perhapne,
vran'ε prεne syrεσ σume,
ata, q'ikenin' i kapne,
gaku εrđ ε ube lume.
me te giđ'anete piđtε,
εđε σtohej ε valontε,
po Asim-paσa i mbliđtε
uσtetaret' ε qendrontε.
Dy Θqipetare j'a đane.
Asim-paσes mε Θigεta i
papo! mε sa vertik vane
te dyja ato te-σkrεta!
đε krahn' ε djađte j'a đane,
pa j'u mpi ε σum' i đembi,
εđε kalene j'a vrane,
ε ra per đε posi σkembi!
Ahεrε giđ' uperhapne,
ηεri s'mundi te qendrontε,
po mori sicili vpapne,
kerkontε uđe te σkontε;
Θqipetarete u rane,
i σuane giđe ç qεne,

i vran' ε uðe s'ulane,
ɡaku mori mε vpaɲ ðene!
i kope ɡið' ε i ðεpe!
ɲo xbriti nga-dalε Nata
mε lεƃera ɲosi stεpe
te zεza ƃum' ε te ɡata.
Te ɲakete, qe ƃɲetuan,
muape nga frika ɲyλe,
tere naten s'uqεtuan,
ndeŋɲe me kembe si ƃtyλe!
Пosa zu te xbarðeλεhεj,
menɡεzi unis te viŋe,
drit' ε bukur ɲo pefεhεj,
kur ɡεjne me ŋe deλiŋe
mε ca ƃok' Asim-ɲaƃane
te semure ε te qεte,
ɲa te ter' armete ðane,
ðε i prune tateɲjεte.
Mε te ɲare Skεndεr-bεne,
qe hiƃ hiɲure ne kale,
Asim-ɲaƃa i zu frεne,
dukε ðene keto frale:
Te muntŋe ε te fitoŋe
ŋεriu 'ƃte ɲun' ε mire,
ɲo me mire te ðuroŋe
eƃt' ε te kεte meƃire!
Mrεti trim mε te deɡuar
kete fjale, qεƃi ɲake,
ðε ƃoket dukε veƃtuar
mε ate veƃtim si flake,
u ða: E ƃkrεta nεvoje
sa mir' ε meson ŋεrine,
mjalt' i ve brenda ne ɡoje,
i bijε ɡið' urtesine!
Пasdaj me ɡuhet te traƃe
i ða: Pi, prehu, qεtohu,
ε mos ki Kεq, Asim-ɲaƃe,
ɲo mεr ƃendεn' ε ƃerohu;
mos utremɲ ε mos ki frike,
sε te falurit s'i vrasim

kup' ε s'i kεmi armike,
si miqðite t'an' i qasim;
ne Gqipetarete ðεmi:
Kryεt' ε falure s'uritεt,
ðε me kete fjale jεmi,
ŋεriu i-zene s'vrιtεt;
pi i-lir'ε i çpεnguar,
sikur jε ne ϭtepit t'endε,
sε pe s'kε per te pesuar
sa te jεϭ ner keto vendε.
Kϭu i ða, sε kϭu i mbantε
te piðe ata, qe zintε,
nga miqte fare s i ndantε,
ne mundim kupe s'i vintε.
M'anet tjatere Sinani
mε zemere zjar ε flake
kiϭtε vatur tε Suλtani
mε ϭoket' ε tij te pake.
Kuϭ munt t'a mbantε Suλtane
kur εrð ε uaϭperua,
ε zu pej mjεkrε Sinane,
posi ujku j'u leϭua!
nga zemerim' i mað qantε,
per grykε ε kiϭtε zene,
miϭrate dontε t'i hantε,
papo poϭt' ε kiϭtε vene!
ε tundi εð' ε lekundi,
me s'doj t'a lintε te paλe,
ne hεkura me se fundi,
ðε ne burk t εpet' ε kaλe!
E vu ne hapes Sinane,
pa ŋezεt mij' uϭtetare
nisi ðε Isuf-paϭane
ε vuri mi t'a te pare;
hiq i ða ðε mε Asimne
Skendεr-bεne t'a peðoni,
te dy baϭke ju mε trimne
ε zini ε m'a dergoni!
Isuf-paϭa uðe mori
mε ŋezεt mij' uϭtetare,

ƌɛ nxitoj mɛ vpap i gori
te vij sa munttɛ me pare;
te piqtɛ Asim-paϭane,
te pɛƌonin Skendɛr-bɛne,
ŋe me ŋ'an' ɛ ŋe me ŋ'ane,
ƌɛ brɛnge me te mos kɛne!
po s'ɛ gɛn' Asim-paϭane,
ndonesɛ ϭum' ɛ kerkuan,
as ϭoket'ɛ tij s'i pane,
papo ϭum' ufrikesuan.
Dukɛ ikur dit'ɛ nate,
afere Ysqypit vane,
po ƌɛ Mbrɛti jɛte-gate
mɛ Ϭqipetaret' uƌane.
Armikete dukɛ pare
Ϭqipetaret, q' uleϭuan,
trima giƌ'ɛ korƌetare,
uperhapn' ɛ me s' qendruan;
Isuf-paϭa ƌip' i gori,
po ŋɛri s'i vuri vɛϭne,
giƌekuϭ uƌene mori,
Zot'i maƌ u ƌa pɛbɛϭne;
Ϭqip tarete i ndogne,
ŋ'a dy a tri mij' i vrane,
atyrɛ korƌe u hoqne,
te tjɛret ϭkuan'ɛ vane.
Isuf-paϭene Suλtani
ne quar te ƌɛλ' ɛ ϭturi,
atjɛ tɛk iϭ ƌɛ Sinani,
ɛ ner hɛkura ɛ vuri;
iϭtɛ ϭum' i zemeruar,
pa j uϭtua zemerimi
kur degoj qe ra ner duar
mɛ ϭoket' ɛ tij Asimi;
ƌa: ç'na beri Ϭqiperija,
turp te maƌ na la ner jɛte,
dot'a mbaŋe ŋɛrezija
ner ment kete turp te ϭkrɛte!
Kϭu ƌa ƌɛ nuke qɛtohɛj,
po zjɛnt' ɛ nuke pelcistɛ,

ε sa vintε aϭperohεj,
ke do ϭih, dontε t a vristε.
Ϭqipetarete ðε Mbrεti
mε gezim εrðe ne Kruje,
i priti krye-qytεti
mε pohe ϭum' ε mε buje.
Πa Tyrqite ϭtrεŋt i blεne
Asim-paϭen'ε te tjεret
ata uruane Mbrεne,
ðε vane piðe te mjεret;
po εðε Asim-paϭane
brenda ne quar ε kaλe
mε Isufn' ε mε Sinane,
sε uzu ne dor' i paλe.
Suλtan-Mεhmεti me s' flintε,
zemrene j'a haj nakari,
nat' ε dite xpuar pintε,
muϭkerin' i trεttε zjari,
sgurduλohεj ε mεjtohεj,
ðε uðe ϭpetimi s' pentε,
pa driðεj ε potuλohεj,
s'kiϭtε ðε kujt t' i pεfεntε.
Tεk iϭ ner keto mεjtimε,
i εrði Karaxa-plaku,
ε pεt ne ϭum' iðerimε,
pa i qasεt xpεbaraku,
ðε i ðotε: Πsε mεjtohεϭ,
ç' te kεq kε, kur me kε mua,
nuke duhεt te hεlmohεϭ,
ç' do brεnga te kεϭ, m'a ðua.
Suλtani ϭum' ugezua,
εð' εqafoj Karaxane,
jak' i ða jak' ε me ðua,
pεr me sot persε ε lane
Ϭqiperin' ε Skender-bεne?
te na priϭŋ' ε te na vrase,
nενε zume piðe ðene,
ŋεri s' kuxoj te na flase!
Πer kete kε kεq! ða plaku,
dote vεtε une vεte,

sε s' me eϭte ftohur ɡaku,
jam, deϭ Zoti, ɡaλ ne jεte,
dote nisεm tani vεte,
po te m' apç trima te pare,
εđε mije pεse-đεte
te xɡεđure luftetare,
pa te ϭohe Ϭqiperija
sε ç' eϭte Karaxa-plaku,
đε sa fuqi ka Tɣrqija,
i-ϭuni munt a i-paku!
vεt' ε me ϭergon Sinane,
εđε Isufn' ε Asimne,
dukε pasur Karaxane,
plakn' ε vjεtre bupe trimne!
Kjo fjal' ε gezoj Suλtane,
đ' ε qafoj dukε ϭtrenguar,
pa ε puđi Karaxane,
q' i driđeϭin kemb' ε duar.
Kohe ϭume s' kiϭtε ϭkuar,
vjεϭtete kiϭine hyre,
dimer' iϭ me t'aferuar,
qe s' i lε lulεse ɡyre,
Karaxaj me s' priti kohe,
po mori ɡiđ' uϭterine.
doλi mε buj' ε mε pohe,
si mizerija po vine.
Ahεrε mbleđ paresine,
ε u đote, kete hεre
dot'a mapim Ϭqiperine,
sε i εrđ koha, te bjεre!
Па i đone paresija,
Ϭqipetaret jane trima,
na ϭpetofte Пεrendija,
bijεne si vεtetima!
jane bupa korđetare,
εđε trima te vertεte,
luftetarε ε te pare
jane trimerija vεte;
t' atiλe trima s' kε pare,
jane ɡiđe te mesuar,

ŋεri s'ε munt Ꞓqiŋetare,
t'a diɵ nε sa kεmi vuar!
ŋa lε ajy Mbrεti vεte!
nuk' ε ze as plumŋ as ɵŋate,
as ðik''as uɵt' as ɵiŋεte,
aɵte trim ε jεte-ŋate!
Karaxaj ða, trima jane,
ŋo ðε nεvε trima jεmi,
ŋa te ɵohen Karaxane!
ahεrε kεmi te ðεmi!
une sot ε kote dite
Ꞓqiŋerin' ε zε te naŋe,
i kam priɵure maŋite,
s'jane si qεne me ŋare!
Kɵu mbuŋεj Karaxa-ŋlaku,
ðε ðoɵ ate, q' eɵt' i ɵume,
s'ε munt dot kuŋe m' i ŋaku,
sε ŋeŋoj s' bohεte lume.
Karaxa! Karaxa-ŋaɵa!
nuk' ε munt dot Skendεr-bεne,
mos i vra kaqe te traɵa,
sε dot' i keɵ, te març ðεnel
dote ŋjεðe ŋosi krua
ŋaku, ε ti t' uronç rεne,
te leɵ ðε armet' ε tua,
ðε kalen' ε fεrmεlene!
Пerviɵ menŋet ε ŋεɵλise,
εðε dεl, Skendεr-bε, vεte,
ŋosi drit' ε Пεrendise,
drit' ε Zotit te vertεte.
Mbrεti i kiɵte mesuar,
ð'ε kiɵ mblεður uɵterine,
kiɵtε dal' ε s' kiɵ menuar,
mi Dibrat' ε zu knfine.
Tri mij i kiɵtε derguar,
Ꞓtrεsen te ŋar' ε kiɵ vene,
vendin' ε kiɵin ŋεðuar,
uðet' i kiɵine zene.
Karaxaj lark kiɵ qendruar,
ðε nga çεl' ε kalorise

PRISH

katre mije kiϭ derguar,
ɲo i qaseϭir kufise.
Πa hyne ne vent te zene,
Ꮐqiɲetarete u rane,
ɲer arme farε s' i bene,
ɳe te ɡaλe nuke lane.
Maksuti, q' i mbεti kali,
sε goẓda ε kiϭtε zene,
uɳεj nga-dalε nga mali,
ɲo kur ɲa ato, q'ubene,
la atjε kalen' ε çale,
sε ε ɲa qe ɡiđ' uvrane,
εđε mori mε vpaɲ male,
vat' ε ɡεti Karaxane.
Kiϭtε vature ɲafryme,
sε ϭume kiϭtε nxituar,
fytyren' ε kiϭ si bryme,
iϭ trembur' ε temεɲuar,
Ku jini! đa, sε i vrane,
i kop' ε i coɲetuan,
ɳe te ɡaλe nuke lane
vεç mεjε, te ɡiđ'i ϭuan.
Karaxaj uzemerua,
nisi Mustafa-ɲaϭane,
đa, Skendεr-bεut i đua:
trimate keϭtu s'ε kane,
ɲo ne ϭεϭt ketu te dale,
atjε ɳihεt trimerija,
mos zeɲe ɲriten' ε male,
te vεje dem ɳεrezija.
Mustafa-ɲaϭa mε ϭoke
Skendεr-bεut trim j'u fale,
đε dukε uɳure koke,
j'a đane ɡiđ' ato fjale.
Mbrεti đa j'a ɲefεɳ ϭεϭne,
ɲo n' eϭte trim, te me ɲrεse,
ɲa ε ϭεh mε sy ɲεbεϭne,
ɲer jεte ner ment t' i mbεse.
Kϭu đa đε naϭɲerua,
hiɲi mε vpaɲ ϭume Mbrεti,

fluturoj posj fajkua,
i ra pas gide pemeti.
Ndeŋne kundrɛjt uϐterite,
Ϭqipetaret' uleϐuan
mɛ vertik ϐum' ate dite,
armiket' ufrikesuan
Undɛs ϐume luft' ɛ ϐkrɛte,
uvran' uprɛn' ɛ udɛpe,
gaku ube si kenɛte,
đɛ te vraret' iϐin ndɛre.
Пaresi ɛ Ϭqiperise,
q' uϐteris' i bij ne baλe,
s'i trembɛj farɛ Tyrqise,
armik nuke la te gaλe.
Пa kur udɛrđ vɛte Mbrɛti
uleϐua si dragua,
ŋɛri ne ϐɛϐt nuke mbɛti,
armiku ucopetua.
Karaxaj mɛ pake ϐoke
umbajt, po pasdaj si pane
uϐterine, q'ube troke,
ikn' ɛ gide ç'patn' ɛ lane.
Armikete me te çqyɛr,
Ϭqipetarete urane,
pa te tere dukɛ đyɛr,
ϐkuan' ɛ prapa me s' pane.
Ϭqipetaret po ubinin,
đɛ i ndiqnin mɛ vpap ϐume,
gaλ as ŋe s' donîn te linin,
gaku derđɛj posi lume;
po ɛrđ ɛ u ndihu rɛja,
q' iϐtɛ ber'ɛ zɛze stɛpe,
ϐiu pođi si pufɛja,
e me s' la ŋɛri t'u bjɛre;
tri dɛt ɛ tri net po bintɛ
ϐi i ϐum' ɛ i paprɛre,
đɛ qieλi vɛtetintɛ,
pasdaj puϐoj mɛ ŋe hɛre.
Armiket te pake mbɛne,
đɛ lakuriq ɛ me kembe,

nepre ϭit muape ƌεne,
ε vane mε ϭpirt ner ƌembe.
Fort te pàke Ɵqipetare
n'ate lufte ate dite
iϭin vrar' ε kiϭin rare
si lulεja me ngrite.
Dieƛ' i qεϭur kur bijε,
qyϭ sjεƛ ngrohtesi ε drite,
εpesiren poϭt' ε ϭtijε,
εƌε naten'ε ben dite,
aϭtu εƌε Mbrεt' i mire
armikete i perzuri,
q' iϭine si εpesire,
Ɵqiperise drit' i pruri.
Baϭk'ajy mε Пεrendine
i pru driten ε lirise,
ƌε te tere miresine.
q' i duhεte ŋεrezise.

XVII

Karaxaj ε uroj rεne,
sε ϐꝑetimne soj' ε ꞡεti,
ꝑa iku ε mori ðεne,
vatε tε Suλtan-Mεhmεt.
E ꞡεti te-zemeruar
ðε t' εgersuar Mεhmεne
ε ϐume te ϐemetuar,
ꝑa uuŋ ε ꝑuði ðεne.
Mbrεt i mað! deꞡom' i ðote,
Ϭqiꝑerija s' mundεt kuꝑe,
nε ꝑo mnndohεmi kote,
Skεndεr-bεu eϐte buꝑe,
εðε ꞡiðe Gqiꝑetaret
jane buꝑa te vertεte,
luftetaret, te ꝑaret,
s' umuntne kuꝑe ne jεte,
ꝑo t'a lεme Gqiꝑerine
ðε sot εðε kurdohεre,
ε te kεmi miqesine
sε jane buꝑa te vlεre,
te mos mundohεmi kote,
s' e mundim dot Ϭqiꝑetare,
ꝑa qεϐεmi ðε ne bote,
ꞡideŋe na kane vrare;
nε te zeme miqesine,
ꝑunene kϐu t'a mbarojme

dukε lene Θqiperine,
mε te tjεre te leftojme,
sε kohene ε humbasim,
εðε ge nuke fitojme,
vdεkjεne prane ε qasim,
punene ten'ε ndalojme,
zihεmi mε Θqiperine,
εðε mundεmi nga hεre,
s' ε xgεrojme dot kufine,
ðε prehεn kombεt' ε tjεre,
nε zihεmi mε fajkoŋte,
ðε s'vεmi me tεj, po mbεme
sε ne syt na kaλe ðoŋte,
ε pulat ne ϭεϭt i leme!
sε ata kombεt' ε tjεre
si Θqipetarete s' jane,
i perlajme mε ŋe hεre,
ate trimeri s' ε kane.
Keϭtu ða Karaxa-plaku,
sε ε ŋohu Skendεr-bεne,
εð' ε pa qyϭ udεrð gaku,
ε si mori mε vpap ðεne.
Πaresija mε Suλtane
kete fjale te pelqyεr
ðε te mire ϭum' ε pane,
sε fatn' ε kiϭin te ðyεr;
i εrð ε mire kjo fjale,
po m' anet tjatre Mεhmεne
nakari ε çpoj si hale,
qe s' muntte dot Skendεr-bεne!
Nuke poϭtεj Θqiperija,
as Θqipetaret' as Mbrεti,
djaλ' ε ϭtintε Πεrenðija,
pa qantε mε lot Mεhmεti.
Te mar, ða, vendεt' ε tjεre,
pa pasdaj ðε Θqiperise
i vjen raða tjatre hεre,
bijε ne lakt te Tyrqise!
Γiðe Tyrqit' ε pabεse
fjalene te mir ε gεne,

sɛ iɵine m'ate ɵprεse,
ð'ɛ levduane Mɛhmεne.
Пapo ɵkoj Suλtan-Mɛhmεti
ɵume lajka ɛ te pεmɛ,
ðɛ ŋeres dergoj tɛ Mbrεti
mɛ fjal'ɛ mɛ ðaɵ' ɛ ðεmɛ.
Пaresija ðɛ pεmεti
mɛ kart' ɛ mɛ ɵume fjale
ɛrðe ne kruje tɛ Mbrεti,
prune kanisq' ɛ te fale.
Suλtani i kiɵtɛ ɵtruar
Mbrεtit trim fjale te mira
sɛ pe po s' kiɵtɛ fituar
mɛ luftɛ si ɛgersira,
i ðoɵ: Veλa i-vertεte,
ðɛ i-daɵur' ɛ i-ç'quar,
Mbrεt i-mir' ɛ pa te mεte,
trim i-urt' ɛ i-levduar !
te dy baɵke jεmi pitur,
posi veλɛzre biŋake,
kur kɛmi qene te mitur,
kjo miqesi ɛ' eɵt' ɛ pake.
Ç'jane bere t' i hapojme,
ɛ te zeme miqesine,
pasketaj si miq te ɵkojme,
t'a lɛme armikerine.
Ti jɛ Mbrεt' i Ꮐqiperise,
ɛ kɛ piðe Ꮐqiperine,
une jam mbrεt' i Tyrqise
kɵu t'a mbajme miqesine,
ɛðɛ te vim' ɛ te vɛmi,
te bejme ðɛ trɛgetine,
ɛ te ndare te mos jɛmi.
Пo te kɛɵ fare nɛvojɛ,
me dergo fjal' a me ɵkruaj,
ɛ ç' do te duhɛt kerkojɛ,
sɛ nuke jɛmi te huaj.
Keto ne kart' iɵin ɵkruar,
keto ðoɵ ðɛ paresija,
q' iɵtɛ tɛ Mbrεti derguar,

BKSH

keto doj ꝺε Ɠqiperija.
Skεndεr-bεu vεt' ε dintε,
ε ηihtε mire Tyrqine
mε mendjεt te pεr' ε ɞtintε,
po mbloꝺi ꝺε paresine.
Kart' i ɞkroj Suλtan-Mεhmεtit,
j'u pεrpiq mε fjale mbrεti,
iɞtε fjal'ε te vertεtit,
po s' vintε tεk i vertεti.
Θa: Kuɞ kerkon miqesine,
nεɞ ate po dote pεηe,
ndryɞε kupe Ɠqiperine
mε lajka s'munt t'a geηεηe.
Kɞu u ꝺa ε mir' i priti,
pasdaj unis vεt' ε doλi
Mbrεt' i bukur si pεtriti,
me te ikur' i persoλi.
Dy vjεt qendroj miqesija,
lufta farε iɞtε prεrė,
upreh piꝺe Ɠqiperija
mir' ε bukur kete hεre.
Πo nd' ato dy vjεt te ɞkrεte
Suλtanit i vatε mbare,
sε kuɞ munt t'i hiꝺ ɞipεte
mε pasur mik Ɠqipetare:
Se pari Bosηene mori,
εꝺε mbrεn' ε saj, Stεfane
nga froni i t' εt ε nxopi;
ꝺε me te pa-bεs' ε vrane.
Dobetoj ꝺε Vεnεtine,
sε po s' kiɞ kuɞ t'a ndalontε,
s'ε munttε dot Ɠqiperine,
pa te tjεret s' i pεɞontε.
Mbrεt' i urte dukε pare
me kete ɞkaλe Tyrqine,
dergoj dy trε luftetare,
mbloꝺi piꝺe paresine.
Θa: ɞoke! Tyrqin' ε pate
si ε pεꝺoj Ɠqiperiue?
na pru me te kεqε ɞtate

duke zene miqesine!
Bosηen' eδe Venetine
t' i lere sindekur qene,
ndryѳe ne prehje Tyrqine
Ꮳqipetarete s'e lene,
Kete fjale, qe δa Mbreti,
me vent e ѳume te mire
é ɡeti ɡiδe pemeti,
q' iѳ i urt' e mendje-lire.
Πapo karte duke ѳkruar,
δe dy-tre te paresise
Suλtanit duke derguar,
j'a kerkoj keto Tyrqise.
Πo m' anet tjater e dinte,
qe Tyrqija dot'a pemte,
m'ate uδe nuke vinte,
sido t' i δoѳ, e geηente;
andaj mbloδi uѳterine,
e beri ɡiδe gatite,
δe uderδ permi Tyrqine
pa ѳkuare ѳume dite.
Tani δ'e ѳkreta Evrope,
q' e kiѳ mbytur'e pa-dija,
q' iѳ ndare ne mije cope,
utremp ѳume nga Tyrqija.
Π' andaj Πapa ungrit vete,
griѳi ɡiδe ηerezine,
unis per luftet te ѳkrete
δe pritte ѳoket t' i vine,
Skender-bene vu te pare
eδ' e tere uѳterija,
mbretere e luftetare,
ɡiδe n'urδerit te tija;
i dergoj ηeres me karte,
Mbretit te ɡiδa t' j'a δone,
δe vete me ѳpirt te zjarte
erδi perpoѳ ne Ankone.
Γiδe çel' e paresise
Skender-be-trimit j'u fale,
Mbretit t' maδ te Ꮳqiperise,

ðɛ i ðane ϭume fjale.
Mbrɛti nuk' u vuri vɛϭne,
sɛ ϭume hɛr' ɛ geŋyɛn,
i ðane fjale ð'ɛ qɛϭne,
ᵽer-ŋe hɛrɛ ǥið' ukðyɛn.
Ho i-ᵽar' i-ᵽrefterise
ungrit nga Dupesi ð' ɛrði,
q'iϭ i zot' i urtesise,
Ƀngeλ-Παvλo-mjɛkre-vɛrði,
ajy pra ɛ bindi Mbrɛne,
q' ube mi te tɛr' i-ᵽare,
te ϭᵽetonte ǥiðe ðɛne
mɛ trimate Ϭqiᵽetare.
Mɛ sot ɛ nɛsre Tyrqija
kohene dontɛ t'a ϭkontɛ,
ɛ te mos tundɛj Ϭqiᵽerija,
ᵽunete t'i mbaronte.
Ϭqiᵽetarete i ðane:
a Bosŋene te leϭoŋe,
a te dale me ket' ane,
ɛ mɛ nɛvɛ te leftoŋe,
Dukɛ ðene keto fjale,
j'u leϭuane Tyrqise,
si lumi kur vjɛn mɛ vale,
trimeri ɛ Ϭqiᵽerise
Bosŋene ðɛ Vɛnɛtine
t'i lɛre, sindekur qɛne
ahɛr' ɛ ka miqesine
mɛ nɛ ðɛ mɛ Skendɛr-bɛne,
Keto fjale dukɛ ðene,
aᵽitne n' Andrinoᵽoje,
uðe s' muntnine t' u zene,
ŋeri s' u flit dot mɛ goje.
E deᵽoj Suλtan-Mɛhmɛti,
ɛðɛ nisi uϭterine,
mbi ǥið' i-ᵽare Sɛrmɛti,
mi Ϭqiᵽetaret ᵽo vine.
Kiϭtɛ bere lufte ϭume
mɛ Ϭqiᵽetaret Sɛrmɛti,
ǥaku iϭ dɛrður si lume,

Kur apiti vεte Mbrεti,
Mbrεti, Skendεr-bεu vεte
ɲosi fajkoj ulesua,
sturi mije dy-mbe-ðεte,
ɲaku vatε si ɲerua
te tjεrete uɲeraɲne
te dyten s' ε ɲa i ɲari,
sicilito mori vɲaɲne,
u ða ðεne Sqiɲetari.
Eðε i bir i Sεrmεtit
ðε sume nga ɲaresija
rane ne doret te Mbrεtit,
ɲa strεɲt i bleu Tyrqija.
Sεrmεt-ɲasa mε dem sume
vatε tε Sultan-Mεhmεti
dukε dεrður lot si lume
sε sok as ɲe me s' i mbεti.
Lufta ɲosa is mbaruar,
kur εrði nga Παɲa karte,
Mbrεti ε mbajti ɲer duar,
dor' ε tija is ε-arte.
Mgriti ɡiðe usterine,
ukðyε mε nxit ne Kruje,
sε karta ðostε ɲo vine
Παɲ' ε mbrεtere mε buje.
E dergoj mε sok' Urane,
ne Duɲes vatε t' i ɲrεse,
te tjεrete Kruje vane,
buɲate trima mε bεse.
Παɲa te ɡið' i kis grisur,
ðε unis ɲer te leftuar,
ɲεri fjalen s' ja kis ɲrisur,
ɡið' ε kisine deɲuar,
Luini i-ɲembeðεte,
mbrεt' i Françes s' ε deɲontε,
ðε Frεdεriku i trεte,
mbrεt' i Γεrmanise s' dontε,
sε kisiɲ brεnget' ε tyrε,
s' i kisin ɲunete mire.
kisin ç' do fare myxyre,

пo s' kiбine ðɛ deбire.
Te tjɛrete gið' i ɛrðe,
me par' i bir' i Hynjaðit,
пas ati бume udɛrðe,
ŋohn' urðerin' ɛ te maðit.
Пaпa бume brɛnge hoqi,
dukɛ bindur ŋɛrezine,
muбketin' ɛ tij ɛ пoqi,
gɛrsa mbloði uбterin·.
Mbrɛtre бum' ɛ luftetare
пo vinine ne Ankone
tufe-tuf' ɛ fare-fare,
пo kur vdiq Пaпa u ðone!
Пaпe-Пioja i dyte
kiбtɛ vdɛkur' ate dite,
ajy пosa mbyʎi syte,
uhaпne si bagetite!
giðe s' qɛne uпerhaпne,
muaпe te tere ðɛne,
sicilido zuri vraпne,
as ŋe dite nuke mbɛne!
Ketɛj Skender-bɛu пristɛ
Пaп' e mbrɛtr' ɛ luftetare,
ðɛ пaresine пo nistɛ,
te dɛltɛ sojɛ me пare
Gaste mað kiб Ɵqiпerija,
ɛðɛ Mbrɛt' i urte vete,
q' i ð' aqe nɛr Пɛrendija,
ndɛr te mað, ɛ ndɛr пer jɛte.
Mbrɛti iб mbi gið' i пare,
ɛ mbrɛtrete, q· пo vinin,
iбin fjɛбte uбtetare,
ndɛr бume te mað i linin.
Tɛk i prittɛ ate mbreme
Mbrɛti trim ata te tere,
i ɛrði ɛ бkrɛta пeme!
ɛ i ðane ç' iбte bere,
ðɛ ç' kiб пgare ne Ankone,
пo Mbrɛti i Ɵqiпerise
бпrɛsen' ɛ kiбtɛ me Zone,

RASH

s' i trembεj kupe Tyrqise,
ðε punene po ε dintε,
ε kiθtε ðene me pare,
q' Evropa ne lufta s' vintε,
sε s' kiθ trima korðetare.
Mε te msuare Mεhmεti,
sε θokete j'u perndane,
εðε mbεt i-vεtem Mbrεti,
nisi mε nxit Baλabane,
mij' i ða tεte-mbe-ðεte
te mbleður nga kalorija,
Baλaban' i xροði vεte,
q' i kiθ n' urðerit te tija.
Baλaban-paθa iθ bupe,
nuke kiθtε fis barbari,
pa nnk' iθte mundur kupe,
sε iθtε bir Θqipetari.
Kostandinopojen vεte
ajy trim ε kiθtε mare,
kiθ hyre bup' i vertεte
nga giðe θoket me pare.
pa andaj Suλtan-Mehmεti
i bentε ndεre ð' ε dontε,
ðε gið' ε donin si mbrεti,
sε ajy tεkdo leftontε.
Kur iθ ne Θqipεri djale,
s ruantε bagetine,
zer' i tija tunttε male,
tremptε ujkun' ε apine!
ηe tyrk i vatε si θkabe,
t' i pembεntε bagatine,
Baλabani mε ηe kraba
ε vuri nde ðεt te zine,
po te tjεret' ε pεðuan,
i permbloðe bagetine,
pasdaj gið' ungrin' ε θkuan,
dukε mare ðε barine.
Ky pasdaj la b getine,
mesoj ðε guhen'ε traθe,
pefεu ðε trimerine,

pa ube Baλaban-paѳe.
Πo kiѳ maλ per Memeđene,
ε nuk' ε kiѳtε hapuar,
ε dontε đε Skendεr-bεne,
andaj vintε i mεjtuar ;
pihtε ŋe uđe te gentε,
ε te bentε miqesine,
Skendεr-bεu t'a pelqεntε,
t'a ѳpetontε Ѳqiperine ;
ca Kanisq' ε ge te vjyεr
εđε kart' i dergoj Mbrεtit,
miqesi dukε pefyεr
pѳεhtazi Suλtan-Mεhmεrit.
Иεriu, q' εrđ ε pa Mbrεne,
ukđyε mε plaçkat prape,
krabene εđε hostεne
Skendεr-bε! i đε, t' i ape,
i đε kraben' ε hostεne,
i đε : Ruaj bagetine,
zere qεt' ε puno đεne.
mos uperpiq per Tyrqine.
Baλabani zuri male,
ε qendroj ne vent te nguѳte,
Mrεti trim unis te dale,
kiѳ ne dor' uѳten' ε buѳte ;
tri mij' iѳtε kembesija,
giđe bnpa te vεrtεte,
katre mij' iѳ kalorija,
kuajte pinine vεte
Mbrεt' i urte mε te pare
vendine, qe kiѳin zene,
đa : Na pandεhne te mape ?
n' uѳε duan te na vene ?
Πasdaj n'si ca te paʌe,
afer' armikevet vane,
đε ukđyεne si flake,
armikete pas urane,
po, ne fuѳct mε te rene,
Ѳqipetarete ukđyεn,
armikete dukε zene,

si ujku ɞqɛpat' i çq yɛn.
Armikete dukɛ pare,
ɞoket'ɛ tyrɛ. q' umuntne,
ƌɛ rane giƌe te ,rar ,
nga mali te tjɛr' utuntne.
Mbrɛt' i urte mɛ te pare
armikete, q' uleɞuan,
nisi ketɛj Ƣqipetare,
pa te giƌ' i copetuan.
Baλabani unis vɛte,
ira pas ɛƌɛ pɛmɛti,
giƌ' u uɋne tatepjɛte,
ketɛj uleɞɩ a Mbrɛti.
Ata ɞum' ɛ keta pake,
po kiɞtɛ duk trimerija,
trimat' ufutne si flake,
me s'umbajt dot ɞumesija.
Baλabani po ƌepistɛ
mɛ ze te maƌ si gemimi,
uɞteri ɛ tij po vdistɛ,
gaku piƌte si burimi.
Skendɛr-bɛu korƌen uxopi,
pas kiɞtɛ ɞokete trima,
armikete giƌ' i ƌepi
korƌ' ɛ tij si vɛtetima.
Armikete ukeputne,
Baλabani mɛ pak' iku,
prape ue pritet ufutne,
ne dore s' ra dot armiku.
Ƣqipetarɛt pas u rane,
buqat trima te vertɛte
gɛr tɛ pez' ɛ malit vane,
brenda n' uɞɛ rane tɛte!
Opopo! n' uɞɛt te ɞkrete!
ra lulɛz' ɛ trimerise,
tɛte bupa te vertɛte,
qe s' i trembeɞin Tyrqise!
Moisi trim' i-vertɛte!
q' iɞ fortɛs' ɛ Ƣqiperise,
s' iɞ mundur kupe ne jɛte,

iɕ dragoj i ŋɛrezise!
Ƀngeλ-Muẓakɘ, Bλadini,
Пɛrλat-trimi, Nike-Brɛ̈ɕi,
Hukoja, Muẓake-Tini,
trim' i bukure Manɛɕi!
Nata mɛ ɕum' ɛpesire
trimat' i mbuloj me ŋ'ane,
Tyrqite si ɛgersire
me anet tjater' u rane!
Atjɛ pra, atjɛ te ɕihŋɛ,
sɛ qyɕ eɕtɛ trimerijɘ,
uben' ɐnge', pa s'i ŋihŋɛ,
ɛ xbritne nga Пɛrendija!
Kur hoqne kordet' ɛ ɕtinin!
hynin ne mɛst t'uɕterise!
giđe perpara i vinin!
si pɐbɛɕ' i Пɛrendise!
Muntne ŋ'uɕteri te tere!
gysmet' ɛ tyrɛ i vrane!
funt ɛ krɛj gak iɕin bere!
daten' armikut i đane!
Ng'armikete mije đɛte
iɕin vrar' ɛ kiɕin rene,
po te tjɛra mije tɛte,
vendɛte i kiɕin zene!
tɛte ɕ͵irt mɛ tɛtɛ mije
giđe natene leftuan!
gaku vate posi vije!
giđe armiket' i ɕuan!
Ketu per jɛte po s' mbɛsim,
đa Moisiu, pa bini,
o bupa ɕoke! te vdɛsim!
armik me kembe mos lini!
Kɕu đa, pa te tɛt uhođe
mi armiket si pufɛja!
gakerate mɛ vpap pođe,
si ɕiu, q'ɛ ɕtijɛ rɛja.
Ra Moisiu! Пɛrλati!
đɛ Ƀngeλi ɛ Bλadini!
Manɛɕ-trimi nga Bɛrati!

mbɛt Hukua, Brɛϭi, Tini.
Keta te ɲaλe i zune,
sɛ nga ɲlaget' iϭin ɲrɛre,
ŋ'uϭteri te ter' ɛ ϭtune,
ɲa uhoð' ɛ iϭin ndɛre.
Armikete dukɛ ϭkuar
te ɲaλete ðɛ te vraret
ner kuaj dukɛ ngarkur
i ϭɲune baϭke mɛ ƀapet.
Naten' uϭterin' ɛ ngrine,
ɛðɛ dukɛ lene male
mɛ vɲaɲ ɛ zune kufine
diɛλi ɛðɛ s' kiϭtɛ dale.

XVIII.

Ϭqiɲetarete s'ε dinin,
qe uzun' ata te tεte,
ɲa nd' armike nuk' hinin,
Kiϭtε vatur Mbrεti vεte.
Ne menɡεst εrđ' ε u đane,
qe i muaɲe te tεte
armikete εđε vane,
dukε ikure si mblεte.
Mbrεti đε ɡiđ' uϭterija
armikevεt ɲas u rane,
çɲεjt aɲitne tε kuƒija,
ɲo ɡekunđi nuk' i ɲane!
Mbrεt' i mire dukε qare
ungrit ne mεst te ɲεmεtit,
nisi dy ŋεrεs te ɲare,
j'a dergoj Suλtan-Mεhmεtit,
i ϭkroj karte dukε đene:
Nga te mijte trima tεte
kete hεre jane zene,
ɡiđe buɲa te vertεte;
sindekur ti kε ɲaguar
ɲer ata, qe kεmi zene,
đε une t'i kam derguar,
ε noŋe nuke kam lene;
đε ne qεne te semure,
mε ϭeroŋes i ϭerova,

ne te keç s'i laθe kupe,
δε me kujdes' i dergova.
δε ti ke a kete here
m'i dergo θendoθ'ε mire,
ε m'u bej si duhet ndere,
εδε mer ç' te keθ deθire.
Keto fjale duke θkruar,
kartene ε mbyλi Mbreti,
paresija duke θkuar,
vate te Suλtan-Mehmeti.
Ate dite kiθ apitur
ne qytett δε Baλabani
me uθterit te pobitur,
pa ne burk ε vu Suλtani.
Kartene me vrap ε mori,
ε Kendoj δ'ε kiθ ner duar,
te tette ne θεθt i nxopi
εgersir'ε maλekuar,
te-gaλe εδε te-vdekur
vuri ŋeres ε i popi
εgersira zemre-hekur!
θpirtin' ε zi kθu ε ngopi!
Me neseret prape Mbreti
nis dy te pare te tjere,
ε i dergon te Mehmeti,
δε i θkruan gat' ε gere:
Ne m'i vrafθ me te pabese
i δoθte ti ŋerezine,
pasketaj te mos keθ θprese,
se δε te tute gaλ s'vine.
Keta vinine perpjete,
ata te tjeret' ukδyen,
upoqne mb' uδet te θkrete,
gemene ua pefyen!
Pa Mbreti duke mesuar
ate myxyre te tere,
liδ duarte ne krahruar,
δε δa: Popo! ç qenka bere!
εδε erδ umaλengye,
lottet i vane si krua,

zemer'ɛ maδɛ j'u δyɛ,
pa qendroj ɛ umɛjtua.
Παresi ɛ Ϭqiperise
ɛδɛ piδe luftetaret
vune robazet' ɛ zise,
i mori piδe te qaret.
Πa urδeroj plɛqesija,
dergoj tɛkdo ŋɛrezine,
an' ɛ mb' ane Ϭqiperija
zuri vajn'ɛ mbajti zine.
Qaj, Ϭqiperi, ata trima,
qe lan' ɛmere per jɛte,
vane posi vɛtetima,
popo! bupat' ɛ-vertɛte!
uvrane per Memeδɛne,
per ϐpetimt te Ϭqiperise,
per kombine ɛ per Mbrɛne,
nde uδet te Πɛrendise.
Qaj moj, Dibre, Moisine,
Mat'i bukur, qaj Πɛrλatne,
ti Ϭkodr' o lulɛ, Bλadine!
Tomor! qaj Maneϐ-Bɛratne!
Si ϐkuan ditet' ɛ zise,
ɛδɛ koha umotua,
Mbrɛti trim i Ϭqiperisɛ
mi Tyrqine uleϐua.
Ata, qe kiϐine zene,
s'i leϐuan kete hɛre,
brenda i kiϐine vene,
pa pinin'ata te mjɛre,
pa uleϐua pɛmɛti,
ɛδɛ van'u δane temɛpe
pa diture farɛ Mbrɛti
ngadiϐ i δɛpe si bɛpe,
po ɛ mesoj plɛqesija,
δɛ δa: kjo s'behɛte kupe
s'turperohɛt Ϭqiperija,
sɛ komb' i saj eϐte bupe.
Mrɛti trim mɛ luftetare
ɛ kaperxyɛn kufine,

ŋapo rane mi barbaret,
lane ϭpuzen' ɛđɛ hine!
Korđ'ɛ zjar ɛ flake vune,
s' lane kembe uϭtetari,
i krastin' ata, qe zune,
nuke lane as fiλ bari.
Doj te zij Kryɛ-qytɛtne,
ɛ tı vij korđɛn' ɛ zjape,
te ϭtij ner duar Mɛhmɛtne,
pa t'a pipɛ si gomape.
По prap' unis Baλabani,
ɛ doλi mɛ ŋezɛt mije,
sɛ utremp ϭume Suλtani,
pa ɛrđ mɛ vpap si ϭkendije.
Skendɛr-bɛu dy-mbe-đɛte
mije kiϭtɛ Gqipetare,
giđe bupa te vertɛte,
t'urt' ϭum' ɛ pune-mbare.
Бaϭte mij' i la Uranit,
ng' ata trimat ɛ vertɛte,
q'i ndeŋ kundrɛjt Baλabanit,
gaϭte mije mori vɛte;
ŋapo keϭu dukɛ ndare,
ne mɛϭt armiket' i vuri,
đɛ krahete dukɛ mare,
te giđe vendɛt' i zuri.
Me ŋ'an' iϭte Baλabani,
trađetor' i Memeđɛut,
m'anet tjatere Urani,
đɛ ϭoket' ɛ Skendɛr-bɛut.
Lufta undɛs me ŋe hɛre,
luftetaret' uperzjɛne,
đɛ giđe dukɛ perzjɛre,
ŋeri tjaterine prɛne.
Me ŋ'an' uderđ vɛte Mbrɛti,
m'anet tjatere Tanuϭi,
đɛ baϭk' i tere pɛmɛti,
q'iϭ i dendure si buϭi.
S' doj te tundɛj Baλabani,
po giđe ϭoket j'a prɛne

xaka, Lɛka, ðɛ Urani,
Tanuɞi mɛ Skendɛr-bɛne.
Me pembim ɞum' i goditne,
ƣiðe perpara i vune,
armikete umahnitɛ,
me nuke benin dot ƞune.
Mɛ vrap Baλabani iku
mɛ ɞtat' a tɛte te tjɛre,
ɞpetoi se riɞ nga pɛziku,
te tjɛret ƣið' iɞin ndɛre.
Ɵqipetaret nuke lane
as ŋe me kemb' ɛ te ƣaλe.
po ƣiðe si qɛn' i vrane,
uðane dermen' ɛ djaλe.
Mbrɛti ɛrði i gezuar,
ð'ɛ priti Krye-qytɛti,
Baλaban' i turperuar
vatɛ tɛ Suλtan-Mɛhmɛti.
Па lufte ŋe vit kiɞ ɞkuar,
po Suλtani s'ɛ harontɛ,
ajo zemr' ɛ maλekuar
mɛ ƣakt te ŋerezɛt pontɛ!
Θoɞ: une mora Vλahine,
Grɛqine ne dor' ɛ vura,
ðɛ Buλgariu' ɛ Serbine,
Boɞŋen ne lakt ɛ ɞtura,
ƣiðe keto te keqija,
te me beŋe Skender-bɛu!
te me muntŋe Ɵqiperija!
ƞaƞo! te me pikɛ ðɛu;
Паƞo ðipi Baλabane,
i ða: Ne vrafɞ Skendɛr-bɛne,
ɛðɛ Tanuɞn' ɛ Urane,
ðɛ trimate, sa te jɛne,
t'a fala ty Ɵqiperine,
te bera mbrɛt ɛ te ƞare,
qe nga Ɵkodra ƣer Ianine,
t'a kɛɞ proŋe; uð' ɛ mbare.
Mije mɛr ŋezɛt ɛ pɛse,
ðɛ dɛl mɛ vrap Baλabani,

mε te vertεt' i pru bεse
fjalese, q'i đa Suλtani.
Armikete dit'ε nate
dukε ikur' εrđ ε gεne
siper nez malεt' a đate
pεrmi Dibre Skendεr-bεne.
Kiϭ mije gaϭte mbe-đεte,
qe muntnine te leftonin
mε sa ηзres kiϭ ne jεte,
εđε ge te mos pesonin.
Me katr'ε ndan uϭterine,
me η'an' iϭtε Goje-Limi,
ne kraht kiϭ Tanuϭ-sy-zine,
me η'an' iϭtε xake-trimi;
te tjεret' i mbajti vεte
q'iϭin per vdεkjε te tere,
bura trima te vertεte,
si lisate pinin sere
Mε ηe hεre uleϭuan.
hyne-ne mεst t'uϭterise.
armiket' i copetuan,
uprune diten' ε zise.
Baλabani po pεrpiqεj,
đε depist' ε ulerintε,
nga peziku nuke hiqεj
po tεkdo levrint' ε ϭtintε;
Tanuϭi kϭu dukε pare.
posi dragoj uleϭua,
ε çkuli korđen'ε lare,
armikut j'u aferua.
Пa uzun'ε ukepune,
uϭtytn' ε uperlefytne,
ηeri me tjaterin ϭtune,
ε te dy ne gak umbytne.
Skendεr-bεu si dragua
hyri ne met te pεmεtit,
mε pembim ϭum' uleϭua.
kuϭ muntte t'i dεltε Mbrεtit!
Kur ϭtij mε korđet te lare,
gakne ε bentε kenεte,

đoɕ: Ku jini? Ƣqiꝑetare!
ƅupa, trima te vertɛte!
Armiket muaꝑe đɛne,
kali bukur hingeλiti,
ŋvra đɛ ra, ɕturi Mbrɛne!
ɛ sa mundi ɕkrɛfetiti,
Armikete ꝑiđ' umblođe,
si galate kur keλđasin,
ꝑo Ƣqiꝑetaret' uhođe,
đɛ nuk' i lɛn' ɛ s'i qasin,
mɛ mbupoŋat' ɛ mbulojne
Mbrɛn' ɛ pine si fortɛse,
mɛ armikete leftojne
trimat' ɛ mire mɛ bɛse.
Ne mɛst te ȧsaj pemujɛ,
ɛ ne mɛst t'ati pɛmɛti,
qe đepit ja-morɛ-ku-jɛ,
ɛ mblođi meadjɛnɛ Mbrɛti.
Πa đen' ajy zot ŋe fjale
ungrit mɛ ŋxit si fajkua,
đɛ hiꝑi ne tjatre kale,
mi armiket' uleɕua.
Mɛ te ꝑare Skendɛr-bɛne,
armiket utemɛpuan,
te ꝑiđe muaꝑe đɛne,
Baλabane s'ɛ deꝑuan.
Se ꝑari vrɛt Sylɛmane,
q'iɕtɛ i ꝑar i Tyrqise
dnkɛ ɕtriture Πaɕane,
i đa dermen' uɕterise.
Gqiꝑetarete i đɛpe
armikete ɛ i vrane,
i ꝑrɛne ꝑiđe si bɛꝑe,
ŋe te ꝑaλe nuke lane.
Baλabani mɛ vpaꝑ iku
mɛ ɕoket'ɛ tij te ꝑake,,
mɛ-zi ɕꝑetoj nga pɛziku,
ube si lugati flake.
Πote tjeret' i ɕkurtuan
me zemerim Ƣqiꝑeteret,

sɛ Moisine kujtuan,
papo i mori te qaret.
θipe: As ŋe gaλ mos lini,
te ɞuhɛte komb' i ndyre,
vrini, ɞtini ɛ godine,
te humbase kjo myxyre,
Πa mɛ pembim ɞum' u rane,
ŋe nuke ɞpetoj i gaλe,
ne vent te giđe i lane
Zot'i mađ ɛ mundi djaλe.
Ɑqipetarete te pake,
armiket' iɞin te ɞume,
po u hyne posi flake,
ɛđɛ gakn' ɛ bene lume.
Ɑkoj i priɞur Baλabani,
vatɛ Konstandinopoje,
ju zemerua Suλtani,
ɛ'i foli farɛ me goje.
Πasdaj umblođ paresija,
i đa: Kote meri mbani,
sɛ s'mundɛte Ɑqiperija,
pa s'te ka faj Baλabani.
Dimeri ɛrđ mɛ debore,
mɛ te ftoht' ɛ mɛ te ngrite,
pa uđa đeu i-gore,
ɛ ndeŋ i ftoht'ɛ i-mpite.
Mɛ t'aferuare vɛra,
Suλtani mɛ Baλabane
ngrɛhne punera te tjɛra,
đɛ fort te mira i pane.
Иezɛt mije mɛr kaluar
đɛ me kembe mije pɛse
Baλaban' i-maλekuar,
trađetori i-pabɛse!
Uleɞua permi Mbrɛne!
sɛ doj te behɛj mbrɛt vɛte!
te permbyste Memeđɛne!
mendj' ɛ zɛz' o mendj' ɛ ɞkrɛte!
Lefton veλaj te veλane!
godit t' emene i biri!

djali munt te vpase t'ane!
pune, qe s' ε ben i miri.
Πo ε kiϭine geηyεr,
te ϭkrεtene εpesire
drite ja kiϭin pefyεr!
ðε ligesine te mire!
vintε te goɗittε Mbrεne!
ε te priϭtε Ƈqiperine!
te ϭkrεtontε Memeðεne!
ε pεtte me Πεrendine!
Baλaban! Baλaban-paλa!
ps' ε hapovε Ƈqiperine,
q' i ka ϭoqεte te paλa,
ε perpiqεϭ per Tyrqine?
po ti kote dote vuaϭ,
sε pe po s' kε per te bere,
mε pakt t'ent dot'a paguaϭ
kete mekate te tere!
Me η'ane kiϭtε te pare
mbrεt' i Tyrqεt Baλabane,
εðε Iakup-Ƈqipetare
ε kiϭtε me tjatret ane;
Baλabani zu kufine
mε mije ηezεt ε pese,
qe te mεrtε Ƈqiperine,
ðε vintε mε ϭume ϭprεse,
Iakupi çan Grεkerine,
sε urðer' aϭtu i ðane,
uhoðe mi Ƈqiperine,
ηe me η' an' ε ηe me η' are!
Orε Iakup Ƈqipetari!
ç' te geηen mendj' ε ϭkrεte,
unisε posi i mapi,
te ϭofte Zot' i vertεte!
vertεt εmrin kεu ε kiϭε,
po s' iϭε bir Ƈqipetari,
nqa kemb' i Mrεtit nuk' iϭε,
iϭε fls ε bir Buλgari.
Skender-bεu, dukε mesuar,
fluturoj posi fajkua,

ƌɛ apiti ƥabaɞkuar,
Baλabanit j'u leɞua.
Dɛte mije mɛr kaluar
ɛ ƥaɞte mije me kembe
Mbrɛt' i urt' ɛ i levduar,
qe haj hɛkurin mɛ ƌembe.
Baλabani kiɞtɛ rere
ne ŋe qafe ƥiƌe gure,
vent te forte kiɞtɛ zene,
s'ɛ tunttɛ dot ŋeri kupe.
Mrɛti ɛ kiɞtɛ pɛƌuar,
ƥiƌe visɛt' i kiɞ zene,
vdɛkjene kiɞtɛ ner duar.
daten' u kiɞ per te ƌene.
Vɛt' i ƥaɞtte doλi Mbrɛti,
te ɞih armikete ç' bene,
umergua nga pɛmɛti,
rɔ m' uɞɛt, q i kiɞin zɛne!
ƥiƌ' armikete j'a ƌane,
Skendɛr-bɛu ɞpɛt ukƌyɛ,
ata se ƌyti irane,
po trupi mɛ ƥak s' j'u lyɛ.
Eƌɛ ɞtɛkne j'a kiɞ zene
mɛ lisa te trɛɞ armiku,
ajy kaljt dukɛ rene,
i kaperxɛu ƌɛ iku.
Dy nga ɞoket pas i vane,
ɞkuane baɞke me Mbrɛne,
te trɛ te tjɛret' uvrane,
uvrane per Memeƌɛne.
Bɛte kalores ɛ ndoqne,
i rane pas, qe t' i binin,
ɛ ɞum' ata uperpoqne,
j'u afruane t' i ɞtinin!
Пapo kalen dukɛ kƌyɛr
uleɞua Mbrɛti vɛte,
mɛ te dy ɞoket' ɛ vjyɛr
i beri cope te ƌɛte.
Dukɛ vatur n' uɞterɛse,
i ngriƌi trimat' ɛ mire,

q' iϭine ϱiđe mɛ bɛse,
i kiϭin ϭume deϭire.
Me katr' ɛ ndan uϭterine:
Zahar-groϱa iϭ me η' a e,
me kraht kiϭ Tanuϭ-sy-zine,
ϱa iϭ Пika mɛ Urane.
Lufta iϭ ndɛzure mire,
te dy anete leftonin,
đɛ vriteϭin mɛ deϭire,
ϭoku ϭokne s ɛ ϱɛϭonin.
По kur udɛrđ Mbrɛti vɛte
mbi armiket si fajkua,
si bijɛ ϭiu nga rɛte,
aϭtu mɛ vpaϱ uleϭua;
anen' ɛ djađt' ɛ keϱuti,
ne mɛst t' armikevɛt hyri,
zjape đɛ flaken' u futi,
ati ϱó s i trembɛj syri.
Armikete me s'qendruan,
ndonesɛ ϭum' uϱeruoqne,
Baλabane s' deϱuan,
sɛ Ϭqiϱetaret' i ndoqne,
Пrape ϭϱetoj Baλabani
nga pɛziku ɛđɛ iku,
vatɛ se riϭ tɛ Suλtani,
sɛ s' ɛ kiϭ te đen'armiku.
Пake ϭoke mɛ te vane
te tjɛrete ϱiđ' i prɛne,
ηe te ϱaλe nuke lane,
ϱaku mbyti ϱiđe ϑɛne.
Iakuϱi me tjatret ane
mɛ mije ϱaϭte-mbe-đɛte
kiϭtɛ arđur ne Tirane,
kalorija ϱintɛ rɛte.
Skender-bɛu dukɛ mesuar
qe kiϭ arđur ne Tirane,
ɛrđi mɛ vpaϱ ϱa menuar,
đ' ɛ ϱɛđoj Iakuϱ-ϱaϭane.
Iakuϱi dukɛ mesuar
ϱiđe ϱunete, q' ubene,

vuri kokene nder duar,
ɛ ƌa: Na qeneka ƌene!
Ꮒo nata uaferua,
upefyɛ ɕum' ɛ zɛze,
ꞑoꞑo lufta undalua,
giƌe pritnine menꞑɛ e.
Nata iɕte me te ngƌire,
kiɕ ƌyɛre tateꞑjɛte,
ꞑo vintɛ ditez' ɛ mire,
barƌuɕɛja kembe-qɛte.
Mbrɛti ɛ ndan uɕterine,
vuri ƌɛ giƌe te ꞑaret,
ꞑa ufal me Ꮒɛrendine,
ƌɛ i nisi Ꮐqiꞑɛjaret.
Ꮒa t' i ɕihꞑɛ kur uderƌe
mi armiket' ata trima,
ɛƌɛ persiꞑre u ɛrƌe
mɛ vpaꞑ ꞑosi vɛtetima!
ƌosɛ giƌe jane hɛkur,
ɛ dote ꞑojne ꞑer jɛte,
kuꞑe s' kane ꞑer te vdɛkur,
s' i ha dot ƌɛu i ɕkrɛte.
Undɛs lufta mɛ te ꞑare,
ɛ nuk' iɕin vrare ꞑake,
ꞑo kur giƌe Ꮐqiꞑetaret
ufutne me vp ꞑ si flake,
Flaka ne krahrort i pihtɛ,
nuk' i trembeɕin Tyrqise,
Zo i i vertɛt' u ndihtɛ
trimavɛt te Ꮐqiꞑerise.
Iakuꞑi iɕtɛ paɕprɛse!
ɛƌɛ ƌepistɛ, o ɕoke
kuɕ eɕte trim, lɛte vdɛse,
sɛ dy duar ꞑer ꞑe koke,
ꞑaꞑo uleɕua Mbrɛti,
ɛ haꞑi giƌ' uɕterine,
Iakuꞑ-paɕene ɛ ɡɛti,
ɛƌ' ɛ permbysi fat-zine!
i hoqi mire ꞑe ɕꞑate
ɛƌɛ me s' ɛlı te tere,

si qε i gεr' ε i gate,
dy copa ε kiθtε bere!
Armikete dukε pare
fatn' ε tyrε te zi θume,
Iakup-paθene te vrare,
εðε gakne posi lume,
te giðe ufrikesuan,
Ѳqipetarete u rane,
nene korðe giδ' i θkuan,
ŋe te gaλe nuke lane.
Triδεt' ε dy mij' armike
ne keto dy luft' uvrane,
ε te tjεrete mε frike
posi zogte uperndane.
Иe mije kiθine rare
per θpetimt te Memeδεut
bupa trima Ѳqipetare
nga θoket' ε Skendεr-bεut,
Te plagosur kiθ me θume,
q' i θikontε Mbrεti vεte,
nuk' i ɣij i ziu gume,
ε ndalontε δemj εθkrεte!
Tanuθn' ε nisi per Kruje,
εδ' ε dεrgoj mε vpap trimne
mε θoke θum' ε mε buje,
θpuri ner duar gezimne.
Ugezua Ѳqiperija
εðε giðe mbrεterite,
qe i fali Пεrendija
Mbrεtit giðe miresite.
Skendεr-bεu trim mε θoke
si flak' i hyri Tyrqise,
pa ε beri grih' ε troke,
si pεbεθ'i Пεrendise.
Пasdaj ukδyε δε vεte!
si ε perveloj Tyrqine,
δ' ε la tε θkrεte per jεte,
leθoj εðε uθterine.
Italija, Vεnetija,
Пapa, Mbrεteret' ε tjεre,

ɛđɛ ɡiđe ŋɛrezija
i derguan kete hɛre
kanisqɛ ɕum' ɛ levdate,
ŋɛres t'urt' ɛ te vertɛte,
te fala ɕum' ɛ urate,
te ɕumet'ɛrđe đɛ vɛte.
Ne ditet te ati Mbrɛti
iɕtɛ qendre Ꞓqiperija,
peđ sojɛ ɡiđe pɛmɛti,
ɛđ' ɛ-tere ŋɛrezija.

BKSH

XIX

Kur mesoj Suλtan-Mεhmεti
ç' punuane Cqipetaret,
myzyrene, qe ε ꞵεti,
mε vpap ε mori te qaret!
Θa: Γiđe kombεt' i munda,
đε puna me vatε mbare,
jεtene te ter' ε tunda,
te mos munt do Cqipetare!
te mos iσtε Cqiperija,
qe me prεt uđene mua,
sot ε tere ŋerezija
dot iσtε imja pođua!
kiσa mare Italine,
đε Evropene te tere,
Ungarin'ε Γεrmanine,
ε kuσ è di ç' kiσa bere!
po m'a prεn' uđen' ε mbare
ε s'me lane te beŋ pune
ca te pake Cqipetare!
opopo! i mjεri une!
Keσtu đoσ đε pσεretintε,
ε sa vij po zemerohεj,
σkrεfetint' ε ulerintε,
zjεnt' ε pelcist'ε s' qεtohεj.
Πapo mblođi paresine,
te ꞵiđe dukε σare,

u đa: Dua Gqiperine!
sε puna s'me vεtε mbare,
atjε te vdisni te tere,
sε sot tjatre lufte s'kεmi,
beni ç' esste per te bere,
pasdaj perpara te vεmi.
Πo nuke ssoh ne mεst t'uaj
as ηe, tε jεte i zoti,
te leftoηe mε te huaj,
si leftonine qemoti,
andaj dote nisεm vεte,
sε turp' i mađ na'sste bere,
ndεr me s'na mbεti ne jεte,
ubete te liq te tere!
Mε mije trima te pare
te nisεne ε te vεne,
mε mizeri luftetare,
ε paku te mare đεne!
Sa hεre pεr me sot vane!
εđε s'bene ndoηe pune!
Gqipetarete na vrane!
ε pakne me pu ε sspune!
Sa hεre na kane vrare!
đε fare na kane ssuar!
luftetare ε te pare,
piđ'i kane turperuar!
Kejo esst' ε mađe pune!
te na mundine per jεte;
s' ε kupetoη dot as une
ç' esste kjo myxyr' ε sskrεte!
Mbrεterite piđ' i sstume,
rane mε luftet te pare,
đε vendεt te ter' i zume,
ε s'mundim dot Gqipetare!
Orεt' undihne vaλe!
mε qene aqe te pake!
te mos lεne ηe te paλe!
te vervitεne si flake;
Te mos na pasekε ssuar
korđ' ε lar' ε Skendεr-bεut.

ɡɛr sot кiɞime fituar
te tere faqɛn' ɛ ƌɛut!
Me ɡiƌ' ate ɡak te ɞume,
qe dɛrƌme ɲer Ɵqiperiɲe,
ƌɛ vatɛ ɲe dɛtt si lume,
kiɞim vature ɲe Kiɲe!
Kiɞim hyre ɲe Europe,
kiɞim mare Italine,
ɛ kiɞim vene ɲe groɲe
Ungarin ɛ Гɛrmanine!
Π' andaj dote nisɛm vɛte,
ɛƌɛ ɲer vdɛkjɛ te vɛmi,
te mos kƌɛhɛmi ɲerɲjɛte,
sɛ sy ɛ faqɛ me s'kɛmi.
Te nisɛt qe sot gatija,
te dɛrƌɛmi kete vɛre,
ɛƌ' ɛ tere uɞterija
ɲermbi Ɵqiɲerit te bjɛre!
Keɞtu ƌa mɛ zemerimɛ,
te ɡiƌe dukɛ qertuar
mɛ ɡuhe si maje limɛ
ƌɛ mɛ zemre te helmuar.
Πaresija ɲat'ɛ dite
mbloƌi ɡiƌe uɞterine,
beri te tera gatite,
s' vu rɛ deboren' ɛ ɞine.
Ramis-ɲaɞa ƌa: O ɞoke!
me ɲɡan sɛ ky kete hɛre
ɡeme te maƌɛ mi koke
ƌɛ ɲɛzik dote na bjɛre,
si ɛ ɲat bere Murati,
ɲɛh t'a beɲe ƌɛ Mɛhmɛti,
ɲo nuk' ɛ di sɛ i ati
myxyren' atje ɛ ɡɛti!
Keto ƌoɞin' ɛ te tjɛra
Tyrqite, ƌɛ ɲo ɲunonin,
ɲo aferohɛj ƌɛ vɛra.
natat'ɛ ɡata ɲo ɞkonin.
Skendɛr-bɛu kiɞ mesuar
ɡiƌe ɲunete, q'ubene

pa nuke kiϭtε menuar,
ε gatit'i kiϭtε zene.
Fortεsate i pa vεte,
ngrenjε ϭume ner to vuri,
vu ðε trima te vertεte,
ðε piðe visεt' i zuri.
Ng'ata bupate mε bεse,
qe ruanin Ϭqiperine,
sicili iϭ ηe fortεse,
pa ε debonin Tyrqine.
Ne Kruje vuri te pare
Mbrεt'i urt'i Ϭqiperise
Urane ðε Baltazare,
q'i ndeηne kundrεjt Tyrqise
Tanuϭne mε pεs' a paϭte
mije te xpεðure trima
ε la, te viηe pεð, jaϭte,
te hiðεt si vεtetima.
Mε ϭoke te pake Mbrεti
unis per uðet te mbare,
doλi nga Kryε-qytεti,
εðε detne d..kε çare,
ne Rom' uða posi drite
pa qendruare peknndi,
dukε ikur nat' ε dite,
fluturoj mε vpap. ϑa mundi.
Ne Rome vatε, ð'ε prine
atjε piðe ηerezija
Mbrεn' ε mað si Пεrendine,
sε i ða ndεr Пεrendija.
Б' ε tε mbrεt'i Italise
ðε ne Vεneti te pare
dergoj Mbrεt' i Ϭqiperise,
kerkoj ndihm'ε luftetare.
Θa Vλahin'ε Buλgarine
i mori mbrεt' i Tyrqise,
εðε Bosηen'ε Serbine,
si ðε vendεt' ε Grεqise,
tani gati eϭte bere,
qe te mare Italine,

ðε Evropene te tere,
pa uderð mi Gqiperine.
Πo ju pεr kur dote flini?
ε kur dote xpuhi vaλe?
a ne prejε dote pini
pεr sa t'u zene te paλe?
Keθtu ða Mbrεt' i vertεte,
pa unisn' ε pas i rane
sa qεne trima ne jεte,
εðε baθke mε tε vane,
Itali, moj bukuroθε!
qe kε mare nde pi dεne,
ahεrε lum une ðoθε,
qe kam ndihmes Skendεr-bεne.
Mbrεti yne dukε θkuar
nepεr mεst te Italise,
qe eθte vent i bεkuar,
vent i mir'i bukurise,
bupate, foθnate, grate,
vaθazete sy-meθ qεra,
plakat, te rate, te vate,
θpεste, lulεzete, vεra,
mε keng'ε mε gas ε pritne.
fjale te mira i ðane,
ε gezuan ð'ε xbavit ne,
urate mε zemr' i ðane.
Π'apin ne buzet te dεtit,
hipen lundr' ε çan dεne,
valet' i trembεne Mbrεtit
s'ε ndalojne po ε lene.
Kur εrði ne Dupes Mbrεti,
doλi piðe Gqiperija,
ε priti mε gas pεmεti,
ajθ vij si Πεrendija.
Mε mije plot tεte-ðεte
εrð ne Kruje Baλabani,
mε dy aqe εrð ðε vεte
me te nεserεt Suλtani.
Γiðe fuθen' ε mbulojne
ðε mε vpap luftene zene,

Kryε-qytëtn' ε pεðojne,
ðε topn' ε flaken' i vene.
Пo me ŋ'ane dεl Urani,
meŋ'ane dεrðεt Tanuϭi
εðε Lεka ε Kalani,
me ŋ'ane çεle-Papuϭi.
Пa kur' perzjεhεt pεmεti,
perhapεt si bagetija,
leϭohεte vεte Mbrεti,
posi vεte Пεrendija.
Ditet'ε nεtte kϭu ϭkojne,
εðε hena perseritεt,
ε muajte kapetojne,
bari ze te perẓelitεt.
Ngrenjε armikut s'i mbεti,
i ra s' mundja ε lengimi,
myxyr ε maðe ε ɠεti,
pa ε mbuloj iðerimi.
Kuϭ i qendrontε Tyrqise,
q'iϭtε posi mizerija,
vεç trimat' ε Ɵqiperise,
qe s'i munttε dot Tyrqija.
Lufta, εðεja, lengimi,
urija, dieλi, vapa,
korða, ϭiɠεta, mundimi
armike nuke la prapa.
Пa kur ε mesoj Mεhmεti,
q' iϭtε nisur mε te tjεre
t'i vintε ŋe nate Mbrεti,
ε t'a ðëptε posi bεpe,
utemεpua nga frika,
Mbrεne ne endep' ε ϭihtε,
itfaqεj perpara ðika,
ne ɠume si qεni lihtε,
Kur mbεne fare pa buke,
ungrit i ku Suλtani,
q'iϭtε bere posi ẓuke,
po mbεt aty Baλabani.
Mεhmεti i turperuar
ε ngrε naten' uϭterine,

ꝺɛ mɛ vpaɥ dukɛ ɥxituar
pihtɛ te ziɥtɛ kufiɥe,
zemerim'i maλekuar
aqe бum ɛ xegiti,
sa ra si qɛɥ' i terɥuar,
Ꞩqiɥerin'ɛ ɥerzeliti,
qytɛt' ɛ ɥбatɛra, ç'ɡɛti,
u vurj flaken' ɛ zjape,
me s'la ɡe Suλtan-Mɛhmɛti,
dukɛ ikur si i-mape.
Mɛ te mesuare Mbrɛti
ɡiꝺe keto te keqija,
durim ne zemre s'i mbɛti,
sɛ hoq бume Ꞩqiɥerija,
Πa udꝛrꝺ ɥosi fajkua
mɛ бoket te mir' ɛ trima,
kufise j'u aferua,
sɛ ɥxitoj si vɛtetima.
Πo kiб ikur Mɛhmɛti,
ɥas kiб mbɛtur uбterija,
ata te mjɛret'i ɡɛti,
ꝺɛ i бoj si ꝺeɥte lija.
Bupa, ɥlɛz ɛ foбɥə, ç' qɛɥe,
ɛꝺɛ vaбazet' ɛ grate,
duaλe ɥer Memeꝺɛɥe,
lufta ube бum' ɛ ɡate.
Atjɛ ɛrꝺi me ɡu ɡaku!
ube luft' ɛ temɛɥuar,
leftoj i riu ꝺɛ ɥlaku
mɛ zemre te zemɥruar.
Armikete ɡiꝺ' uvrane,
as ɥe nga te tere s' mbɛti,
zaɥatne mɛ sy ɛ ɥane,
uбua ɡiꝺe ɥɛmɛti.
Mɛhmɛti dukɛ deɥuar,
sɛ me nuk' i mbɛne бoke,
ɛꝺɛ vɛt'i temɛɥuar
iku mɛ duar ne koke.
Armikete ɡiꝺe ç' lane,
j'a ꝺa Mbrɛti ɥɛrezisɛ.

n' ato pɵatera ɛ ndane,
q'i priɵi mbrɛt'i Tyrqise.
Mɛhmɛti i turperuar
hyn ne Koetandinopoje,
si kau kur hyn ne quar,
pa folur farɛ mɛ goje.
Ionus-bɛn' ɛ Hezre-bene
mɛ ŋezɛt mije Suλtani
i nis mɛ ngrenjɛ te vɛne
ɛ ndihme tɛ Baλabani.
Skɛndɛr-bɛu dukɛ mesuar,
prap' ɛ zu mɛ vpap kufine,
ðɛ ata dukɛ pɛðuar,
nuk' u la kohe te vine,
po ra si ɵqipjɛ me-ɵoket,
per arme fare s'i beri,
i ɵtu te piðe mbi toket
ɛ me nuk' u doλi zeri.
Ionus-bɛn' ɛ Hezre-bɛnɛ,
te dy te paλe i zune,
per hɛre te par' i prɛne,
pakne me pu prap'ɛ ɵpune.
Ca te pake, qe ɵpetuan,
s'vane dot tɛ Baλabani,
po nga ɛrðe prape ɵkuan,
ukðyɛne tɛ Suλtani.
Mbrɛti ɛrð mɛ nxit ne kruje,
ɛð' ɛ pɛðoj Baλabane,
qe leftontɛ mɛ pemuje,
po s'ɛ muntɛ dot Urane,
mbloði ðɛ me luftetare,
ɛrði piðe Ɵqiperija,
sɛ iɵtɛ ŋe ð' ɛ pandare,
i ndihtɛ ðɛ Ƞɛrendija.
Itali ɛ Vɛnɛtija
ɛ te tjɛre ndihm' i ðane
sɛ iɵ zoŋe Ɵqiperija,
pa per te trimat' uvrane.
Uɵteri ɛ Baλabanit
iɵtɛ posi mizerija,

po trimerin ε Uranit
nuk'ε munttε dot fuqija.
Mbrεti ε ndan uσterine,
me ŋ'ane vuri Tanuσne,
m'anet tjatre Duke-ƀine,
ε ne mεst Zake-barđuσne.
Mi fortεset' iσ Urani,
perketεj iσ Mbrεti vεte,
ne mεst iσtε Baλabani,
đ'ajy iσ bup' i vertεte.
Oh! moj ɱapezi ε σkrεte!
ç' jε ε lig' ε σum' ε ndyre:
te σofte Zotđ' i vertεte!
sε ç' bijε dem ε myxyre!
E kiσ ndare uσterine,
đε kiσtε vene te pare,
po perpiqεj per Tyrqine!
leftontε mε Sqipetare!
Lakemim! o neme-σume!
sε c'ε ben api ŋεrine!
εđε ti nakar! o lume¡
ε ƀεçi me Πεrendine!
Baλaban! t'uaferua
vdεkj'ε zεze po pεndohu,
mekata σume t'uσtua,
đε zemera jot' ε ŋohu.
Kjo fjale ner ment i εrđi
Baλabanit kete hεre,
pa fλtyrene j'a vεrđi,
ε djεrse zuri t'i bjεre.
Πo lufta uuis ε σkrεta,
sε undεsne Ϭqipetaret,
ε me nuk'i nxintε jεta,
pa uhođe mε te paret.
Hyne ne mεst t'uσterise
posi ujkù uri-σume,
kur i futεt bagetise,
đε barin' ε lε per lume.
uđεp' uσuan' ε uprεne,
σoku σokne me s'ε ŋih'ε,

gaku kiϭtε mare δεne,
vdεkja ϭpirterat' i pϭihtε.
Πosi ϭqipja Ꞡqipetaret
permi armikete rane,
i ϭtypne farε barbaret,
δε i çan' ε i perndane.
Πo Baλaban-faqe-ziu
leϭohεj mbi t'a si ϭkabe,
sindekur dεrδεt bariu
permi ujkune mε krabe.
Si ε pa kϭu Lεke Lεϭi,
ε mbuϭi puϭkene mire,
εδε λeren' ε pervεϭi,
pa j'a hoqi mε deϭire,
Πlumbi ε mori ne baλe
Baλaban' ε ra nga kali,
sikur s'iϭte kup' i gaλe,
ukeput si ϭkemp pεj mali.
Armikete dukε pare
Baλabane m ate dite
te ϭtriture ε te vrare,
uhapne si bagetite.
Πo nga te vinine s' dinin,
sε uδete iϭin zene,
Ꞡqipetarete s'i linin,
te poret' ε patne δene!
te ϭumet' aty uvrane,
te tjεret muape δεne,
po Ꞡqipetaret s'i lane
te gaλ' as ata, qe mbεne.
Si ljεpurat' uperhapne,
zune pyjεt' ε pekεte,
δε sa muntn'ε xgatne çapne,
sε u δempte ϭpirt' i ϭkrεte,
giδekuϭ dej te ϭpetontε,
te ϭihtε t'emen' ε t'ane,
ϭtepin' ε ate, qe dontε,
εδε motren' ε veλane!
Te pakete, qe upϭene,
duke ikur nat'ε dite,

muape ꝑyʎɛ ɛ vꝑɛhne
mɛ zɛmre ϐume te mjɛte,
ɛƌɛ vane te Mɛhmɛti,
i ƌane qyɜ uꝑerꝑoqne,
ɛ myxyra si i ꝑɛti,
ƌɛ sa vuan' ɛ sa hoqne.
Dy qint ɛƌɛ ꝑɛse-ƌɛte
mije ɛrƌe mɛ Suʎtane,
ukƌyɛne mije tɛte,
te tjɛrete ꝑiƌ' uvrane!
Keϐtu iϐtɛ Ϭqiꝑerija,
i tiʎ' iϐtɛ Ϭqiꝑetari,
keϐtu kiϐ ƌɛ Mbrɛn' ɛ tija,
q'iϐ nga trimate m'i ꝑa·i.
Keϐtu iϐ ɛ kϐu kiϐ qene,
kϐu eϐt' ɛ kϐu dote jɛte,
Ϭqiꝑetari do-mɛ-ƌene
eϐte trim, buꝑ'i vertɛte.
Si i ϐoj armiket Mbrɛti,
ɛ nuke la syrɛϐ kombe,
ƌɛ ajy Suʎtan-Mɛhmɛti
i ϐꝑetoj mɛ ϐꝑirt ner ƌembe,
mɛ ϐoket' i hyn Tyrqise,
ƌɛ i ve korƌen'ɛ zjape.
nxoꝑi demn'ɛ Ϭqiꝑerise,
q' i iϐtɛ bere me ꝑare.
Па kur ukƌyɛ mɛ buje
mɛ ϐokete trima Mbrɛti,
ɛ hyri brenda ne Kruje,
utunt i tere qytɛti.
Zer' i ϐum'i i ɳɛrezise
mɛ urat' ɛ mɛ levdate
ꝑɛr ne ꝑrakt te Пɛrendise
aꝑiti, se iϐ i ꝑate.
Fjala si ꝑeʎumb'i ϐkruar
fluturoj ꝑa udeꝑua
qyϐ fitoj dukɛ leftuar
Mbrɛt' i bukur si ʄajkua;
Derguane mbrɛterite
ꝑaresine mɛ levdate,

q'i ða Zoti jεt' ε dite
Skendεr-Bεgut ε urate.
Undεrua Memeðεu,
ugezua Ɵqiperija,
εðε Skendεr-bεu
mε giðe 6oket' ε tija.
Qu6 punon per Memeðεne,
ate Zoti ε ka prane
mε ɳe vent mε Skendεr-bε..e
s'ε ve kupe Baλabane.

BKSH

XX

Iɵ zɛmeruar Mɛhmɛti
ɵɛ j'u ɵua uɵterija,
đɛ myzxyr' ɛ mađ' ɛ ɡɛti,
ɲa nuk' ɛ nxij ɡiđesija.
Bintɛ mɛ roba đɛ s' flintɛ,
sɛ mɛjtontɛ Skendɛr-bɛne,
ɲa ɡum' i zi nuk' ɛ zintɛ,
ɲun' ɛ mađ' ɛ ɡɛt Mɛhmɛne.
Hɛre ɛ mɛrtɛ te qaret,
hɛre zjɛntɛ ɛ s' pelcistɛ,
s' kiɵ ç' te bɛn, ɲa zij te ɲaret,
mɛ temɛɲ kryɛt uɲristɛ!
I kiɵ hiɲur maɲezija,
zɛmɛrn' i ɡđɛnt zɛmɛrimi,
sɛ s' i aɲıntɛ fugija,
ɲa trute j'a haj mɛjtimi.
Qyɵ brɛn ɛđ' ɛ ha drune
kɲimbi đɛ ɲalcen' ɛ tija,
aɵtu đɛ Mɛhmɛtit trune
j'a haj mɛ đembe zilja.
Evroɲen' ɛ ɵih te vdɛkur,
mɛ ŋe dite munt t'a hantɛ,
đɛ Asija iɵ ɛ mɛkur,
vɛç ŋe Ɵqiɲeri ɛ mbantɛ.
Grɛkr' ɛ Vλɛh, Ɵqɛh ɛ Buλgare,
te ɡiđe kiɵine rene,

iбine bere zuzare,
mε s' iбine per te qεne.
Evropa iбtε ne ɥume,
ne ɥume te maƛekuar,
ne ɥume te rende бume,
dontε kohe per te xɥuar!
Mbahεj vεtem Ɵqiperija
q'iбtε mbajtur kurdohεre,
s'ε kiб lene Πεrendija.
δε kupe s'ε lε te bjεre.
Π' andaj Mεhmεti pelcistε
εδε εpt' ε nuke miptε,
geẓoten' ε tij ε gristε,
ε kesulene ε çiptε.
Бεlperit' ε бtrigerite
te ɥiδa i kiб punuar,
δε te tera ligεsite,
po prape ɥe s kiб fituar.
S' kiб fituare i ati,
s'fitoj δε Suƛtan-Mεhmεti,
ligesite nga Murati
εδε бtrigerit' i ɥεti.
As lufta as δεlperija
s'ε muntte dot Ɵqiperine,
s'ε бkεltε as ligesija,
s'ε pεбontε δε fuqine.
Andaj Mεhmεti po zjεntε,
sε ɥesεndi nuk' бkontε,
noɲe uδe nuke ɥεntε,
pa ne brεnge бume pontε.
Lakemim' i lik i бkrεte
ε vεrbontε δ'ε mundontε,
i zintε syte per jεte,
miresine j'a mbulontε,
Pih te mεrtε Ɵqiperine,
pa t'i dεrδεj Italise,
ε te tere ɲεrezine
t'a hiδ ne lakt te Tyrqise
Si ε zεza qe te prεu!
Evrop' ε бkrεta Evrope!

te mos qenkɛ Skendɛr-bɛu,
q'i bentɛ Tyrqitɛ cope.
Ϭtrigatę uzemeruan,
pa duaλe nga sketɛpa,
ɛ te ɡiða ubaϭkuan,
ubene hiðra ɛ fɛpa;
pasdaj nga dal' ɛ se qɛti
ukðyɛn' ɛ uperkðyɛn,
ɛrðe tɛ Suλtan Mɛhmɛti,
ðɛ mendjɛne j'a geŋyen!
Γið'i ðone ϭtrigerite
nɛ ty t'i kɛmi mesuar?
ɛðɛ sot ɛ kete dite
punete s'i kɛ mbaruar?
lufta, ɡaku, vrasj' ɛ ϭkrɛte,
ɡema, vdɛkja ligesija
s' te bene pune ne jɛte
ɛð ɛ tere ðɛlperija?
kur s'te ndihu ligesija
ɛ te ɡiða ϭtrigerite
ðɛ djaλi ɛ djaλezija,
tani te prume maɡite!
Skendɛr-bɛne dot'a liðni
mɛ ŋe pɛ te maλekuar,
ðɛ fatne tent dot'a xɡiðim,
pasketaj te pije xɡuar!
Kϭu ðane ɛðɛ fytyre
te ndryϭmɛ sicila mori,
ube ŋe myxyr' ɛ ndyre,
ɛðɛ ŋe pune perdori.
ŋ' ube plak' ɛ ϭemetuar,
ɛ ðiŋur'ɛ varfaŋakɛ,
ɛ perɡyŋur'ɛð' ɛ ϭuar,
ð'ɛ fiϭkur' ɛ xɡɛbarakɛ!
tjatra nuse bukuroϭɛ,
ð' ɛ-majmɛ, ɛ hoλ' ɛ-ɡate,
vɛtuλ-zez' ɛ sy laroϭɛ,
tjatra ɛ zɛze si nate!
Πote ɡiða pune s'bene,
plagene nuke j'a ϭruan,

ne γemer'ε kiσtε gđene,
me tεpere j a lenduən.
Dimeri iσ me te σkuar,
debora piđ' iσtε trεtur,
đεu iσtε pelberuar,
vent pa hulε s' kiσtε mbεtur.
Kur εrđ ηe fare arapi,
q'iσtε σum'i σemetuar,
gojene si dεr' ε hapi.
đa fjalen' ε maλekuar,
Suλtan-Mεhmεtn' εgeηεu,
i đa; Te me sjελç ηe σpate
ng' ato, qe mban Skendεr-bεu,
te jεt' ε hoλ' εđ' ε pate!
ηe nepεrkeze te σkruar
ajo korđe po t'a prεse,
sindekur ε kam kenduar,
Skendεr-bεu dote vdεse!
Keσtu đoσtε geηεσtari,
ε Suλtani ε depontε.
đε geηεhεj si i mapi,
fjalen' ε tij ε bεsontε!
Пapo uisi paσt'a σtate
te pare ε te ndεruar,
đε i dergoj per ηe σpate
tε Mbrεti i zoteruar.
Kanisq' ε pe σume prune,
đε kerkuane ηe σpate,
i pudne kemben' ε pune
Mbrεtit te mađ jεte-pate.
Иe σpat' u đa Mbrεti vεte,
q'iσ ε mir' ε σum' ε vjyεr,
ε σume hεre ne jεte
ε tere ne pak iσ ngyεr.
Пa u đa nuk' eσte σpata,
qe ben luftene, đem une,
eσte dora, jεte-pata,
đε zemera, qe ben pune.
Ajo dore σume hεre
ne luftetərat, qe kiσ bere,

mɛ mij' armike kiɞ prɛre
i kiɞ ɞuare te tere.
Иɛrine posi qirine
mɛ ŋe hɛre ɛ ɞkurtonſɛ,
ƌɛ vdɛkja mɛ vpap tɛ zine
n'ate jɛte ɛ dergontɛ!
Kalene ƌɛ luftetare,
ɞi ç' iɞin vɛɞur ne hɛkur,
ɞi pjɛperin dukɛ çare,
te dy iɞtintɛ te vdɛkur!
Пuɞka ƌɛ topi kiɞ dale,
ɛ zer' i tyra ŋemontɛ,
sa trendittɛ ŋiƌe male,
po prape ɞpata ŋykontɛ.
ɞpatene, q' i kiɞ derguar
Mbrɛt' i mir' ɛ i vertɛte,
ajy Zot' i zoteruar,
qe nuke kiɞ ɞok ne jɛte,
nga te paret dukɛ mare
Suλtan-Mɛhmɛt' i pabɛse,
ƌipi arap geŋɛɞtape,
i ƌa: He! ta i te vdese!
sɛ kjo korƌe me ka vrare,
me ka ɞuar ɞume hɛre,
ɞ'me ka lene luftetare,
po te ŋiƌe i ka prɛre.
Kɞu ƌa ƌɛ bene maŋite,
po Skendɛr-bɛne s'ɛ zune,
ligesit' ɛ ɞtrigerite
ndaj ati s bɛnine pune.
Пa ɛrƌ djaλ' i maλekuar
tɛ Suλtan-Mɛhmɛti vɛte
mɛ turi te ɞemetuar
j'u qas posi qɛn i qɛte
i ƌa ŋe fjale ƌɛ iku,
ŋɛri nuk' ɛ pa nga beri,
ajy vet' upɞɛh armiku,
po i mbɛti aty zeri.
Mɛhmɛti me ate ɞprɛse
nisi dy ŋeres te vɛne,

pɵɛhtazi mɛ te pabɛsɵ
t'a vrasine Sbender-bɛne!
Dukɛ dale nga qytɛti
Torguti mɛ Ramazane,
si u ɗa Suλtan-Mɛhmɛti,
mɛ vpap drɛjt ne Kruje vane,
ɗane: Nɛvɛ kɛmi qene
trima ' ɛ Suλtan-Mɛhmɛtit,
po tani na ka perzene,
ɛrɗme ner kembet te Mbrɛtit,
nɛ baɵke dote leftojme,
Suλtan-Mɛhmɛti te ɵohe,
sɛ si dot'a turperojne,
ɛ fajn' ɛ tija t'a ŋohe,
Kɵu ɗane, po djaλezite
ne Ɠqiperi nuke ɵkonin,
duaλe ne ɵɛɵt ŋe dite,
nuke muntne t' i mbulonin,
Пas liges, qe mbrɛteronte
me ç' do vent te Ɠqiperise
ɗɛ ç' do pune ɛ pɛɵontɛ!
mɛ pɛɵet te Пɛrendise,
ne mblɛɗet te nalt' umb'oɗe,
dy-mbe-ɗɛte plɛq te pare,
ɗɛ pygne ne mɛst ɛ hoɗe,
ɗane qendrim perte vrare.
Torgutne ɗɛ Ramazane
Пlɛqesija i pykuan,
pa i nxuap ' i vrane,
te porete, ç' ɛ pesuan!
Trimate syte u zune,
iprune ne mɛst te ɵɛɵit,
popo ne puɵket' i vune
nde fuɵet perketɛj Lɛɵit,
Kur depoj Suλtan-Mɛhmɛti,
qe s' i ɵkuan djaλezite,
mesoj myxyren, q' ɛ pɛti'
ɗɛ underkryɛ si ɗite!
Пopo ɗa ç' qenkam ! i pore!
m' uɵkurtofte farɛ jɛta!

Πo kur mε drite ne dore
j'u tfaq mε vpaɲ ε-vertεta:
iϭtε ɲosi vaϭe mbrεti,
kur eϭte me te martuar,
ε barđe si ϭkumbe dεti,
si hena ε ɛbukuruar.
Πa i đa: O εpersire!
te ligate s'i mbarove?
s'mεjtohε ɲer ɡe te mire?
Πεrendi kuɲe s'kujtove?
Nnk'ε munt dot Skendεr-bεne,
s' bijε kuɲe Ɠqiɲerije,
lukemimit mbliđj'a frεne,
sε tεɲeroj ligesija,
Ɠqiɲetari s' mundεt kuɲe,
s' ɲoϭtεhεte Ɠqiɲerija,
nga te t'ute ϭum' umbuɲe,
ɲo i qεϭi ŋεrezija.
Zot'i mađ nuk' ε ka đene,
ɲaɲo ne dore te huaj
s' bijε knɲe đε s' ka rene
Ɠqiɲerija, ɲo mos vuaj,
Ka mbrεteruare vεte
kurdohεrε Ɠqiɲetari,
s' ube kuɲe ɲoɲ ne jεte,
kϭu ka qene qe se ɲari.
Kϭu đε, kϭu, o ε-vertεte!
ɲer ɲunet te Ɠqiɲerise,
te qofϭim fale ɲer jεte,
sε jε fjal' ε Πεrendise.
Πa haɲi syte Mεhmεti,
εđε ϭum' usgurduλua,
i ra ne zemre termεti,
ϭɲirt' i ndyre j'u hεlmua.
E-vertεta mε nxit iku,
ajy ɲlasi nɲa nakari,
maɲezi ε ϭkrεt' ε ɲϭiku,
mbεti me vent ɲosi qaɲi.
Ungrit kundrεjt se Vertεtes,
s' i vu vεϭne urtesise,

po s' ɛ la i Zot'i jɛtes,
qe i ndihtɛ Ϭqiperise,
Mɛhmɛti mblɛð uϐterine,
mije dy qint ɛ tri-ðɛte
benɛne gati te vine,
nisɛte ðɛ ajy vɛte.
Skendɛr-vɛu kiϐ mesuar,
sɛ ç' ngrihtɛ mbrɛt' i Tyrqise,
kiϐfɛ dal' ɛ s' kiϐ menuar,
i ɛrð potuƛ Ϭqiperise,
poðe piðe Ϭqipetaret,
ɛ fortɛsate i zune,
pa vuri Mbrɛti te paret,
si cilene me ηe pune.
I ɛrðe ðɛ kete here
trimate nga Italija
ɛðɛ nga vendɛt' ɛ tjɛre.
i dergoj ðɛ Vɛnɛtija.
Po leftonin Ϭqipetaret.
q'iϐine te tere trima,
ɛðɛ me ϐumete paret,
sɛ iϐin si vɛtetima.
Suƛtani mɛ uϐterite
Dupesine ɛ pɛðojne,
ɛ pɛh topi nat' ɛ dite,
ðɛ sa vɛne ɛ ϐtrengojne.
Po nuk' ɛpɛte fortɛsa,
sɛ ka brenda bupa trima,
mi pið' est' i pare Ϭtrɛsa
ðɛ çɛle Bano-Zadrima.
Npyl' ɛ plumba ɛ ϐipɛta
si brɛϐeri nga fortɛsa
vinin' ɛ uϐta te qɛta
ðɛ po vupɛj uϐterɛsa.
Po kur Lɛke-Duka-pini
mɛ ϐume ϐoke te mire
dukɛ uηure nga Drimi
ɛrð ne Dupes me te ngðire.
Mendja ɛ geηen Mɛhmɛne,
pa ɛ ngriti uϐtɛrine,

ɛ pandɛhu Skendɛr-bɛne
çɛle Lɛke-Duke-ɡini.
Suλtani mɛ uσterine
ɡiδe Krujene pɛδuan,
δɛ Gtrɛsa mɛ Duke-ɡine
u rane pas ɛ s' qendruan.
Krujene σum' ɛ σtrenguan,
nɡylɛte vinin paprɛre,
δɛ murɛte i pezuan,
ɛ i priσne σume hɛre ;
po Gqipetaret' i ngrinin,
sɛ dit' ɛ nate punonin ;
armikɛte prap' i σtinin,
ata sɛ riσ i ndrɛjtonin.
Upɛrpoq σume Suλtani,
q' iσ i kɛq ɛ i pɛrδune,
po brenda iσtɛ Urani,
pa nuke bɛndɛ dot pune.
Gqipetaret dit' ɛ nate
hynin ne mɛst t' uσterise,
δɛ i kopnine mɛ σpate
uσtetaret' ɛ Tyrqise
Suλtanit brɛnga i σtohɛj,
sɛ ra n' uσteri lengimi,
ɛδɛ ngrenja po mbarohɛj,
pa ɛ loδi δɛ mundimi,
Ate pristɛ Skendɛr-bɛu,
qe kiσ zene vɛte male,
pa ŋɛrezine ɛ krɛu,
paresis' i dɛrgoj fjale!
poδi ɡiδe Gqipɛrija,
te tere vendɛt i zune,
σkoj perpara paresija,
qe bentɛ ɡiδeŋe pune.
Mbrɛt' i urt' ɛ i vertɛte
ɛ numuroj uσterine,
pa i ndan te tere vɛte,
ɛ vu ɡiδe paresine ;
fjalene ɛ liδi mire,
sicilit i δa ŋe ane,

ϑε ηe nate me te ngϑire
gide perηehere rane.
mi usterit te Tyrqise,
q'is ne s'mundj' ε nε lengimε;
kiϑ te keqen' ε urise,
sε s'i mbet buk' as ϑepime.
Ujqerite ne debore,
kur sendijne katr'a pese,
gεjne bagetin' ε gore,
pa s'lεne kembe te mbese!
astu εϑε Ɵqipetaret,
kur i hyne usterise,
i kope gide barbaret,
u prune diten' ε zise.
Mbreti s'vriste ustetaret,
po leçintε me ç' do ane,
godittε gide te paret,
εϑε kerkontε Suλtane.
Mε doret te tija Mbrεti
vret aqe sume te pare,
sa ube gaku si deti,
mε mijera isin vrare.
Πaresi ε Ɵqiperise,
qe s'mbetεj me pas nga Mbrεti
i ϑa dermene Tyrqise,
sε ε kerkoj, pa ε geti.
Armikete me s' leftonin,
vune duarte mi koke,
kerkonin uϑe te skonin,
lane ge ε plaçk' ε soke.
Πo spetoj Suλtan-Mεhmεti,
mε ηe mije brεnge iku,
εϑε sume nga pεmεti
spetuane nga pεziku,
Dεsne gide Ɵqipetaret,
pa u ϑa lεjene Mbreti,
nisi ϑe ca nga te paret,
i ndonqe, po skoj Mεhmεti,
Γiϑe ç' istε paresija
n'ate Evropet te skrεte,

q'i pelqentε trimerija,
εrδi tε Mbrεt' i vertεte.
Derguan δε mbrεterite
te parete me te pare,
papo vinine per dite
ε θihnine Θqipetare.
Mbrεt! o hij' ε Πεrendise!
drit' ε Zotit! fil' i arit!
ti i δε ndεr Θqiperise,
εδε vjεfte Θqipetarit,
Iu befθa dorese s' Atε,
q'iθtε dor' ε Πεrendise,
i qofθa fal' asaj θpatε,
q i δa drite trimerise.
Miresit' ε urtesite
tεjε lartesin' ε pεtne,
ηεrezise i δε dritε,
ne t'εpete nuke mbεtne.
Alεksandr' i maδ ηe hεre,
δε piδe θoket' ε tija,
Πipoja, Tεfta, te tjεre,
qe i poλi Θqiperija,
i δan' εmre Θqiperise,
po ate ndεr, q'i kε δene,
ti! Urat' ε Πεrendise!
Kombit'ε Memeδεut t'ene
ηεri s' j'a δa dot ne jεte,
Ty t'a fali kete pjεse
Zot' i-maδ i-vertεte,
q'i εp ηεrezise θprεse.
Ti jε ηe si Πεrendija,
θok s'kε δε s' kε pasur kupe,
sa te jεte ηεrezija,
me s'vjen si ti tjatre bupe
Ner kembe te qofθim fale!
Mbrεt ε Zot i Θqiperise
per ty s' duhεt tjatre fjale,
sε jε hij' ε Πεrendise.

XXI.

Mbrεti priti miqesine,
ϑε i persoλi te tere,
q'i ndεruan Ɵqiperine,
ϑε punete, qe kiб bere;
pa i εrϑi paresija
nga ç' do an ' ε Ɵqiperise,
εϑ'ε tere zoterija,
sε iб hij' ε Πεrendisε.
te giϑe dukε ndεruar,
Mbrεt' i priti бume mire,
i puбtoj ne kraheruar
mε gas бum' ε mε deбire.
Ketεj Mbrεt'i Ɵqiperisε
εϑ' ε tere Ɵqiperija
kiб gazεt'ε Πεrendise
q'i do giϑe ŋerezija;
andεj Suλtan' i Tyrqise
vatε бum' i zemeruar,
sεpsε demn'ε Ɵqiperise
Zot i maϑ ε kiб nϑaluar
pa ra ne бume lengimε,
ε ne s' mundjε te keqija,
n' iϑerim' ε ne renkimε,
i ϑá brεnge Πεrendija.
Ɵihtε endep'ε ϑepistε,
ϑoбtε; Πo vjεn Skender-bεu!

ꝺɛ driꝺɛj ɛ anguλi stɛ,
sikur dota pintɛ ꝺɛu!
Utremp ɞume kete hɛre
Suλtani nga Skendɛr-bɛu,
sɛ j'a ɞtu ne balte ndɛre,
ꝺ'ɛ-Vertɛta s'ɛ geŋɛu.
Пas ca muajɞ uɞerua,
ꝺɛ ungrit si nga qivuri,
ndɛŋi pak' ɛ umɛjtua,
pa Ali-paɞene pruri.
I ꝺa: Ali-paɞe, ç'ꝺua?
si t'j'a bejme Ɠqiperise?
qe nuke me la ndɛr mua
ꝺɛ faqɛ ndaj ŋɛrezise
Ali-paɞa j'u keꝺyɛ,
fjalen' ɛ kiɞtɛ ner ꝺembe,
pa ŋe hɛr' ukaperxyɛ,
ꝺɛ ungrit mɛ nxit me kembe,
i ꝺa: Une te kam ꝺene,
qe mos ɛ nga Ɠqiperine,
sɛ Zot' i maꝺ s'ɛ ka ꝺene,
t'a beŋe ŋɛri te tine.
Nɛ te zeme miqesine
mɛ te Zon ɛ Ɠqiperise
ꝺɛ t'a kɛmi Ɠqiperine
ŋe fortɛse te Tyrqise.
Kɛɞu ꝺɛm ɛ keɞtu kam ꝺene,
fjala s'me eɞte depuar,
po jam prapɛ tɛk kam qene
m'ate fjale kam qendruar.
Kaqe hɛre qe lɛftuam,
nɛ kupe s'kɛmi fituar,
ɛ sa uɞteri derguam,
Ɠqiperija i ka ɞuar.
Eꝺɛ t'a març Ɠqiperine,
s'benɛte pop Ɠqipetari,
po pyɛt ata, qe dine,
ɛ mos puno si i mapi;
ata ne dore te huaj
kupe nuke kane rene,

đε s' bijεne, ɋo mos vuaj,
sε s' hyjne ne xɋεđet t'ene
Nuke mεɋεt Ϭqiɋerija,
si đoni, mε te ɋerđune,
ɋo ɋer jεte miqesija
dote na hyɳe me ɋune.
Keϭtu i đa Ali-ɋaϭa,
ɋa ubint Suλtan-Mεhmεti,
q'i vrit me ɋare te traϭa,
sε te vertεten' ε ɋεti,
ɋa Ali-ɋaϭes' i đote :
Fjala jotε eϭt'ε mire,
ɋεr me sot vuame kote
si te maɋ'ε si te ɋire.
Tani ɋa mεr uϭterine,
đε mos me deɋo as mua,
ɋo hiq ε zere kufine,
εđε bej aϭtu, si đua.
Kϭu đa đ' ε nisi Aline
mε mije ɋεse-mbe-đεte,
vatε đε Zuri kufine,
ε ɋunoj si deϭi vεte.
Zu ɋaqen' ε Πεrendise,
q' εϭt' ε larter' εđ' ε mire,
ε j'ube mik Ϭqiɋerise
mε bεse ε mε deϭire,
Πa nisi ɋεse te ɋare,
i dergoj mε vɋaɋ te Mbrεti
mε qeλim ϭume te mbare,
miqesise uđ'i ɋεti,
Ube mik mε Skender-bεne,
mik mε ϭɋirt εđε me bεse,
sε ε dontε ϭume Mbrεne,
kiϭtε ɳerezijε ɋjεse.
Uɋoq εđε ϭume hεre
mε Mbrεn' Ali-ɋaϭa vεte,
q' i bentε, si duhεj, ndεre,
sε ε dij, q' iϭ i vertεte.
Miqesi ϭume pefyεn,
ε bene veλazerine,

εðε kanisqε ç'kembyεn
Mbrεt' i urte mε Aline.
Koha mε paqe po ϭkontε,
dukε pjεðure si lumi,
ŋekundi nuke qendrontε,
dit' ε nate s' ε zij ŋumi.
Πaŋo koha dukε ϭkuar,
ŋerseritεt ŋiðe jεta,
ŋesεndi s' lε ŋa ndryϭuar,
ŋið'i mεr mε vεth' ε ϭkrεta!
Lulεvεt nuk'u lε εre,
ε drurevεt s'u lε flεte,
ŋεziut te zi, te mjεre
ja' nxin te ϭkrεtene jεte!
Sjελ ðiŋet' ε plεqerine,
fiϭk faqεn, kepus kuŋisne,
ϭtijε ŋoϭte ðε fuqine,
ŋεrin' ε ðan si muŋisne!
Lulεne, q' ε çεli vεra,
ε priϭi dimer' i ϭkrεte,
po se riϭ kur i vjεn hεra
lulezohεt' ε nxjεp flεte.
Kϭu vdεs εðε koha vεte,
εðε dimeri ðε vεra,
ŋa ŋgaλεn se riϭ ne jεte,
ε dukεne si te tjεra.
Keϭtu ε ða Πεrendija,
andaj ŋo plakεj ðε Mbrεti,
ðε ŋiðe ϭoket' ε tija,
uŋlak ðε Suλtan-Mεhmεti.
Dimr' i lij vjεϭtete ŋraŋa,
ε ate ε ndiqtε vεra,
ŋas vεrese vintε vaŋa,
ŋa vinin vjεϭtet' ε tjεra.
Bilbili zij ε kendontε
ner lulε m' εr' ε ne flεte,
ŋa ŋasdaj se riϭ ŋuϭonte,
ðε pintε ca koh' i qεte.
Moti ϭkont'ε ŋerseritεj,
εðε ŋaqa fortesohεj,

ɛ pa giƌe ŋɛrezine
Mbrɛt' i maƌ i urtesise.
I ða fuqi Ϭqiperise,
ɛ fortesoj ç' do fortɛse,
po me ϭume ŋɛrezise
i ða trimeri ɛ ϭprɛse.
Dimeri, qe hɛlmon ðɛne,
ç' vɛϭ druret' ɛ s' u lɛ flɛte,
lulɛt i ben sikur s' qɛne
mɛ flohtesiret te ϭkrɛte.
Mɛ ate te ƌate dore
qe ϭtijɛ giƌe ƌeƛimne,
ϭtron debore mi debore,
hɛð hɛlmin' ɛ iðerimne,
mɛ ate dore te ϭkrɛte,
ɛe largu dukɛ qeƛuar,
hoði mɛ fort ŋe ϭigɛte,
oh! ϭigɛt' ɛ maƛekuar!
E pa te dirsure Mbrɛne,
qe perpiqɛj ɛ punontɛ
giƌeŋe per Memeðɛne,
ɛðɛ gumi s' ɛ qɛtontɛ,
pa ϭigɛten' ɛ verviti
mɛ fuqi te maðɛ ϭume!
Mbrɛn' ɛ mire ɛ goditi!
ç bere! o dimer' o lume!
Mbrɛt' i maƌ ɛ i vertɛte
ndjɛn brenda ne kraheruar
nga ɛ nemura ϭigɛte
ŋe te ϭkrɛte te sembuar!
Ate, qe s'ɛ zintɛ ϭpata
ɛðɛ uϭta ɛ ϭigɛta,
s' mundja mɛ duar te ƌata
ner roba ɛ ϭtu ɛ ϭkrɛta!
Mbrɛti mɛ ϭoket zu Lɛϭne,
atjɛ ɛðɛte j'a ƌane,
ϭeroŋesit' upervɛϭne,
ɛ te giƌe baϭk' i vane.
Uçkul giƌe paresija,
ŋeri pa arƌure s' mbɛti,

BKSH

poδi giδe Ꮎqiperija,
ɛrδ' aty tɛk iϭtɛ Mbrɛti.
Mbrɛti δipi paresine,
u dergoj mɛ vpap ŋe djale,
δa: Γiδe ketu te vine,
sɛ kam t'u δɛm ϭumɐ fjale.
Kϭu δa, pa erδ paresija.
ɛδɛ plɛqte mendjɛ-ϭume
sɛ kiϭ ŋeres Ꮎqiperija,
s' kiϭtɛ mbɛture per lume.
Maksimi, q' iϭ i derguar
tė Mbrɛti nga Italija,
δɛ Jasafi i levduar,
qɐ iϭtɛ nga Vɛnɛtija,
hyne tok mɛ paresine,
ɛδɛ mɛ plɛqt te uruar,
q' ɛ mbanine Ꮎqiperinɐ
si lulɛn' ɛ lulezuar.
Ata hyne mɛ gak ngrire
ɛδ' ɛ perϭendoϭne Mbrɛnɐ
giδe mɛ zemrɛ te mpire,
te semure ϭum' ɛ gɛne!
Πa Skendɛr-bɛ bukuroϭi
giδevɛ u beri ndɛre,
sicilen' ɛ perϭendoϭi,
δɛ zu fjalen mɛ ŋe hɛre,
δa: Erδme ɛ dote vɛmi,
masɛ prape dote vime,
sɛ ketu per jɛte s' jɛmi,
ɛ nuke mundim te pime.
o veλezre Ꮎqipetare!
ju te jini te baϭkuar,
sindekur qɛte me pare,
qɐ te jini te ndɛruar,
mos ɛ lini trimerine,
δɛ baϭkimne ne mɛst t'uaj,
po t a kini miqesine,
sɛ nuke jini te huaj,
jini g δe Ꮎqipetare,
kini meme Ꮎqiperine,

BKSH

fuqija nuk' i vɛnitɛj,
ƥiƌeŋe me бum' i бtohɛj.
Iб ne prehjɛ Ϭqiperija,
ɛƌɛ ƥiƌe Ϭqipetaret,
mbrɛteronte urtesija,
s' kiбin te benin te mapet.
Mbrɛti бpirt-maƌ mɛ Aline
piqeбine kurdohɛre,
ƌ' ɛ бtonine miqesine,
nuk' ɛ linine te bjɛre.
Бɛ vendɛte, qe kiб zene,
pɛƌ Ϭqiperise Tyrqija,
ƥiƌ' iбine me te ƌene,
sɛ i dontɛ Ϭqiperija
Teresin' ɛ Ϭqiperise
ɛƌɛ Mbrɛn' ɛ mbrɛterine
dot' i ŋih mbrɛt' i Tyrqise,
kбu ɛ bene mɛ Aline,
Πo djajte ɛ djaλezite
ɛ ç' mentne se riб Mɛhmɛne,
ƌ' ɛ prune me ate dite,
q' ube prap' armik mɛ Mbrɛne!
Nga Jɛziti, nga Mɛrvani
nga Mavij' ɛ maλekuar
mori mesimɛ Suλtani,
uƌen' ɛ ƥɛt te punuar!
Πa s' ɛ dontɛ Ϭqiperine,
nuk' ɛ dontɛ Skender-bɛne,
sɛpsɛ kiбtɛ urtesine,
perpiqɛj per Memeƌɛne.
E ngriti mɛ vpap Aline,
sɛ ube mɛ Ϭqipetaret,
uperpoq per Ϭqiperine,
nuke leftoj si te paret!
Qeλimɛt, qe zu Mɛhmɛti
ƌɛ uƌen' ɛ maλekuar
ɛ kupetoj mire Mbrɛti,
qe pij ƥiƌeŋe i zguar.
Πa doλi mɛ paresine,
i ɛrƌ potuλ Ϭqiperise,

jini ŋe fis ε ŋe fare,
ε bεsoni Πεrendine,
perpiqi dite ðε nate,
Memeðεne t'a ϭpetoni,
armikut hiqini ϭpate,
kupe mos ufrikesoni,
sindekur kini leftuar,
aϭ u prape te leftoni,
qe te jini te ϭpetuar,
ε te kini ɡiðe ç' doni,
mos ε humbisni lirine,
ε mos behi pop ne jεte,
po te doni miresine,
u'a εp Zotð'i vertεte.
Im bir sot foϭŋ'eϭt' ε djale,
nuke munt te mbrεteroŋe,
sε ne lufte s' munt te dale,
Memeðεne t'a ϭpetoŋe,
sε ka vεtem ŋe-mbe-ðεte
vjεt ε nuke ka me ϭume,
qe ka lindure ne jεte,
versa s' upoq, eϭte brume,
se pari dote mesoŋe
qyϭ mbahεte mbrεterija,
pa pasdaj te mbrεteroŋe,
n' ε ka ðene Πεrendija,
ato dite sa te vine,
ju te ŋihni per te pare
çεle Lεke-Duke-Γine
ɡiðe ç' jini Ϭqipetare.
Ajy ne kembet te mbrεtit
te ɡykoŋ' ε te leftoŋe,
te jεt'i par' i pεmεtit,
ε ç' do pune t'a mbaroŋe.
Kur ka lufte Ϭqiperija,
pas fjales, qe kεmi bere,
dot'i udihŋe Vεnεtija
mε fuqit te saj te tere,
ne arðte vεte Suλtani,
veç ndihmes se Vεnεtise,

dote ndihɳe Fɛrdinani
mɛ ußterit t' Italise,
aßtu ɛðɛ Ꮳqiperija
dot' i ndihɳe Vɛnɛtise,
n'i arðte sipre Tyrqija,
sindekur ðɛ Italise.
Im bir ɛ ka Mbrɛterine,
mɛ t'emene per ca kohe
lɛte zere Apoline,
sa te pitɛt' ɛ te ßohe.
Kßu ða Mbrɛt' i Πerendise,
Ajy Zot' i zoteruar,
Mbrɛt' i urt' i Ꮳqiperise,
ðɛ i mir' ɛ i levduar.
Πa ukðyɛ n e te bire,
i ða: Ti, o jɛte-pate!
veßto te beheß m'i mire
ɛ m'i urte nga yt ate.
Nga fjalete, qe ða Mbrɛti,
ßkroɳesi ßum' i mesuar,
Barðuli, q' ißtɛ si dɛti,
as ɳe nuke la pa-ßkruar.
Mbrɛti iß me ketø fjale,
ɛ te tjɛretø deponin,
kur me dɛr' uða ɳ djale,
nuke muntne t'a ndalonin
ða: Armikete po vine,
o bupa! o Ꮳqipetare!
nxitoni, sɛ na perpine,
dɛlni, sa muntni, me pare,
ɛ kaperxyɛn kufine,
mije plot tɛte-mbe-ðɛte
mɛ Ahmet-paßen po vine
dukɛ uɳur tatepjɛte.
Kßu ða, pa mɛ te depuar
kete fjale Ꮳqipetaret,
muɾp' armete ner duar,
ðɛ duaʌe mɛ te paret.
Skendɛr-bɛu xpɛð te pare
ð'ɛ vu ne kembet te tija

Tanuϭne mi luftetare,
sɛ iϭtɛ bere gatija.
Ungrit ɛƌɛ vɛte Mbrɛti,
Armet ɛ kalene! ƌipi,
po fuqi me nuk' i mbɛti,
ɛ zune miqt' ɛ i biri.
Posi lisi dukɛ rene,
Zot i maƌ ɛ i vertɛte!
Lɛte benɛt, ç ɛϭte ƌene,
ƌa, sɛ une s'poŋ per jɛte,
po me ki kujdes Ti vɛtə
Ϭqipetar' ɛ Ϭqiperine,
mos m'i lɛre kupe ϭkrɛte,
sɛ ti ɛ do miresine,
ne dore te huaj kupe
Ϭqiperija te mos bjɛre,
Ϭqipetari trim ɛ bupe
te jɛt' ɛ t'a kɛte ndɛre,
mbajɛ Ϭqiperine zoŋe,
te kɛte ɠiƌe te mirat,
te poŋ' ɛ te mbrɛteroŋe,
te mos t' a han' ɛgersirat,
fali lirine, t'a kɛte,
ɛƌɛ ɠiƌɛ miresite,
te jɛte m' ɛmre per jɛte,
ɛɠi jɛt' ɛ dit' ɛ drite!
Keto fjal' i ƌa dy hɛre
mɛ zemre ϭume te qɛte,
pasdaj ra nde ɠum' i prɛre!
Oh! moj s'mundj' ɛ ϭkrɛte!
Enɠeʎi i trimerise,
fytyre pɛj djale mbrɛti
ƌɛ ɠuhen' ɛ Ϭqip.rise
dukɛ mare ɛrƌ ɛ ɠɛti,
ƌɛ i ƌa: Mos ki kɛq kupe,
sɛ s'ɛ ϭtijɛ Perendija,
Ϭqipetari eϭte bupe,
dote poŋe Ϭqiprija,
s'ja ngrɛ dot ŋɛri lirine,
sɛ j'a ƌa Zot' i vertɛte,

εđε giđe miresine,
j'a ka falure per jεte.
Kϭu đa engeλ'i uruar.
Fort mir' i đa Skender-bεu,
une vεtε i gezuar,
ndryϭε nuke me trεt đεu.
Gqipetaret' upervεϭne,
per ϭpetimt te Gqiperise
jεtene me nuk ε dεϭne,
dərmen' i đane Tyrqise.
Hyne n'uϭterit si flake,
ηe te gaλe nuke lane,
mε Ahmεt-paϭene pake
tε Suλtan-mεhmεti vane.
Πa kur εrđe Gqipetaret,
Skendεr-bεne kεq ε gεne,
i mori giđe te qaret,
sε ε donin ϭume mbrεne.
Me nεserεt dukε ngđire
Mbrεti la jεten' ε ϭkrεte!
ϭpirt' i mađ ε ϭum' i mire
vatε tε Zot' i vertεte!
Mε gemim, mε vεtetime
rεja poϭte ϭin' ε ϭtijε,
pa lumi mε gaϭerime
prape ne dεtt vεt' ε bijε.
đε se riϭ ngrihεt perpjεte,
ε leçin nde hapesire,
prap' atjε ε hεđin rεte,
sε ajy eϭt' i pavdire.
Kur dεϭi Zot' i vertεte,
qe ka kryer giđesine,
te dεltε faqεza vεte,
tfaqi ne jεte ηerine,
nεvε Ate burim kεmi,
dεtne pa funt εpa ane,
andεj vim' ε atjε vεmi,
Ajy eϭte giđe ç' jane
trup' i Mbrεtit iϭtε ϭuar!
mjεkr' ε barđe si debore

iб hapur mbi kraheruar!
popo! ŋɛriu i gore!
Gaбte-ðɛ̈t' ɛðɛ tri hɛre
ɛ kiб pare Skendɛ̈r-bɛne
ne jɛt' ɛ bukura vɛre,
qe vjɛn ɛ sbukuron ðɛne.
DoΛi Lɛke-Duke-Γini
me dɛret, q'iбtɛ pɛmɛti,
ða: Ȼqipetere! ku jini!
sɛ na la te бkrɛte Mbrɛti!
Kur ðeguan kete fjale
te iðure Ȼqipetaret,
ðane: Mbrɛt! te qofбim fjale!
ðɛ gið' i mori te qaret!
Mbrɛterɛбa ɛðɛ grate,
bupate ðɛ djal'i Mbrɛtit
mɛ lot qane dit' ɛ nate,
sɛ me s' dukej meng' ɛ dɛtit!
Mɛ ndɛr te mað ŋɛrezija
ne Lɛб Skendɛr-bɛn' ɛ vune,
бpirti бkoj tɛ Πɛrendija,
sɛ ketu me s' i mbɛt pune.
Ȼvɛб giðe Ȼqiperija
ne te zi ɛ zuri zine,
paresi ɛ vɛgelija,
q'ɛ donin si Πɛrendine.
Qajɛ! moj Ȼqiperi! qajɛ
Ate ŋɛrin' ɛ vertɛte,
ɛ zine per jɛte mbanje
sɛ бok me s'i vjɛn ne jɛte.

XXII

Mε zemere plag' ε flake
Өqipetaret mbanin zine,
sε nuk' iϐ myzyr' ε pake
kejo, q'ε ɡεt Өqiperine.
Mbrεterεϐene se ɲari
nisine baϐke mε te bipe,
qe s'puϐonine se qari,
εƌε zene far' ε ŋgipe;
ne lundre brenda i vune
ε ϐume nga paresija
unisne baϐk' ε i ϐpune
ƌε ϐume nga vεɲelija!
εƌε grat' ε paresise
mε Mbrεtereϐene vane,
pas uƌeȷ se Өqiperise,
vεtem fiλε nuk' ε lane;
vane ε ndeɲne per jεte,
Mbrεtereϐese s'j'u ndane,
iϐin ɲεres te vertεte
qemoti prindite t'ane
Mbrεterεϐa pϐεretiti,
duarte ne ɡi i vuri,
syte plot mε lot i ngriti,
te qaret' ε vajne zuri,
ƌa: Zotƌi im i vertεte!
mos ε priϐti Өqiperine

BKSH

si ka qene lεte, jεte
mos j'a ngrεre miresine
Πa ϑa: Jεt' ε zεza jεte!
qŷϭ mbεtε ɲa Skendεr-bene!
me dukεϭ farε ε ϭkrεte!
une ƅot lε Memeδεɲe!
lε ϭteɲin' ε ŋεrezine,
mε zemre te ɲerveluar!
lε miqδit' ε Ϭqiɲerine
ne pezik ε te hεlmuar!
Me s'ε ϭoh dot mε sy Mbrεne!
ne kete te ϭkrεte jεte!
ε ɲo vaλe Memeδεne
dota ϭoh dot ϭe riϭ vεte!
a dota ϭoh Ϭqiɲerine,
δε miqt' ε faren' ε fisne!
Kryεqytεtn' ε ϭteɲine!
ah! ɲer ku! ɲer ku me nisne
Mbrεne s' ε kam ɲer te ɲare
un' ε zεza! un' ε mjεra!
ɲo te mos i ϭoh as vaɲe!
m'umbyλ ϭteɲija ε dεra!
Keϭtu δa Zoŋ' ε vertεte,
ɲεj flakε ŋe gaϭerime
ɲa daϭure farε vεte
i doλi si vεtetime!
Duke qare i deɲonin
gra ε buɲa keto fjale,
zemrat' ε tyrε renkonin,
ɲosi dεti kur heδ vale.
Πa umbloδ ε ɲerdeλεnin
Mbrεterεϭene fat-zeze,
uɲerɲoqne t'a defrεnin,
sε ne ϭɲirtit kiϭ ŋe rεze,
Zot' i maδ, q'εɲ iδerime,
ε hεlmon ŋerin' ε ɲore,
i fal εδε ɲerdeλimne,
sε ç'do ɲê ε ka ne ɔore;
me ŋ' an'i εɲ iδerimne,
me ŋ'ane durim ε ϭɲrεse,

m'anet tjatere mundimne,
per ç' do dεre ka ŋe lεse
Zot i mađ ε i vertεte!
đa Mbrεterεϭa kam ϭprεse,
bej si te duaϭ ti vεte,
sε te kεmi prure bεse.
Keto fjale iϭin đεne,
lundra po ε çantε dεne,
ϭume kohe nd'uje s'bene,
po çpεjt tεrene ε ǥεne.
Van' ε zune Apoline,
doλi ǥiđe ŋεrezija,
mε ndεr te ϭume i prine,
iϭ ε tyrε Mbrεterija.
Djalen' ε Mbrεtit ε pane
ne Itali ŋεrezija,
qenka Skendεr-bεu đane,
pa nuke vdεs Ϭqiperija.
N'Apoli ε ngrehne frone.
ndeŋi mbrεt' i Ϭqiperise,
qe kiϭ per t'arđur me vone,
sε iϭ ϭprεs' ε ŋεrezise.
По Zoti s'ε kiϭtε đene,
qe te ngrihεj mbrεterija
punεte ndryϭε ubene,
sε aϭtu dεϭ Пεrendija!
Ng'ajy fis ε ng' ajo dεre
nxopi ŋeres trimerija
te mbedeŋ ϭum' ε te ndjεre,
q'i traϭegoj Italija!
Skendεr-bεu te na vdεse!
Zot i mađ ε i vertεte!
ε Ϭqiperija te mbεse
pa mbrεt, pa zot, si ε ϭkrεte!
t'a mbulojne ligesite!
ε t'i ngrihεte ε mira!
đε te viŋe me ŋe dite,
qe t'a ϭkεlŋe ǥersira!
Kjo fjale s'eϭt' ε vertεte,
ε kupe mos ε bεsoni,

sɛ Ꞡqiperija nde jɛte
s ka mbɛtur kupe si ᵭoni;
nuke ka mbɛtur' ɛ ɞkrɛte,
s'ɛ humbi kupe lirine,
ᵭɛ per jɛte dota kɛte,
si ᵭɛ piᵭe miresine,
Ꞡqipetari s'upoɞt kupe,
pat nga-here lartesine,
sɛ ka qene trim ɛ bupe,
p'andaj s'ɛ humbi lirine.
Derguane Mbrɛterite
ŋɛres te mir' ɛ te pare
pa ɞkuare ɞume dite
ne kruje ner Ꞡqipetare,
ŋohne Lɛke-Duke-Гine,
q' iɞtɛ ne kembet te mbrɛtit,
perdeλyɛn, Ꞡqiperine
piᵭe, vɛç Suλtan-Mɛhmɛtit.
Ηa ɛᵭɛ n'Apoli ɣane
piᵭe te paret tɛ mbrɛti,
ɛ nguɞeλyɛn per t'ane,
per myxyret qe ɛ pɛti;
iɞ ne front te Apolise,
sɛ ɛ kiɞ ᵭ'ate tə tine,
po iɞ mbrɛt i Ꞡqiperise,
aɞtu ɛ kiɞtɛ porsine.
Kur depoj Suλtan-mɛhmɛti.
te keqijate, qe npane,
qɛ ɛ la jɛtene Mbrɛti,
vu kesulene me ŋ'ane!
pa nisi ɞume te pare
ɛ j'a dergoj Ꞡqiperise
me mijɛra uɞtetare
armiku i Ηɛrɛndise!
Ꞡqipetarete umbloᵭe,
korᵭet' ɛ lara i ʐvɛɞne,
permi armiket uhoᵭe,
jɛtene me nuk' ɛ dɛɞ .e.
Armikete kur i pane,
q'uvervitne si fajkoŋte,

posi zoqte uperndane,
nxituane si langoŋte.
me ŋ'ane u ra Tanuϭi,
m'anet tjatere Urani,
Lɛka, Zaka ɛ Maluϭi,
Manul-Пika ɛ Tuϭani.
Uleϭuane si flake,
te gið' armiket'i vrane,
ϭpetuane ca te pake,
tɛ Suλtan-mɛhmɛti vane.
Kur ɛ pa Suλtan-mɛhmɛti,
qe s'ɛ mùnt dot Ϭqipetare
pa qene ðɛ vɛte Mbrɛti,
si s ɛ mundi ðɛ me pare,
ndɛŋi pak' ɛ umejtua
ða: Kjo pune kɛϭu te mbɛse!
opopo! ç' me gɛti mua!
une kiϭa tjatre ϭprɛse!
Keϭtu ða i zemeruar,
ðɛ beri se riϭ gatine,
ɛ nisi per te derguar
ne Ϭqiperi uϭterine;
po ðɛ ata ðɛ te tjɛre
Ϭqipetarete i muntne,
leftuane ϭume hɛre,
giðe jɛtene ɛ tuntne!
Ŋ'uϭteri kðɛhej ŋe vintɛ,
pas asaj tjatre dergontɛ,
ne prehjɛ kupe s'i linte,
sɛ luftene s'ɛ puϭontɛ.
По Ϭqipetaret si flake
hynin ne mɛst t'uϭterise,
sado q'iϭin me te pake,
dermen'i ɛpnin Tyrqise.
Ndihtɛ ɛðɛ Vɛnɛtija,
ɛðɛ mbrɛt' i Italise,
po ðɛ vɛtem Ϭqiperija
s'i trembej kupe Tyrqise.
Trimate dukɛ leftuar
si u ðoϭtɛ trimerija,

sa armike kane ɞuar,
ɛ di vɛte Πɛrendija!
Hijɛ ɛ Mrɛtit ɛ mbantɛ,
nuk' ɛ lintɛ Ɑqiperine,
te huajte i perndantɛ,
pa mɛrnine apatine.
Leftonine dit ɛ nate
per ɞpetimt te Ɑqiperise
bupate trima mɛ ɞpate,
nuke j'u fale Tyrqise.
Uđɛp' uprɛn' ɛ uvrane,
đɛ rane deɞmimetare,
po vendine nuk' ɛ lane,
ɛ ηɛri s' kuxoj t'a mape.
Sa perpiqɛj Ɑqiperija,
sɛ roberine s'ɛ dontɛ,
aqe me ɞume Tyrqija
luften'ɛ ɞkrɛt' ɛ ɞtrengontɛ;
Egersir' o ɛgersire!
me qafe persɛ i bijɛ?
a s' munt te benç kupe mire?
sɛ ɛ mira s te ka hijɛ!
nuke te lɛ ligesija
qe te duaɞ miresine,
ɛ ç'te beri Ɑqiperija
qe kerkon ti ngrɛɞ lirine?
Sa qɛ paλ Suλtan-mɛhmɛti,
lufta iɞtɛ ɛ paprɛre,
ηe dite pa lufte s'mbɛti
Ɑqiperija, Zoη'ɛ ndjɛre;
po Evrop'ɛ ɞkrɛt'uɞua,
papo ra đɛ Vɛnɛtija,
upriɞ ɛ udobetua,
sindekur đɛ Italija,
pide puna undryɞua,
i vate mbare Tyrqise,
liri ɛ mjɛr' uçalua,
me s'i mbɛt vent miresise,
sɛ dragoj i Ɑqiperise
me nuke iɞtɛ ne jɛte,

q'i pintε kundrεjt Tyrqise,
mbεti Evropa ε-ϭkrεte!
Πa iϭtε ƌene, te vεne
Tyrqite dukε leftuar,
te hyjne brenda ne Vjεnε,
sε Evropa iϭ ε ϭuar!
Ϭqiperija s'hyri kupe
nene xpεƌe te Tyrqise,
Ϭqipetari iϭtε bupe,
ε mbajti nder' ε lirise.
Te piƌe kombεte rane,
i dobetoj roberija,
Ϭqipetaret' arme s'ƌane,
pa i ndεroj Πεrendija,
Me pasdaj εi vdiq Mεhmεti,
vertεt ε ŋohne te bire,
po veç ŋ'εmre kiϭtε mbrεti,
Ϭqiperija iϭtε mire
Nbrεteronte Ϭqipetari,
urƌeronte paresija,
punet' iϭine se mbari,
sε pykonte ŋerezija,
miresija iϭtε bεse,
lige iϭte urtesija,
trimerija iϭtε ϭprεse,
ƌε uƌe veλazerija.
te huajte lark qendronin,
s'i gaseϭin Ϭqiperise,
ƌε se largu ε veϭtonin,
p'aferuare kufise.
Kurdohεre Ϭqiperija
mε liget te saj punontε,
plεqesi ε paresija
pykontε ƌε mbrεterontε-
Kupe djεmt' ε Skendεr-bεut
s' j'a kane hapuar maλe
Kombit εƌε Memeƌeut,
pa ne kurt kupe s' ε kaλe,
sε kane paϭur' At' Ate,
q' i fali ndεr ŋεrezise,

BIBLIOTEKA KOMBËTARE * TIRANË *

armikevεt u ƌa date,
i vu vjεfte Gqiperise.
Γiƌe bota po ε dine,
q' ajo Gqiperi εndjεre
kurtin' εƌε roberine
s'ε ka hεqur' as ɳe hεre.
Me pasdaj ube m'ε ndjεre,
ε me бum' ulartesua,
ƌ'ε бtoj ε s'ε humbi ndεre,
ƌε εmeri j'u maƌua,
Q' ahεr' ε thu sa kanxjεpə
trima m' εmr ε te deguar
Gqiperija nga ç'do dεre,
ata kane mbrεteruar.
Sa iбine Gqipetare,
iбin bupa te vertεte,
te baбke ε te pandare,
te daбur' ε miq per jεte;
andaj kupe Gqiperija
ne jεte s' udobetua,
miqesi ε miresija,
ƌε lirija s'j'u mergua;
sε kiб djεm te paçemuar,
te zot'ε t'urt'ε te mire,
pa ka qen'ε lulezuar
kupe s'ka qen' ε veбtire.
Gqipetarete s'ε lane
nene xpεƌe Gqiperine,
giƌeɳe per te uvrane,
ε deбne si Πεrendine;
per бpetimt te Gqiperise
giƌeɳe jane pεrpjεkur,
ƌε n'uƌet te Πεrendise;
kane ren' ε kane vdεkur;
pa Gqiperija s'ka rene,
ε mbajti Zot' i vertεte,
eбte sindekur kiб qene,
ƌε per jεte dote jεte.
Eƌε ne Tyrqit te tere
Gqipetaret kurdohεre

punete i kane bere
s' i kane bere te tjεre.
Ke te zeϭ ngojε mε pare
ng' ata bupat' ε vertεte,
q'iϭin vertεt Ϭqipetare,
ϭoke s' kiϭine nde jεte!
i ðane ndεr Ϭqiperise,
mbajtne ðε Tyrqin' ε ϭkrεte,
oh! i ðane ϭpirt Tyrqise!
ata trimat ε vertεte!
Trimerine nuk' ε pϭεhne,
andaj ε mbajtne Tyrqine!
ðε m'anet tjatere ngrεhne
myxyrene! Grεkerine!
Mbajtne plaken' ε pabεse!
ate ðεlprene dinakε!
ε nuk' ε lane te vdεse!
posi ϭtriga varfaɳakε.
Ngrεhne! popo! ɳe myxyre!
ne kufit te Ϭqiperise!
ɳe dose kurve te ndyre!
burimne ε ligesise!
Keto beri trimerija!
sε i ra pas mapezise,
nuk' iϭ baϭke urtesija,
q'i εp drite trimerise.
Ϭa kaperxyεne dεne,
Egyptene van' ε zune,
ngrεhne fron' ε vune mbrεne,
εðε bene ϭume pune;
ca baϭkuan' Italine,
si te tjεret, qe punonin,
ε vritεsin per Tyrqine,
po gesεndi s' traϭegonin!
По εðε per Ϭqiperine
Ϭqipetaret' uperpoqne,
s' ε hapuan' urtesine,
sojε knpe dore s' hoqne;
ðε per te huaj leftuan,
εðε per vεthε uvrane,

te tjεra pune mbaruan,
δε Memeδεne s'ε lane.
Πo ka ηe kohe ç' do pune,
pa δene Zot' i vertεte,
s' behεte mε te perδune,
pεma s'leбon lul' ε flεte.
Бpirt' i Skendεr-bεnt δote:
Djεmt' ε mij trima ! ku jini !
mos mundohi me per bote,
ate mapezi ε lini !
Behuni baбke te tere,
maδo-jε-ni miqesine,
veλεzere dukε bere,
perpiqi per Бqiperine;
po te jini te baбkuar.
cбt' ε bere Бqiperija,
δε puna ɡiδ' ε mbaruar,
si do vεte Πεrendija;
fortesoni δaбurine,
δε baбkimne, sa te muntni,
lini nakar' ε zihne,
nga ε drεjta mos utuntni;
behuni miq ne mεst t' uaj,
si est' uδ' ε urtesise,
mos perpiqi per te huaj,
t' i mergohi mapezise;
ηeri tjaterine doni,
sε kini ɡiδe ηe бprεse,
te huajte t' i mergoni,
q' ε kane mε te pabεse;
te ɡiδe ηe ɡuhe kini,
δε ηe bεs' ε ηe menyre,
djεmt' ε Memeδεnt jini,
kini ηε ɡak, ηε fytyre;
kini bεse Πεrendine
ɡiδe ç'jini Бqipetare,
εδε meme Бqiperine,
si ε patte δε me pare;
s' jini grεker' as Buλgare,
as Tyrq as tjatere s' jini,

jini fjeϭte Ϭqiɼetáre,
pϭɛ geŋɛhi tɛk ɛ dini?
Sɛlanik ɛ tateɼjɛte
eϭtɵ vend'i Ϭqiɼerise,
kjo fjale eϭt' ɛ vertɛte,
eϭte fjal'ɛ Πɛrendise.
Πɛrendija Ϭqiɼerine
ɛ beri ɼer Ϭqiɼetaret
s'ɛ beri ɼer djaλezine,
ɼer te liqt'ɛ ɼer kusaret;
Zot' i mað vendine t'uaj
ɛ beri ɼer ju te tere,
ɼer fqiŋe ɛ ɼer te huaj
s'ɛ ka bere, s' ɛ ka bere.
Zoti kombɛt' i ka ndare
ɛðɛ ɠuhete mɛ kohe,
ɼa u ða sy ɼer te ɼare,
ðɛ mendjɛne, qe te ŋohe;
te leϭ veλane s'ka ðene,
ɛ te beϭ veλa ŋe tjatre,
qe s'ka as ɠuhen' as zene,
t'a març ɛ t'a veϭ ne vatre!
ɼo ϭtoni veλazerine,
ɛceni pas urtesise,
maðojɛni miqesine,
q'eϭte uð' ɛ Πɛrendise;
haɼni syte ðɛ ɼunoni
te ɠiðe ɼer Ϭqiɼerine,
tjatere ɠe mos kerkoni,
ajo ɛ sjɛλ miresine.
Daϭurin' ɛ Memeðɛðit
ðɛ zogu s'ɛ hapon kupe,
qe levrin ne mɛst te ɠɛðit,
ɛ s'ɛ lɛ folɛn' ɛ ɠupe.
Πer lirit te Ϭqiɼerise,
ɼer ϭɼetimt te Ϭqiɼetarit
ɼo vjɛn ndihm' ɛ Πɛrendise,
q'i ɛɼ drite ɼune-mbarit.
Πo ju zini miqesine,
behi te zotte te ɼoni,

te бpetoni Ϭqiperine,
paskataj te mbrɛteroni.
Kini bɛse miqesine,
ɛðɛ lige miresite,
uðeze veλazerine,
urtesite ndihm' ɛ drite,
Zot' i mað ɛ i vertɛte
dot' i ape Ϭqiperise
бpetimn' ɛ lirine vɛte,
ðɛ driten' ɛ ŋɛrezise.
Kбu ðote бpirt' i uruar.
nuk' ɛ hapon Ϭqiperine,
sɛ per ate ka leftuar,
i la ndɛr' ɛ miresine.
Ϭpirt! o бpirt! t'a depoŋ zene,
fjala jotɛ poбtɛ s'bijɛ,
behɛne piðe ç' kɛ ðene,
ky eбte ze Пɛrendijɛ!
Zot i-mað! Zot i-vertɛte!
fali, fali Ϭqiperise
piðe ç'i duhɛt ne jɛte,
sɛ jɛ Mbrɛt' i piðesise.
A ɛ бihni Skendɛr-bene?
Mrɛn'ɛ mire, trim ɛ bupe?
uperpoq per Memeðɛne,
pa s'i vdɛs ɛmeri kupe
Skendɛr-bɛu eбt' i-paλe,
pon ɛ mbrɛteron per jɛte,
kjo fjale s' eбte pepaλe
ndaj t'urtit eбt' ɛ-verɛte

FUNT

BKSH

Ec. 150
REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË
BIBLIOTEKA KOMBËTARE
TIRANË
BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

OTEKA